

Szerkesztőség:

F. S. utca Olaj-fő háza.

Ide intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Bérmontion levelek csak ismert kasszából fogadtassanak el.

Külföldi iratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajcár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a Jelenyei takarékpénztár, a „nagy-kanizsai malátagyár és berfőződe r. t.” hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

Kiadóhivatal:

Városháza-épület: Fischel Fülöp könyvtárszékhelye.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 12 korona (6 frt — kr.)
Félévre 6 korona (3 frt — kr.)
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr.)

Hirdetések jutányosan számíttassanak.

Nyilvántartási szám: 10 kr.

Közösletések, valamint a hirdetőnkre vonatkozó Fischel Fülöp könyvtárszékhelye intézkedése.

Tanév kezdetén.

Nagy-Kanizsán, szept. 2.

Az iskolai szüneteket véget értek. A város utcáit, az iskolák folyosóit benépesítik a tanulók, kik két hónapon át az iskolai szünetet élvezve, szüleikkel sietnek a beiratkozásra. Egy pár nap és megnépesülnek az iskolák terméi is. A beiratások nem kis gondnával járnak a szülőkre nézve; s ez nagyon természetes. Oktatás-ügyünkben még teljes megállapodottság nincs, s bizonyos tekintetben nem is lehet, mert a kultúra alapját képező tevékenység, a sokirányú alapvetés, mely az újabb korban a különféle foglalkozásnak szerint szükséges, folytonos hullámszerűen tartják az iskolai ügyet; hiszen ennek folyton fejlődnie kell, hogy a folyton felmerülő jogos reményeknek megfelelően. Hiszen magában az iskolák belső szervezetében, beléletében sincs még meg a megállapodottság, az a szilárd állapot, mely éppen e téren a viszonyok végleges alakulására nézve oly fontos. Minden időben sok volt a reformokat javasoló szakács, kik sokszor nem annyira a nemzetlet törzséből, gyökereiből fakadó szükséglet létesítését sürgették, mint inkább egyéni, személyes hajlam kifolyásai voltak. Csak a legújabb időben, Wlasic Gyula

minisztersége alatt látunk bizonyos céltudatos eljárást az elvek és célok gyümölcsöző megegyeztetésére nézve. Összes iskoláink között eddigelé a középiskola (gymnasium, reáliskola) ör bizonyos megállapodottsággal, melynek azonban okvetlenül újja kell szerveznie, ha nem is lényegére nézve. A polgári iskola végleges szervezése, mint Mohamed koporsója ég és föld között lebeg. Nem tudni még, négy osztályú lesz-e, hat osztályú marad-e vagy hét osztályúvá fejlesztik? De addig is elég alkalom kínálkozik a tanuló-ifjúságnak, hogy iskolát válasszon, a hol leendő pályájára előkészülhessen. De itt már a szülőknek a nehezebb rész jutott.

Az ipari és kereskedelmi foglalkozásnak olyan átalakuló stadiumában, a minő nálunk most foly, a magyar szülő még mindig a gymnasiumban látja azt az intézetet, a melyben fiának boldogulását legjobban előmozdithatja. Dacára annak, hogy az oktatás évről-évre drágább lesz, s az iskolának a fiu szellemi tehetsége iránti igényei évről-évre nagyobbak lesznek, úgy hogy valóban csak szellemileg tehetséges fiu birkozhatik meg sikeresen a gymnasiumi tanulmányokkal: évről-évre nagyobb lesz a tanulók száma, s mindenki oda iparkodik, nem törődve azzal, hogy már az első két-

három évben hajótörést szenved e törekvés, s az a pár esztendő némelykor teljesen veszendőbe is megy. A szülőknek e törekvésért, hogy fiaiknak magasabb szakképzettséget igénylő pályán biztosítsák a jövőt, nem is lehet rossz néven venni, de avval egy más baj jár, mely az iskolát támadja meg. Megszűkülnek az iskola falai, a termek nem képesek befogadni a tanulók nagy számát, s mivel még mindig kevés középiskola van, az osztályok tulzsufoltak és ez határozottan az intenzív oktatás rovására megy. Innen azután ország-szerte a középiskolákban az a sok középszerű és gyenge tanuló, kiknek egy része időnek előtte hull le a középiskola fájáról, s növeli a félmívelt szellemi proletáriátust.

De a többi iskolák sem panaszkodhatnak a látogatottság miatt. Tanítóknak, tanároknak egyaránt kijutott a munkából. Nehéz hivatás, nehéz pálya az, s úgy látszik mindinkább nehezebbé válik. S valóban, ha valamikor, úgy manapság követel a kor a tanítótól el nem lankadó buzgalmat, kötelességeinek szigorú lelkiismeretességgel való teljesítését: odaadást a nehéz, felelősséggel járó pálya iránt, s oly önmegtartóztatás, melyet kevés pálya kíván emberétől.

Látjuk, hogy a művelődés iránti ösztön sohasem volt oly nagy e nemzetben, mint

A „ZALA” tárcája.

Ljubica.

(A horvát népeletről.)

— A „Z A L A” eredeti tárcája. —

Irta: Lilly.

I.

Ljubica megérdemelt nevet, mely magyarul azt jelenti, hogy: „ibolya”. Ibolyakék szemei voltak, olyan — ábrándos, szelíd kék szemek, melyek soha haragosan nem néztek, soha nem nevettek, de ha hosszú szempilláit felvetette, az ember szinte megjéjt ezektől a csodálatos szomorú kék szemektől. — Finom fehér arcocskája volt, melyen legjobban feltűntek a vérpáros szája és az ibolyakék szemek.

Szöke, hosszú haját nem viselte az ottani horvát diva szerint, harmincáru fonatban, melyet a lányok sok-sok vezetéggel fonnak meg és aztán fejükre tűzik, úgy, hogy félig lelóg, félig pedig fejüket takarja. Két hosszú fonatban hordta, melyek térdéig értek.

A szép Ljubica egy év óta Čosić Dragutin menyasszonya volt.

Ha Ljubica megjelent volna a fővárosban a löversenyeken, biztosan azt hitték volna, hogy egy hercegnő és Čosić Dragutintól azt állították volna, hogy egy spanyol grand.

Pedig ellenkezőleg, Ljubica egy szegény vak-

özvegy gyermeke és Čosić Dragutin egyszerű munkás volt.

A falun kívül lakott Ljubica anyja egy kis kunyhóban a patak mentén. Valaha malom volt az, de mióta férje meghalt, a malom felszereléséből amit lehetett: eladogatott és meghuzódott csendesen gyermekével.

Meredek sziklafalak vették körül a kis lakot. Merre a szem látott, csupa magas erdő, vadon és mégis szép táj.

A vak nő mindebből semmit sem élvezett. És ő nem volt semmire kíváncsi, nem vágyódott a kék ég, a csergedező patak után, csak lányától kérdé remegve:

— „Ljubica, mond: milyen vagy? Szöke-e a hajad? Gündör-e még? Oh, milyen fűtős volt a te fejecskéd, mint gyermeknek! Kék-e a szemed? Szép vagy?”

És világtálan szemei mohón tapadtak leányára, kit nem láthatott soha többé.

Ljubica ott ült anyja lábainál.

Az anyja a vakok halk, vontatott hangjanszólt:

— „Ljubica, aranyadárkam, már dél van:

menj, vidd el Dragutinnak az ebédet!”

A lány felkelt, édes dallamos hangon szólt:

— „Nem szivesen hagylak el anyácskam. Ma oly gyenge vagy, de majd nagyon sietek. Egy óra múlva itt leszek!”

Bement a házikóba, kibozta a kosarat az egyszerű ebéddel és elindult a falu felé.

Egy, szinte veszedelmesen meredek szikla-ut vezetett oda le. A lány nyugodtan ment lefelé. Is-

merie jól, bekötött szemmel letalált volna. Mi-

kor már a falun is áthaladt, belépett az urasági parkba, hol völégénye dolgozott.

Egy horvát nepszót énekel, erről ismerte meg völégénye, hogy jön.

„Mig az anyám voltál,
Nem sirtam, ha szidtál,
Savvaem türtam el.
Tied volt a lalkam,
Csak érted vert szívem!
Rózsám, mért hagyttál el?”

Panaszos a nőta. Ljubica nagyot sóhaj, de mindjárt rá elmosolyodik, előrehajol, hallgatja, hogy nem-e ismétlik a park egyik sarkából.

Várja a választ, de hiába.

Máskor Dragutin is énekel feleit mátkájának, ki a hang után indulva, őt felkereste.

De ma nem hallatszott Dragutin erős, érces hangja. A lány szíve összeszorult. Mért nem felelt? Niacs itt? Nem hallotta?

Es újra felhangzik ajkairól a szomorú végszó:

— „Rózsám, mért hagyttál el?”

Semmi nesz. A munkások csendesen ebélnak.

Ljubica meggyorsítja lépteit, végre meglátja

Dragutint, egy nagy kövön ül, mellette tányér

s evőeszközök.

— „Dragutin!”

Fel sem néz. Beszélget egy szép barna lány-

nyal, ki a háta mögött nevetve áll.

Ljubica ismeri, Anka az, a falusi szabó lánya.

Most a kastélyban szolgál. A kisasszony ko-

mornája.

Ljubica már egészen közel jött. Megáll és nyu-

godtan néz mély kék szemeivel a férfira.

elenleg a nemzet legszegényebb tagja is belátja már, hogy elméleti ismeretek nélkül nem sokra mehet az ember; s hogy annak, ki az étellel sikeresen akar megküzdeni, az ehhez szükséges feltételeket is meg kell szereznie.

Innen van az, hogy a gyermekek ezrei sietnek az iskolába még az oly rétegekből is, melyek azelőtt az iskolát nem igen használták; és statisztikai adatok bizonyítják, hogy az iskolát látogató gyermekek száma évről-évre szaporodik, és évről-évre nagyobb lesz azok száma, kik a tudás áldásaiban kívánnak részesülni, hogy bármely szerény pályán is tehetségüket érvényesíthessék.

Ha dacára ennek, vagyis inkább éppen ezért, sok még a tenni való e téren: az onnan van, mert az általános iskolakötelezettség ama szegény iskolások számát is szaporította, kik nemcsak a tandíjat fizetni nem képesek, de a szükséges könyveket sem szerezhetik meg, sőt még téli időben arra is rászorulnak, hogy őket ruhával is segélyez- zék, különben iskolába nem járhatnak.

A társadalom hazafias és emberbaráti dolgot cselekszik, ha ezekre a szegényekre terjeszti figyelmét. Ezt megkívánja az iskola szellemi nivójának érdeke is.

Üdvözlőjük városunk összes tanférniát a a tanév kezdetekor. Az ő buzgóságuktól függ a tanuló ifjuság szorgalma, fejlődése haladása a szellemi téren. S ha nekik kitartást, erőt és egészséget kívánunk, az ő fárasszót, s nem mindig háladatos munkájukhoz: őszintén óhajtjuk, hogy az iskolai hatóságok s a szülők részéről azon támogatás- tásáon részesüljenek, mely nélkül munkájuk valóban sikert biztosító soha sem lehet.

A vármegye házából.

Megyét rendkívüli közgyűlés.

Zalavármegye törvényhatósági bizottsága dr. gróf Jankovich László főispán elnökleite alatt aug. hó 24-én rendkívüli közgyűlést tartott.

Elnöki előírás a szép számmal megjelent bizottsági tagokat üdvözölve, előterjeszté, hogy 6 császári és apostoli királyi felsége a folyó évi ősi katonai hadgyakorlatok alkalmával megyénket Csáktornyan legmagasabb megjelenésével szerencséseltetni fogja, ami örömdetes alkalom szolgál arra, hogy a vármegye közönségének hódolata kell kifejezési és méltó tanúsítást nyerjen. Epezt okból a mai napra egybehívott rend- kívül közgyűlés tárgyalta az ez irányban szükség- es intézkedések megtétele képezi.

A vármegye közönsége örömmel vette tudomásul, hogy a felsége legfőbb haduri hivatalának teljesítésében vármegyénket Csáktornyan legmagasabb megjelenésével szerencséseltetni fogja - hogy az alkalmamul koronás királyi iránt tar- tozó tisztelet bűségét és jobbgyi hódolátát méltólag nyilvánítsa, elhatározta, hogy hódolati- nak kijelentését egy küldöttség által teljesíti, melynek vezetésére főispán ömeltőségét felkérte, tagjaivá pedig Csertán Károly alispánt, Árvas Lajos főjegyzőt, Thassy Kristof főjegyzőt, dr. Tuboly Gyula tb. ügyészt, dr. Mangin Károly m. főorvost, Kolbenschlag Béla csáktornyai járási főszolgabíró, továbbá Balaton József, Baranyai Béla, Baranvai Ödön, Barcza László, gróf Battyány Ernő, gróf Battyány József, dr. Berger Ignác, Bezeredy Lajos, Bezeredy László, Bogyai István, Bogyai Máté, Boity Lajos, Dervarics Akos, Dervarics Imre, Deym Nándor, dr. Dunst Ferencz, Eitner Sándor, Farkas József, Fabiánics Gyula, Fabiánics Károly, gróf Festetics Jenő, gróf Festetics Tasillo, Gadó Mátyás, Gutmann Vilmos, Gyömörey Gáspár, Hajós Ferencz, Hajós Kálmán, Hajós Mihály, Halbig Ciprian, dr. Haudek Agoston, báró Ilarkányi Károly, Háczy Kálmán, Hertelendy Béla, Hertelendy Ferencz, Inkey László, Isó Ferencz, Karczag Béla, Koller Ist- van, Kovács Rezső, Malatinszky Ferencz, dr. Mandel Pál, Margitai József, Mild Mihály, Mol- nar Elek, Nedeckzy Jenő, Olaj Guidó, Oszterhu- ber László, Péllér Pál, báró Putehany Géza, Pihái Ferencz, Rozmannth Rikárd, dr. Russicska Kál- mán, Simor János, Skublics Gyula, Skublics Jenő, Somogyi Gyula, Svastits Benó, Szabó Imre, Szentmihályi Dező, Szilagyi Gyula, Szily Dező, Szmodics Viktor, Tarányi Ferencz, Tarányi Ferencz ifj., Tóth István, Török Aladár, Varga János, Vécsey Zsigmond, Vranicska Károly, Zalán Lipót János, Ziegler Kálmán törvényható- sági bizottsági tagokat választotta meg.

Elhatározta továbbá a közgyűlés a vármegye költségén egy diadalkapu felállítását, valamint a hadgyakorlatok vonalába eső megyei és községi utaknak és az azokon levő hidaknak és áttere- szeknek a szükséghez képest jó karba hozatását. Végül az ősi szokáshoz képest elhatározta a köz- gyűlése, hogy a szomszéd Vas, Veszprém, Somogy és Varasd vármegyék közönsége, továbbá a zágrábi érsek, a szombathelyi és veszprémi pü- söpök, végül a vármegyének a megye területén

külv tartózkodó nagybirtokosai u. m. Eszterházy és Batthány Siraattan hercegek, Andrássy Aladár, Széchenyi Béla, Széchenyi Kálmán és Zichy Agost grófok, Inkey Nándor, báró Josipovics Imre horvát, dalmát és szlavonországi miniszter és Zichy István os. és kir. kamarás a felségének megyénkbe érkezéséről hódolattal kijelentése cél- jából értesíttessenek.

Ezek után a főispán előterjeszté, hogy a sziv- ben, tetten mindenkor hű magyar: József főher- ceg a felségének leányát, Maria Dorotya főher- cegnő a felségét Fülöp orleansi herceg a felsége eljegyzé; ezen örömdetes esemény alkalomul szolgál arra, hogy a vármegye közönsége ezen eljegyzés alkalmából József főherceg a felségét igaz hazafiai lelkesedésének örömevel üdvözölje. A közgyűlés főispán előterjesztését egyhangu lel- kesedéssel magáéva tette azzal, hogy József főherceg a felségéhez ezen örömdetes családi esemény alkalmából üdvözölő felirat intéztessek.

A felirat így hangzik:

Fenséges Császári és Királyi Főherceg!
Fenséges Urunk!

A magyar népnél nemzedékről nemzedékre száll azon határtalan tisztelet, rajongó szeretet és odaadó hódolat, melyet Urunk és fenséges Családja iránt keble mélyén táplál és a mely kiapadhatlan forrása annak, hogy létezésükhöz és magas Családjának minden öröme és boldogsága egyfolytósan a magyar nemzetnek is kiváló öröme és boldogsága.

Mint a csörgedező kristály patak csillogó ezüst fodrai a patak mentén végig futnak: úgy terjed a legtisztább öröm árja és hangja most is a női erények kiemelkedő mintaképeinek, Maria Dorotya magyar királyi hercegnő és ausztriai főhercegnő öfenségeknek orleansi Fülöp királyi herceg öfene- ségével történt, állami jogi vonatkozásainál fogva is nagy fontossága és nemzeti ünnepet alkotó eljegyzése alkalmából szívről-szívre és ajkáról- ajkra az ország minden határáig és a hű magyar nemzet millióinak kebleiből azon bő tohászban egyesülve emelkedik az ima az Egék Urához, hogy terjeszse ki aldó kezét a drága frygre!

Zalavármegye közönsége is, átértevéen, hogy a szülők jövője gyermekeikben van, élénken osz- tozik ezen ószinte és boldogító örömben, mely olyan, mint a szeretet, mely nem tud máskép, mint szeretni, és amidőn ezt a legmélyebb tisz- telettel tolmácsolja: azon forró óhajának ad ki- fejezését, hogy a Mindenható különös kegyelme és áldása lebegjen szüntelenül fenséges Urunk és fenséges Családja s a fenséges Jegyések fölött!

Fogadja Fenséged kegyesen igaz érzelmünk ószinte nyilvánítását.

A legmélyebb hódolattal Zalavármegye törvény- hatósági bizottságának 1896. évi augusztus 24-én tartott közgyűléséből.

Végül Csertán Károly alispán bejelenté, hogy

— „Jónapot, Dragutin.
Az nem feled, mogorván néz maga elé.
A lány megériint karját, erre mérgesen emeli fel fejét és vadul szól:
— „Nos, hát mégis eljöttél? szép virágszál! En várjak mint a bolond, míg te tudja Isten hol kószálsz?”
— „Ha elkéstem, ne haragudj! anyámnál voltam. Betegbe, mint előbb!”
— „Eh, kifogás! Nem beteg az asszonyosság! Izlik neki még az élet és izlik neki a kenyér is, amiért én dolgozom egész héten át. De azért ezt a kis ebédet sem adjátok szivesen. Nem is kell, van más!”
Ljubica fehér arca még jobban eltehéredik.
Oh, mily szegény! Szemére veti szegénységűket Anka előtti. Másból kapta az ebédet, ő Istenem!
— „Dragutin!” — szól újra — „kérlek — Dragutin, ne beszélj így! Lásd: elkéstem. Ne haragudj!”
Es odanyújtja a kosarat.
A heves természetű férfi egy nyers mozdulattal kiüti kezéből. A pogácsa, a kenyér a földre gurul.

— „Te itt maradsz!”
— „Miért?”
— „Mert akarom!”
— „Engedj, anyám beteg!”
A férfi még mindig vaskapocaként szorítja kezét és Ljubica újra eseng:
— „Oh, engedj Dragutin!”
Nem követel, csak kér. Hisz meg van szokva, hogy csak engedelmesskedjék.
A völgény dühös pillantással méri végig:
— „Még ellenkezel? Te koldus-hercegnő! Menj! Fuss! Nem kell ez! Ne lássalak többé!”
Es vadul taszítja el magától.
A lánynak köny tolu szemébe, de nem fordul vissza, gyorsan tovább megy.
Fülébe cseng még a szép Anka gunyos kacagása....
Egy fordulatlán meglátja őt, amint Dragutin mellett ül és nevetve tűz egy vépiros rózsát annak kalapjába.
A park százéves tölgyein valami zugás suhan át, mintha az édes-bus horvát népdal végsorait susognák:
— „Rózsám, mért hagytál el?”

II.

A nap már magasán jár a kék égen. A harangok konganak. Vasárnap van. A vak nő leány- vá háza előtt ül.
— „Ljubica, itt vagy? Add ide kezdet! Gyöngye vagyok, nagyon gyöngye! Édes madárkám! nem méssz templomba? Ugy-e már régen nem láttad völgényedet? Már régen, nagyon régen volt

itt! De azért nem feled el. Ugy-e nem? Ő szeret téged. Oh, hogye szeretne! Kis szelid galambom, aranymadárkám!
Ljubica elrejtí arcát anyja ölebe. De a vak éles hallása meghallja az elfojtott zokogást.
— „Ljubica miért sírsz? Felelj! Megbántott! A gonosz! Az Isten verje meg! Mond, miért nem jön többé ide hozzánk? Erzem: baj tenyeg- get! Beteg? Meghalt? Beszélj!”
— „Semmi anyám! nem sírok; a patak cser- gedez!”
— „Ljubica, ne hazudj! Világtalan szemeim a lelkedbe látnak! Szólj! Elbagyott! A nyo- morult!”
— „O anyám!”
A lány felzokog.
A vak nő megismogaja szép szöke fejét.
— „Az Isten verje meg, büntesse meg! Nem halhatok meg nyugodtan. Egyedül hagylak tégedet, Oh nincs senki a világon, ki ezt megboszulná. Ha apád élne! Oh, ha látnék én! Megölném, megölném!”
A lány nem szól semmit.
Ha tudná az anyja, hogy ma esküszik Dragu- tin azzal a nevelő barna lánynyal!
A leány szive ugy elszorul. Egy percra fellobog szemében egy sghasem látott vad tűz.
A vak nő a borzasztó lelki-harcotól kifáradva, hátra dől a karzékben.
Nagyot sóhajt:
— „Ljubica, imádkoz!”
A leány gépiesen mondja az imát.
— „Ljubica, Isten veled. Boszuld meg a.....”

A szép Anka hangosan felkacag.
Ljubica szemei egyszerre olyan sötéten villog- nak, de csak egy percre, aztán újra oly azelidek, mint máskor.
Felveszi a kosarat, összehűdi a pogácsákat, megfordul szótlanul és elisiet.
De Dragutin egy ugrással mellette van.
Megragadja kezét és indulatlan szól:

a kezhelyi apát-plenánostól vett értesülés szerint a kezhelyi r. kath. templom felszentelése f. évi szeptember hó 8-án lesz s a felszentelést Vaszary Kolos bíbornok hercegprímás ő eminenciájára végezi, mely célból szeptember 7-én Kezhelyre érkezik. Habár a vármegye közönsége ezen ünnepélyre külön meghívót nem kapott, illelőnek tartja s indíványozza, ő eminenciája fogadtatásán a vármegye magát küldöttségileg képviseltesse. A közgyűlés a vármegye alispánjának előterjesztését örömmel vette tudomásul s egyhangulag elhatározta, hogy a bíbornok hercegprímás fogadtatásán a vármegye közönsége tiszteletének és ragaszkodásának kijelentését egy küldöttség által teljesíti s ennek vezetésére főispán ömeltőségét kérte fel, tagjaivá pedig Csertán Karoly alispánt, Arvay Lajos főjegyzőt, Tassy Kristóf főügyészt, dr. Tuboly Gyula tb. ügyészt dr. Mangin Károly főorvost, Takács Imre kezhelyi járási főszolgabíró, továbbá Baranyay Ödön, Barcza László, gróf Batthyány Ernő gróf Batthyány József, Bogvay István, Bogvay Máté, Bezeredy Lajos, Bezeredy László, Boiffy Lajos, Botka Ferencz, Botka Janos, Dervarics Imre, Eitner Sándor, gróf Festetics Tassilo, Gaál Miklós, Gyömörey Gáspár, dr. Gyömörey Vince, Hajós Mihály, Háczy Kálmán, Hertelendy Béla, Hertelendy Ferencz, Hertelendy József Kemény Andor, Koller István, Malatinszky Ferencz, Nedeczky Jenő, Ottay Guidó, Plihal Ferencz, Simor Janos, Svastics Gyula, Somogyi Gyula, Svastics Benő, Szentmihályi Dezső, Szentmiklósy Gyula, Tarányi Ferenc, Tóth László, Vécsey Zsigmond örvényhatósági bizottsági tagokat választotta meg.

Tollfuttában.

Bizonyos körökben el nem titkolható örömmel olvasták a lapokból, hogy a házasságot szentelt madarai, a kedves gólyák már költözőknek. Hah, ez nem csoda! A gólya nagyon kényes madár; nem igen szíveli a hideget. Mihelyt az első hideg, csipős, őszi szél átshán a vidék fölött, megborgong és siet utra kelni; a deret már nem szokta bevárni. A telet jelentő dér már ritkán talál gólyamadarat, vagy fordítsuk meg: ahonnan már a gólyamadár elköltözött, ott már beköszöntött a fagyasztó dér és kúszóhóv van az enyészett szele, csendes, álmátag borulatával a tél..... Na, de ne csináljunk izetlen sentimentalizmus-sal, kopott gondolatokkal, elavult parabolákat szegény gólyamadarról, hanem (ahonnan menni akar vagy mennie kell; menjen!) beszéljünk azokról a gólyákról, akik most költöztek városunkba: a kisebb nagyobb muzsafiakról.

Ők a mi őszi gólyáink, mivelhogy az ő érkezésük meghozza az őszt. Nekik pedig a mi városunk a meleg éghajlat, mivelhogy itt izzadnak télen is. Vagy ha nem izzadnak, hát legalább is mindegyiknek egyszer-mászor melege van. Annál többször és annál nagyobb mértékben: minél kevesebb az és minél kisebb mértékben sűt kérezenek a tudomány napjánál.

„Gólyafiak” ok kétségtelenül, mert az emberi származás internacionalis mithológiája szerint valamennyit gólya hozta annak idején.

Ambar egyik-másik ugyancsak irtalmatlan kiáltással szokott demonstrálni, hogy az „okos gólyáig” fölvezető be legyen nemesi származása. Ezt a professzor urak tudják legjobban.

Akárhány ki is szokott fakadni a vizeken járó gólyák ellen, akiknek, amint köztudomásu dolog, — egyéb dolguk sincs a tengereken, minthogy onnan apró diák-palántákat liferáljanak.

Meg is mondta egyszer az én szépemlékű, kedves professzorom: *Obelisz József*, egyik tanulatársamnak:

— Jaj édes fiam, az a gólya is nagy számár lehetett ám, amelyik téged ott nem hagyott a Csendes-oceán közepén.

Az élet azonban — hogyan, hogyan sem — néha mégis szárnyakat ad a legcsenevészebb gólyafiak is.

Ez a Csendes-oceánból liferált gólyafi is akadémikus lett. Valami tudományos munkát írt a rovarok élettanáról. Azt az áldott jó professort pedig — aki annyi számpárral küzködött és kötetekre menő anekdotát mondhatott volna a számarak élettanából — egy parányi bogár némitotta el örökre.

Ilyen veszettül bolond a sors!

Nem csoda, ha az efele tapasztalatok nagy mértékű medifacióra készítetik a professzor urakat, mikor így év elején végignéznek a köréjük rajzó gólyafiakon.

— „Az ördög tudhatja, melyik számból lesz tudós!” — szokta mondani dr. *Vajda Gyula* professzorom, mikor egy-egy mód nélkül számár feleletet végighallgatott. Vállat vont és beirta az elégséget.

Vagy nem volt-e indokolt annak a szentlőrinci profszornak a székszísz, aki annak idején Petőfit szekundába pónálta a poézisből?

Attól az időtől fogva, mikor Petőfi nevét szárnyára vette a hir és bejárta vele az országot:

— „Engem? Mit kívánsz?”

— „Semmit! Csak azt akartam mondani: anyám meghalt.”

Már csendesebbé vált a hang. A férfi észrevelte az ellágyulást és hetvenkedve szólt:

— „Már előbb tehette volna, a vak boszorkány!”

A leány vadul nézett rá.

— „Csak ez kellett még. Isten adta szádba ezeket a szavakat! Most nem rettegek. Elhagytál egy gazdagabbért. Szidtal, bántottál az előtt a másik előtt. Az anyám emlékét sem tisztelod. Gazember!”

Gyors mozdulattal elővette a fegyvert, upja fegyverét és mielőtt a férfi gondolt volna valamire: a falu legyengébb, legféltékenyebb leánya, mellének szegete a pisztolyt.

Egy durranás. Az erős, daliás ember összecsetti. A nászép ijedten futott ki és odasereglett a férfi mellé.....

Nem mesze egy édes hang, egy bus horvát melódiát énekel.

„Mig az enyém voltál,
Nem sirtam, ha máidtal,
Száveszen túrtam el,
Tied volt a lelkem,
Csak érted vort száveim!
Rózsám, mért hagytál el?”

A hangot el-elkapta a szél, és a végsort hogy és béro kétszeresen adta vissza.

Minden oldalról hangzott a dal:
„Rózsám, mért hagytál el?”

meg nem buktatott az többé soha senkit a költészetantól.

Ha valaki a gólyafiak közül sok ostobaságot összekelepelte neki, csak hallgatta, hallgatta és ravaszkaán mosolygott.

— „Hiába hadartál össze annyi ostobaságot, nem csapaz be. Nem vagy te olyan nagy számár. Országos híró poeta less még tebeled.”

Es beirta neki a jót. Ez volt nála a legrosszabb kalkulus...

Ugy-e bizony jó volna, hogy nálunk is volnának ilyen szkeptikus professorok!

H I R E K.

— **Kitüntetés.** *Fialovics Lajos* butorgyáros Nagy-Kanizsán, igen kellemes meglepetésben részesült, fia: a 19 éves Lajos részéről. A fiatal *Fialovics*, ki rendkívüli ügyességet fejt ki apja mesterségében, ennek tudta nélkül, egy pompás női pipere-asztalt és széket készített és elküldte a párisi időleges kiállítáára. A kiállított tárgyakat a jury a legnagyobb kijűntetésre méltatta. Az érdemjelvényeket, melyek díszközlével, a nagy aranyérem és a kiállítási arany érdemkeresztből állanak, a kiállítás igazgatósága kézbesítéssel végett megküldte Nagy-Kanizsa város tanácsának, hol azt szerdán a tavollevő kitüntetett ifju helyett, ennek atya vette át, *Vécsey Zsigmond* polgármester kezéből.

— **Nagy-Kanizsa — Budapest.** A tömeges felrándulás rendezése és szervezése kiküldött bizottság már actióban van és mint örömmel értesülünk, a bizottsági tagok működése igen szép sikerrel jár, a mennyiben majd minden házban akad 1—2 olyan egyén, ki az országos kiállítást és a fővárost ezen rendkívüli kedvező alkalmomból megtekinteni óhajta. — Egyben megjegyezzük, hogy a visszautasítás ideje mult számban tévesen közlötetett, a mennyiben a visszautasítás külön vonaton szeptember hó 28-án esti 10 órakor és nem mint jelezte volt délelőtti 10 órakor történik. Nagy-Kanizsáról a külvonatot 26-án délelőtti 11 órakor indul, onnőlfogva a felrándulóknak a kiállítás és a főváros megtekintésére teljes két nap áll rendelkezésükre.

— **Fehérkereszt-Egylet.** *Stefánia* öv. tronörökösné védnöksége alatt álló *Fehérkereszt orsz. telenc és gyermekelősegítő egylet* főokjának létesítése tárgyában *Tábdy József* ca. kir. kamarás, m. kir. miniszteri osztálytanácsos, mint a Fehérkereszt-Egylet elnöke vasárnap e hó 6-án Nagy-Kanizsán fog időzni. Ő méltósága jelenlétében nevezett napon délelőtti 11 órakor a városban nagyteremben értekezlet fog tartatni, melyre *Vécsey Zsigmond* polgármesterrel meghívta a kettő jótékony nőegylet és a Vöröskereszt-egylet itteni főokja tagjait, azonkívül társadalmunk több irányadó egyéniségét. Az értekezletre az uton is felhívjuk közönségünk figyelmét, melyen bárki résztvehet. Ha sikerül a Fehérkereszt-Egylet itteni főokját megalapítani, úgy tán már a közeljövőben egy humanus intézménynek: telenc- vagy árvaházzal gazdagabb lesz városunk.

— **Képviselői beszámoló.** Alsó-Lendváról írják lapunknak: Az alsólendvai választókertlet képviselője dr. Mandel Pal körüja folytatásában vasárnap Szécsi-Szigetre ért. A zord időjárás dacára is választói nagy számmal jelentek meg fogadtatására. Beszédében a képviselő a házasságjogról szóló törvényét és annak parancsoló szükségét magyaráta. A néppárti közbeszólásokra azonban foglalkozott a néppárt alkotó elemeivel, céljaival és eszközeivel is. Kimutató, hogy a néppárt céljaival a közszabadságok, az Államesszémének, az állam tekintélyének és függetlenségének biztosítékai ellen tőr. A párt kiküldött szónokait beszélnék a kis gazdáról és a kis iparosról, ellentétbe állítván ezeket a nagy tőkével, a pártvezérek pedig rendelkeznek nagy uradalmakkal, de azok mellett nem állítják kihasználitani a nagy tőkét sem. A képviselő után *Magoty Géza* szólott nagy tetszés között, mire a nép a képviselő lelkes életése mellett szótlanolt.

— **Kevés a diák.** A „Csurgó és Vidéke” írja: Főgymnáziumunk növendékeinek száma az előjelekből itelve az idén meglehetősen meg fog apadni. A jelentkezők száma az előző évekhez képest alaposan csökkent, sőt az egyes osztályokból is többen elpályáznak a más intézetbe mennek. Ennek az apadásnak az oka legnagyobb valószínűség szerint a mult év rossz tan-

Ljubica felsikít.

A hónapok óta mesterségesen tengetett élet-szikra kialudt...

Sokáig térdelt a leány anyja teteménél, szán felkelt és bevitta a szobába.

Már ekkor nem a szelid-szemű Ljubica volt, ki csak szerellett; a boszúálló nő volt, kit nem költött semmi az élethez, csak a hűllenség megtorlása.

III.

Énekszó, kóló-tánc, kalács és édesség... Lakodalmat ülnek a faluban. A gazdag szabó leánya férjhez megy.

A hold már lényesen világít.

A völgyény és menyasszony már a pázsiton táncolnak és a nép suttog: „Oh mily szép pár...”

Egy alak surran el a kerítés mögött! hosszú haja ziláltan omlik le.

Megáll és vár.

Egy arra menő szolgátót megszólít.

— „Küld ki a völgyényt!”

— „Minek?”

— „Csak küld ki, fontosat, kedveset mondok neki.”

— „Ki vagy?”

— „Oh, ő majd megismer.”

Es az alak halkán telksoag.

Egy pár percre rá kilép a völgyény. Arca boszus, a háborgatás kellemetlen.

A fehér nő alak lattára megdöbben.

— „Mit keresz itt, Ljubica?”

— „Mit keresek? Téged kereslek! — Es az édes zengő hang élénké válik.

eredményében keresendő, úgy látszik: a szülöket megreméltette azon szigorú osztályzás, melyet az intézet tanárai a múlt tanévben gyakoroltak, megbuktatva a növendékek 1/3 részét.

— **Veszett eb** kóborolt aug. 26-én Alsó-Páhok községben, mely Takács Anna alsó páhoki illetőségű 11 éves leányát megmarta, ezután pedig bezaladt Bezerédy Lajos főbírtokos látása udvarára, ahol az összes házi és vadász ebeket marta meg. A közigazgatási hatóság a megmárt ebek megvizsgálására Keszthelyről László Jászó járási és Schvanner Károly honvédszázár állatorvosokat küldte ki, akik beható vizsgálat után megállapították, hogy a marás veszett ebtől származik, minél fogva a megmárt összes ebek agyonlövését elrendeltették. A szerencsétlen kis leányka gyógykezeléséért a budapesti Högyes-féle intézetbe szállítottott.

— **Egy aranyat egy magyar szóért.** A Palagyi Menyébert szerkesztésében megjelenő Jelenkor, heti szemle, legújabb száma már a harmadik pályázatáról szóló jelentést tartalmazza. E pályázatban több mint négy száz dolgozat vész részt, jelelül annak, hogy a hazafias magyar értelmiség mily mély érdeklődéssel viseltetik a „Jelenkor” által megindított nyelvtisztító mozgalom iránt. A jelentés minden beküldött pályamunkával külön-külön beható figyelemmel foglalkozik, úgy hogy a beszámolás a lapnak több száman keresztül huzódik terjedelmes folytatásokban. Receptet szokásnyik gyilkj így össze, mely fényes tanúságot tesz a magyar nyelv rendkívüli arnyaló erejéről, nem ismert gazdagságáról és csodálatos fejleszhetőségéről. A jelentéssel kapcsolatban a „Jelenkor” újabb harmincz idegen szó magyarosítására hirdet pályázatot. A „Jelenkor” egyébként nemcsak nyelvtisztító törekvése, hanem a nemzeti művelődés tisztá magyar jellege és önállóságáért folytatott elvívó harca által teljes mértékben megnyerte a magyar közönség rokonszenvét és bizalmát. Társadalmi, irodalmi, színházi cikkei bátor szókimondás által tűnnek ki; tanulmányai pedig magas színvonalat biztosítanak a maga nemében egyedül álló heti szemlének. A „Jelenkor” közlökötleményeket, elbesszéleteket és „Változatok” rovatában a hét mozzanatait tárgyalja eleven humorral. A lap kiadóhivatala: József-u. 81., évi előfizetési ára 8 frt.

— **Földmívelő.** Ez a címe annak az új szociáldemokrata szellemű újságnak, melynek első száma Budapesten aug. 29-én jelent meg. Felelős szerkesztője: Csizmadia Sándor; kiadja: „A földmívelő munkás- és szegénynepek egyesülete”. Megjelenik minden pénteken. Előfizetési ára egy hónapra 16 kr., egész évre: 1 frt 90 kr. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII., Aréna-ut. 32/b. II. em. 13. ajtó.

— **Vásár-engedélyezés.** A kereskedelmi m. kir. minisztérium megengedte, hogy Kotor község 1. évi szeptember 16-án pótvásárt tartasson.

— **A nagykanizsai kir. törvénytörvények** elsője az 1897. évre szükségesnek tűzta és stearin-gyertya szállításának biztosítása tárgyában az árlejtést folyó évi szeptember hó 7-én; — ugyancsak a petroleum s. t. b. szállítása és a könyvtárat biztosítás tárgyában az árlejtést 1897—1899. évekre 1. évi szeptember hó 9-én fogja megtartani.

— **Talált óra.** Egy nikel-női zsebóra, mely még a múlt év szeptember havában találtatott a Csengery-utcában, most adatókat a rendőrségnek, hol azt a jogos tulajdonos átveheti.

— **Egy járhatlan utca.** Ismert kézből a következő sorokat vetjük: A gőzfürdő utca tulajdonlóg egyik leglátogatottabb része a helyi városnak, nemcsak azok számára, akik a gőzfürdőt látogatják, hanem különösen azok által használva, akik a vasutól gyalog jöven, a város felső részébe kívánnak eljutni. Ennek dacára a gőzfürdő s a mellette fekvő Pimeizl-féle ház előtt a járda hónapok óta összedült, sőt az éji órákban éteveszélyes állapotban van. A helyzet türeltelenségét fokozza, hogy az átellenben fekvő téken egész nyáron építenek, s ezen oldalon a gyalogjárda körülmény teszi használhatatlanná. — Úgy tudjuk, hogy Pimeizl már minden követ megmozdított az illetékes hatósággnál, hogy a járda helyreállítása munkába vétessék — és süket fülekre talált. Ily előzmények után mindinkább lábrakap az általában elterjedt vélemény, hogy az illetékes hatóság nem akarja a gőzfürdő részvénytársaságot kötelessége teljesítésére szorítani.

— **Keresk. tanonc iskolja.** A nagykanizsai kereskedő tanonc iskoláján a beiratások a

jövő 1896/7 tanévre f. hó 13-án d. u. 3—5 óráig eszkielendők.

— **Gőzkazánfűtők tanfolyama.** A gőzkazánfűtők tanfolyama az állami ipariskolában (Budapesten, VIII. ker. Népszínház-utca 8. sz.) október hó 1-én nyílik meg s november hó közepéig tart. A beiratások szeptember hó 13-tól szeptember hó 26. napjáig tartanak. A tanfolyam tananyagát kezezi a különféle rendszerű locomobil és stabil gőzkazánok szerkezetének megismertetése és kezelésnek begyakorlása. Tanulókul felvételtnek a 18. életévüket beöltött, olvasni tudó önálló lakatosok, kovácsok, ezek segédei, a fémek feldolgozásával foglalkozó gyárak főbb munkásai s olyan napszámosok, akik már foglalkoztak a kazánok körülí teendőikkel. A felvételre jelentkezők-erkölsi bizonyítványt tartoznak előmutatni s azok, akik nincsenek munkában, munkakönyveiket mutatni be, a kik pedig munkában vannak, munkaadóiktól bizonyítványt hozzatnak arról, hogy mióta és milyen szakban dolgoznak. A tandíj 3 frt. Vidékiek a tandíj és bizonyítványok beküldése mellett levélben is jelentkezhetnek.

— **Műkedvelői előadás.** Pécáról írják lapunknak: A pacsai műkedvelői előadást múlt hó 29-én tartották meg, s várakozáson túl sikerült. A szereplők egytől egyig mind derekasan töltötték be szerepüket, és igazi érdem elismerése volt a díszes közönség részéről: a sok taps és gyakori kihívás, melyekkel a szereplőket szép játékuikért jutalmazták; az énekszámokat többször is ismételtették. A szereplőket egyenkint is mind nagy dicséret illeti, de különösen elismerésre méltó Lusztig Mariaka kisasszony, ki csak 2 nappal az előadás előtt vállalta el szerepét egy gyász eset miatt visszalépni kényezzerült Fehér Roza k. a. helyett. Lusztig Mariaka k. a. pompásan adta Juliska szerepét Gerő „Próba házasság”-ában. Köszönetet érdemel Horváth Károly ur is a rendezésben való buzgó segédkezésért. Az anyagi siker a fényes verkölség mellett csak kielégítő, mert a rossz időjárás a vidéket a megjelenéstől teljesen visszariasztotta, és csak a számos felülfizetésnek köszönhető, hogy az iskolák céljára 15 frt körül maradhathat. Ilalás köszönet illeti a következő felülfizetőket: Szentmihályi Dező 3 frt. Kollár Jánosné 1 frt, Gaál Miklós, Baranyay Ödön, Páffy László, dr. Frommer József, Harb István, Horváth Károly 1—1 frt, Székely Ernő 2 frt, Deutsch Károly, N. N. 90—90 kr. Böhm Zsigmond 80 kr. Káhlész Alajos 70 kr. Sternberg Hermin 60 kr. Erdődi Jenő, Weisz Samu, Fischer Miksa 50—50 kr. Kasztl Ignác, Krausz Jozefa, Grosz Simon 40—40 kr. Kovács János, Kauter N. 20—20 kr. Szabó Pál, Stern David, Lusztig József 60—50 kr. Kohn Sándor 40 kr.; összesen 19 frt 90 kr.

— **A Budapestre ellátogatók közönség** egyet ne mulasszon el megszerezni: a magaképmását, hü lényképét, a mely sokkal művészi-sebben készült Klösz György műtermében (VII. Városligeti fasor 49. szá m) mint a főváros fényképeinek legjobbjánál. Elsőrangú művésznőink, az előkelő világ és a polgárság nagyszámu megrendeléseii bizonyítják, hogy Klösz kitünően dolgozik.

— „Plasticon”, ez a fiatal vállalat, a mely az ezredéves kiállítás látványosságai közt az első, ma már találkozó helye a vidékieknek. Ötven krajcárért káprázatos látványosság jut a látogatóknak.

Kronfeld nővérek szeptember 1-én

tolytaják a tanítást a magyar, német francia és angol nyelvben. — Lakás Kazinczy utca 691.

Szinészet.

Szombaton „A szultán” operette adatóit Szilágyi Aranka ujjanon szerződött taggal a címszerepben. Szilágyi kisasszony elég csinos megjelenés, de egyéb előnnyel nem is bír. Hangja gyenge, játéka merev, érzés nélküli. Egy arcomozduattal sem árulja volna el a hatalmas Szultán, hogy fényleg érző szív dobog keblében, melynek vágyai és keservei vannak. Mindent a kisasszony kez-játékából kellett volna meg tudnunk, ezek voltak azon segédesszközök, melyekkel Szilágyi hatást vélt elérni. Az illetékes kifejezésre juttatni nem nehéz dolog; valószínűvé kell azonban tenni hogy ezen illetékesnek benső rugója van, ezen

rugó felett azonban a kisasszony sajnos nem rendelkezik és azért teljesen színtelen, élettelen a játéka. Szilágyi szerződésével a társulat nem nyert sokat, de nem is veszett. A Szultán gyengéi Roxelánnak (Hegyi Janka) azonban mit sem ártottak, sőt úgy látszik, buzdították minden lehetőét elkövetni, hogy ha már a Szultán nem uralhatja a helyzetet, ő legyen a helyzet ura és ezen buzgalom teljes sikerrel is járt. Mellette még Aranyosi Janka (Delia) részesült a közönség osztatlan tetszésében. Hegyessy Gyula főzenekar ezen estén feledni látszott, hogy színpadon van. A kitünő komikus valódi cirkusz bohóca alacsonyodott le. A mit ő ezen estén mivel, az nem túlzott komikum, hanem túlhajtott bohóckodás volt; ártalmára az előadásnak, ártalmára saját színészi reputációjának. Mezey Andornak (Bimbasi) csak a szakala volt igazán „rejtetes”, Lomniczyban (Bül-hül) szintén csak kevés „keltemetést” találtunk. — Közönség szép számban. Vasárnap délután „Sanyaru Vendé” mulattatta a zualott házat. A címszerepet Hegyessy Gyula játszta, sok tapsot aratva.

Este Bokor József „Télen” népszínműve adatóit jól látogatott ház előtt. A szereplők majd mind-egyike sok igyekezéssel és nagy kedvvel játszott. Csókdáné (özv. Bogárné), Aranyosi Janka (Bögárné leánya), Mezei Andor (Marci), Lomniczy (Vasus Józsi), Hegyi Janka (ennek neje), Hegyessy (Tapsi bácsi) teljes elismerést érdemelnek. Ritka szép alak és nagyon előadható színész: Farkas Béla, ki ez alkalommal Torkos parasztagdát személyesítette nagy sikerrel. Markus Ilona (Torkosné) szintén előnyösen tűnt ki. Az előadás egészben véve igen jó volt.

Hétén „Egy bolond gondolat” Lauffa Károly rendkívül mulattató vigjátéka került bemutatásra. A szép számban megjelenő közönség pompásan mulattott a hatásos és találóbbnál találóbb jelenetekben, melyeket alapjában azon bolond gondolat idézett elő, hogy egy magára maradt unokaöc: (Lomniczy) a nagybácsik lakását, ezek távolléte alatt bérbe adta. Így került ezen lakásba átérő szerepben többek közt Báljaki Mici operette énekesnő is, kit Stettner Aranka anyai sikkal, természetes kedvességgel mutatott be, hogy ha már nem lenne a közönség kedvence, most vált volna azzá. Stettner Aranka még csak néhány hónap előtt hagyta el a színi képezdét. 18 éves kora dacára már jelenleg is egyik legkiválóbb tagja a társulatnak. Szép előtanulmánya, zenialis előadó képessége, rendkívüli intelligenciája és egyéb testi és lelki széptulajdonai fényes jövőt biztosítanak neki. Igen leiszett még Aranyosi Janka (Tátrai Kázmér leánya). A többi szereplők közül kiemelhetjük: Csókdánét, Farkas Bélát, Lomniczyt, Mezeit, és Hegyessyt. Az előadás összevágó, gördülékeny volt.

Keddén a Bányamester Zeller kedves zenéjü operettejét láttuk. Az előadásnak érdekességét nagyban emelte Leopold Franciska urnő a kolozsvári nemzeti színház primadonnájának vendég fellépte, ki véleményünk szerint a vidéki primadonnák közt úgy énekel, mint játékbán egyik első helyet foglalja el. A vendégművész n igen kedves jelenség a színpadon és játéka előkelő, míg hangja üde és tisztán csengő. A vendég urnőnek alkama is volt Fichtenan gl. kisasszony szerepében kitünő hangját teljes mértékben érvényre juttatni és minden énekszámát lelkes taps jutalmazta. Különösen a második felvonás kettőse Roderik herceggel igen jó volt, azonban a harmadik felvonás bizonyította be énekművészetét a „Cremonai hegedűs” című operából, a betétül használt madárdalát, melyet színházunkban meg nem szokott tapsvihar jutalmazott, úgy hogy a vendégművész n a dalt kénytelen volt háromszor énekelni. E dal egyszerű éneklése különben is a legkitünőbb operaekekesnő erejét is próbara teszi, míg a vendégművész n harmadszori éneke is oly fényes és tiszta volt, hogy valóban elragadott bennünket és ezzel nyerte el mindnyajunk kiváló tetszését.

Leopold Franciska urnő kellemes emléket hagy színházba járó közönségünknek, azonban ő is meg lehet elégedve az estével, a mennyiben a distingvált közönség a színház minden részét megtöltötte és lelkes tapsaival jutalmazta felléptét.

A vendégművész n után Hegyi Janka (Nelli esipkeverő leány) primadonnánkat kell kiemelni, ki dacára rekedtségének igen szépen énekel és mint mindig, kitünően játszott. Különben Hegyi Jankánál ezt megszoktuk.

Dobó (Zwack bányagazgató) szerepében szokott

jó volt, míg felesége Elfrida Mihályfy Juliska gyakran hangos kacajt keltett az örökké ifjú, szerelemre vagy szerepével, melynek kitűnően megfelelt. Hegyessy Gyula (Tsida rakáros) és Lomniczy Béla (Dusel irnok) jól játszottak. Mezei Andor a bányamester nehéz énekszámait igen szépen sok érzéssel énekelte. Különösen a 3 ik felvonásban ért el nagy hatást. Delli Henrik (Roderik herceg) sok igyekezetet tanusított. Az ének- és zenekar igen jó volt, Fekete karnagy kitelt magáért.

Ugy halljuk, hogy a director ur a tényes siker által ösztönözve a vendégszereplő művésznőt még néhány fellépésre megnyerte; mit bizonyára örömmel fog a közönség hallani.

Értesülésünk szerint a művésznő legközelebbi fellépése szombaton lesz *Brigitd*-ban

CSARNOK

Örületos szenvedélyből.

— Amerikai büntető történet. —

Námetből fordította: **Hugauif Ede.**

(Folytatás.)

— Melyik napon?

— Nos azt akarnám — hogy ne tudjam többé. Eleonora kisasszony... de mégis tudom s így meg kell mondanom. Sajnos, igen jól ismerem — az egész házban nincs több ilyen amely így nézne ki... En tegnapelőtt mostam.

— S mikor vasalta?

— Még tegnap reggel, — volt a bizonytalan válasz.

— Ugy?

— Igen.

— Most mondja meg, mikor vitte a kisasszony szobájába?

A szakácsné kötevényével gyorsan betakará arca.

— Tegnap délután, a többi ruhával együtt. Az uraságok éppen akkor ültek az az asztalhoz, — igazán nagyon sajnálom Eleonora kisasszony, de az igazságot mégis meg kell mondanom.

— Laura homlokát ráncolá.

Ezen bizonyítás, a mely az övével ellentétben állott, látható benyomását gyakorolt rá, mert midőn a tanúnak elbocsajtása után egy pillanatra a vizsgálóbíró által megkérdéztetett, ha kíván-e még valami megjegyzést tenni, mintegy védőleg emel-fel kerét, fejét rázá és aztán ajultán rogyott vissza székére.

Erre természetes általános mozgás támadt. Igen meglepett, hogy Mari nem sietett unokanővérének segítségére, hanem Molly és Katalinra hagyta, őt megint eszmeletre hozni.

Néhány pillanat múlva sanyira magához tért, hogy a két leány támogatásával elhagyhatta a termet.

Egy nagy ember azonnal felkelt s nyomon követte.

Egy rövid szünet állott be, de a csend nem sokára a kis esküdt által meg lett törve, ki azon indítványt nyújtá be, hogy halasztassék el a kihallgatás másnapra.

Ebbe a vizsgálóbíró is beleegyezett.

A gyűlést bezártnak nyilvánította s egyszersmind azon ohajának adott kifejezést, hogy holnap délután 3 óraker végválaszköszőre újra együtt fogja látni az urakat.

Általános mozgas támadt, kevés perc múlva már csak Mari kisasszony, Gryce ur és én maradtunk a teremben..... A többiek már mind elhagyták.

9. fejezet.

Szép szomszédnőm, ki ösztönszerűleg érzé, hogy itt e teremben új és ismeretlen ijedelmek ellen legjobban van biztosítva, elhagyta mellettem levő helyét, s egy kis dívánra ült, a mely a tér legtávolabb eső szegletében állott s átengedte magát a legszeszélyesebb s legemész-több fájdalomnak.

Gryce ur ezalatt ujjait látszott számlálni. Oly zavartan nézett ki, mintha e számtani mű-vellet nagyon csudálatos és magas volna neki.

Midőn hozzá léptem, kezeit leereszté és arca azonnal nyugodt vonásokot öltött.

Valószínű azon kielégítő eredményre jutott, hogy ujjainak száma más embertársaiével egyenlő.

Mosolygós dűvözött, a mely, tekintve a hely-zet komolyságát, nagy mértékben elkedvetlenített.

— Onn ek természetesen nem lehet semmit szemérem, szolitám meg ingerült hangon. Ön minden cseire jó szándékból cselekedett, de mindazonáltal megfoghatatlan előttem, hogy hogyan vehette szíve, ama szegény, amugy is már erősen compromittált leánykát még kínosabb helyzetbe hozni.

Kérem, mondja meg, mit akart itten ama zseb-kendő előmutatásával elérni?

Ezzel minden cseire nagy port vert fel, de keveset ért el vele; mert dacára különös folt-jainak, az én nézetem szerint, koránt sincs bebizonyítva az, hogy Eleonora követett volna el valami bűnt.

— Raymond ur! válaszola, mint detektiv s rendőrtisztviselő kötelességem, bármely homályos esetet felderíteni és én nem is fogok elmulasztani semmit, ami nekem ehhez segítségemre lehet.

Legtávolabbról sem jut eszembe önt hiva-talának elkanyagolására csábitani, válaszoltam hirtelen. Csak azt nem foghatom meg, hogy ön valóban azt hiszi és ezt fel kell tennem — hogy eme fiatal gyöngéd leánya követte el e hallat-lan s természetellenes bűntényt. Gondolja meg, hogy ilyen teit elkövetéséhez, egészen más ide-gek szükségesegek, mint az övéi.

Azon körülmény, hogy unokanővére — Isten

tudja, micsoda okból — négyesem között ily lel-kiismeretlenül vádolta, lehetetlen, hogy az ön tiélete, határozott befolyást gyakoroljon.

Gryce ur közbe vágott:

— Ön nagyon heves, mondá, egy kicsit tuisá-gosan heves! Aki e jelenlegi csomót feloldani akarja, annak mindenek előtt hidegrűrűnek kell lennie.

— Még lesz alkalmunk, ezen esetet behatóan tárgyalhatni, tisztelt uram. Most az ön helyze-tében ama hölgyet vigasztalám. Attól félek, ha nem beszél hozzá nyájassan, sokat árt magának sirása által.

Ugy találtam, hogy tanácsa jó, és így oda mentem Marihoz, s hozzá hajolva, néhány vi-gasztaló szót sugtam neki. Ugy látszott: teljese-n elfelejtette, hogy kivűle még más valaki is van a teremben.

Hangosan airt.

Egész alakja remegett.

— Kedves kisasszony, mondám, tudom, hogy mint idegen nem igen vagyok alkalmas arra: önnek oly szokat mondani, a melyek képesek lennének megvigasztalni. De még is megkísérlem. Gondolja meg: ama tanúbizonyítók, a melyek vé-letlen tényekből vannak merítve, még nem szol-gáltathatnak csattanós bizonyítékok.

Megrázkodott s oly tekintetet vetett rám, a mely mondani látszott:

— Örvény előtt állottam s te visszahoztál.

— Ön nagyon jó, sugá. En annyira félek! De ha gondolja, hogy nincs okom a csüggedésre, újra bátor leszek.

Es tovább tolytatá:

— Igen az eddig tett tanuskodások mindenesetre véletlen körülményekből merítvék. De Eleonora ezt nem tudja. Ő nagyon igazott s alig tud a már mit mond és mit tesz. Fejét hurokba tette és —

— Es.....!

— Ja; listenem!

Folytatás következik.)

Szerkesztői üzenet.

Karl. Ha néha-néha egy-egy szám elmarad, ne mellőztassék a szerkesztőség rovására irai: arról mi nem lehetünk. Az óhajtott számot a napokban kikürestetjük és megküldjük. Most — a tanév elején — a kiadói alkalmazottak rend-kívül el vannak foglalva.

Felolva szerkesztő:

Dr. LÓKE ENIL.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

Hirdetések

A legizletesebb, egyedül egészséges és egyszerű mind a legolcsóbb pótlék a bab-számú kávéhoz.

Egyedül egészséges pótszer a babszemű kávé helyett. Nőknek, gyermekeknek, betegeknek orvosiilag van ajánlva.

KATHREINER FÉLE

KNEIPP-MALÁTA-KÁVÉ.

Legiszletőbb természetes gyártmány egész szemekben. Hozzávegyítések általi hamisítás látható van árva.

DISZOKLEVÉL
1891-1894
8 ARANY EREM.

Óvatosság: Csak a „Kathreiner”-nával ellátott eredeti-csomagokat kérjük és fogadjuk el.

Mindenütt kapható: 1/2 kiló 25 kr.

Költés tojások.

valódi brakhm-tyukokból darabonként 15, hollandiaktól, fekete, nagy fehér bubbal darabonként 25 kr., hordas-faj drb 25 kr., valódi steyer-tyukoktól 10 kr. darabonként, ezüst paduinaiktól 30-kr. darabonként, langhans-faj darabonként 30 kr., gyöngytyukokból darabonként 30 kr., ezüst wyandotte darabonként 30 kr., olaszoktól darabonként 30 kr. törpe-tyukoktól darabonként 30 kr. ebschneidma darabonként 25 kr., erdélyi mentelen anyakocoktól darabonként 30 kr., darkingstól darabonként 25 kr., Yokohamától darabonként 50 kr., eadoni ériás ludaktól darabonként 1 forint, pekingsi kacskától 20 kr. darabonként nagy steyer kacskától 20 kr. darabonként.

Csakis fajtisza állatok, — melyek már több ízben lettek kinttette — költési tojásait küldöm szét és a faj tisztasága és valódiságáért teljes kezeséget vállalok.

Pauly Miksa,
(Köflach Steyerország)

A világhírű STEYRI fegyvergyár
SWIFT
KERÉKPÁRAINAK
kizárólagos főraktára és képviselősege

Nagy-Kanizsa és Zalamegye részére:

Unger Ullmann Eleknél

Nagy-Kanizsán.

Ezen kerékpárok, ugy tartósságra, szerkezetre mint könnyű járásra az első helyen állanak az összes Europai gyártmányok között.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Izraelita ünnepi
ugyszintén mindennapra szóló

Imakönyvek

magyar német fordításban
egyszerű és diszkötésben.

IMAKÖPENYEK (talisz)

legfinomabb selyemből, gyapottszövetből stb.

Üdvözlőkártyák, levélpapírok nagy választékban kaphatók:

Fischel Fülöp könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán.

Különlegesség poloska-
balha-, konyharovar-

moly-, és háziállatok
tetve ellen.

Kapható:

Nagy-Kanizsán!

- Fesselhofer József
- Armuth Náthán
- Deutsch és Ehrenfeld
- ifj. Fischer Ferencz
- Fleischacker Jozsef
- Marton és Huber
- Neu és Klein
- ifj. Rosenberg Miksa
- Schwarz és Tauber
- Strem és Klein
- Rosenfeld A. és Fia

Nagy-Réce:

- Dedinszky J. gyógyszer.
- Kohn F.

Kapható:

Pacsna:

- Schleiffer M. G.

Periak:

- Kramarits Viktor
- Sosterits Pál

Sümeg:

- Math Bodis
- Darnay Kálmán
- Markus Salamon fia

Felső Segend:

- Weiler Vilj. és Samu

„ZACHERLIN“ bámulatos hatásu!

Förlumulhatatlan biztosság és gyorsasággal pusztít mindennemű kártékony férget és azért a vevők milliói által dicsértetik és kerestetik.

Ismertető jelei a következők: 1. a lepecsételt üveg, 2. a „ZACHERL“ név.

Birodalmi igazgatóság:

F. A. T. O. S. A. Ollopp-Álló ház.

Ide tartozó a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Bírálatok levél csak ismert emberek.

bő fogadtatnak el.

Külsőre nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajczár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankgyeget, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letényei takarékpénztár, a „nagy-kanizsai malatagyár és serfözde r. t.” hivatalos közlönye.

Kiadóhivatal:

Városház-épület: Fischel Fülöp könyvkereskedés.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 12 korona (6 frt — kr.)

Félévre 6 korona (3 frt — kr.)

Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr.)

Hirdetéseik jutányosan megállítanak

Nyitóliró postáért 10 kr.

Előfizetéseik, valamint a hirdetésekre vonatkozó Fischel Fülöp könyvkereskedésbe intézendők.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenként kétszer: vasárnap és csütörtökön.

A gyermekek védelme.

Nagy-Kanizsa, 1896. szeptember 4.

(—n.) Tudvalevő dolog, hogy az európai kontinensen Magyarország azon országok közé tartozik, hol a gyermekhalálozás igen nagymérvű. Részben a szülők gondatlansága, a nép műveletlensége és nagymérvű indolentiája, — részint a szerencsétlen elbukottak kétségbeesztő állapota, amelyben tiltott viszonyuk gyümölcsseit gondozni és felnevelni nem bírják, okozzák azt, hogy sok-sok gyermeket tarol le a halál kaszája, mely gyermekek a társadalomra nézve megmenthetők lettek volna, a kiket megmenteni nemcsak emberbaráti kötelesség, hanem a társadalomnak szent és elmulaszthatatlan érdeke is.

Valljuk meg őszintén, éppen a gyermekvédelem tekintetében történt még kevés hazánkban. Igazságtalanság volna el nem ismerni, hogy egész társadalmunk nagy és elismerésre méltó tevékenységet fejt ki a társadalmi jótékonyaság terén, vannak főleg számmal olyan egyletek, melyek elévülhetetlen érdemeket szereznek, a téren, ruházzák a ruhátlan, gyámolják az ügyefogyottat, kenyeret adnak az éhezőknek, felszerítik a nyomorgók és szenvedők könyeit — de a kis-gyermekről sem szabad meg-

feledkezni, ezeket megmenteni az életnek és társadalomnak, hogy az óriási gyermekhalálozás kisebb arányokra leszállítsák.

Az ország fővárosában Stefánia főhercegné asszony, a fenséges özvegy trónörökös névédnöksége alatt megalakult a fehér-kereszt országos lelenc- és gyermekvédő-egylet, — mely már rövid fennállása alatt is áldásos tevékenységet fejtett ki, — s most tudunkkal vannak már fiókjai is. Ez egyletnek elnöke Tabódy József m. kir. min. tanácsos Kanizsára érkezett, hogy itt is ez egyletnek egyik fiókját létesítse. Ez érdemből hívott egybe Vécsey Zsigmond, polgármester e hó 6-án vasárnap délelőtt 11-re egy értekezletet, melyen az orsz. egylet elnöke is jelen leend.

Ismerve Nkanizsa város minden szépét és nemesért buzgó közönységét, különösen pedig annak melegen érző hölgyeit, nem kételkedünk benne, hogy ily nagyfontosságú és áldásos eredményében messze kiható egyletet lelke egész melegével, szíve legnemesebb felhevülésével fel fog karolni, s a fiókot meg fogja alakítani.

Igaz, hogy nem érzi az éhség kínjait, a ki sohasem volt éhes, nem bírja felogni a nyomor végtelenül lesújtó fájdalmát, aki mindig a jólét karjaiban pihent, de a gyámoltalan, kis gyermek felé, legyen az óár

rongyokba burkolva, s így annál is inkább minden szív szeretettel fordul; többet beszél enné néma ajka, esdő szemé, mintha szívfacsaró szavakkal mondhatná el bánatát, kínjait, a melyeket ó ártatlan öntudatlanságában még érezni sem tud.

S vajjon feltehető-e, hogy nálunk érzéketlenek maradhasnak a szívek, s a megrezdült érzés nem nyitná meg a legkönyörületesebb cselekedetre. Mert a legkönyörületesebb cselekedet a kisedek védelme, azoké akiknek néma tekintete gyakran fájdalmas szemrehányást rejt a társadalom ellen?

Vajjon feltehető, — hogy nálunk a jó lélek melegével fel ne karolják az oly ügyet, mely a társadalomnak önmaga iránt való szent kötelessége is? S van-e szebb, lélekmelőbb cselekedet, mint sok ártatlan kisedet megmenteni az életnek, átadni rendeltetésének, megóvni az esetleges elrúllástól, miáltal csak átka, sokszor réme lesz a társadalomnak. Nem vagyunk annyian, hogy kár nem volna minden elvesztett életért, — amelyet kellő gondozással meg lehet menteni. Pedig ezt meg lehet tenni. Nem szabad megengedni, hogy valamikor oly viszonyok álljanak be, minők felett jelenleg Franciaországban annyit panaszkodnak, ahol a népesség száma ijesztő módon apad, a

A „ZALA” tárcája.

Huszár-osin.

(A kulisszák mögől.)

— A „Z A L A” eredeti tárcája. —

Írta: Balgó G. Sándor.

A snejdi kis kadet-örmester oda állt a nagy tükrök elé, rágyújtott egy illatos cigarettre és óvatosan az emeközé fujta a tükrökből reá bámméskodó babaképi katonácskának a lüszit. Csilingelve összeverte sarkantyú bokáit, mint egy kis automat gép, teljesen előre-hátra fordult, hol a jobb, hol a balkezelével szalutált, majd meg hetykén szeméremre csapta kis piros sapkáját és támoalgva, mintha csak részeg volna, bele-bele botlott hosszú kardjába, melyet csupa tévedésből a jobb oldalára kötött, de közben pajzán, gyermekes jó kedvvel egyre csak kacagott.

— Így jó lesz minden, csak aztán estére ne legyen semmi hiba örömester uracsám, különben lesz büntetés.

Az asztalról felkapta ezüstös végű lovagló pálcáját és bravurosán forgatta duzzadó pici ujjai között olykor egyet-egyet suhintva csapott lényes lakosizmjára aszárára.

Asztán újból visszaült helyére és zümmögve kérde forgatni a teleit nagy foliánsokat.

A hosszú folyosón felkendezve, fűrgén szalad

végig egy bóbisat fejt szöke leánya és nagy larmával nyitott be a szemközti ajtón.

— Bocsanat, eltévedtem — mondá egészen elpirultan, aztán visszahúzódva igyekezett kifelé jutni a szobából.

A kis hadapród-örmester birtelen felugorva a taburetről, eidotha a kezében tartott nagy papircsomót és gyöngöden, bizonyos díszkrécióval megfogta a leánya kezét.

— Maradjon már most kisasszony.

— Ah nem, nem — szabadkozott zavartan a kelepőbe jutott kis ziháló madár. En csupa tévedésből nyitottam be az ajtót. Az a szolgáló, ki a folyosón seperget, ide utasított. Ugy mondta, itt lakik Aranyosy Jancsika, az én kuzinom.

— No lássa édes, az a szolgáló egy cseppet sem hazudott. Az ön unokanövére valóban itt lakik.

— De hát akkor?.....

— Hogy kerütem én ide, azt akarja kérdezni. Est nagyon egyszerűen megmagyarázhatom. Kuzinja ugyebár színésznő.....

— Igen, igen — mondta örömmel a leány és formás kis bárszonyos kacsoit nem vette ki a hercig kis kadet finom kezéből.

— Nos, ma este valami katonas darabban kell játszania és így engem kért fel arra, hogy egyben másban utasításokat adjak. Szent a béke? Most már csak nem fél tölem. Különben a hogy „most” itt lát, Biliczky Géza, Maroti hadapród-örmester vagyók a kunsági ezredben, és ha nem csalodom, ön Föthi Frida kisasszony?

— Hat ezt honnan tudja — kérdé önmaga végignéze a leányka.

— Az imént említették, hogy várnak önökre, különben is sokat, nagyon sokat meséltek már nekem a kisasszonyról. Sőt a legutóbbi levelét... De nem, ezt már nem mondok el.

— Megmutatta a háladatán?.....

— Nincs öka e miatt pirulni. Ideálja van minden embernek, és ez éppen nem bűn. De álljon csak le kisasszony, mert kifárad, nekem pedig engedje meg, hogy rá gyujthassak.

A kis kadetnek körövendő mosoly vonult el pici ajka körül és e miatt az első szippantásnál torkába szaladt a lüszit, hogy fuldokoya keddett köhögni, de azért csak tovább szívta cigarettjét.

— Vigyázzon, mert baj lesz, — figyelmezteté őt jóakarattal a leányka.

— Bajt jít a földön csak az asszonyok okozhatnak, egy ily kis hitvány jószág soha.

— Ugy? akkor kerülni kell az asszonyokat.

— Hisz az ebben a bökkenő, hogy ép akkor érezzük legjobban az asszonyok hatalmát felettünk, mikor erőszakkal kerülni, feledni akarjuk őket.

— Eszerint már önök is voltak kellemetlen-ségei?

— Majd hogy az élettemmel nem fizettem érte, — igazán?

— Tan kételkedik benne, kérdé a kis hős, a sértett önért hangján.

— Oh nem, nem! De maga még oly fiatal...

mű nagy mértékben felkeltette az intéző kö-
rök aggodalmát.

Népességünk, dacára a nagy gyermek-
halálzásnak, még folyton növekszik; de
mégis kötelességünk amennyire ez lehetsé-
ges, a gyermek-halálzást apasztani s ez
által növelni a népességet.

A fehér-kereszt orsz. lelecz- és gyermek-
védő egyesület erre törekszik s ezért fiók-
jának létesítését városunkban a legmelegeb-
ben üdvözljük.

A városházából.

Nagy-Kanizsa rendezett tanácsu város képviselőtestülete szeptember hó 5 én délután közgyű-
lést tartott a következő tárgyszorozattal:

1. Weisz Henrik városi pénztáros állásáról le-
mondása.
2. Friedl Jenő városi erdőmester állásáról le-
mondása.
3. Berletti szerződések bejelentése.
4. A főgymnasium 1. sz. parallel osztályának el-
látása.
A főgymnasiumnál a tandíj mikénti becsü-
lés tárgyában javaslat.
6. Zalavármegye törvényhatósági bizottságának
14694/95. szám alatti határozata a nagy-kanizsai
főgymnasiumnak a cultur-alapból segélyesése
tárgyában.
7. Az új épületek pótdátó mentessége.
8. Dr. Mandel Pál kérényé a Nagy-Kanizsa
Regede felé tervezett helyi érdekű vasút építé-
séhez hozzájárulása tárgyában.
9. Neufeld Zsigmond és társa kérényé hely-
pénzér-elengetés tárgyában.
10. A nagy-kanizsai takerékpár részvény-
társaság 50 éves jubileuma alkalmából árva-
létesítésére tett 5000 forintos alapítványának beje-
lentése.
11. A nagy-kanizsai takerékpár részvény-
társaság által 1896. évi február hó 25-iki köz-
gyűlésből tett 310 forintos jótékony c. u. adomány
bejelentése.
12. Győr szab. kir. város átíratva a vidéki há-
zak adómentességéről szóló törvényjavaslat mó-
dosítása tárgyában.
13. A magyar asfalt részvénytársaság és a
hazai asfalt ipar részvénytársaság ajánlata a
járdáknak a-asphalittal, a kocsiutaknak a-asfalt ma-
kadással burkolása tárgyában.
14. A választás alá nem eső képviselők név-

jegyzéke kiállítására egy küldöttség megválasz-
tása.

Lapunk sártakor a közgyűlés még tart, miért
is a közgyűlés lefolyásáról csak lapunk jövő szá-
mában számolhatunk be.

3190/896 sz.

Hirdetmény.

A helybeli rendőrkapitányi hivatal által egy
esület zsebére láncszal együtt gyanús körülmé-
nyek közt lefoglalattott.

A jogos tulajdonos tulajdonjogának igazolására
felhívatik.

Nagy-Kanizsán, 1896. szeptember hó 1-én

A rendőrkapitányság.

4877/896. sz.

Hirdetmény.

Mely szerint a nagykanizsai v. rendőrkapi-
tányi hivatal részéről a helybeli kir. járásbíró-
ságtól 998/96. szám alatt szabályszerű eljárás vé-
gett átadott 2 darab kávékannát becsérték 1 ft
50 kr. tolyó évi szeptember hó 9-én d. e. 9 óra-
kor a rendőrkapitányi hivatal helyiségében nyil-
vános árverés útján előveretett fog.

Nagy-Kanizsán, 1896. szeptember hó 2-án.

A rendőrkapitányság.

A mezőgazdasági válság.

Hogy ez létezik: azt ma már senki sem von-
hatja kétségbe s csak az a különös, hogy ennek
dacára, oly csöszán bálnak el ezzel a kérdéssel
— mintha darázsfaszek volna. — Nyilván na-
lunk is az a képtelen jelszó kapott labra, mint
Nyugaton; hogy az egyik gazdasági osztályt nem
szabad támogatni a másik rovására s ennek a
révén összetett kézzel nézzük a pusztulást, leg-
feljebb fölött rakva oda, ahol már nagyon is
szembeötlő a repedés, mindaddig, míg az egész
szél nem málik s többé már fölra sem lesz
szükségünk.

Pedig Európa összes államai közül, nekünk
állana leginkább érdekünkben, hogy siettesük a
gyökere operációt, melytől gazdasági s ezzel
együtt nemzeti létünk függ s mely ugysem ke-
rülhető ki. Minek hát várni és télenül nézni a
romboló processzust?

Hogy valamely bajon segíthessünk: arra nézve
szükséges, hogy az okát kifürkessük és meg-
szüntessük. Azzal együtt aztán megesszük maga
a baj is.

Nem állítjuk, hogy azok a reformok, melyek-
kel a pusztuló földirtokon segíteni iparkodnak,
valamelyest nem fogják enyhíteni a bajt; de ne
ringassuk magunkat abban az illúzióban, hogy
azt meg is szüntetik.

Olcsó hitel, célszerű gardálkodás, szövetségek,
állami segítség: ezek már mind régóta támogat-
ják a mezőgazdaságot Európa nyugati államaiban,
még pedig sokkal nagyobb mértékben, mint
amilyenben azokat mi, szegényebb voltunk mel-
lett, foganatosíthatók. S dacára ennek, ott is
pusztult a kór, talán még rémesebben, mint ná-
lunk. A magyar föld termékenysége, termésye-
jeik kitűnő minőségűek csak késeleltetheti a katasz-
trófát, de föl nem tartóztathatja.

Már a mondottakból is kitűnik, hogy a mező-
gazdasági válságot sem a fentebbi momentumok
hiánya okozza, hanem igenis okozza főképpen,
sőt majdnem kizárólag, a termények alacsony
ára, mely a gazda vagyonát és jövedelmét tele-
mesen csökkentti.

Igy pl. oly földirtok, mely azelőtt éventint
5000 forintot jövedelmezett — 7%-os* kamatozás
mellett — körülbelül 70.000 forintot ért akkor,
mikor a buza ára 12 ft volt. Ma a búzát csak
7 1/2 forintjával vessük s így a birtok is, 5000
forint helyett, csupán 2700 forintot (tehát 2800
forinttal — 46%-kal kevesebbet) jövedelmez, ami
— még ha annál a mai mértéket, vagyis az
5%-os kamatlatat, vesszük is alapul — csak
54.000 forint tőkének felel meg. A birtokos
tehát, saját hibáján kívül, 16.000 forintot veszít
tett vagyonából.

Kétségtelen, hogy még kedvezőleőbb az oly
birtokos helyzete, ki annak idején, jelzálogköl-
csönnel terhelte meg birtokát. Az előbbi példánál
maradva: mondjuk, hogy, 50%-os erejű,
35.000 forint kölcsönt vett fel, amely ősszeg
után, kamat és törlesztés fejében, 6 1/2%-ot azaz,
évi 2275 forintot fizetett. Ezt az ősszeget a bir-
tokos jövedelméből, vagyis 5000 forintból, levonva:
még mindig marad évi 2725 forintja.

Vajjon mennyi évi jövedelme számíthat ma?
Tekintve a mostani alacsonyabb kamatlatat,
melyre jelzálogkölcsöntét időközben konvertálta:
a birtokon levő 35.000 forint teher után csak
5 1/2%-ot, azaz évi 1925 forintot fizet. De viszont
a birtoka is — amit az fentebb láttuk — már
csak 2700 forintot jövedelmez, ugy, hogy az
1925 forintos kamat levonásával, évi tiszta jö-
vedelme 775 forintra apadt — azaz 72%-kal
csökkent — amennyiben azelőtt, ugyanannyi
teher mellett, évi 2725 forintra számíthaolt.

Innen van, hogy a gazda évről-évre nehezeb-
ben teremti elő a kamatok fejében fizetendő
ősszeget s mind nagyobb sulyfolyt nehezedik rá az
adósság-terhe. Hátha még elemi csapások is
érik! Hogy álljon meg a talpán?

— Nyolcvan éves koromban bizonynyal nem
történhet majd ily dolog velem.
— É: hogy esett a nagy szerencsétlenség?
Talán egy jó vágás?
— Azt meg csak fel se vettük volna. A gys-
korló téren, ép mikor legjobban akartam teledni
azt a család asszonyt, kivetteti a ló a nyeregéből,
vagy hogy lábam becsúszott a kenyelvaszába..
A ló szágulda vonszolt végig a köves uton. Es
vérvörösnek láttam az egész világot. Egyszerre
Villám horkolva állt meg, egy kéz erősen fogta
a gyepő-zsarat. Es én a hogy lezárt pillakkal,
beírt borkakkal feküdtem a földön, mégis azt
mondtam: köszönöm Tarján főhadnagy ur! —
De akkor ugye, te érzékenykedél!..... A
kadét itt mosolyogva, kezét szája elé tartva,
elkezűni köhicsélni.
Fridácska, elmerülten, maga elé bámulva,
hallgatta a rémes elbeszélést és nem vett észre
semmit.
A kadét, hogy ki ne essék megkezdett szere-
péből, egy-kettőt rántott fényes atilláján és egész
komoly arccal fel és alá járkált a szobában.
— Sokáig volt beteg? kérdé egy kis színel
után, résztvevőleg a leányka.
— Három hónapig, majd hogy bele nem haltam.
— Szegény.....
— Sajnál? Minő jó ön. Higye, ha azt akkor
tudtam volna, midőn ott feküdtem fogvaogva a
hideg boronyások alatt, egy hét ettellel bizony-
nyal meggyógyulok.
— Oh ez csak egy mondia.
— Ha száfvannak nem hisz, mivel bizonyít-
hatom, hogy ugy van? kérdé egész ellágyultan
a kadét és karjai a szék támláján oda hullottak
a leány darska köré.

— Nős mondja édes, mivel bizonyíthatom?
— Bocsságon el uram. Ha valaki most belépne,
mit hinnie felőlünk.
— Azt, hogy én szeretem őnt.
— Nem igaz, hazudik.....
— Esküszöm reá kisasszony, hogy szeretem,
mondá tetetett hévvel és csatlanós csókot nyomott
a leányka lezárt pilláira.
— Es ön, vajjon tudna-e ön engem szeretni?
A leányka lassan kibontkozott az ölelő ka-
rokból, egész hoszában végig mérte a fess kis
buzsárt, aztán kipúlt arcát elrejtve, csakugy
halkan susogta:
— Igen, igen, tudnám szeretni.
— Köszönöm Fridácska. Es most szaladok,
előkerítem valahonnan kedves kuzinját. — Az ajtó-
ból visszatérte csókot birtogott és a leányka
fenyegetve, ajkára illeszté mutató ujját, nehogy
eláruljon valamit.
Janka!
Frida!
Ötlekzés és csók, mint a hogy az váratlan talál-
kozásoknál és jó nevelésű novellákban rendszeren
történi szokott.
— Mily sokáig várakoztatál magadra Janka.
— De azért hibetöleg nem unatkozál?
— Fád kis fickó ez a kadét, — mondá egész
közönyösen a leány, de azért szeméi egyre (ür-
késze les ez az ajtonyian).
— Ugy? akkor nem is haragszol, hogy elküldtem
öt. Ostoba kis fickó, de jó gyerek. Tésedet pedig
való-ágos angyalnak í-steti le előttem. De most
látom, hogy nem tulzott. Valóban angyal is let-
tél, miota nem láttalak. Hat év nagy idő..... De
hát hol maradt a mamácska?

— Ö itt lesz azonnal.
— Pompás. Eljöttök velem a színházba, és
előadás után együtt fogunk mulatni.
— Mit játszanak ma?
— A „Dolovai nábob leányát.“ Láttad már?
— Még nem.
— Akkor egész rendjén van minden és most
egy-kettő, jer velem — mondá mosolyogva a
kis-pajkos primadonna és magával voncolta
hugát a belső terembe.
A függöny lezördült, az utolsó felvonás is
véget ért. Fridácska libegve skatolt kuzinja
öltözőjébe. A legaranyosabb naiva ép akkor dobta
le fényes atilláját. Mosolyogva ölelte át a bohó
szerelem kis leánykát, ki szegyenkezve rejté
arcát keblére.
— No no édes, azért ne sirj. Nem jobb-e,
hogy nekem vallottál szerelmet és nem valami
igazi könnyelmű hadúnak. Bocssád még kicsi-
kém az én ártatlan csinemet, de hát megakar-
tam próbálni, vajjon érték-e valamit a katonák
módjához és te ép kapóra jöttél.
— De kérlek Janka, ne mond el kudarcomat
senkinek, még a mamának se, mert nagyon res-
telleném.
A szerelethe méltó diva isteni jókedvében be-
szélte el ezt az érdekes kis történetet, hiszalmas,
családi körben, néhány nappal a kis Fridácska
eljegyzése előtt, ép az estén, midőn játszotta
„Dolovai nábob leánya“-ban a kis kadét szerepét.
Es ha e sorok véletlenül kezébe jutnak, —
megfogja nekem bocssájtani, hogy az s privát
sikereit is elárulom a tisztelt olvasónak.

Kögyűlés. A nagykanizsai Kereskedők Társulata ma vasárnap, délelőtt 11 órakor a városban tanácstermében rendkívüli kögyűlést tart a következő napirenddel: 1. Az alapszabályok 21. §-ának g) betűjének módosítása. 2. A nagykanizsai kereskedelmi biztonságos pénztár kérvényének tárgyalása.

Táncestélyek. A nagykanizsai általános munkásképző egyesület szep. 6-án este a Polgári Egyet. nagy-termében táncestélyt tart, 20 kr. belépti díjjal. És így folytatni fogja a vasárnaponkénti táncestélyek tartását hat héten át. Az így befolyó tiszta jövedelmei a munkásképző egyesületi könyvtári alapja javára fordítják. Ekként az egyesületnek kettős erkölcsi hasznát nyújtják az estélyek, ha — amint hisszük is — megérdemelt látogatottságnak fognak örvendni.

Hymen. Demszky Laura kasszonyt Czenger Nándor cs. és kir. tartalékos őrnagy leányát városunk egyik szépét, e hó 5-én vette nőül Dielagen Alajos budapesti banktisztviselő.

A tihanyi viszhang megszűnt. A Balatonvidéket nagy veszteség érte, mert a tihanyi viszhang, mely 14 szótogat is visszaidott, megszűnt. A viszhang megszűnésének oka egy szerencsétlen építkezés. Egy tihanyi földesúr ugyanis kegyeletből az iránt a gyönyörű hely iránt, a hol gyermekéveit lelte, nyári lakot építtetett e templom közelében, de véletlenül oly szerencsétlen helyre, hogy a viszhang utját teje sen elárván, a viszhangot lebeteltesse tette. Az igaz, hogy az új palota lebontása esetében a viszhang-újra halható lenne, de ez bajosan og egyhamar megtörténni, mert az a nyarató 32 000 forintba került.

Légújó-produktió. Grziboroszky József hírneves légújós hétéon és kedden délután óriási légújójával a Polgári-Egyetben felszállt. E légújó 3000 láb magasságig felszáll a levegőbe hol a légújós egy óriási ugrást viz véghez, a mikor a léggömb atalakuva, légújós a földre ereszkedik, míg a légújó más irányba elszállt. A légújó 16 órára délután 5 órakor, a felszállás pedig 6 órakor történik. Helyárak: 60, 40 és 20 krajcár látnak és gyermekék 10 krajcár fizetnek.

Nagykanizsai gazdasági takarékpénztár részvényfárasság ceggel új pénzintézetet alapítanak városunkban. A részvényfárasság alapítóje egy millió korona lesz, mely 2500 darab 400 korona névértékű, névre kiállított részvénykibocsátásával fedeztetik. A tervezetet vármegyénk három előkelő, tekintélyes polgára: Hertelendy Béla, Koller István és Vásey László bizalmas jellegű levél kapocsnál közölték a birtokosokkal s a kereskedelem és ipar t. képviselőivel, s értesüléseink szerint: ezekből a körökből a legnagyobb érdeklődéssel csoportosultak az életre való vállalat alapítását vegett. Az új pénzintézet célja az, hogy a méltányandó hitel-igényeket lehetőleg gyorsan és olcsón kielégítve; emellett a birtokviszonyok felmerülő változásánál s már meglévő terhek arányos és célszerű rendezését közvetítse, s a takarékoság fejlesztése mellett, a mezőgazdaság, ipar és kereskedelem érdekeit, a helyi viszonyoktól összhangban istápolja. Az alapítók terve az, hogy megyénk minden vidéke befolyásos egyénekkel legyen képviselve az új pénzintézetben s ezt a tervet annyiban már meg is valóstították, amennyiben a vidék sok tekintélyes és vagyonos egyénisége alapítónak jelentkezett. Az új vállalat egész tervezetéből örömmel azt látjuk, hogy az a legszolidabb és leghumanusabb szellemben fog működni s a közgazdasági érdekek helyes védelme mellett közelebb hozza egymáshoz a mezőgazdaság és kereskedelem képviselőit. Ezek az örvendtes körülmények és a pénzintézet tekintélyes alapítóje egyaránt bizalmat ke tenek a tőkeket gyümölcsözőtő és a hitelt kereső közönségkörében; Nagy-Kanizsa polgársága pedig szintje rokonszenvvel fogadhatja az alapítást, mert ezáltal a vidék erősebb érdekszálakkal lesz városunkhoz fűzve s így gazdasági fejlődésünkre jóiekony hatással lesz. Ujjatandó, hogy az új vállalat, melynek gyors fejlődése a helyes szervezettel biztosítva lesz, mielőbb megkezdje működését.

Árvíz Murakeresztúron. A minapi nagy esőzések egészen megtöltötték a sebesen folyó Mura ágyát és szerdán napnyugatkor Tót-Szerdahelynél kilépve medréből, örületes gyorsasággal öntötte el az egész vidéket. Borzasztó látványt nyújtott, a mint a Murakeresztúr felé rohanó

áradás bőmbőlve szaladt keresztül a magas vasuti töltésbe vágott csatornán és egyszeribe ellepte a völgyben levő falu összes utcáit, ide-oda-kapkodó, földhöz ragadt nép kétségbeesett jajveszérékse kísértetiesen harsogta túl a tajtékozó víz moraját; házak előtt emelt védgátakat könnyedén szakította át az egyre emelkedő ár és egy óra múltán csak ladikokon lehetett az egyes udvarokba bejutni. Hogy emberéletben nem esett kár, egyedül a murakeresztúri jegyző és a domborui csendőrök érdeme, kik a legválságosabb pillanatban önfeláldozó hidegvérrel hatoltak be mindenüvé, ladikukba emelve a síró csecsemőket és kétségbeesett szülőket, hogy biztos helyre szállíthassák őket. Hajnal felé a víz nyomása egy kissé szűnni kezdett, de az utcákon még ma sem látni embereket, mert minden víz alatt áll. Kinn a mezőkön a pusztulás még siralmasabb képe tárul el. A messzeségbe nyúló csillámó vízben egész széna-boglyák usznak és az ereszkedő kukoricás földekből csupán a hosszú száraz himbálódzó cimere látszik ki az ideiglenes tengerből. Az idej természet teljesen elpusztult. Amit a multkori szélvihar és jégeső lötkre nem vert, most megsemmisítette a nagy áradás. A burgonya, tengeri és köles ott rothad el a mezőkön és így ez itteni vidék, mely már évek óta küzd a legnagyobb nyomorral, most kétségbeesett inségnek néz elibe.

Viosz Ferenc, a kanizsai járás főszolgabírója azonnal megjelent a helyszínén és esőnokon járta be az egész vidéket, hogy megtudhassa: mely irányban kell lépéseket tennie hogy az örökös veszélynek, mely már hosszú időközön át pusztítja e vidéket végre, elejét vegye. — Molnári és Kotorban hasonlóan pusztított a víz.

Vízbe fullt. Zimicz Páter nagykanizsai postatiszt II éves fia: György, kedden délután a bagoly-szenlyórvyvári határban folyó kanálisban fürdeni akart. A nagy esőzések folytán a víz rendkívül megáradt és a szegény fiúcskát elnyelte. Imrey Ferenc koszmáros arra menőben megpillantotta a parton levő gazdátlan ruhákat, ezt látva a rendőrséghez, mely azután a tulajdonos után kutatott. Tízórtók és napszemek csákyákkal keresték a fiúcskát és rövid keresés után meg is találták a sás között, de már halva.

Kronfeld nővérek szeptember 1-én folytatják a tanítást a magyar, német, francia és angol nyelvben. — Lakás Kazinczy utca 691.

Színészet.

Szerdán *A nők barátja* Dumas 5 felvonásos vígjátéka került bemutatásra. Hajnal Dezsőnké ki igen intelligens, törekvő, fiatal színész De Ryons szerepe volt kizsoltva. Hajnal azonban hogy miért, miért nem — de nem játszott, mi által a szerepfelosztásban nagy változás állt be. Hajnal szerepét átvette Lomniczy, Lomniczyt Dolly, Dollyt pedig Szarvasi; és e trifolium mindegyik tagja egyaránt hozzájárult, hogy a közönség előtt teljesen ismeretlen maradt *A nők barátja*. E színészek egyik sem tudta, hogy mit játszik, hogy miképen kell játszani, azt még kevésbé és ilyen környezet mellett, hiába volt Stettner Aranka (Jann de Simone) minden igyekezete, az előadást nem tudta megmenetelni. A mit ő tudásával, elegans játékaival egyik percben megteremtett, csakhamar ledönthették Lomniczy és társai. Stettner Aranka mellett csak Aranyosi Janka tudott még érdeklődést kelteni ki a gyermek Leverdent. Balint igen kedvesen adta. — A közönség mely ezen estén többet bosszankodott mintsem mulatott, egyes jelenetekben megtápsolta Stettner, valamint Aranyosit, tudára akarván adni a két szereplőnek, hogy az általános lehangozta, hozzók mivel sem járultak hozzá.

Csüörtökön *Orpheus a pokolban* operette mutatatta a szép-zámú közönséget, az előadás Szilágyi Aranka (Euridike) észrevehető indispozíciója dacára igen jó volt. Közönségen ki kell azonban emelnünk *Dobó igazgatót* (Jupiter), ki nemcsak kitűnő alakításával, hanem tatóio improvizációival is gyakran megzavargatta a kitünhangulatban levő közönséget. A kitűnő hangulathoz nem kis mérvben járult hozzá Hegyessy Gyula (Sis Jankó, elkárhozott szellem), ki ez alkalommal igazán kitelt magáért. Stettner Aranka mint Venusz, Aranyosi Janka mint Amor, Marosi Ilka mint Ceresz vonták magukra a közönség érdeklődő figyelmét. *Hegyi Janka* (Diana), *Mezei Andor* (Aristeus) szép enei ökket érdemelték ki a közönség tetszését.

Penteken a „Vasgyáros” szimű adatott *Hadrik* Anna urbólgy vendégéleltével, ki *Clair* szerepében mutatta be magát. Ezen szerep a legbálsabb drámai szerepek közé tartozik, mert a cselekmény viszi a szereplőt. Clairt lehet jól vagy rosszul, de nem lehet hatás nélkül játszani. Hadrik Anna legnagyobb részben szerepe e kiváló tulajdonának köszönhetette azon sikert, mely feltéptelén elért, ő csak annyival járta hozzá, hogy mindvégig megmaradt a szenvedő Claire, mely szerep úgy hisszük egyéniségének is teljesen megfelelt. A közönség rokonszenvesen fogadta. — Stettner Aranka (Athens) igazi hercegnő volt imponált külsejével és alakításával, mely utóbbi művészi magaslalon állott egész az utolsó percig, az utolsó lábtoppantásig, melyet nem tudunk Stettnernek megbocsátani; az erélynek ilyen hatalmas nyilvánulását, még ő töle sem vártnak. — Igen distinguáltan játszott *Caldéne* (Beaulien marquise) elég jól Lomniczy (Derbtay). Nagyon kedves volt Aranyosi Janka (Susanne) és szinte sajnáltuk, hogy Delli ben találta meg Oktaveját. Monjinet szerepében *Dobó igazgatót* kell dicsérnünk.

IRODALOM.

„A valuta szerepe a gazdasági válságban” címen *Almás Balogh Tihánér* 4 és egy negyed nagyvire terjedő munkát írt és mint sajátját adta ki. A nagy

saktudással megírt mű tartalma: Miért értünk a valuta válságra? A mi arany valutánk. Az ezüst arhanoytásnak oka. A valuta-differenciák s azok következménye. A mezőgazdasági válság. Az aranyvaluta belolyasa az iparra. A valuta differenciái a kereskedelemben. A nemzetközi bimetalizmus ellenségei. A kettősvaluta szocialis politikai jelentősége. A valuta-kerdes praktikus megoldása.

— **Lapuk má számában** *A mezőgazdasági válság* című részt mutatványal egész terjedelmében közöljük. Ebből is mindenki megítélheti, hogy a rendkívül érdekes mű a megszerzésre és tanulmányozásra föltte érdemes. Kapható szerzőnél (Budapest, V. Thonet-udvar) és megrendelhető minden könyvkereskedésben. Ár 60 kr.

— **Uj földrajzi tankönyv.** Kramer Lajos nagykanizsai tanító *Földrajz a népisiskolák IV. osztálya számára* címen új tankönyvet írt. A nagy gonddal kidolgozott tankönyvnek két kieme észre méltó érdeme van. Először: hogy a műiszeri tantervben kiszabott tananyagot kellő tömörséggel tárgyalja, sem löbbit, sem kevesbet nem nyújt, mint amennyit a tanulóknak az elemi iskola 4. osztályában tudnia kell; másodsor: hogy a földrajzi ismeretek körében kelle mértékarással történeti és alkotmánytani ismereteket is nyújt. Tanmenete: elemző-összefoglaló (analytico-synthetic) a mi a földrajz tanításának legjobban megfelel. Nagyon helyesnek találjuk, hogy — amint előszavában ki is emeli — a III-ik osztály tananyagából ismétlésül fölveszi a földrajzi tárgalmak (hegyek, tengerek, völgyek s ezek alakulási) rövid ismertetését is. — Mindenkör örömmel látjuk, ha az elemi iskolai tankönyvek irására oly tanterviak vállalkoznak, kik évek során át szerzett gyakorlati tapasztalataik alapján biztosan tudjuk: mit, miként és mily terjedelemben nyújtsanak a tanulóknak. E tankönyvszerzője is oly tantervi, ki éppen a 4-ik elemi osztályt évek során át vezetve, e tankönyvben didactical tudásaitait érvényesítette. Könyve szamottevő az elemi iskolák tankönyv. irodalmában.

V e g y e s .

Ma gyors és általános elterjedés valamely használati cikk becését mutatja, akkor a Kathreiner maláta-kávé elért eredményeiben valóban példátlanul áll. Ma már ugy a legcsudagabb és legelőkelőbb háztartásban, mint a leggyorsabb és legszerényebb családokban is naponta használják. Amely örvendetes ez a közegészség és népünk lélet érdekében, nem kevesebb örömmel üdvözölhetjük ezt az eredményt hazai mezőgazdaságunk érdekében. Azonban nem mulaszthatjuk el ismételtén rámutatni, hogy a bevásárlásnál óvatossá kell lenni, hogy az ember tényleg a valódi jó árut kapja, eredeti csomagokban, amelyekben rajta van a „Kathreiner” név.

NYIL/TTER.

Nyerecselyem békstruhákhoz való kelmét 5 ft 85 krtól 43 ft 75 krig egy teljes állomány — Tassore és Shantings-Pongoes valamint fekete, fehér és színes Hennsberg-elyem 35 krtól 14 ft 85 krig méterenként, sima csikos, kockásított, mintásított darabot stb. (mintegy 240 különböző minőség, 2000 szín és mintában) stb a megrendelt áru postabérrel és vámszentesen a házhoz szállítva, mintákat postafordultával küld: **Hennsberg G.** (cs és kir. udv. szállító) selymgyára Zürichben. Svájcba címzett levelekre 10 kros, leveles lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan ellátástelnek.

Felelős szerkesztő:

Dr. LÓKEMIL.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

*) Az a rovathoz közzétettéért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

Egy doboz ára:
1 forint 20 krajcár.

Utánvétellel vagy az

összeget előleges beküldés

dése után küldetik.

KLYTHIA a bőr ápolására,

szőpítésére és finomítására Puder

Legelőkelőbb állású, hál és társalgó PUDER.
— Fehér, rózsaszín, és sárga —
vegyileg analízált és ajánlja Dr. Fehér J. J. Cs. Kir. tanár által Bécsben.
Eltámasztó levelek a legjobb körökből minden dobozhoz mellékelve vannak.

TAUSSIG GOTTLIEB

cs. és kir. udvari tolltollt-üzempan és illatszert-gyár Bécsben.
Főraktár: BÉCS, I. Wellsele 2.

Kapható a legtöbb illatszert- győgysszerkereskedésben és győgysszertárban. — Nagy-Kanizsán: Kreiner Gyula és Meletti M. Mór cégeknek.

A világhírű STEYRI fegyvergyár

S W I F T

KERÉKPÁRAINAK

kizárólagos főraktára és képviselősege

Nagy-Kanizsa és Zalamegye részére:

Unger Ullmann Eleknel

Nagy-Kanizsán.

Ezen kerékpárok, ugy tartósságra, szerkezetre mint könnyű járásra az első helyen állanak az összes Europai gyártmányok között.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Erdekfesztő látvány!!

Grzybowszky József a híres léghajós

szept. hó 7. é. 8-án d. u. 1/6 órákor

Nagy-Kanizsán a „Polgári Egylet”
kertli helyiségében

3000 láb magasságig

felszáll és onnan ernyővel leugrik.

— Bővebbet a falragaszok. —

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve
maradtam mély tisztelettel
Rákóczy György
léghajó-tulajdonos.

10635/896.

HIRDET MÉNY.

Nagy-Kanizsa város rendezett tanácsa részéről ezennel közzhírré tétetik, hogy a város közönségének tulajdonát képező erdőben található évi gubacs termés **1896. évi szeptember hó 7-én d. e. 10-órákor** a város-ház nagytermében tartandó nyilvános szóbeli árverés útján azonnali készpénz fizetés mellett fog éladatni.

Bánatpénzül a 150 ft kikiáltási ár 10%-a az árverés megkezdése előtt a kiküldött bizottság kezébe letendő. A feltételek az árverés megkezdése előtt betekinethetők.

Nagy-Kanizsán, 1896. augusztus 29.

A városi tanács.

Izraelita ünnepi

ugyszintén mindennapra szóló

Imakönyvek

magyar német fordításban
egyszerű és diszkötésben.

IMAKÖPENYEK (talisz)
legfinomabb selyemből, gyapottszővetből stb.

Üdvözlőkártyák, levélpapírok nagy választékban kaphatók:

Fischel Fülöp könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán.

Minden verseny kizárva!

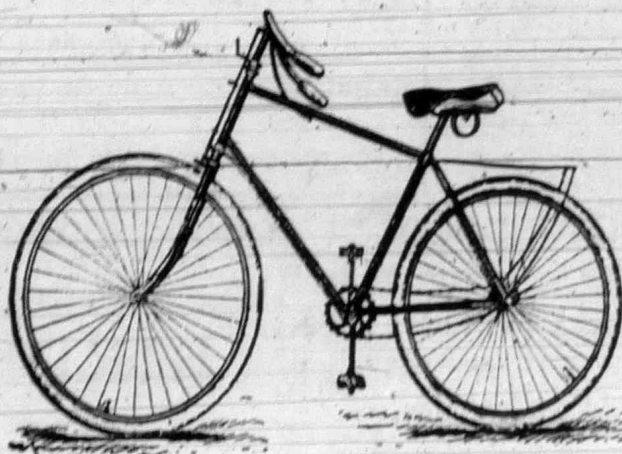
**Nagybani
butorgyári képviselőség,
dus raktárral.**

**Ujonnán berendezett asztalos műhelyemben
mindennemű butort gyártok és külön megren-
delés szerint is készítek.**

**Hálószoba berendezés 92 trttól kezdve.
Teljes ebédlő berendezés 135 trttól kezdve.**

Eredeti angol
kerékpár

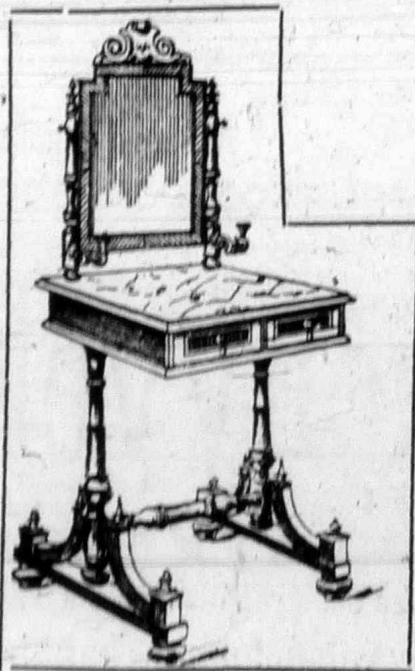
kizárólagos
képviselesége
és

raktára
**3 évi
jótállás
mellett.**

Diszfaragványok asztalosok részére szintén készíttetnek.

Kedvező fizetési feltételek.

Friedmann Károlynál

Nagy-Kanizsán

Német-utcza, Zerkovitz-féle házban.

Szerkesztőség:

F. A. T. C. A. Ollep-féle ház.

Ide intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Bérmatlan levelek csak ismert közből fogadhatók el.

Írásokat nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajcár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letenyei takarékpénztár, a „nagy-kanizsai malátagyár és serfőzde r. t.” hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint kétszer:

vasárnap és csütörtökön.

Kiadóhivatal:

Városház-épület: Fischel Fülöp könyvkereskedője.

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Egyes évre 12 korona (6 frt — kr.)
Félévre 6 korona (3 frt — kr.)
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr.)

Hirdetéseket jutalmazással számították.

Nyitlított példányra 10 kr.

Külföldiek, valamint a hirdetőkre vonatkozó Fischel Fülöp könyvkereskedésbe intézendők.

Sajtó és közvélemény.

Nagy-Kanizsa, szept. 7.

(—n.) A magyarországi sajtó óriási lendületet vett az utóbbi tíz években s különösen az alkotmányos élet újra felpozícióba óta a napi sajtó termékei oly számarányban növekedtek, hogy csak győzzék olvasni. Kétségtelen, hogy a pártolás is nagyobb lett, mert az olvasóközönség is szaporodott. Hiszen mai napság a társadalom jó nagy része még tudományos szükségleteit is a napi sajtó hasábjaiból elégíti ki. Ilyen értelemben is valóban azt lehet mondani, hogy a sajtó nagyhatalom, oly hatalom, mely erejének súlyát a társadalom minden rétegeivel érezteti. Szavát egyaránt meghallgatják és megszivlelik kunyhóban, palotában.

A sajtó tudatával bír e hatalmának, s kétségtelenül ki is aknázza azt, sajnos, nem mindig helyes irányban, s nem mindig hódolva az igazságnak.

Hogy a társadalom sok jót köszönhet a sajtónak, ki vonná azt kétségbe? Hogy számos, nagyfontosságú akcióban mérvadó a szava, ki tagadhatná? Hiszen, ha a hivatását jól felfogja, ha az igazságnak szolgál, s a közvélemény igaz tolmácsa akar lenni, a legnemesebb és legszebb feladatok egyike

jutott neki. Az üldözöttek védője, az erkölcsök támogatója lehet. De vajjon mindig megfelel-e ennek a hivatásnak? Vajjon kellő arányban áll-e külterjes fejlődésével annak belső becse, erkölcsi hatalma? Nem sokszor személyes vagy külön érdekeknek szolgál-e az igazság lábball tapodásával, szemfényvesztő hazugságok dédelgetésével? Nem hizeleg-e sokszor a személyes hiúságnak, nem legyezgeti-e gyakran a személyes ambíciót s nem szegődik-e sokszor oly érdekek szolgálatába, melyek nemcsak az erkölcsi elvekkel állanak ellentétben, de melyekkel — terrorizálván a gyengébb lelketeket — megköti a gondolkodási és cselekvési szabadságot?

Azzal, hogy a sajtó némely napi terméke külön érdeket szolgál, oly ferde irányba jut, hogy éppen nem felelhet meg azoknak a feltételeknek, melyek alapján létezik. Mert mi a legfőbb feladata a napi sajtónak? Az, hogy jótékony hatással legyen a közvéleményre, azt meg ne vesztesse hamis felfogással táplálva, hanem vezesse és irányítsa, nehogy olvasója még az igazság iránti fogékonyságát is elveszítse.

Mit látunk és tapasztalunk e helyett?

Azt, hogy vannak oly napi sajtótermékek, melyek egyenesen a bojtány-kedvelő

közönség kedvét keresik. Minden pillanatban készek a rágalomnak, a becsületsértésnek helyt adni, s hogyha ezt sokszor mézes szavakba burkolják is, a fulánkot mindenki kiérzi.

Korunk általános bűne ugyan a sensációhajhászat, de a sajtónak ezt nem szabadna még a maga részéről is előmozdítani.

A sajtóhoz époly kevésbé méltó a semmivel sem igazolható s korunkban máris a túlságig vitt személykultusz, mint más elveket tisztességesen és becsülettel szolgáló személyek sárba tiprása és gyalázása. A közönség vezetése s nem félrevezetése a feladata, a közönség felvilágosítása és nem megtévesztése, a közönség szolgálata az igazság útján, s nem a hazugság istápolása és terjesztése a köz nagy kárára.

A milyen alacsony, hizelgő, émelgős a hangja amott, a mely minden józan gondolkodású embert megbotránkoztat: oly durva, cynikus, goromba emitt. Ezzel csak terrorizálni lehet, de javítani, útbaigazítani nem. Vajha a napi sajtó azon része, mely földadatát még nem érti, ennek magaslátára emelkedhetnék, a közvéleménynek csak így lehetne igazán vezére.

A „ZALA” tárcája.

A saökingeni trombitás.

— A „Z A L A” eredeti tárcája. —

Írta: Kari.

En, meg a feleségem a véletlen által igen jó ideára jöttünk.

Ha nagyon finom a vacsora, — akkor az irodalomról vitatkozva, a vacsora hiányosságát igen előkelő módon elblicseljük.

Tegnap is kettőnknek csak egy rostélyos juvós csészes salátával. Hanem az ital hozzá az..... viz vala.

Behozta Kergulicsné, a bejárónőm, fekete kávékat, — én aztán az előzőbaban tett-vett, én pedig grandseigneur poséba vágva magam, hátradőlvé karosszékekben, — azon gondolkoztam, hogy milyen magyar költőt tegyek pocskékká; mert ha szokról csak egy mákszemnyi rosztat mondtam, hát kész volt a háború. Képzelheti a „nyájus” olvasó, hogy a feleségemnek az a kedves tulajdonsága, hogy nagyot hall, — még kelleme-sebbé teszi az ily irodalmi seance-ot. S ha történetesen valaki olyan időben megy el az ablakom alatt, — szentül meg van győződve, hogy a hívősek összeperelték, — pedig csak szerény vélemény és eszameosere az egész.

— Ma chère, mondja csak, — kiáltom a himző feleségemnek — mondja csak, olvasta Schakespeare-ben azt a versszakot, amelyre felhívtam figyelmét, és alá is huztam két írónnal?

— Nem, nem olvastam, kialiha ő vissza — szép talán?

— Hogyne! kiallok mosolygva, — hisz olyat magyar költő még nem esibukozott!

Felugrottam, és a nappali szobából elhoztam Shakespeare költeményeinek egy kötetét.

Sajnos, nem bírom az angol nyelvet annyira, hogy klasszikusait eredetiben olvashatóm, mert hisz a nyelvnek tökéletes bírása szükséges, — ha a költészet selymes nyelvét megérteni kívánjuk. Így tehát Shakespeare-t német fordításban bírom.

— Hallja tehát édes!

Die wunderbare Rhetorick Ihrer Augen
verführte mich:
Kann mich die Welt beschuldigen,
Dass ich Sie verlies, um Ihr zu huldigen?

Persze est oly hungosan olvastam, mint ahogy a század parancsnok beszél Urnapján lóhátról a katonasághoz.

Feleségem habotára fakadt.

— Ez magánál valami felséges, gyönyörű, nagyszerű? ha, ha, ha! — kacagott, — nem fél igazán az Isten haragjától, hogy ily izléstelen, lapos csinálmányt még fel is olvas? Szegyeije magát, — hát akkor, — Petőfi-nak az a költeménye például, — amelyben Szendrey Julia szereplésében ketekedik, micsoda? — hisz ez hym nusz, ima, — de nem is szeretett hajlandó még úgy, mint a szerencsétlen költő:

S ha nem szereted, ha soha nem szeretnél?
Mindig! hozzád van nőve szerelmem!

Mind levél a fához..... eljön a tél,
S akkor lehull, de már állatielen.
Ez sorsunk a sárg. Bár járj be messze földet,
Kerülj bár, mind hiába, senem el nem hagyja.
A soha el nem való sötétség melléted.
Mít arnyékkodnak vélsz, ez én bus lelkeim az.

— De Heine! mit szól Heine-hez?

— Megálljon lelkem, elszavalom azt a.....

— Hagyjon fel édes az Ön Heine kultuszával, olvastam, — s mondhatom, hogy Schilleren kívül az egész német irodalomban még csak az egy Heine tudta figyelmemet lekötni, sőt mondhatom, hogy volt idő, amikor az ő viagtájdalomtól felített költeményei halaszam voltak szívemre. — De azért a magyar költészet epigonjait, habár csak tréfaból is.....

— No, nó, ma chère, kiáltam, hisz én nem tépek

le a magyar költők babérajából egy levelet sem, — hanem az internationalis költészet bármely nemzet fiaitól is erredve, — ha szép, ha lennkölt a munka — lehetetlen, hogy eikerülne elismerésemet. Nézze példaul édes, — mennyire tetezett magának annak idejében a „saökingeni trombitás” — ezt csak beismeri?

A színbárbán az orchester főszomszedságában voltam kénytelen, helyetszerezni a feleségem számára, hogy a darabzenéjét jól élvezhesse, — nekem pedig kín volt. Ha a nagydobos beleütött a dobba és megrázta a trianulit, — szakasztott, mintha a jobbábamot amputáltak volna; — a feleségem pedig tulboldogán mosolygott.

— Igen, kiáltá, — nem tagadom kedves barátom, szép, szép; de költői ihlet, — valamely

A városházából.

Képviselő-testületi közgyűlés.

Tartott 1896. szeptember hó 5-én délután **Fécsey Zsigmond** polgármester elnöklése alatt, mintegy 160 városi képviselő jelenlétében.

Fécsey Zsigmond polgármester üdvözlőlvén a megjelenteket, a közgyűlést megnyitja és a napirend előtt két ügyre tereli a közgyűlés figyelmét.

Az első *ő feladta utja Csáktornyára*. Minthogy kilátás van arra, hogy koronás királyunk viaszszalóban városunkat is érinteni fogja, kérdést tesz az iránt, hogy városunk közönsége miképen tejjesse ki ez esetben hódolatát?

Ezen ügy végteljes intézkedés végett a városi tanácsban utaltatik, mely ezt kellő figyelemmel kísérve, annak idején a szükséges intézkedéseket meg fogja tenni.

Elnökölő polgármester jelenti, hogy magán-értelmei szerint a pénzügyminisztérium a városi fogyasztási adóberlével kötött bérleti szerződést felbontotta. A város érdekében célszerűnek tartana ezen bérletet lehetőleg a városnak biztosítani és ez iránt már most a szükséges lépéseket megenni.

A közgyűlés szívesen vette tudomásul a polgármester kijelentését és az előzetes tárgyalások megajátására egy előkészítő bizottságot küldött ki, mely bizottságba választották: **Fécsey Zsigmond** polgármester, **Pihlér Ferencz** a pénzügyi bizottság elnöke és **Gelei Gutmann Vilmos** kir. tanácsos a pénzügyi bizottság alelnöke.

Ezek után tárgyalattott a napirendre kiűzött tárgyszereszt.

1. **Weisz Henrik** városi pénztáros állásáról lemondása. Minthogy **Weisz Henrik** városi pénztáros állásától való felmentését tényleg nem kérte, hanem e helyett a nyugdíj-választmány elnökéhez fordult végkiégités végett, **Pihlér Ferencz**, **Dr. Szekezsz Adófi** és **Remete Géza** városi képviselők hozzájárulása után határoztak, hogy a formáltságok betartása miatt, a városi fizikai orvos véleményezése alapján a már réven beteg városi pénztáros, kérje az állásától való felmentését és ha a képviselőtestület ezt kimondja, adhatja csak be végkiégités iránti kérvényét a nyugdíj-választmányhoz.

2. **Friedl Jenő** városi erdőmester állásáról lemondása. Olvasztatik **Friedl Jenő** városi erdőmester lemondó levele. A lemondásra a még csak legutóbb megválasztott erdőmesteri azon körülmény miatt öntözte, hogy jobb javadalmazású állami szol-

gálatot kapott, melyet már el is kellett foglalnia. Mivel pedig ezen állás éppen az időben betölteni nem maradhat, a mezőgazdasági bizottság véleményezése alapján a városi tanács azon javaslatot teszi, hogy mindaddig míg ezen állás pályázat útján véglegesen be nem töltetik, a helyettesítéssel a magy. kir. erdőgazdónok biznások meg, mely javaslathoz a közgyűlés egyhangulag hozzájárult.

3. *Bérleti szerződések bejelentése.* A bejelentett bérleti szerződéseket melyek lakások, bonthelyiségek és lerakó helyre vonatkoznak, a közgyűlés jóváhagyta.

4. *A főgymnasium I-ös parallel osztályának el-
ládása.* Az első párhuzamos osztály felállítására a folyó tanévben szintén szükségessé válván, a városi tanács meg is kereste a rendkormányt, hogy a szükséges tanerőt rendelje ki. A rendkormány azonban ezen kérdésnek különféle okokból meg nem felelve, a város azon kényszerhelyzetbe jutott, hogy az első parallel osztály ellátásával mint a múlt évben, 1250 forint díjazás mellett az arra vállalkozó főgymnasiumi tanári kart kellett megbízni. Ezen tárgyhöz **Pihlér Ferencz**, mint a pénzügyi bizottság elnöke szolt hozzászólva, mintha a közgyűlés elhatározta, hogy utalva a város és a kegyes tanteremtő köz fenntartó szerződésére a rendkormány már most felajánlhatná, hogy a jövő évben esetleg szükséges tanerőről gondoskodik, hogy a város köznevelésének egy osztály állítása a rendszer 700-forint tanári díjazás helyett, ne kerüljön esetleg ismét 1250 forintjába.

5. *A főgymnasiumnál a tandíj mikénti beszedése tárgyában javaslat.* A régi szokás szerint a tandíj két helyen szedtetett; a beiratáskor az első fél évi tandíj egy kirendelt városi közeg kezéhez fizettetett, a második fél évi tandíj pedig az igazgatóság szedte be. Előadattott a pénzügyi bizottságnak a városi tanács által támogatott azon javaslat, hogy a tandíjak beszedése mindenkor egy városi közeg által eszközöltessék.

6. *Zalaörménye törvényhatósági bizottságnak 14694/95. sz. a. határozata a nagykanizsai főgymnasiumnak a cultur alapbéli segélyezés tárgyában.* A felolvasott határozat szerint alig hiányában a törvényhatósági bizottság nincs azon helyzetben, hogy főgymnasiumunkat alánndó segélyben részesítse. **Pihlér Ferencz**, **Kordos Karoly** és **Eperjesy Sándor** városi képviselők hozzájárulása után határoztak, hogy ez érdemben újabb kérvény megsejtéséig a törvényhatósági bizottsághoz.

7. *Az új épületek pótdadó mentessége.* Tekintettel

arra, hogy a pótdómentesség az építkezés kedvet tényleg fokozza, a pótdó mentességre hozott városi határozat további 6 évre érvényben hagyatik.

8. *Dr. Mündel Pál kérvénye a Nagy-Kanizsa-Regede felé tervezett helyi érdekű vasút építéséhez hozzájárulás tárgyában.* Mivel egy másik beadványt érdekű vasút építésére dr. **Krajtsik Ferencz** országgyűlési képviselő szintén bir concessional és előrelátható az ügyben is fog hasonló megkeresés a városhoz érkezn, határoztak, hogy ezen két ügy együttesen intézessék annak idején el.

9. *Neufeld Zsigmond és társa kérvénye helyi pénzberletemedés tárgyában.* A bérleők a múlt évi telhőszakadások által okozott közlekedési akadályokra alapították kérvényüket, minthogy azonban a bérleőkre ebből érdemleges anyagi kár nem hárult, kérvényük figyelembe vehető nem volt.

10. *A nagykanizsai takarékpénztár részv. társaságnak 50 éves jubileuma alkalmából árvadász díjazására 5000 forintos alapítványának bejelentése.* A közgyűlés tetszettel vozi tudomásul a pénzintézet ezen humanus wápitványát, melyért ugyan már a városi tanács az alapító levél átveletekor köszönetet mondott, mégis **Pihlér Ferencz** v. képviselő indítványára a közgyűlés is jegyzőkönyvi köszönetet mond a nagykanizsai takarékpénztárnak nemes tevékenységéért.

11. *A nagykanizsai takarékpénztár v. t. által 1896. évi február 25-iki közgyűléstől tett 310 forintos jótékonykedő adomány bejelentése.* Tetszettel tudomásul vétezt.

12. *Győr szab. kir. város átírata a vidéki házak adómentességéről szóló törvényjavaslat módosítása tárgyában.* Tudomásul vétezt.

13. *A magyar aszfalt részv. társaság és hazai aszfalt ipar részv. társaság ajánlatai a járdáknak aszfalttal, a kocsiutaknak aszfalt-makadémmal burkolása tárgyában.* Minthogy az ezen ügy tárgyalásához szükséges adatok teljesben beszerzettek nem voltak, a polgármester indítványára levétezt a napirendről.

14. *A választás alá nem eső képviselők névjegyzéke kiigazítására egy küldöttség megválasztása.* Megválasztottak: id. **Hegedűs László**, dr. **Szukits Nándor** és dr. **Tuboly Gyula**.

Több tárgy nem lévén a közgyűlés feloszlott.

11441 1896.

Hirdetmény.

Nagy-Kanizsa város tanácsa részéről közhírré tétetik, hogy Nagy-Kanizsa város 1896. évi hadmentességi díj kivételi lajstroma az 1883. évi 44. t. cz. 18. §. értelmében mai naptól számított 8 napon át a városi adóhivatal helyiségében közszemlére kitétetett oly célból, hogy a lajstrombeli adókíválás ellenében németi felajánlásait a lenti t. cikk értelmében és pedig:

a) Azon adózók, kik az illető lajstromban megállapított hadmentességi díjjal a múlt évben is megvoltak róva, a lajstrom közszemlére kitételének napját,

b) azon adózók, kik a kivételi lajstromban a folyó évben első ízben fordulnak elő, adótarozásuknak az adókívárlásokban történt bejegyzését követő 15 nap alatt a megyei közigazgatási bizottsághoz intézve, közvetlen a u. kir. pénzügyigazgatóságnál Z. Egerszegen benyújtassák, vagy posta útján por ó köteles levélben beküldhessék.

A városi tanács.

Nagy-Kanizsa, 1896. évi szeptember 7-én.
NEU ALBERT, **LENGYEL LAJOS,**
alldnd.

Közegészségügy.

Jegyzőkönyv.

Felvetett Nagy-Kanizsa városi közegészségügyi bizottságnak 1896. évi augusztus 19-én tartott ülésében.

Jelen voltak: **Dr. Szekezsz József**, elnök, dr. **Szukits Nándor**, dr. **Gerő József**, dr. **Rács Kálmán**, dr. **Pollák Ernő**, **Harsay József**, dr. **Stolzer Henrik**, dr. **Szigetváry Károly**, **Augenfeld Fülöp**, **Imrei László**, **Prager Béla** bizottsági tagok és **Aiz József** városi jegyző mint jegyzőkönyveztető.

A városi tanácsnak 4233/96. számú végzése a gymnasium előtt elterülő parknak tisztán tartása tárgyában.

Ezen a városi tanácsnak a tisztán tartás

szep gondolat alig van benne. Ott a hol elpanaszolja, hogy a világ tonakul van berendezve, és hogy nagyon is szép lenne, ha őt a leány szeretné; — de hát nem lehet, a sors vagy fatum nem engedi, mily nyugodtan mondja: Isten veled!

— Kérem, lássa be már a vállára, hogy engem az Ön idegen költői egészen hidegen hagyának, habár igazán nem zárkózom el az elismerés-elől, ha volna mit elismerni. Multkor már kifejeztem nézetemet Körner felől is, — azt hiszem, nem felejté el?

— Hangos zokogás úté meg füléimet, — megvaliom, hogy megjédekem egy kassá, — mert a sírás az előszobából hallatszék.

— Mi az? Ki az? kialtom ki a sötét előszobába, szokott bátorságommal; — de mentem ki. Választ nem kaptam, hanem a zokogás tovább folytatódott.

Felkaptam a lámpát és halálmegvetéssel megyek az előszobába.

Hát kérem, a bejárónóm; a **Kergulicsné** ül az előszobában egy károszékben és keservesen zokog.

— **Kergulicsné!** kialtom a fülébe, — mi lelte? mi a baja?

— Ó, aranyos édes téns ur, ha tudná.....

— Hisz azért kérdezem, mert megakarom tudni, türelmetlenkedtem.

— Igen? de téns ur ki fog nevetni! — zokogta.

— Ne gyerekeskedjék **Kergulicsné**, — ha maga sírni tud rajta, — akkor nem igen valószínű, hogy én még nevetnék rajta.

— Igaz bír az, — sírja a delől; de hát téns ur, — nagyon szegyenlem.....

— Szegyenli? hat csak nem követett olyan mit el? — kérdészem gyanútlan. — És most azonnal mondja meg, hogy mi lelte; — beteg-e vagy faj valamije?

A feleségem zavarian nézett majd engem, majd **Kergulicsné**.

— Mi az édesem? — azól hozzám fordulva, a zón.

— Nem tudom, azért vallatom, — mert nem tudom, hogy miéért hullajtja drága könyeit.

— Téns ur! kérem, — áldja meg a jó Isten, magának olyan jó szíve van: hogy milyen szépen pártját fogta annak a szegény sváb gyerekeknek; — de igaz is, nem volt tele sem oly rossz, ahogy elhíresztelték; — jámbor gyerek volt az és igazán megtanulta a mesteriségét, öröm volt hallgatni. Azt a szabórát, hej! százasor megfizettem volna, ha tudtam volna, hogy a karmestertől ellopta.

— **Kergulicsné!** megbolondult maga? mit kotyog maga itt össze-vissza?

— Az igazságot mondom csak, csókolom a kezeit, téns ur.

— De kiről beszél maga? — azt mondja meg szerencsétlen, ne hozzon ki a türelemből!

— Hát csókolom a kezeit — csaklotta az amazon, — hát az előbb nem arról a szegény német fiúról beszélt a téns ur, aki jegyben jár velem, — aki mert nem adtam neki egy vasárnap 10 krajcárt 2 virginia szivarra — ellopta a karmester zsoboráját.

— Ki volt az a fiu? kérdém moolyogva.

— Hát az, akiről a téns ur beszélt, — a szerdényi trombitás..... mondá **Kergulicsné** lemondónan 6 hónap brigad-áristromot kapott, — és azt nekem megírta, — szakasztott az volt rajta a levélen, mint amit a téns ur előbb mondott.

A feleségem még teljes életében olyant nem kacagott, mint **Kergulicsné** vallomása után. En is szívemből nevettem volna; de a mosoly ajkaimra fagyott; mert fontolórol vettem, hogy mennyit fog majd velem élvadni, a „szerdényi trombitás“ miatt.

iránt tett intézkedését a bizottság tudomásul veszi. Ep ugy tudomásul veszi a városi tanácsnak 7270/96. számú végzését a légyriasztás előtti átjáró tárgyában hozott, a hőegészségügyi bizottság által az igazgató kérelmére folytan javasolt eljárás iránt.

Felolvasatot a városi tanács végzésével a város orvosának a közegészségügyi bizottság elé terjesztett jelentése az egészségi állapotokról.

Vélemény: A bizottság a felolvasott jelentéskből megdöbbenéleg veszi tudomásul, hogy a tuberculosus betegek száma folyton növekszik, élnnyira, hogy terjedésének megállítására a legszigorubb intézkedések megtételét látja szükségesnek és pedig: A tuberculosus és egyáltalán kibőpéssel járó betegségeknel felszólítandók a hozzátartozók, hogy saját érdekükben is a köpöket vagy fűrészpórral telt köpöladába köpödtessék és azt elégecsék, vagy pedig cserépedénybe gyűjtsék, mely ojtalan mész és lug réa öntésével tisztították meg, hogy ezen eljárások által a tuberculosus fertőző anyaga tönkre tétessék, vagy — mint ez már évek óta a nagykanizsai kórházban gyakorlatban van, — a tödövézések szobája legszigorubbán tisztán tartassék, erős luggal gyakran felmosassék; az ily betegségekben elhaltak ruhái, ágyneműi erős luggal tisztítás és kimosás által fertőtleníttessék.

Továbbá ajánlja, hogy a köpökös az iskolákban, kávéházakban eltilandó, hogy itt kellő mennyiségű és kellően tisztogatott köpöladák állíttassanak be.

Különös figyelmet kér fordítatni a közegészségügyi bizottság a *vdgó hidon* levégótt állatok belső megvizsgálása tekintetében, továbbá a mérszárzékak, hentes üzletek, piaci élelmi cikkek és lökét a tej vizsgálására.

Az állategészségügy különösen és szigoruan ellenőrizendő, hogy beteg és az emberi táplálásra nemcsak hogy nem alkalmas, de veszélyes marha husa a mérszárzékakba ne kerüljön eladás végett.

Közegészségügyi szempontból elkerülhetlen szükségesnek tartja a bizottság azt, hogy a *principális canalison megjelölt nyári fürdőhely* létesíttessék.

Nagy gond fordítandó arra, hogy nedves talajra építések ne engedélytessenek, mert a nedves talajtól feltöltés dacára a falak nedvesseggel beszívódnak s így a gőrvélykór, tüdővész, csuszos betegségeknek állandó sarjává válnak. E szempontból nem tartja megengedhetőnek azt, hogy a két városrészt t. i. Kis és Nagy-Kanizsa között kihasítandó új ut mentén építések engedélytessenek, mert nem csak hogy a talaj vizenyős, hanem a berki kigözölég folytonos, úgy hogy az iteni nyílt téren állandó légáramlás, sőt emelkedő szél sem szünteti azt meg, dacára, hogy ez az év legnagyobb részében oly vehemens, hogy az itt lakókat folyton a csuszos bajok veszélyével fenyegetné.

Mind Ezeket elég szomoruan bizonyítja Kis-Kanizsának azos része, mely a principális kanizsa közelében épült; hol a gőrvély, tüdővész, máj és lépdagadás és csuszos bajok leginkább elővannak terjedve.

Hogy e város közönsége az öt érdekli ily egészségi kérdésekről bővebb tájékozást szerezhessen, felkerendők a helyi lapok szerkesztői, hogy az ily előterjesztéseket tartalmazó bizottsági jegyzőkönyveket közöljék, és a lekezetek lekösznei és a tanítók pedig, hogy ily közegészségügyi intézkedéseket, melyek csakis a lakosság javát célozzak, lehetőleg tag körben ismertessék és népszerűvé tegyék és tanítsák azt is, hogy tisztaság és egészség együtt jár; — hogy így a ragályos betegségek terjedésének lehetőleg gát vettsék.

Végül tárgyalja a bizottság a kiskanizsai temető megnagyobbítása tárgyában a városi tanácsnak 8801/96. számú végzését. Vélemény: a VI. és VII. kerületi temetőnek megnagyobbítására az iratok mellett fekvő vasútvonalban kitüntetett terület a közegészségügyi bizottság által temető helynek alkalmasnak vélelőnyözötték, ha a mélyben fekvő rész a dombosabbnak lehordásával kellőleg feltöltetik és a tanács javaslatához hozzájárul azzal az indítvánnyal, hogy az új temetőben a temetések az északi oldalon, hol a talaj szárd — kezdésennek meg, mi állal eléretik az, hogy a feltöltött részlet, mire a sorra kerül, kellőleg megülepedik.

Ezzel a jegyzőkönyv bezaatott.

Dr. SZEKERES JÓZSEF, bizottsági elnök.

A vármegye házából.

Meghívó.

Tekintetes állandó választmányi tag ur!

A folyó évi évi október hó 1-én tartandó törvényhatósági bizottsági rendes közgyűlése az 1897. évi megyei megyei költségvetés megállapítása tárgyában teendő véleményes jelentés elkészítése végett az állandó választmányi ülése az 1896. évi XXI. t.-cz. 17 §-a értelmében folyó évi szeptember hó 14-én — ugyan a fent kitett közgyűlésen felveendő egyéb törvényhatósági ügyek közgyűlési tárgyalásának elkészítése végett pedig az állandó választmányi ülés folyó évi szeptember hó 24-én — mindenkor délelőtti 9 óráig Zala-Egeresen, az ujmegyeház gyűlés termében fog megtartatni, mely ülésekre T. választmányi tag urat van szerencsém ezennel tisztelettel meghívni.

Zala-Egeresen, 1896. évi szept. hó 3-án.

Dr. JANKOVICH LÁSZLÓ gróf ek. főispán, s. állandó választmányi elnök.

H I R E K.

Egyházi áthelyezés. Huber Gyula káplánt, az országos hírv dalköltőt, Nemes- és Káptalan Tőiből Somogyvárra helyezték át. Helyét Knár Gyula somogyvári káplán foglalja el.

Főispánunk Kezthelyen. A kezthelyi templomszentelés alkalmára megyénk főispánja dr. Jankovich László gróf is megjelent Kezthelyen, hogy ott a megyei küldöttég élén a hercegprímás üdvözölje. Főispánunk ez alkalommal élénk ovációkban részesült s a városi elöljáróság és különböző egyesületek megragadták a kedvező alkalmat, hogy nála tisztelegjenek. Ő azután a látogatásokat viszonzta s többek között Nagy István városbírónak, Lénárd Ernő kir. közigyzőnének, dr. Dunst Ferencz apát-plébánosnak és Beck Sándor izr. hitközségi elnöknek tett látogatást.

Kerékpár verseny Nagy-Kanizsán. A nagykanizsai Millenniumi kerékpár egyesület a következő felhívást bocsátotta ki: Tisztelet sportkollegák! Fáradságot és kötséget nem kímélve, első ízben lépünk ma a nyilvánosság elé, hogy a többi sportegyesület sorában mi is méltó helyet foglaljunk el. Ennek fő oka a szerencsénk bennetek és az egész sportkedvelő és pártoló közönség az általunk f. évi szeptember hó 20-án rendezendő „Millenniumi Utí-Versenyre” meghívni és reméljük, hogy ez alkalommal nagy számban üdvözölhetünk benneteket. Az utak a legjobb állapotban vannak és gondoskodtunk arról, hogy minden résztvevő szabadon kifejtethi teljes erejét és tehetségét. **Műsor:** 11 órakor délelőtt: a vendégek hivatalos üdvözlése a Polgári Egyesület kertben. Délben: közös baráti ebéd ugyanott. 2 órakor d. u.: közös nagy felvonulás a sörgyárhoz 3 órakor a versenyek kezdete. Versenyműsor: I. Nyitányverseny: Tav. 2000 m. Részt vehetnek az összes urak. Az I.-nek ezüst diszkitüntetés, a II.-nak nagy bronz érem; a III.-nak kis bronz jelvény. — Betét 4 korona. II. Vendégek versenye. Tav. 5000 méter Résztvehetnek az összes kerékpározó urak, a Millenniumi egyesület tagjai kivéve. Az I.-nek 1 ezüst diszjelvény és egy 60 koronás diszajándék, a II.-nak 1 ezüst érem 30 koronás diszajándék; a III.-nak 1 bronz érem. — Betét 5 korona. III. Kanizsai díj verseny. Tav. 3000 m. Résztvehetnek mindazok, a kik valamely portegyesület tagjai. Az I.-nek 1 ezüst diszjelvény és a kanizsai polgárok diszajándéka; a II.-nak 1 ezüst érem; a III.-nak 1 bronz érem. — Betét 6 korona. IV. Millenniumi bajnokverseny. Tav. 1000 m. Résztvehetnek a „Millennium” egyesület tagjai. A győztes a „Kerékpár sport bajnok” címet nyeri. Az I. nek 1 ezüst bajnokjelvény; a II.-nak egy ezüst érem; a III.-nak 1 bronz érem. — Betét 6 korona. V. Nyeretlenek versenye. Tav. 1000 m. Azok részére, a kik az előző versenyeken semmi díjat sem nyertek I.-nek 1 ezüst érem; a II.-nak szintén: a III.-nak bronz érem. — Betét 4 korona. A nevezések f. évi azept. hó 18. este 6 óráig bezárólag Weiss Lajos egyéti titkár urhoz intézendők. 12 kiólon alóli gépek versenyre nem bocsájtának. A versenyen szereplő gépeknek csengővel és fékezővel kell ellátva lenniök. Este 7 órakor: Bevonulás a sörgyárból a városba. Virágkorzó esetleg táklyaszené. Este 8 órakor: Díjak kiosztása a Polgári Eyzlet kertben. — Koszorúcska.

A hercegprímás Kezthelyen. Vasáry Kólos hercegprímás kibívenve az ut fíradalmait, szept 6 át a küldöttég tagóásával töltötte. A Festetich palota pompás fogadótermében először dr. Kunz Adolfnornaprímóst vezetés alatt tisztelegó katolikus főgimnáziumi tanári kart fogadta; 11 órákor pedig a város képviselőléstületét, a melyhez csatlakoztak a hatóságok fejei, az izraelita hitközség, intézetek, testületek és egyletek igazgatói, elnökei; a nöegylet részéről Takách Imréné, Hoffman Mórnó és dr. Illés Istvánné. A város közönsége nevében Lénárd Ernő üdvözölte, Szavai oly nagy hatást kelteket, hogy a hercegprímás s vele az egész küldöttég zokogott. Az üdvözlő beszédre a hercegprímás meleg hangon válaszolt, kijelentvén, hogy Kezthelynek nemcsak Balatonját, hegyeit szereti, hanem itt porladó kedves halottjait és a város összes lakosságát, szegényt, gazdagot egyaránt. A lelkes éljenzéssel fogadott beszéd után Nagy István városbíró a küldöttég tagjait egyenkint bemutatva s a hercegprímás mindenkivel váltott néhány szót. Sehreiner Henrik asztalos-mestert, v. képviselőt, ki a hercegprímás iskolatársra volt az elemi iskolában és a gimnázium alsó osztályaiban, megölelte; Buschberger Gusztáv pékmesternél megjegyzte, hogy a „kis ablak”-nál sokszor vásárolt zsemlyét; Polatsek Márton öreg kőfaragómester ősz haját megsimogatva monda: „mi régi jó ismerősök vagyunk!” Azután a hölgyek elő lépet s a szegényeket, özvegyeket és árvaakat ajánlotta kegyeikbe, biztosítván a nöegyletet jóindulatáról. A hercegprímás Kohl Medárd titkár kíséretében meglátogatta dr. Kunz Adolfn prelatust, kinek kíséretében ellátogatott a főgimnázium fizikai és természetrajzi szertárába, melynek gazdasága nagyon meglepte. Majd a tornahelyiségre ment, a hol a tanári testület teljes díszben fogadta. Belépésekor felhangzott a tanuló ifjuság ének-karának dala, mely után dr. Burány Gergely főgimnáziumi igazgató mint tanárát üdvözölte. A hercegprímás meghatottan válaszolt. Ezután a restaurált templomba ment a nagy-számu vidéki papság kíséretében. Ott dr. Dunst apát fogadta, bemutatván a templomot melynek szépségéről nagyon elismerőleg nyilatkozott a hercegprímás. Innen a díszfogatott visszahajtott a gróf palotába, tejedelmileg berendezett öszobás lakására, a hol a megye 50 tagu díszküldöttége délelött 11 órákor tisztelegó a hercegprímásnál, gróf Jankovich László főispán vezetése mellett. A hercegprímás meghatottan köszönte meg az üdvözlést. Ezután a főispán bemutatta az egyes tagokat, kik közül szintén többeket megzólított. Báró Hornig Károly megyés püspököt, a ki a hercegprímás üdvözlésére oda érkezett, nagy lelkedesséssel délután 5 órakor 24 főből álló bandérium a városi hatóság nagyszámu notabilitás fogadta és Stieder Lajos városi ügyész a város végén felállított díszkapunál üdvözölte. A két egyházi tiszteletére a város este fényesen ki volt világítva. Szeptember 8-ikan nagy ünneppéggel szentelte fel Vasary Kólos hercegprímás a restaurált városi templomot. Az ünnepi szentbeszédet Ruschek Antal gyórnádórvárosi esperes-plébános tartotta és a templomtot zsufolóság megtöltött közönség a szép beszédet nagy meghatottsággal hallgatta. A város is ünnepi díszat öltött és a lakosság lelkesedése és öröme egyformán nyilvánult a társadalom minden rétegében. A hercegprímás elutazása előtt a kath. legényegyletnek, a nöegyletnek ipartestületnek és a tüzoltó egyletnek egyenkint 100—100 frtot adományozott. — Kezthely város részére tett 100 ezer koronás alapítványát már előzőleg átadta a városi elöljáróságuk: Kohl Medárd titkár.

Egy érdek fogadó halála. Rendes levelezőnk írja: F. hó 4-én Hodoában elhunyt Toth Kálmán állami elemi iskolai igazgatót városnap reggel kísérték a környék intelligentiájának részvelele mellett örök nyugalomra. Tevékeny, széptehetségű és kötelességtudó tiszviselő volt, erényeit puritán jellemé gazdagította. A legutóbbi képviselőválasztáskor szerezt előt magát, a midőn is éjnek idején, térdén felül hóbán, szélviharban, gyalog szerrrel tette meg a murakiralyi vasútállomástól 2 óráig elhúzódó utat. Özvegye és 4 kiskorú árva hagyott maga után. A szabadelvű párt tantorithatatlán, lelkes hívet veszté benne. Nyugodjék békeben! Emléke maszradion fenn!

„Veni sancte.” A nagykanizsai községi elemi népiskolákban szept. 7-én nyitották meg a tanévét ünneppélyes „Veni sancte”-vel. A tanulók nagy serege a tantestület vezetésével a

szeniterenrendiek templomába vonult, hol Nitó Norbert, szeniterenrendi tartományfőnök mondotta a szent misét Fichler Pál és Szabó K. látván hitoktatók segítségével mellett. A templomból a tanulók a központi iskolába vonultak, hol az egyes osztálytanulók kiadták a szükséges utasításokat, azután a tanulók hazabocsátva, folytatták a beiratást. Szept. 9-ig összesen 1364 tanulót írtak be az elemi népiskolákba. E let-számában azonban nincs benn a kiskánizsai tanulók létszáma. Ott rettentős vontatottsággal megy a beiratkozás. A kiskánizsai polgárok úgy látszik: sehogysen akarunk szakítani azzal a régi, maradis szokással, hogy a gyermekeket csak szüret után adják iskolába. Ezen a hatóság erélyességének kell segíteni okvetlenül. A bélvárosi tanulók létszáma most meglehetősen arányossággal oszlik el a párhuzamos osztályokban; csupán a csoportosított párhuzamos III. és IV. léányosztályba jutott oly tömegdek növendék, hogy a két csoport elkülönítése nélkül a tanítás sikere föl-tétlenül kockára lesz téve.

— Ongyilkosság. Dürr Ádám perlaki bádogos mestert a házbellek vasárnap, f. hó 6-án reggel, az udvarban levő almafán felakasztva találtak. Úgyes és keresett iparos volt; vagyonos ember lehetett volna, de minden keresményét el-itta; a családjaival durván bán, úgy, hogy azok kénytelenek voltak őt elhagyni. Azonkívül istentagadó is volt, a vallásos érületet mindenkor gony tárgyává tette. A különben még erőteljes 48 éves embert a nyomor vitte a lépsre.

— Népesedési mozgalom. A nagykanizsai járásban 1896. április 1-től — 1896 augusztus 31-ig született 270 fi és 356 nő, meghalt 205 fi és 207 nő, a születések száma 526, az elhalálozásoké 412, e szerint a szaporodás 114.

— Bacillus a könyvben. Egy Lipcsében megjelenő szaklap a következőket írja: A közönség nem is sejti, hogy milyen veszélynek néz elébe, ha mások által használt vagy kölcsön-könyvtárból kivett könyvet olvas. Előkelő orvosok bizonyították, hogy ilyen könyvek bacillu-sokat terjesztenek; egy újabb vizsgálat, melyet Berlinben ejtettek meg, meglepő eredményeket mutatott fel, így pl. egy kórházi könyvtárból származó könyvnek egy negyzet centiméternyi térségén 63 különféle bacillust fedeztek fel; egy nyilvános kölcsönkönyvtárból származó könyv ugyanazon térségén 43 bacillust találtak. Ezen bacillu-sok egy része 14 napig él, a typhusos beteg-könyvekben találhatók 2 hónapig, míg a tuberkulozisban szenvedők keze között megfordult könyvekből valók 3 hét 4 hónapig is élnek. — Az ugyanott megjelenő „Schulhygiene” című lap különösen egy miniszteri rendelkezésre utal, mely szerint a tanintézeteknek megtagadják a tanulók könyveit megtekinteni, mert csakis teljesen tiszta állapotban levők használhatók. — Szomorú vi-lágot vet a fenti lap szerint egy statisztikai ki-mutatás, mely szerint 37 ³/₁₀ a megbete-gedett tanulóknak a bacillu-s áldozatai.

— Kiállítás tárgysorsjáték. A kiállítási igazgatóság tárgysorsjátékot rendezett, melynek jövedelméből 80% a hazai ipar segíté-zésére fordítatik. A játékterv szerint 19.848 kiváló műizélet mutató ipari, illetőleg háziipari tárgy sorsoltatik ki 160.000 korona összerékben. A főnyeremény 20.000 koronával van előír-nyozva. Van még 10.000, 6000, 2000, 1000, 400, 200, 100, 10 stb. koronás nyeremény, melyek közül az első tizenhárom nyereménytárgy értéké-f a nyerő 20% levonás mellett középszámban is átveheti. A húzas a m. k. lottóigazgatóság köz-benjárásával f. é. október hó 1-én fog megtar-tatni s egy sorsjegynek az ára 40 fillér (20 kr.) Ezen sorsjáték, tekintve annak nemcséjárt, val-amin a húzas által nyújtandó előnyöket, a mennyiben a betoló összesnek 80% a játszó közönségnek visszaadatik, a támogatásra kétségen kívül igen érdemes. A szóban forgó sorsjegyek akár az igazgatóságtól közvetlenül avagy a fő elárusító helyen Budapestben IV. ker. Karoly körút 24. szám alatt vehetők meg. A sorsjegyek a középszámba előzetes beküldése mellett bérment-küldetnek meg.

— Pädagogiai ügybuzgalom. Az eger-szei polg. léányiskola tanítóestülete a folyó 1896/97. tanítási esztendőben tovább képző isko-lázást fog nyújtani a polgári léányiskolát végzett tanulók számára. — A tanítás célja az, hogy azon tanulóknak, kik felsőbb iskolázásban nem részesülhetnek, részletesebb ismeret adjon a nemzeti és általános műveltség alapját képező tantárgyakból. A tanítás tárgyai: magyar

irodalomtörténet, német irodalomtörténet, Magyar-ország földrajza, történelmi magyarázatokkal; természettan és csillagászati népszerű előadások, kísérletekkel. Esetlegesen később megállapítandó tárgyak tanítása. A tanításban részt vehetnek: a női kézimunkát tanuló növendékek, továbbá mindazon nők, kik a polgári léányiskola negye-dik osztályát elvégezték. A tanítási óraszám 5—8. A tanítás ingyenes.

— Hangverseny. Szombaton este előkelő, díszes közönség gyűlt egybe a „Polgári Egyet” nagytermében. *Huckstedt Irén* kolaratur énekesnő, — ki most fejezte be művészeti tanulmányait a Rákosi színesiskolában — mutatta be lényes tehetségét. A műértő közönség várakozását jó-val felülhaladta mind az, a mit a fiatal művésznő nyújtott. Hangja megerősült, de azért a hang-lépesőzet minden fokán tisztán, üdén cseng, és minden erőlködés nélkül, könnyedén énekel. Buz-dítóan szolgálhat neki pályája kezdetén, az az őszinte, pereceig tartó lelkes taps, melyvel egyes számszám megjutalmazták. Ez este még egy másik fiatal művészzel *Kalmár Józseffel* — is megismerkedtünk, körül korántsem akarták el-hinni, hogy most végezte iskoláit, mert oly bis-tossággal és finom zenéi ismerettel énekel, ami már egy rutinizott énekesnek is dicsőségére válnék. Úgy hisszük, nem mi vagyunk az első-k, kik fényes jövőt jósolnak az igazán tehetséges tenoristának, mert oly rendkívül nagy és isko-lázott hanganyaggal bír, minővel magyar szin-padon elég találkozunk. A közönséget szinte bámulatba ejtette igénytelen külsejével és később ép ezzel bódította meg egy csapással a maga részére. Az este méltó sikerehez nagyban hozzá-járult *Tabody Viktor* ügyvéd humoros felolvasá-sával és *Totola Károly* szép szavalatával.

— Fehér kereszt-egyesület. Lapunk előző számának veséirokékében említettük, hogy *Vécsey Zsigmond* polgármester az elmúlt vasár-nap 11 óra értekezletet hívott egybe a város-ház nagytermébe a fehér kereszt orsz. egyesület főlkjának helyben való megalapítása ügyében. Az értekezleten szép számu közönség jelent meg a különösen hölgyek jelentek meg nagyobb szá-mal. Pontban 11 órakor nyitotta meg a polgár-mester az értekezletet, a megjelenteknek bemu-tatva *Tabody József* miniszteri tanácsost, a nevezeti országos egylet elnökét, ki hosszabb beszédben méltatta az egyesület eddigi ember-baráti tevékenységét, különösen reámutatva a nagy gyermekhalandóságra s a társadalom ama kötelezettségére, hogy a gyermekvédelmet az eddiginél nagyobb buzgalommal s minden lehető eszközzel előmozdítsa. Utána az egyesület ügyésze *Dr. Balogh János* alkalmas eszesíté a gyer-mekvédelemnek országunk fővárosában divó módját; szépen és behatóan ismertel é az egye-sület által már eddig is elért eredményeket, melyek az eszmének az országban tovább terje-désével a gyermekvédelem terén a legnagyobb reményekkel bíztának. A tárgyhoz hozzátá-voltak *Dr. Rothschild Jakab*, *Dr. Szekeres József* s *Dr. Fried Ödön*. Az értekezlet abban állapodott meg, hogy kebelebből a helybeli nőegyletek elnö-keiből s az ezek által a társadalom egyéb köreiből kiegészített bizottság vegye az ügyet kezébe s alakítsa meg a főkot. *Tabody József* min. ta-nácsos mely köszönetet mondott az érdeklődésért s ezzel az értekezlet véget ért. — E dolgra annak idején még többször visszatérünk s beha-tóan ismertetjük olvasóinkkal.

— Nyilvános beosztások. A letenyei önk. üdöltő egylet által rendezett nyári mulatság alkalmával a tüdöltő egylet vagyonának gyarapi-tására felülfizetni sziveskedtek: *Tamács Adam* 2 frt 50 kr., *Békassy Zsuzs*, *dr. Csépmesz Kálmán*, *Freytag Géza* új. és *Zakál Gyula* 1—1 frt, *Boha József*, *Berkes János*, *Leitner József*, *Mikó József*, *Oszteicher Zsigmond*, *Vajda Adolf*, *Weszl Manó*, *Aradi József*, *Simon József* 50—50 krt., *Straszter Jakab* 30 kr., *Leitner Lipót*, *Perkó Illés*, *Szántó Gábor* 20—20 kr., *Dömötör Antal*, *Marion Lajos* és *Povics Viktor* urak 10—10 krt., összesen 12 frt 20 kr., mely adományokért hálás köszöneteket fejezik ki a tüdöltő egylet nevében: *Freytag Géza* főparancsnok és *Bonez László* segédtiszt. — A dísztekés 16 frtolt jövedelmzett a tüdöltő egyletnek. Az 1. s. nyere-ményt 1 díszes csemegeszerviat majolikából: *Freytag Géza*, a II. ik nyereményt, a tüdöltő egylet csoport ténypéjét: *Zakál Gyula*, a III. ik nyereményt, egy vörös-bársony ténypé albumot: *Kálmán Lajos*, a IV. ik nyereményt, 1 bronzszinü tárcát: *Nagy Károly* urak nyerték el. A dísz-

gyakorlat lényesen sikerült. Megajlitásra méltó a muraközi önk. üdöltő zenekar is, melynek jelenvolt karmestere: *Széké Kálmán* főparancs-nok, a közönség teljes elismerésért kiérdemelte a precíz vezetése és a zenekar által előadott számos jó zenedarabért. A közönség csakis raggal osz-tolt szét a kellemes mulatóhely: a „Pap-sűrű” li-getből.

— Szünetfelében levő járványok. A nagykanizsai járás 38 köz-égekben uralgott a szaj és körmfájás, mely járvány eddig a követ-kező községekben szünet meg: *Balaton-Magyaró*, *Kis-Komárom*, *Komárom*, *Merenye*, *Galambók*, *Karos*, *Garaboncz*, *Csapi*, *Ujlak*, *Eszteregnyre*, *Kacorkak*, *Zajcsa*, *Gelse-Sziget és Kis-Récsé*. A sörtesés enyhébb alakot öltött és szintén szünet-felében levőnek látszik.

Színészet.

Szombaton szept. 6-én *Leopold Franciska* ur-högy felléptével *Brigitta* hozományja operette adatott. A darab nem valami nagy tetszésben reszesült, ami tetszett az *Hegyessy Gyulának* (*Chamois*) Hegyi Jankának (*Brigitta*) Mezei Andornak (*Castel-Brillant* exredes) és *Dobó Szandornak* (*Malot*, tiszti szolga) volt köszönhető. *Leopold Franciska* urhögy (*Hortense*) kevés életet vitt szerepébe, ahelyett azonban egy negyed tuat opera áriát énekel. A vendégprimadonna általában igen szenvedélyes énekesnő-nek látszik, mi azonban operette előadásoknál szívesen lemondunk a bekelit opera-áriákról és szívesebben látjuk, ha az illető primadonna a ja-tékra is nagy súlyt fektet, ezt azonban *Leopold* egész mellékesnek veszi, miért is előadása töké-letlen marad. Kevesebb bravúr az éneken, és több ambíciót a játéokban, ez az, a mit *Leopold Franciska*tól várunk.

Vasárnap délután „A hamupipőke” szórakoz-tatta a gyermekcsereget.

Este a „Három Kázmér” adatott kitógástalan előadásban. A szereplők mindegyike dicséretes buzgalommal játszott és az összejátszó is kitűnő volt. A szerepek következőleg voltak felosztva: *Kalotay Kázmér*, *Trombiczy*, *Pista* a *Há Mezei*, (özv. *Fehérné*) *Csókáné*, (*Margit*) *Aranyosi*, (*Ellen* *Bleck*) *Hegyi*, (*Jhon* *Schock*) *Hegyessy*, (*Gölb* *Salamon*) *Dobó*, (*Aszalay* *Elvira*) *Mihályffy*ne, kik egyenként és összesen dicséretet érdemelnek.

Hétfőn este *Labiche* kis oszkaaságát a „*Tiltott gyümölcsök*”-et adták. Magának a dekadeos kis vigjátéknak alapszeméje hálás anyag egy igazi morálistia tollában, de ebben hiába kerestük azt a szírpókát francia szellemet, mely az új fajta darabok legelső kelleke — Nem is drámai mű, hanem csak dramatizált párbeszéd. Az igazi cselekvény a kulisszák mögött játszódik le. Színészeink a legnagyobb igyekezettel sem bírtak valami rendkívül hatást elérni e silányssággal. S hogy néha-néha még is felugrott a taps ez elsősben is *Hegyessy Gyula* és *Mezei Andor* érdeme. Szeretettel méltóan játszott egy kis naiv léányt *Aranyossi Janka* és a számadégyi szerelmekedőkről nem hiába fordult ő fel a közönség figyelme. Hogy *Stettner Aranka*, *Markus Ilona* játéuk mellett sem tűnhettek fel nagyon, tegyék érte felelősök a szerzőt.

Keddén délután a „Méltóságos csizmadia-kerek, ö-szhangzó előadásban herült színre és a sűrű tapokra ráérdemelték a buzgó szereplők.

Este: *Bokor József* népszimfűvét a „*Gyerekek asszonyi*” mutattak be zsufolt ház előtt. *Hegyi Janka* sok bévvel és kedves könnyedséggel ját-szotta a címszerepet. Csicsörgő édes dalait a hálás közönség többször megisméltette. *Mezei Andor* az ő előnyös ismert precízitásával énekelte a szerelemes baka örmester szerepét. Hogy *Aranyossi Janka* ezuttal is bájosan és nemes egyszerűséggel játszotta meg a kis por léányt, azt tán felesleges is megírni. *Hegyessy Gyula* (a tartalékos—pót tartalékos) ének ügyes mókáival folytonos derűségben tartotta a néző-tért. Úgyesen alakítottak meg *Lomniczy Béla* *Farkas Béla* és *Csókáné Julia*.

Szerdén a „Bányamester” került másodszer előadásra. Ezuttal két szarnyát próbálgató sa-xsal ismerkedtünk meg, kik csakhamar magasan loznak szállani a művészet légkörében. *Huck-stedt Irén*t (*Fichtenau grófné*) és *Kalmár József*-t (*Roderik herceg*) láttuk először a színpadon. E két fiatal kezdő művészlól elmondunk már minden szépet lapunk más helyén és így újabb dicséretreke alig szorulnak. Ha némelyek *Huck*

stedt Irén játéka tekkikájában találtak és némi fogatékosságot, azoknak bátran elmondhatjuk, hogy ezzel mitsem veszített művészi értékéből, mert ez alkalommal lépett legelőször szerepben, a lémpák elé. — Kalmár József pedig egész otthonosan érzi magát a világot jelenlő deszkakon. A szüfőlásig megtelt nézőtér szívesen tapasztalta meg mindenkor őket és ez nem volt csinátl lelkesedés, hanem az őszinte szeretet, az igazi barátság és a meleg ragaszkodás kifejezése. Hegyi Janka (Nelly) graciozusan, udván játszott mindvégig. Mezei Andor a címzerebben fényekedett. Hangjáról már többször elmondtuk, hogy erőteljes csenész, majd olvadékonvan lágú, és így mindazon tulajdonokkal bőven megvan áldva, melyek színpadi karrierjét dícsővé tehetik. Dobó Sándor, Hosszú Gyula és Mikdlyfy Juliának szintén nagy részök volt az est sikerében. A hü és pontos zenekari kíséret e derék karmester érdeme.

IRODALOM.

Bonyák kiállítási katalógusa. Az Eszrédes Országos Kiállítási bonyák-hercegovinai osztályának katalógusa most hagyta el a sajtót. Ez a 22 ivre terjedő kötet magár is német szöveggel jelent meg. Két részre oszták: az általános és a speciálisra. Az általános rész tulajdonképpen Bonyákország és a Hercegovina monográfiája, a melyből az olvasó tárgyilagos tájékoztatást nyer az okkupált tartományok viszonyairól. A bevezetés a geográfai, történelmi, vallási, gazdasági, kulturális, igazságszolgáltatási kormányzati stb. viszonyokat és intézményeket ismerteti aképpen, hogy tiszta képet alkothassunk magunknak arról, smi 1878 óta ezekben az országokban a fölvirágztatására történt. A külön fejezetek tárgyalják a bányászatot, a mezőgazdaságot (állattenyésztés), a közműépítést, a közlekedési viszonyokat (bonyák-hercegovinai államvasutak), erdőgazdaságot, halászatot, a szénai foglalkozást, a háziipart, a használatot, a dohánytermelést, és dohánygyártást, az építészeti (utánpótlás, vízellátás, magasszítók stb.) a szeszgyártást, az elektromos vasutat és villágitást. Különösen érdekes fejezetek szólnak a műiparról (a szeszszűrésről iparról (irodalomtörténeti válsággal) és a geográfai viszonyokról. Magyar nyelven és az első könyv, a mely pontos statisztikai adatokkal támogatva alaposan elidő, minden dícső-kérdés nélkül, a száraz tényekre támaszkodva, hogy az osztrák-magyar kormányzat figyelemmel kísértél alatt milyen nagy eredményeket ért el a részökött európai mandátum végrehajtásában. Hiteles szöveg ahhoz, a melyre képezhet az Eszrédes Országos Kiállítási bonyák-hercegovinai osztályra tár első Bonyákország és a Hercegovina megjelölés haladásáról. Aki tájékozott akar lenni ezeknek az országoknak a viszonyairól, pedig kíváncsi volna, hogy Magyarországon minál többet tudják mit csinál a Száván túl Kallay Béni, és a genialis magyar államférfi: annak meglepetés ajánlunk figyelmébe a Horman Károlyi kormánytanácsos, a bonyák-hercegovinai országos kormány kiállítási bizottság által rendkívüli tárgyszerűséggel, nagy ügyesség és tanulmányosan összeállított est a könyvet, a melynek címe Bonyákország és a Hercegovina az Eszrédes Országos Kiállításon. Mindentől megtaláljuk a szükséges adatokat ahhoz is, hogy összehasonlíthassunk a múlttal a jelenet és eképpen magunk megítélhessük, hogy mi történt a "lakosság" javára 18 év alatt. A kötet második részét a speciális katalógus képezi. Ez azonban szintén nem a száraz statisztikai adatok, hanem ugyanazok sok becses kulturális, kereskedelmi statisztikai és ipari adatot tartalmaz. Mindezt előzőleg közzétettük a szabványos kiállítási katalógusoktól, mert minden nevezetesebb tárgynál mindjárt ott szokta a viszonyokra, a melyek között létrejött, és tájékozott az illető szakmafejlődése, valamint jelenlegi helyzete felül. A kötet dícses kiállítási a Pesti könyvnyomda-résztartású dícső: Ára 50 kr. — Ugyanez a könyv kibarabb megfog jelenni bonyák nyelven is, még pedig latin és cyrill nyelven is.

— Valahányszor a Szalay-Baróti féle „Magyar Nemzet Történeti”-ról egy újabb füzet kerül a kezünkbe: azt mindannyiszor változatlanul élénk érdeklődéssel lapozgatjuk. Most a dícses negyvenötödik füzetet fektet előtünk, mely Miksa király uralkodásának utolsó idejét és utóda Rudolf királynak első éveit beszéli el. E füzet még a szokottnál is gazdagabb képzék tekintetében. Van benne mint külön műveléslet a Bethlen Gábor tudósi körében című, Madarasi Viktor festette szép és hatásos kép, továbbá a következő illusztrációk: Báthory István vértje és sisakja. — Rudolf király arcképe és aláírása. — Csata Szászok mellett 1593-ban, Szászok bázis. — Füzet megvétele 1593-ban — Győr ostroma 1594-ben. — Hardock Ferdinánd gróf. — Hardock gróf kivégzése. Komárom astroma 1594-ben. — Báthory Kristóf arcképe és aláírása, Báthory István lengyel király est éme, Báthory Zsigmond emlékéme. — Báthory Zsigmond aláírása, Báthory Zsigmond arcképe.

CSARNOK

Örületes szenvedélyből.

— Amerikai bányai történet. —

Németből fordította: **Hugauz Ede.**

(Folytatás.)

Megakadt a szenvedélyes erővel kapzkodott karomban.

— Gondolja ön, hogy fenyegetheti valami vesztés? Nem loss —

Nem tudott tovább beszélni.

— Leavenworth kisasszony, emlékeztettem csendes hangon a rendőr jelenlétére, itt meg úgyisnek talán beönnöket.

Tekintete villámgyorsan követte az enyémet. Megértett és összeeszedte magát. En aztán lassan folytattam:

— Onnek igaz a lehet, midőn azt állítja, hogy unokanővére nagyon iszapot. Magam is azt bizsem, de nem értem, ha azt mondja, hogy feje burkba kerül.

— En csak azt skartam jelezni, válaszolt erőltetett nyugalmmal, hogy talán tudja vagy nem tudja olyan valamit mondhatott a hozzá intézett kérdések alkalmával, a mi aztán az összes jelenlévőknek azt a benyomást tette, mintha a szörnyű dologgal összefüggésben állana.

Mari lassu hangon mondá est, de még is oly érthetően, hogy minden egyes szótát meg lehetett a tremben hallani.

Aztán aggodó hangon hozzá füzé:

— Ugy viselkedik, mintha valami elrejteti valója volna, pedig nincs mit titkolnia, arról meg vagyok győződve. Laura és én nem állunk ugyan barátságos lábón egymással, dacára ennek: nincs hatalom a világon, a mely engem azon nézet elfogadására bírhatna, hogy ő a gyilkosságban bármikép közreműködött volna.

Nem ismer egy embert sem, aki azt a tanácsot adhatná neki, hogy a kihallgatásánál okosabban viselkedjék?

Kérem mondja meg neki, hogy mostani viselkedése alta bizalmatlanságot fog ébresztetni, vagy már ébresztett is — ah! mily haladatos lennek ön iránt, ha azon vigasztaló biztosítást nyújthatna neki, a melylyel engem ép most telemelt...

Kérem — kérem mondja meg neki, hogy egy vesletlen körülményekből merített tanuskodás már nem határozott bizonyíték.

Banulva néztem rá.

Mily tökéletes színész volt e leány.

— Nem volna jobb, ha ön mondán mind est unokanővérenek?

— Mi nem jól vagyunk egymással, én nem tehetem.

Mari viselkedése valóban talánszerűnek tünt fel előttem.

Jobb felet hiányában válaszoltam:

— Azt őszintén sajnálom. Nagy szerencse volna Laura kisasszonyra nézve, ha egy jókaró barátnő által arra figyelmeztetnék, hogy az egyenes ut mindenkor a minden körülmények között a legjobb, a tekervényes utak pedig rendszeren veszedelembe vi-znek.

Aig mondom ki e szavakat, Mari újra elveszté határozatát.

— Miért vagyok én — ki egész életemben oly boldog voltem, ily kimondhatatlan bánat által gyötörve?

Nem elég, hogy ily rémitő módon elvesztém drága nagybátyamat azt is meg kell értem hogy unokanővérem...

Megszorítam jarját a elővigyázatra intettem. Osszeszorítá ajkait és hallgatott.

— Reméljük a legjobbat, mondam lassan, én egész komolyan hiszem, hogy hasztalanul aggodók. Ha nem lesznek újabb és erősebb bizonyítékok, unokanővérenek nem eshetik baja.....

Ezen nyilatkozatom azért tettem, hogy kikutatásom, ha nem lehet-e újabb leleplezésekről. Kivételtem sikerdus volt.

— Erősebb bizonyítékok? kérdi. Hogyan találhatunk újabb erősebb bizonyítékokat, midőn ő egészen ártatlan?

Ugy látszott, hirtelen újabb gondolata jött.

Hozzám hajolva, hogy gyönyörű és értékes shawlja terdetem érinté, mondá:

Raymond ur! miért nem inteznek hozzám még néhány kérdést? En könnyen bebizonyíthatom, hogy Laura tegnap este nem hagyta el szobáját.....

— Csakugyan tudta volna ön est? kiálték bámulva? Mit kellett a leány felől gondolnom?

— Mindenesetre, mert szobám a lépcsőház közelebb esik, mint az övé. Ha leakarna jönni, utja az ajtó előtt vezetne el, s a könyvtár felé haladtában minden bizonnyal meghallottam volna.

— Nemde — ez kézzel fogható.....?

Egészen mást vártam.

— Ez nem következtetés mondam lehangolva. Nem tud nekem hathatósabb bizonyítékokat szolgáltatni?

— En kész vagyok mindent megmondani, a mely unokanővérenek javára szolgálhatna.

Erősen megijedtem.

— Ex a leány tehát kész volt hazugságokat mondani, hogy megmenthesse nővérét.

Valószínű, már a kihallgatás alatt is hazudott,

Előbb természetesen szerettem, hogy kiméltá nővérét, de most mégis nyugtalanított e feledezés.

— Leavenworth kisasszony, mondam én, nem szabad semmi áron sem hamis tanúságot tennünk, még akkor sem szabad igazságtalanságot mondanunk, ha mindjárt ez által legközelebbi rokonaiknak menthetők meg a gyalázattól.

Igazan van, mondam bizonytalan hangon. Zavartan sűtö le szeméit és gyönyörű keble vibarosan hullámozott.

— Nem volt szándékomban igazságtalanságot got elkövetni, sugá. Kérem ne gondoljon felőlem rosszat.

E pilanában feltárult az ajtó, és az az ember, ki Eleonorát kikísérte a szobából, megjelent a küszöbön.

— Gryce ur — kezdé, az ajtóban megállva, valami közölni valóm van.

— Beszéljen mondá a rendőr nyugodtan, miközben az előtte álló tintatartóra bamult.

Az ember vállát vonogatta és az előtérre mutatott.

A rendőr követte.

Miuthogy az ajtó nem zártak be maguk után, láttuk — Mari kisasszony és én — hogy hevesen sugdoznak egymással. A fiatal leány igen halvány volt.

— Csak nem Laura felől beszélnek mondá nyomott hangon.

— Est igazán nem tudom — de én is aitol felek. Gondolja kisasszony, hogy unokanővére valamit elrejtteni kíván?

— Hogyan jön e kérdéshez?

— Hiszen — hallhatta ma, hogy a kihallgatásnál többször volt azó egy darab papírról, a mely —

Gyorsan félbe szakított:

— Bolondság..... Eleonoránál nem fognak semmiféle gyanus papirt találni. Általán nem is tehetett el az utból olyant, mert ilyen nem létezt! Est nekem legjobban kell tudnom, mert tejejtethetlen nagybátyumnak nem volt előttem titka soha.

Folytatása következik.)

Szerkesztői üzenet.

Kigyómarás. Amint tapasztalni méltóztatott: nem zárkozunk el a naturalis irány elől; de est még nem mertük leadni. Csak a szerkesztőség beltájai élvezték végig. Változtatni nem lehetett rajta mert akkor az egész est kellett volna írni.

Felelős szerkesztő:

Dr. LÓKE EMIL.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

HIRDETÉSEK:

2979/ik. 896. 199 1-1

Arverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék telekrönyvi osztálya részéről közhírre ítetetik, hogy Kovács Lajos ügyvéd előbb nagykanizsai jelenleg békésgyulai lakos végrehajtának, Tóth Kincses Imre galambkoi lakos végrehajtást szénvedő elleni 14 frt 20 kr. dícke, ennek 1896 január 21-től járó 5% kamatai, is 4 frt 20 kr., végrehajtás kérelmi 6 frt 85 kr jelenlegi, s a még felmerülő költségek iránti vjhajtási ügyében a fent nevezett kir. törvényszék területéhez tartozó a galambkoi 901 szám tkvben I. 1-4 sorz. alatt felvett s 616 frt kamat becsült, és az ugyanazon számú tkvben I. sorz. alatt felvett 696 frtra becsült ingatlanok

1896. évi szeptember hó 29-én d. e. 10 órakor

Galambok községhezánál dr. Fried Ödön felpe-resi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános arverésen eladatul fognak.

Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár.

Arverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kikiáltott készéhez letenni.

Kelt Nagy Kanizsán, a kir. tszék mint telekrönyvi hatóságánál 1896. évi június hó 5. napján.

GÖZONY,

kir. tszéki albiró.

Minden verseny kizárva!

**Nagybani
butorgyári képviselőség,
dús raktárral.**

**Ujonnal berendezett asztalos műhelyemben
mindennemű butort gyártok és külön megren-
delés szerint is készítek.**

**Hálószoba berendezés 92 trttól kezdve.
Teljes ebédlő berendezés 135 trttól kezdve.**

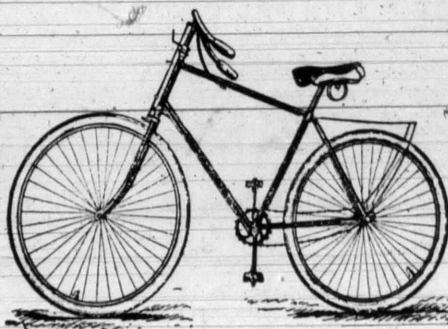
Eredeti angol

raktára

kerékpár

kizárólagos
képviseletége

és

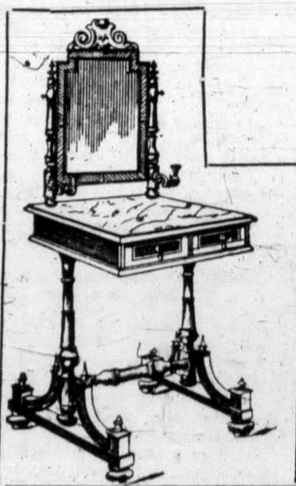

**3 évi
jótállás**

mellett.

Diszfaragványok asztalosok részére szintén készíttetnek.

Kedvező fizetési feltételek.

Friedmann Károlynál

Nagy-Kanizsán

Német-utca, Zerkovitz-féle házban.

Szerkesztőség:

F. S. K. A. Ollop-féle ház.

Ide intézendő a lap sajtóügyi részére
vontatandó minden külső levél.Bérszámítás levélnek csak ismert kapok-
ból fogadtatnak el.

Kérlek nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajczár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereske-
delmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letényei takarékpénztár.
a „nagy-kanizsai malátagyár és serfőzde” t. hivatalos közlönye.Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

Kiadóhivatal:

Városház-épület: Ficsel Fülöp
könyvkereskedése.

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Égész évre 12 korona (6 frt — kr.)
Félévre 6 korona (3 frt — kr.)
Negyedévre 3 korona (1 frt 80 kr.)

Hirdetések jutányos számításnak

Nyilttér petisora 10 kr.

Külföldiek, valamint a hirdetésekre
vontatandók Ficsel Fülöp könyv-
kereskedésbe intézendők.

Cultura és nemzeti élet.

Nagy-Kanizsa szept. 11.

(—n.) Lélekemelő módon folyt le e napokban Budapesten a közművelődési egyesületek kongresszusa. Azok a beszédek, melyek itt elhangzottak, bizonyosságot tesznek arról, hogy legkiválóbb embereinkben mennyire gyökerezik a magyar közműveltség fontosságának érzete, s aranybetűkbe volna érdemes foglaltatni azt, — amit gr. Károlyi István a magyar társadalom és a magyar társadalomban a közművelődési egyesületek feladatairól mondott. Vajha megismerésére találának e szavak, vajha a magyar társadalom egészen felemelkednék feladatainak és kötelességeinek magasztalására a magyar nemzetiség megerősítése, a magyar nemzeti élet emelése szempontjából.

Minden perc, a mit a magyar állameszme megerősítése szolgálatában a magyar társadalom a maga részéről elmulaszt, nagy és helyrehozhatatlan veszteséget jelent. Akadémikus értékű elmélkedésekkel itt célt érni nem lehet; biztos eszközök a kitűzött biztos célok elérésére. — ezek szükségesek. Sok és nem kicsinylendő ellensége van a magyar nemzetnek az országon belül, sok és veszedelmes ellensége, kik nemcsak a magyar állameszmet perhorreszkálják, hanem

a magyar nemzet életét is veszélyeztetni kész. Hiszen e védekezések céljából létesültek a közművelődési egyesületek; amott az oláhság ellenében, a magyar nemzetiség megmentése érdekében; emitt a pánszlávismus ellenében, mely aknamunkát folytat a magyar nemzetiség ellen; a harmadik helyen a magyarság erősítésére, megszilárdítására.

Ki tagadhatná ez egyesületek nagy fontosságát s ki ne látná be, hogy csak az egész magyar társadalom tevékeny áldozatkészsége, közreműködése mellett érhetnek el biztos sikereket? Van-e egy magyar ember is, aki nem kívánna sikert ez egyesületeknek a magyar nemzetiség érdekében kifejtett munkásságukhoz? Bizonyára egy sincs. A magyar kultúra terjesztése, a magyar kultúra meggyökereztetése, a nemzeti élet fejlesztésének, sőt a nemzet fenntartásának nélkülözhetetlen feltétele. Ezt belátja minden magyar ember. Nagy is volt a lelkesedés a közművelődési egyesületek kongresszusán. A szónokok ragyogó lelkesedéssel fejtették ki ez egyesületek célját, vázolták tevékenységüket; s szónoklataik bizonyára nem csak azok körében, a kik hallgatták, hanem széles e hazában lelkesedést keltek. De e lelkesedés ne legyen szalmatűz, s a sziveket ne fekdje meg a keleti indolentia,

mert hogy ez egyesületek sikeres, sőt az eddiginél is sikeresebb tevékenységet fejthesenek ki, — arra pénz szükséges, minden hazafinak és honleányának nemcsak erkölcsi, hanem anyagi támogatására is. A hol oly szent a cél, ahol ez annyira érinti a nemzet legszentebb érdekét, ott folytonosan lángolni kell a lelkesedésnek, mely a szívet az áldozatkészség el nem alvó tüzevel hatja át. Sokat tehet a magyar társadalom, ha akar; az ideális cél, melyet itt adományával támogat, a nemzet realis érdekét érinti, érdekeit, melyek említésénél magyar szív közhözös nem m. radhat. Akik azt mondják, hogy itt az ország egyik másik vidékéről van szó, azok nem fogják fel teljes mértékben, hogy tulajdonképen miről van szó. Ama vidékek magyarsága az egész ország magyarságának szeretetére, ragaszkodására számíthat, s az egész magyar társadalomnak vannak itt kötelességei, a melyek alól senki magát ki nem vonhatja. Igen sokról van szó; megbecsülhetetlenek azok a szolgálatok, a melyeket az egyesületek a hazának, a nemzetnek, a magyarságnak tesznek; és mivel megbecsülhetetlenek, áldozzon minden magyar ember tehetsége szerint az általok felállított szent oltárokon, a melyeknél igaz magyar érzéssel mindenki találkozhatik.

Buzgó akarattal, lelkes áldozatkészséggel

A „ZALA” tarcája.

Téli regge.

— A „ZALA” eredeti tarcája. —

Írta: Gattier Lajos.

A Réothey gróf-család csak nyáron át lakik Gsei kastélyban, mely gyönyörű rengeteg közepén fekszik, fél órányira a tólutól. A telet minden Bécsben töltik s nyenkor a családi kastély hásszu sor ablakán le vannak bocsájtva a fehér zászon-függönyök, mins oda benn senki, csak az ósok füstös képei a falon, kiknek régi díszes búzáknak hirdeti az ódon kőcímer, a kapu fölött.

A földszintnek azonban mindig van lakója. Döcskay Akos jogászigazgató lakik ott család-jával.

Az slacszony, bolthajásos ebédlöben barátságos meleget araszt a nagy öberépkályha. A vastag faiba vágott ablakmélyedés olyan tágas, mintha külön kicsi szoba volna. Ezúthajta öreg asszony ül ott, kőlései a kezében. A vasrostélyos ablakon át kilátni az erdőre, hol a tiszta leher szőlőhóval borított századosok mérvén nyulnak ég felé, szétterjesztve kopár águkat.

Az öreg asszony jó ideje ül már ott, elmerrülve gondolatába, mikor az öke fűtő kis leány szalad be a szobába.

— Nagymama! mikor jön a krisztkindi?

A nagymama abbahagyja a kötetet s levezezi szemüvegét faradt szeméről, a zánk ölébe vonja

a gyermeket és reszkető kezeivel végig simítja annak rózsás két orcáját

— Majd estére, gyermekeim. S ha jól viseled magad, megjutod csak, mennyi sok szép mindent hoz neked.

Ez az öreg asszony és ez a kis lány képezik a Döcskay családját, mota nejét elvezette. Az egyik édes anyja, a másik gyermeke.

— Hujas babát is kapok? nagymama!

— Azt majd megjutjuk estére, addig türelemmel kell lenni.

— Azt mondja a dada, hogy az Edith grófnő krisztkindije is küld nekem játékok, meg cukrot. Bizon! Edith grófnő is kap krisztkindibe egy vén herceget és nem fog többet nyáron ide jönni, mint tavaly, mikor a papával mindegyütt lovagoltak az erdőn. Bizon!

— Es fontoskodva bolint a fejével.

— Majd megmosom a dadának a fejét, csak bolondokat beszéljen neked.

Az öreg asszony föláll és idegesen kezd dobogni ujjaival az ablaküvegben. Oda künn sűrű pelyhekben hull a hó. A tél proietarja, néhány éhes veréb, tázza gubbaszkodik a kopár gallyakon.

Pedig nem egészen bolond beszéd ám az, amit a dada mondott a gyermekeknek.

Tudja azt nagymama igen jól. A ma reggeli napok már előre közölték a karácsony estére tervezett fűri-eljegyzés híret. Preussburg Henrik herceg a volégeny. Egy német nabob, aki bizony nagyalyja lehetne a szép Réothey comtesenek. Döcskay is elolvasta a hyuen-hirt és

nyomban rá valóra vette fegyverét, kiment az erdőre. Ebédre sem ment haza. Vitt a tarisznyába. Hija! sok a vadászó. Resen kell lenni. Pedig minap is, közvetlen a feje fölött, aivta turódot egy golyó a lába és még se lel 10.0k...

Eközben beestéledett és az öreg asszony nyugtalankodni kezdett, hogy fia még mindig nem jön haza. Mar meggyújtották a nagy függő lámpát, s a theának való viz is regén fölforrt, mikor végre megszólalt a csengő, mely a családó hazajöttet jelezte. Margitka tapolva örömben, szaladt a papa elébe.

Komor kinézésű, szalaf férfi lépett a szobába. Vastag bajuszán a jégcsapok csörognek s hatalmas szakállja mellett veri. Egy pihtantás alatt öbebe kapja a kis leányt, az meg lecsökölje arcáról a lagyot, vékony karjával átölve apja nyakat.

— Most pedig szépen kimégy a konyhába és majd csak akkor jösz be, amikor csöngetek.

A gyermek szónélkül engedelmeskedik, a nagymama meg lopva könyet töröl szeméből. Aztán bemennek kettőn a másik szobába, hol a karácsonyfa már készen áll, csak a viaszgyertyákat kell meggyújtani rajta.

— Nézd csak, Akos! — az öreg asszony félénken emeli föl a fehér leplet, egy kis asztáiról, mely rakva van értékes gyermekjátékokkal és finom nyalankasággal. Ezt... Becából küldték. Meg akartam neked mutatni.

Döcskay arca eikonorál s megvetőleg fordít hátat az ajándékoknak.

sok és nagy vívmányokat érhetnek el és fognak elérni a közm. egyesületek, melyek a magyar nemzetiség megóvása és fentartása körül már eddig is elévülhetetlen érdemeket szereztek.

A városházából.

Hirdetmény.

Nagy-Kanizsa városi rendezett tanácsa a t. évi szeptember 5-én 11301. sz. a. kelt végzése alapján közhírré teszi, hogy Nagy-Kanizsa r. tanács város 1895. évi számadása az 1876. évi XXII. t. c. 141. §-a rendelkezéséhez képest előkészítvén az a hivatkozott törvény 142. §-a alapján a v. számvizsgáló bizottság által felülvizsgálva, helyesnek találtatott a törvény rendelkezésének megfelelőleg az így elkészített számadás a fent hivatkozott törvény 142. §-ához képest 15 napra a városi tanács termében közszemlére kitétetett, hol is az érdeklődők által a hivatalos órák alatt betekinthező.

Nagy-Kanizsán, 1896. szeptember 5-én.

A városi tanács.

VÉCSEY,
polgármester.

A nagykanizsai kath. főgymnasiumi értesítő.

A „Magyar Állam” ez évi aug. 25-iki számában a „Középiskolai értesítő” rovatában a nagykanizsai kath. főgymnasium ez évi értesítőjét ismeretlén, s különösen az Értesítő elején álló terjedelmes, a nagykanizsai főgymnasium történetét tartalmazó közleményt bírálja meg, mely Kalcok Leo kegyesr. tanár tollából ered. E terjedelmes dolgozatból kiszakít egy pár sort, hol a szerző a jezsuiták tanrendszereéről szól, szembeállítván ezzel a piaristák tan- és nevelési rendszerét, s e pár sor alapján mondja el az említett lap, hogy „szomorú dolog, ha egy főgymn. kath. tanár tollából olvassunk ilyen — ma ország már szászor megafolt állításokat.” De hát ki cáfolta meg? Azt tartjuk, hogy a mai jezsuiták bátran aláírhatják Kalcok Leo ítéletét a jezsuiták régebbi tan- és nevelési rendszerére vonatkozólag. Bizonyára a „M. A.” bírálója maga sem hiszi, hogy a jezsuiták mai tanrendszere teljesen megfelel a 16. és 17. századbelinek; volt annak meghatározott, a kor viszonyainak megfelelő előbb, úgy mint az ama korbeli protestans nevelési módszernek. S hogy kiválóan, sőt kizárólag arisztokratikus volt, azt senkinek tagadnia, a ki ismeri, sőt má is az. A történeti igazság megismerésére és felrejtésére volna a múlt századok nevelési és tanrendszereit ma is ajánlani, s

ha Kalcok Leo megjegyzését a M. A. bornirtak tartja, erre csak azt lehetne megjegyezni, hogy a M. A. sémper idem, ő megintam mindenké, a ki buzgó kath. érzelme mellett — és ezt Kalcok Leo értekezésében csak az nem látja, a ki nem akarja — nem egyszerűen túrelmetlen. Mert a M. A. szerint, úgy látszik, a buzgó katolikusnak okvetlenül türelmetlennék, s a haladás ellenségének kell lennie. Mi úgy tudjuk, hogy a katolikus hitű-eg nem zárja ki a türelmességet, sőt diszkrét, ékességét képezi, s hol meg van, és sehol sem látjuk, hogy a vallás tiltaná. Kalcok Leo értekezésében oly dolgokon akad meg a M. A. bírálója, a melyek a szerzőnek csak becsületére valnak, — ha intenciót megérteni iparkodnak. A liberalizmus, melyet K. L. szemére vet, a piarista rend számos, kiváló jelesét díszítette az elmúlt századokban is, és senkinek volna kétségbe hitbuzgalmukat.

A M. A. elvei mellett a hazai szerzetes tanítórendek, mint a piarista rend is, melyet oly különös előszeretettel támad, nem szerezhetek volna Magyarországon kulturája, szellemi fejlődése terén olyan elévülhetetlen érdemeket, nem tehetek volna szert minden nemzetiségű és vallású polgárok ragaszkodására, szeretetére és elismerésére, mint a minővel dicsekedhetnek, nem nevelhetek volna oly jeles hazafiakat, s különösen nem lehettek volna az igazi keresztény szellem terjesztői oly mértékben, hogy a nemzet történetének fényes lapjain foglalhatnának helyet. Nagy tevédség a M. A. részéről a kor szelleméről oly kicsinylőleg nyilatkozni. A kor szelleme alól nem vonhatja ki magát senki; a kor szelleme nem azonos a hit tagadásával; s a kor szelleméhez való alkalmazkodás még nem jelenti a hitelenség istápolását.

Az ismertetés végén kimutatván, hogy a kegyr. gymnasiumot az elmúlt évben III. zsidó tanuló látogatta, kegyesen felkiált: Rettenetes szám! Engedje meg a M. A., hogy mi ezt a számot ne tartjuk oly rettenetesnek. A kegyr. gymn. elég keresztény szellemű, hogy ezekről el ne zsidó-odjék, ellenkezőleg: ezekből az ifjakból derék magyar férfiak valnak, s ennek csak a M. A.-nak is örülnie kellene. — Mi egy kath. gymn. szellemét sokkal erősebbnek tartjuk, mintsem hogy e szellem meghamisításától lehetne tartani, a mitől — elég turca elmentmondás — a clericalis lapok annyira félnek.

Homó.

A hódolói díszfelvonulás éremműve öntött megörökítése.

Azon nagy jelenetű felhívás, melyet Balog Károly mint érembormű készítő és Tuboly Jenő mint festő, fővárosi művész, a vármegyei banderiumok lovas alakjainak t. é. június 8-iki díszfelvonulását ábrázoló éremműve öntése általi megörökítése érdemében országazerte kibocsátották: remek zalavármegyeiekre nézve annál figyelemre méltóbb, mert a nevezett fővárosi művész

egyike Tuboly Jenő, megyének szülöttje, — és ugyanazért ezen alkalomból különösen felkerjük Zalavármegyeinek a hódolói felvonulásban részt vett banderistáknak becseles figyelmét a képművészet által előállított domborműnek nagyszabású és művészi kivitelezésű tervét a kiállítására, annál inkább mert a két hazai művész már ezen a téren országos kiállításokban is részesült. Az éremművészet kiállítás területén felállított „fővárosi pavillon” ugyanis kétségtelen tanúságot tesz arról, hogy az abban látható, szakértő tekintélyek által ismételt Budapest 100 év előtti és jelenlegi látképe egyrésztől a hódolói természeti háttérrel, s megkapó új találmány stakításánál és berendezésénél fogva az éremborművészet új és modell festészet non plus ultrája; másrésztől az azt előállított művészeknek állandó és örökidőkre maradóan remekét képezi. A vármegyei banderistáknak lovas alakjai a fővárosi pavilonban kiállított Budapest látképét ábrázoló éremmű mintája szerinti lovak készítették és tekintve hogy ez nem az idők viszonyosságainak kitért képművészet, vagy szobormű után, hanem századokon át meg nem rongálható és el nem enyészhető ércbe foglalt alakok által kívánja megörökíteni a nemzet ezredik évének egyik legimpozansabb kimagasló jelenetének emlékét: nem kételkedünk az iránt, — hogy kivált a megyének szülöttje iránti megérdemelt hazafiai partfogás intenciójánál fogva is megyének banderiumának lovasjai szívesen hozzá fognak járni a jelzett vallathoz, mely országos érdekekkel bír és a mely némi pénzfelhasználással is csak azon esetre van összekötve, ha a minden egyes banderista részére külön is elkészítendő dombormű, illetve a hódolói díszfelvonulást ábrázoló plasticus körkép teljes elkészítése után az az illető megrendezőnek teljes melegegészt és tetszését megnyerendően; minél fogva a megrendelő előzetesen csupán fényképet tartozik Budapestre beküldeni.

Midőn tehát ez a hazafias és maga nemében egyedül álló és a célnak megfelelő művészi vállalatot az illetők figyelmébe melegen ajánlanók, a felhívást egész terjedelmében közöljük:

A nemzetek életének nagyjelentőségű eseményi emlékeire rendezett ünnepélyek rendszerint csak a közvetlen szemlélők pillanatnyi lelkesegettségében találunk visszhangot s az ünnepi napok elteltével a feledékenység homálya terül el felettük, — legfeljebb a történetíró veszi jegyzékbe azok leolvasását. Pedig egy nagyratörő nemzet nem feledkezhetik meg arról, hogy látható alakhoz képest, ugyiszólván megörökítse az utókor számára is kiválóbb országos ünnepélyeit. Festmények, szobrok, remek középületek utmutatói a múlt nemzetelek háadásának s csak kétségteljesen, csölygeteg népek ténykedései maradtak jellemlenül.

Magyarország ezredéves kiállítására s az ezzel kapcsolatosan rendezett fényes ünnepélyek ilyen kiemelkedő mozzanatait egy dícsős és multtal s további történeti hivatással bíró nemzet életének; s egy kiemelkedő események várják megörökítésüket

— Ettől megkímélhetek volna. Nem szeretek alszimnát elfogadni.

Ez az anyja felől, aztán hozzá fognak ketten meggyújtani a kicsiny gyertyákat.

Laevanként megtelek a szoba, a viasz-gyertyák és fenyőfa kedves illatával, látni kellett azt a napbarnított, komoly férfit, milyen gyönyörű gondoskodással forgóldók a karácsonyfa körül. Néha futó mosoly jelent meg okos szívet szemében s ilyenkor látszik csak, hogy nincs több harmincöt éves. Örökös komoly munkában töltve életét, soha sem fordított sok gondot külsőre s emiatt is néz ki idősobbnak. Mielőtt jelenlegi állását elfoglalta volna, a Redhey gróf uradalomban éremművész volt, egy állami birtokon. Nagyön keveset forgóldók női társaságban s az meg is látják modorán. Egyszerű, vas jellemű férfi, aki nem szívesen veti magát alá bizonyos úras társadalmi formáknak, melyeknek semmi jelentőséget nem tulajdonít. Házasága is olyan körülmények közt jött létre, mely jellemzi az egész embert. A faluban, hol azelőtt lakott, a református lelkész és neje rövid idő alatt, egymásután elhaltak, a legnagyobb nyomorúságban minden támasz nélkül hagyva, tizenhat éves leánykát. Doccakay erről értesült, elment a lányhoz — mivel soha azelőtt egy szót sem váltott — és megkérte kezét. Házaságuk azonban csak rövid ideig tartott, mert az asszonyka meghalt az első évben, mikor kis lányának életet adott. Doccakay akkor került ide, Redhey grófnak.

Az egész család hamar megszerette őt, dacára, hogy kissé különönek tartották. Egyszer úgy nyilatkozott a grófnak előtt, hogy női társaságban mindig olyan turcsán érzi magát, mint mikor a gyermek madárécsket szed ki és a tojásokat ügyetlenül tartja-uarkában, attól rettegve, hogy összeszórja.

Az öreggrófné komikus kétségbeeséssel csóválta fejét s aranykeretű lorgnettején érdeklődéssel nézett végig rajta.

— Maga egy valósgos ősember. Sie sind ein Urmenesch!

Edith grófné pedig szívből kacagott az eredeti mondáson s azzal válaszolt rá, hogy rögtön röszárlotta az ősember, tanítaná meg őt lovasolni.

Ettől a naptól fogva, a falusink sokszor látták őket lóháton, amint lépésben haladtak egymás mellett az erdőn vagy az országúton...

Egyre Edith grófné fölvette lovagját a kastély képtérébe és ott sorra magyaráta neki az ősek történetét. A sok régi olajfestmény között, volt egy szelid arcú, kék szemű, szép fiatal nő arca is, akit a család szívesen nézett meg, mert polgári származása volt. Egyik ősek egyáltalán az a hallatlan vakmerőséget követte el, hogy mezeiállású köztit. Szeretelméből. De a szegény asszony életével lakott ezért, mert a családi intrika halálba hódorta. Öngyilkos lett. Edith grófné titokban beárta ezt el Doccakaynak,

külföldön kikapott volna szüleitől, bizalmaskodásáért.

De hát azok a szép nyári napok már régen elmúltak. Edith grófné fölment Bécsbe. Hercegnének készült. Az ősember meg itt marad az erdőn, halálra sebzett szívvel...

A karácsonyfa viaszgyertyái teljes fényben égtek, mikor a papa csölygetett és a boldog gyermek örömeperve szállt be a szobába. Nyomában a család, a kik, egy látszik, szintén jói viseltek magukat az egész éven át, mert Jézuska róluk sem feledkezett meg. Mindenkinek hozott valamit. Nagymama is kapott ajándékot. Egy drága fekete selyem kötöt 3 szívből. Gyönyörűség volt látni is! Örült is neki. Régen vágyott ő már ilyenre.

Legboldogabb volt azonban a kis Margit, sőt sem tudta s miből nyuljon előbb, a sok szép helmi közül. De azért az ajándékok soránál mégis az a remek hajás baba, amelynek olyan szép kék szemei vannak, mint Edith grófnéé, meg a ruhája is szívesen látott olyan, amimóben a comtesse s nyáron itt lovagolatt.

S hogy elkészült a vacsora és a kis család leült a terített asztal mellé, odakinél olyan bőviter keletkezett, hogy a vég tak csak egy csölygetett fehére fejüket. Soha ilyen! A szel meg sirtva fűtyölve hordta a baba, meg megrázva az ablakablakát.

Enniatt aztán nem is hallották oda bens, a kis szán csölyget, mely megalit a kastély ka-

Tisztelettel alulírottak, mint kik az eszredéves kiállítás fővárosi csarnokában, Budapest Duna-parti látképet a jelen és az élt előtti alakjában feltüntetve domborművekben jelét adtuk e téren való hivatottságunknak, — vállalkozunk a nem könnyű feladatra, hogy a f. évben lezajlott ünnepélyek díszét képező június hó 8-iki hódoló díszelvonulás jelenetét egész teljességében, érce, jöve, természetihven utángazd és maradandó színekkel festve, nagyszabású domborműben megörökítsük — az elő és jövőndő nemzedék számára.

A díszmenet megörökítésének eszméje, a nagyméltóságú m. kir. vallásügyi miniszter urhoz még f. é. május hóban benyújtott emlékiratunk szerint a miénk s habár az eszme megvalósítása a hazai festőművészek körében is visszhangra talált, nem adjuk fel immár munkába is vett nagyszabású tervünket, mivel mi nem fésített alakokban, de természetihven utángazd ércalakokban fogjuk Magyarországot eme páriánul álló történeti ünnepélyét megörökíteni, a minthogy hitünk szerint csakis az általunk tervezett alakban találhatjuk a felelhetetlen jelenet méltó, az utókorra tanulságos, a résztvevő tagokra nézve pedig kedves emléket képező megörökítést.

Tervünk ugyanis az, hogy a hódoló díszmenetet plasticon-körkép alakjában, egy e célra emelendő és szállítható díszes épületben — oly módon mutassuk be, hogy a domborművű lovasalakok, egy mozgó s a főváros utcáit ábrázoló nyáncsak plasticai háttérrel díszített alapon vonulván el: a szemlélő maga előtt látható természetes valóságában az egész fényes banderiumi menetet, ezt a páriánul nagyszerűségű s talán soha sem ismétlődő ünnepélyt.

Minthogy azonban a vállaat, melyet a külföld minden nagy városában bemutatni fogunk a fent jelzett rövid vázlatból kitetszőleg — olyan nagyszabásúban készült, hogy azt költséges voltánál fogva a rendelkezésünkre állandó összegből nem leszünk képesek befejezni, az államot remélhető támogatás pedig e mű létrejöttéig alig biztosíthatná: bizalmunkat azokba kell helyeznünk, s kik e fényes nemzeti ünnepélyt hazafias áldozataikkal létrehozhatk. Első sorban tehát a június 8-iki díszelvonuláshoz résztvevő urakhoz fordulunk s a magyar nemzet ezen áldozatkész hálaik támogatását várjuk az eszme megvalósítását.

Csekély az áldozat a mit a jelzett célra kérünk és nem ajándék, nem is alamizsna, — mert teljes mértékben viszonzni kívánjuk ezen áldozat-kezeséget.

A hozzájárulási összeg, melyet kérünk 120 frt; ezen összeg fejében megküldjük kinek-kinek ereből készült természetihven színezett banderiumi lovasalakját. A szobor művészi kivitelének biztosítására a leghíresebb szobrászokká lépünk összeköttetésbe, miáltal a kivitel művészi sikerét annyira biztosítva látjuk, miszerint azt a megnyugtató kijelentést tehetjük, hogy ezen összeget csakis az eszeiben lesz köteles megfizetni, ha a készíttendő szobor, teljes megelégedését kideremli.

puja előtt. Egy erősen beburkolt alak szállt ki a szankából s zsebéből kulcsot véve elő, maga nyitotta ki a kaput, nem csöngereit rajta. Aztán szeszelen léptekkel ment végig a folyosón s egyenesen az ebédnek tartott, hol a csásár vascorázott. Kopogtatás nélkül nyitott be az ajtón s míg azok fealltak az asztaltól és kíváncsian néztek a lefőtől talpig beburkolt, váratlan vendéget, az ledobta magáról a drága szőrmével bélelt felőt, melyből Edith grófnő büszke, szép alakja bontakozott ki.

A megiepeés fölkiáltása hangzott mindhármuk ajkáról, miáltal Edith ráborult Döcskay keblére; s az ősember erős karjaival, szívéhez szorította szerelmesei...

A hóvihár még egyre tombolt, mikor a faju kis harangja megcsendült éjféli misére. A szel elvitte hangját a vén kastélyba is, hol két egyenest forrón szerető szív áldozott a szerelem isteneknek...

Főnn az emeleten pedig, a büszke ósok morogván néztek maguk elé; csak az a szelid arcú, kék szemű, szép asszony láták mosolyogni, az arany rímából, mintha azt gondolná magában: „Még tyagok boszulva!”

A mennyiben tehát a jelzett hazafias vállalkozást nagybecsű támogatásával előmozdítani hajlandó, méltóztatásuk a mellékelt nyilatkozatol aláírva és a-csattolt kérdőívet pontosan kitöltve, egy banderiumi fényképével együtt címünkre (Budapest, VII., Bethlen-utca 19. szám) mielőbb beküldeni, — megjegyezvén, hogy a kérdőív kitöltését és fényképének beküldését még azon esetben is kérni bátorokodunk, ha a szobor megrendelésére nem is volna hajlandó.

Ezekben jelezve vállalkozásunk célját és indító okait, valamint az eszme megvalósításának módjait, hízalommal fordulunk a magyar előkelő társadalom áldozatkészségéhez, remélve, hogy a mint lelket adott egy teljes évszazeden át annyi kulturális emlékek és eszerfele hazafias bynek: ezen felhívásunkat sem fogja pártolására érdemeltenek találni.

Budapest, 1896. augusztus 15. én.
Mély tisztelettel
BALOG KÁROLY, TUBOLY JENŐ,
íródbormű készítő. festő.

Nemzetközi gazdakongresszus.

A Budapesten 1896. évi szeptember 17—20. napjain tartandó nemzetközi gazdakongresszus tervezete és tárgyai.

1. A kongresszus rendezése és címe. A földmívelésügyi m. kir. miniszter 1896. évi szeptember hó 17—20. napjain Budapesten kongresszust rendez, melynek címe: Nemzetközi Gazdakongresszus.

2. A kongresszus tartalma. A kongresszus 4 napon át tart. Az alakuló dísznyílés szeptember 17-én délelőtt tartatik, mely után a szakosztályok azonnal megkezdik működésüket, s azt 18. és 19-én folytatják és befejezik. A zárülés 20-án lesz, mire a kongresszus külföldi tagjai részére szeptember hó 20. és 21-én a mezőhegyesi m. kir. ménésbirtok megtekintésére tanmányi kirándulás rendezetik.

3. A kongresszus tárgya és célja. A gabona árhányulása világszerte súlyos helyzetbe jutván a mezőgazdaságot, a kongresszus kizárólagos céljánál tüzi ki a gabona árhányulásának okai kutatni és azon eszközöket keresni, melyekbe ezen segíteni lehetne. A tárgyalás három szakosztályban történik; az I. szakosztály a termés, a II. szakosztály a kereskedelem és közlekedés, a III. szakosztály a vámtól és hitelügy kérdéseit tárgyalja.

4. A kongresszus tagjai. A kongresszus tagjai kü- és belhöldek és pedig:

- 1. A meghívott külföldi kormányok és testületek, valamint egyes meghívott szakemberek.
- 2. Az erdeket magyar-ministeriumok kiküldött képviselői.
- 3. A magyar tudományos akadémia, az országos magyar gazdasági egyesület, és más testületek kiküldöttei; a székes főváros, a magyar közigazdasági társaság képviselői.
- 4. A földmívelésügyi miniszter által meghívott tagok.

5. A kongresszus nyelve. A kongresszus hivatalos nyelve a magyar; azonban tekintettel annak nemzetközi jellegére, a tagok a főbb európai nyelvek bármelyikén előterjeszthetik munkálataikat és szólhatnak az üléseken. A szakosztályi ülések határozatai a záró ülésen magyar, francia, német és angol nyelven fognak kihirdettni.

6. A tagok jogai. A tagok jogositva vannak az összes üléseken való részvételre, felszólalásra és szavazásra, valamint előadások tartására is, mi iránt a kongresszust megelőzőleg kiadandó napirend határozatai irányadók.

A tagok a kongresszusi kiadványokat ingyen kapják, az országos kiállításba a kongresszus tartalma alatt szabad bemenetet nyernek és a székes főváros közműtéményeit ingyen tekinthetik meg. A Mezőhegyesre tervezett tanulmányi kirándulásban csak a külföldi és földmívelésügyi miniszter által külön meghívott belhöldei tagok vehetnek részt. A kongresszusi dísz- és szaküléseken külön kijelölt helyeken igazolvány kivétele mellett vendégekkül megjelenhetnek a kongresszusi tagok hozzátartozói és más, a tárgyalások iránt érdeklődők, de ezek sem föl nem szólhatnak, sem tagsági jogot nem gyakorolhatnak.

7. A kongresszus előkészítése és rendezése. A kongresszus összes ügyeit intézik:

- a) a végrehajtó bizottság;
- b) a rendező bizottság;
- c) a kongresszusi iroda.

8. A végrehajtó bizottság tagjai: a belügy-, pénzügy-, és kereskedelemügyi miniszteriumok egy-egy képviselője; az országos statisztikai hivatal igazgatója; a székes főváros egy, az országos magyar gazdasági egyesület három, az országos gazdakongresszus egy, a magyar tudományos akadémia egy és a közigazdasági társaság egy kiküldötte; — a földmívelésügyi miniszterium kebeléből az államtitkár, egy osztálytanácsos, a földmívelésügyi miniszter kiállítási irodájának igazgatója, a kongresszusi főtitkár — ki egyuttal a végrehajtó bizottság, előadója — végül a kongresszusi titkárok kik a jegyzőkönyvet vezetik.

9. A rendező bizottság. E bizottságnak feladata a végrehajtó bizottság által előkészített kongresszus külső sikerét biztosítani. Ez gondoskodik a tagok fogadtatásáról és kívánatukra elhelyezéséről, nemkülönben itteni idejük megfelelő felhasználásáról is. Gondoskodik a tanácskozási termekben a megfelelő rend és csendről s a kongresszusi tagok társas összejöveteleik, és kirándulásaiknál a vezetői tisztet gyakorolja. A rendező bizottság tagjait a földmívelésügyi m. kir. miniszter jelöli ki.

10. A kongresszusi iroda. A kongresszusi iroda személyzetét a földmívelésügyi m. kir. miniszter nevezi ki. Ez iroda végzi az összes irodai teendőket, ez küldi szét a meghívókat, intézi a levelezéseket, nyomda alá készíti a kongresszusi munkálatakat és általában fenntartja a kapcsolatot a végrehajtó bizottság és a kongresszus tagjai között. Minden a kongresszusi érdeklő beadvány vagy közlés az irodához intézendő. A kongresszusi iroda élén áll mint főnök a kongresszusi főtitkár, ki a földmívelésügyi m. kir. miniszter utasításai szerint hajtja végre a végrehajtó bizottság határozatait. Működésében támogatják a titkárok, kiknek egyike egyuttal a háznyag teendőit végzi. Az iroda munkálkodásában a kongresszus ideje alatt részt vesznek a tiszteletbeli titkárok is.

11. A kongresszus szervezete. a) Az elnökség. A kongresszus összes ügyeinek élén a földmívelésügyi m. kir. miniszter áll; mint alelnök az országos gazdasági egyesület elnöke és a földmívelésügyi államtitkár működnek. Az elnök távollétében az elnöki széklet az elnök által erre fölkéért alelnök foglalja el.

A végrehajtó és rendező bizottság bármely határozata csak az elnök ellenjegyzése által válik érvényessé. A szakosztályok megnyitására az elnök küld ki egyes tagokat.

b) Alakuló díszülés: Az alakuló díszülést az elnök nyitja meg s a jegyzőkönyv vezetésére, valamint annak hitelesítésére 4—4 tagot küld ki.

Ezek után a főtitkár bejelenti a jelenlevő kormányküldötteket és felolvassa a bejelentett kongresszusi tagok névsorát, erre az elnök kihirdeti a kongresszus tartamára megválasztott díszelnökök és a tiszteletbeli tisztviselők nevét, esetleg egyik kongresszusi tag által a kitűzött kérdések tárgyaló előadó, végül bejelentetik a szakosztályi ülések megkezdésének ideje, s a tárgyalások helye, minek megtörténte után elnök a díszülést bezárja.

c) Záróülés. A záróülésen be lesznek mulatva az egyes szakosztályok jelenlései és esetleg határozatai, melyek el- vagy el nem fogadására fölött az összes ülése dönt. A záró beszédek meghallgatása után elnök berekeszti a kongresszust.

d) Szakosztályi ülések.

A kongresszus három szakosztályban működik. A szakosztályi üléseket az elnök által e célból kiküldött tag nyitja meg s tájékoztató jelentése után a kiküldött jegyző által a jelenlevő szakosztályi tagokat számba veszi és azok sorából ad hoc elnököket hoz javaslatba.

e) Bizottsági tárgyalások.

A szakosztályok egyes kérdéseket alaposabb előkészítése vagy megvitatása végett kebeléből esetleg bizottságokat is küldhetnek ki, ezek azonban kötelesek munkálkodásukat oly időben elvégezni, hogy javaslataik telet az illető szakosztály a záróülést megelőző napon még határozatot hozhasson.

A szakosztályok határozatai azok elnökei jelegző által aláírva a főtitkárhoz szándék be, ki erről az elnöknek jelentést tesz, a ki intézkedik, hogy a javaslatba hozott határozatok egyik általa kijelölendő kongresszusi tag által az összes ülésen előterjesztessenek.

H I R E K.

— **Grünfeld Alfred** os. és kir. kamaranővér, értesülésünk szerint a napokban rokonai és ismerősei látogatására városunkba érkezik és néhány napot fog körünkben tölteni.

— **Katonánk itthon.** A közhadsergeli bakánk szombaton este érkeztek haza, hová véneik pedig ma vasárnap térnek vissza a nagy gyakorlatokról. Nyomban megérkezés után azok, kiknek szolgálati idejük lelelt, mint a nagygyakorlatokra bevonult tartalékosok leszerelnek. Október 6-án kezdődik majd ismét a katonai világ, mikor is az unjokok és a póttartalékosok vonulnak be, utóbbiak két havi kiképzésre.

— **Seydl kapitány ügyllik.** Háziaszredünk, a cs. és kir. 48. gyalogezred egy rokonszenves, és városunkban általánosan ismert fiatal tisztje: Seydl József kapitány csüörtökön agyonlőtte magát Pozsonyban. A köziszielethez álló férfit 2 év előtt súlyos vesztés és mély bánat érte. Itj. neje: szül. Seigrizs Gizella, kit sok évi ismeretség után a szerelem lánczaival csatolt magához, gyermekágyban elhunyt. Ezen idő óta Seydl kerüite a társaságot, visszavonult, egyedül csak szolgálatának és bánatának élt. Bús komorsága a Pozsony környékén tartott nagygyakorlatok alatt oly komoly jellegűt öltött, hogy Seydl kapitányt a gyakorlatok lefejezése előtt, szerdán Pozsonyba vitték és csüörtökön lakásából a katonai kórházba akarták átzállítani. Seydl azonban egy észrevevlen pillanatban forgó pisztolyával kiönté szenvedésekben oly gazdag fiatal életét. E gyászeset városunkban is általános részvételt keltett.

— **Országos ipartestületi gyűlés.** A IV-ik országos ipartestületi gyűlésen, mely Budapestén a hó 6-8-án nagy érdeklődés mellett tolyt le, a *nkanizsai ipartestület* ennek meghívásából *Muraközy Lajos* ipartestületi jegyző és *Halvax Frigyes* előjárósági tag képviseltek. Halvax Frigyes a napirend 11 ik tárgyához: a *tegyenciparüzés körüli séremlmekhez* szót tüzetten és fejtegetései általános helyesléssel tállakoztak. Halvax azon véleményének adott kifejezést, hogy a fegyencik iparüzése olyan cikkekre korlátozassék, melyek nagy várn mellett a külföldről importáltak; a helye: hogy olyan cikkeket készítsenek, melyekkel a kisiparos foglalkozik; *miért is a kisiparos részére a fegyencs munkát rendkívül káros befolyásnak tartja.*

— **Grált a vonaton.** *Klein Julia* nagykanizsai születésű 38-40 éves nőrokonait meglátogatandó, csüörtökön Csáktornyaóról vasúton Nagy-Kanizsára jött. Utközben az elmezavar felsímerhellen lünetei mutatkoztak rajta, miért is Nagy-Kanizsára érve, a vasúrról közvetlen a kórházba megfigyelő osztályába szállított. A szerencsétlen nő birtokában 200 forintot felült készpénz, több száz forint értékű ékszer és egy budapesti pénzintézet 500 frtról szóló betétkönyve isek találattak.

— **Végzetes kimenetelű birkózás.** *Németh János* és *Tóth József* kocsisok időbéliésből a *Lackenbacher-léle* istállóban birkóra keltek. Tóth a társát földhöz vágta és azután maga is rásért. Németh oly rosszul lett, közvevlen az esés után, hogy a kórházba kellett beszállítani, hol másnap meg is halt. Az esetről a kir. törvénytársaság jelentés tétett, mely a hivatalos becsolást elrendelte.

— **A Drávába fullt.** *Szokacsics Mátyas* muravidéki lakos folyó hó 11-én a tégrádi alsórévén csónakjával a part közelében haladt. Az erős áram partszakadást idézett elő és a leomló földtömeg *Szokacsicsot* kiütötte csónakjából; beleesett a vízbe, mely őt nyomtalanul elnyelte.

— **Talált régi pénzek.** *Méhes Kálmán* kiskomáromi plébános bereze e hó 7-én szántás közben, egy cserépedényben, melyet az ekevas átszétl, 50 darab nagy ezüstpénzt talált, melyek többnyire *Ferdinand* és *Miksa* idejéből származnak. A leletről a plébános hivatalos jelentés tét a kanizsai járás főszolgabírójánál.

— **Tűz.** *Zala-Szent-Balázson* kedd és szerda közti éjjel *Pintér József* tulajdonát képező ugy nevezeti „*Csárdi-malom*”-hoz tartozó lakóház, több melléképülettel legeti. A tűz kiűtések a gazda távol volt, miért is munkások és vizhiány folytán a tűz háborítlanul rombolhatott. A kar, tekintve, hogy sok gabonanemű is oda vesztett 2200 forintár becsültetik, mely a „*Phönix*” biztosító társaságot éri.

— **Gőzgép kezelők tanfolyama.** A helyhez kötött (stabil) gőzgepek kezelőinek tan-

folyama a budapesti Állami ipariskolában (Budapest, VIII. ker. Népszínház u. 8. sz.) f. évi okt. 1-5-6 napján nyílik meg a december hó végeig tart. A beiratás szeptember hó 26. napjától szept. hó 30. napjáig történik. Tanulóik felvételnék a 18. évüket betöltött önálló lakatosok, kovácsok s a különböző gépgyárak főbb munkásai, a kik a gőzkazánfűtők, valamint a logomobil és esélőgépekkezelők tanfolyamát már elégezték. A felvételhez erkőcsi bizonyítvány s a munkakönyv vagy munkabizonyítvány szükséges. Vidékiek levélben is jelentkezhetnek. A tandíj 5 frt.

— **Elveszett és talált tárgyak.** E hó 9-én a város belterületén a Magyar-útcáról a Főteren át — a Zarda utcaig két *fehér csipke-kendő* elveszett. A becsületes megtaláló kéréstik, hogy azokat a rendőrkapitányi hivatalban adja át, hol a tulajdonos által illő jutalomban részesítetik. — A rendőrkapitányi hivatalnak a következő talált tárgyak adatai: egy ezüst, fekeleire emaillozított *karperec*, továbbá egy pénzestárca 5 frt 03 krajcár pénztárlalommal. A magukat igazolni tudó jogos tulajdonosok a talált tárgyakot a hivatalos órákban a rendőrkapitány-ságnál átvehetik.

— **Csarnokrovatunk mai számunkból helyszíne miatt kiszorult.**

Életbiztosítási üzletszerzők belsődi előkelő biztosítótársaság által fizetés és jutalék mellett felfogadtatnak. Ajánlatok „Carriere” jellege alatt a kiadóhivatalhoz czimzendők.

Kronfeld nővérek szeptember 1-én folytatják a tanítást a magyar, német, francia és angol nyelvben. — Lukács Káziné uetza 691

Szineszet.

Csüörtökön: *Hudgvon* dramatizált „*Kis Lord*”-ját mutaták be először. A regényekből átdolgozott színművek ritkán maradnak meg eredeti köllőesséjükben, kivált ha a regény csupa epizodokból áll, mint a hogy es-ép *Hudgvon* művelés van. Mindamellett *Dobo* társulata ezzel a darabbal aratta nálunk legújabb sikerét és az országánrés ez este is *Aranyossy Jancsiké* volt, ki egyik percben mosolygva, gyermekes örömmel, pajzánu szökdelt ide-oda a színpadon, a másikon már meghatón hozaszta le bús letecskéjét, de az érzelem-hullámzatok leggyorsabb változásai mindenkor kifejezően tükrööltek vissza arcon, szemeiben. Benne annyi a szív, a lélek, játékaiban a természetes báj és édesz, hogy nevet hamarosan együtt emlegetik a vidék legelső naivaival. A szert etremeltő kis művésznő, ki igazán aranyosan festett a siurhácskában, egészen mamorbá ejlette a közönséget; már színe leptekor élénk tetszésel fogadták és többszöröként nyílt színen is meglapstolták. Mellette még *Heggyessy Gyula*, ki egy hőszült demokratát jellemzet találon, *Csókáné* (Errolné Saszony) és *Hajnal Dezső* (Dick oszmatizáló) kelteket feltűnés. Mint szívesen halljuk: a zajos sikert éert darabot hétfőn közkívánatra megismétlik. — Az eddigi előadások után bátran elmondhatjuk, hogy *Aranyossy Janka*, *Stetner Aranka* és *Csókáné Julián* oly hatalmas bárom drámai erői bír a társulat, kik igaz díszei a vidéki színeszetnek.

Pénteken zóna előadásban — *Egy bolond gondolat* vigjátékot ismételték meg. Szombaton *Rika* operette került bemutatásra, mely előadásra meg visszatérünk.

Műsor:

Vasárnap d. u. félhelyarákkal *Robinson Crusoe* este rendez helyarákkal „*Hötomiglan*” népszínmű. Hétfőn: „*Kis Lord*”-val étejkép. Kedden: *Kövessy Albert* ur vendégfelteplevel adatik: „*Goldstein Számi*”-az új honpolgar.

IRODALOM.

— „**A kassai székesegyház.**” E czímen írta meg megyénk szülöttje: dr. *Nyáryi Sándor* műgyetemi m. tanár a kassai székesegyház történetét, *Bubics Zsigmond*, val. bel. tit. tanácsos, kassai megyés püspök megbízásából. A mű igazán

klasszikus egyszerűséggel, világos és minden laikus által és könnyen megérthető modorban tárja elénk a házánk egyik monumentális műemlékét képező kassai dóm eredetét, múltját és kiépítésének érdekes epizódjait. A dómot s annak egyes megkapóbb részleteit-gyönyörű, tiszta rajzokban mutatja be s azokat műtörténeli szempontból méltatja is a tudós szerző. E művet *Bubics Zsigmond* bizonyára az általa legutóbb végeztetett nagy és költséges restaurálási munkálatok után kiváló pompával végpement fölszenteles alkalmára íratta meg, ily módon akarván a dómot megismertetni a műtörténészek szűk körén kívül álló nagy közönséggel is. Ezzel egyuttal alkalmas nyújtott tehetséges műtörténészeinknek egy becses munka megírására. A szépkiallításu mű az „*Athenaeum*” nyomdájából került ki. Ára nincs jelezve.

— **Munkácsy Mihály. Árpád honfoglalása.** Keretel együtt 132 cm. hosszú és 82 cm. magas. Sainarany keretben, szőlőlevél díszítéssel. Diófa keretben bronz-betéttel. I. sz. aranykeretben. II. sz. aranykeretben. III. sz. fekete vagy barna fényezett keretben (lakóak számára). **Nándorfehérvár fölmentése** Hunyady János és Kapitány által 1456-ban. Festette *Gellius J. Keretel* I. m. hosszú 82 cm. magas. Aranyozott antik keretben. **Erzsi Niklós** kirohansza Szigetvárból. Keretel I. m. hosszú 82 cm. magas. Aranyozott antik keretben. **Fenyő Árpád**, „*Árpád és a venerek*” és „*Áldos Hadurak*”. A „*Magyarok bejövetele*” c. körképnek részlete. Keretel együtt 120 cm. magas. Művészi kép: Sainarany-keretben, szőlőlevél díszítéssel. Diófa keretben, bronz-betéttel. I. sz. aranykeretben. II. sz. aranykeretben. III. sz. aranykeretben. **Conceptio immaculata.** Műrelle festménye után készült rézmetszet. Keretel: együtt 120 cm. magas és 93 cm. széles. Arany relisfel ellátott feket keretben. **Madonna Nixtina.** Rafael festménye után készült rézmetszet. Keretel együtt 120 cm. magas és 98 cm. széles. Aranyrelisfel ellátott feket keretben. **Madonna.** Ebert eredetije után készült aranyomat. Keretel: 116 cm. magas és 98 cm. széles. Aranyozott antik keretben. **A menyasszony Álna.** **Márteus** eredetije után készült aranyomat aquarellmodoruan: I. sz. diákeretben, 90 cm. széles és 70 cm. magas. I. sz. antik aranykeretben, 85 cm. széles, 74 cm. magas. **A menyasszony ébredése.** **Leffer F.** eredetije után készült aranyomat aquarellmodorban: I. sz. diákeretben, 90 cm. széles és 79 cm. magas. II. sz. antik aranykeretben, 85 cm. széles és 74 cm. magas. **Ö felvédő I. Ferenc János.** **Dísz aranykeretben.** Egyedül rakár is képviselőség Nagy-Kanizsa és vidékre *Fischel Fülöp* könyvt kereskedésében, hol a képek megtekinthetők és esetleg rész letűtéésre is megrendelhetők. Vidékre csomagolásért sajal költségeiket számítjuk.

— **A Millenniumi kiállítást** látogató köönségnek különös figyelmébe ajánljuk a következő **Kiállítások** **Malancokát.** **Gelléri, Kiállítás** kalans 50 kr. **Keréves Magyarorságn** múltjából és jelenéből számos képpel 1 frt. **Ugyanaz német nyelven.** 1 frt **Boros** **Kiállítás** képes útmutató 50 kr. minden verője 500 koronát kap, ha a kiállításra utazás vagy ott tartózkodás alkalmával baleset éri. **Palóczy Budapest és Kerevés** **Kiállítás** **Baedeker** útmutatója vasárnapi köve tervezrajza és számos képpel 1 frt 20 kr. **Budapest és az ország** **Kiállítás.** Képes útmutató számos képpel és tervezrajza 50 kr. — **Budapest tervezrajza** madártalbatól a főb épületek rajzaival 1 frt. — **Budapest tervezrajza** a kiállítás-térképpel 50 kr.

Felelős szerkesztő:

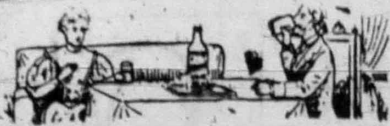
Dr. LÓKE EMIL.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

NYILTÉR.

Hamisított fekete selyem. Égésünk el egy kis mintát a vonal szándékolt selyemből, és a hamisítás rögön kiderül: Mert míg a valódi a jól festett selyem az elögetésnél nyomban összepödörödik és csak hamar kialakul, maga után csakoly barna hamut hagyván: addig a hamisított selyem (mely szíro színt szallónas less és könnyen törik) lassan tovább ég (minthogy rostszálai a festanyagtól talítottan tovább issznak) és sötét barna hamut hagy maga után, mely valódi selyem módjára soha össze nem pödörödik, csak megörbül: Ha valódi selyem hamuját összenyomják alporzik; a hamisítványé nem. — **Henneberg G.** (cs. kir. udvari szállító) **selyemgyára** **Zürichben,** hához szállítva, postabér és vámmentesen szívesen küld bárkinek is mintákat akár egyes öltönyök való egész végeket valódi selyem szöveteiből. Svájcban csimmett levelekre 10 kros és leveleslapokra 5 kros bilyag ragasztandó. Magyar nyelvűen írt megrendelések pontosan elintéztetnek. (5)

Krondorfi savanyuviz.

Stefánia trónörökösne forrás,
kitűnő gyógyviz,
kedvelt asztali viz.
Nagy Kanizsán mindenütt kapható.

HIRDETÉSEK:

KLYTHIA a bőr ápolására,
szépítésére és
finomítására **Puder**

Legelőkelőbb illószéki, bál és társalgó PUDER.
Fehér, rózsaszín és sárga
tögyileg analizált és ajánlja Dr. Pohl J. J. Cs. Kir. tanár által Bécsben.
Ellenőrző levelek a legjobb körökből minden dobozhoz
mellékelve vannak.

TAUSSIG GOTTLIEB

cs. és kir. udvari tollíró-üzempan és illatszert-gyár Bécsben.
Főraktár: HÉCS, I. Wollzeile 3.

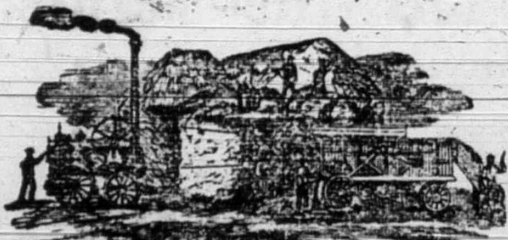
Kapható a legújabb illatszert- gyógyszerkereske-
desben és gyógyszerárban. — Nagy-Kanizsán:
Kreiner Gyula és Keleti M. Mór cégeknel.

Egy doboz ára:
1 forint 20 krajcár.
Utánvétellel vagy az
összeg-előleges bekül-
dése után küldetik.

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Vácz-körút 63. sz.
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak;

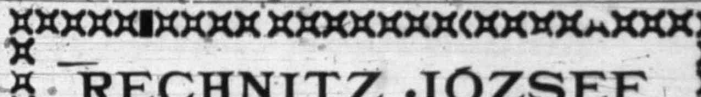
Locomobil és gőzcséplőgép-készletek 2 1/2, egész 12 lóerőig, továbbá járgány-
cséplőgépek, tisztító-rosták, kon-
kolyosok, kaszáló- és aratógépek, boronák, szénagyűjtők.

"COLUMBIA" a legjobb szarvasgépek, szecskavágók, répvágók, kukorica-
morzsulók, darálóok, őrlő-malmoik.

Egytetemes acél-ekék 2 és 3 vasú ekék
és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

RECHNITZ JÓZSEF

okleveles táncztanár táncziskolája
Nagy-Kanizsán az Arany Szarvas szálloda
dísztermében.

Mély tisztelettel értesítem a n. é. közönséget és tánc-
kedvelő ifjúságot, miszerint előnyösen ismert

táncziskolámban

eddig a lehető legjobbnak bizonyult, könnyen felfogható
táncztanmódszerem szerint az összes modern táncokból ok-
tatást adok.

Kívánatra házon kívül is oktatok.

A tanfolyam a legújabb francia tanmódszer szerint f. é.
szeptember hó 29-én veszi kezdetét.

Működésemet teljesen a táncművészet oktatására terelem.

Az oktatásban, melyben a test szabályos és kellő könnyed
tartására súly helyeztetik, részt vehetnek gyermekek épügy
mint a felnőttek.

Tanulók felvétetnek naponta lakásomon: Király-utca
Boronkay-féle házban, ahol bővebb felvilágosítás nyerhető.

A táncórák pontos betartása különös figyelemmel történik

Kiváló tisztelettel

Rechnitz József
okleveles táncztanár

Felhívás! A t. c. szülőket figyelmeztetem, hogy az
általam feltalált legújabb rendszer szerint a gyermekek
egyentartása fejlesztve lesz.

2039/1896.

HASZONBÉRLETI HIRDETMÉNY.

Csáktornya nagyközség képviselőtestületének folyó évi szeptember hó 7-én hozott határozatához képest ezennel közlé-
tetetik, miszerint a község tulajdonát képező helypénzszedési jog, aminek kikiáltási ára 4820 forintban; — továbbá ugyan a
csáktornyai nagyközség tulajdonát képező 1-ső népsorszámu háznál 3 szoba és egy nagy konyha használata a melynek ki-
kiáltási ára 252 forintban van megállapítva 1897. évi január 1-től 1899 évi december 31-éig, nyilvános árverés útján 1896.
évi október hó 1-én d. e. 9 órakor a városi irodában haszonbérbe adatni fog.

Az árverezni kívánók tartoznak a fenti kikiáltási ár 10%, mint bánatpénzt az árverés napján az előjáróság kezére
készpénzben vagy forgalomban levő állami papirban lefizetni.
Járásbeli ajánlatok a 10%, biztosíték csatolásával az árverés napjáig beadhatók.
Az árverési feltételek a községi hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Csáktornyán, 1896. szeptember hó 7-én.

Grósz László,
jegyző.

Vranosits,
városbíró.

Minden verseny kizárva!

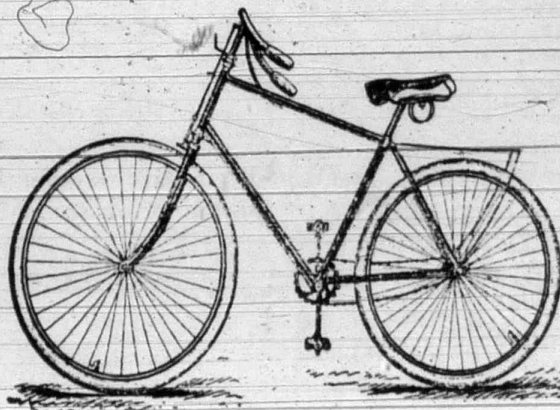

Nagybani
butorgyári képviselőség,
dus raktárral.

Ujonnán berendezett asztalos műhelyemben
mindennemű butort gyártok és külön megren-
delés szerint is készítek.

Hálószoba berendezés 92 trttól kezdve.
Teljes ebédlő berendezés 135 trttól kezdve.

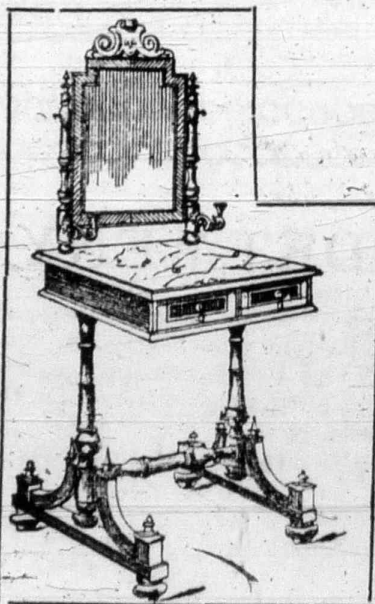
Eredeti angol
kerékpár
kizárólagos
képviseletége
és

raktára
3 évi
jótállás
mellett.

Diszfaragványok asztalosok részére szintén készíttetnek.

Kedvező fizetési feltételek.

Friedmann Károlynál

Nagy-Kanizsán

Német-utca, Zerkovitz-féle házban.

Szerkesztőség:

F. A. T. O. S. A. Ollog-főle há.

Az intéződé a lap szellemi részére
vonatkod minden közelemény.Mentation levelek csak ismeri kerek.
köl fogadotnak el.

Írásokat nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajcár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letényi takarékpénztár, a „nagy-kanizsai malágyár és serfőződe r. t.” hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

Kiadóhivatal:

Városház-épület: Fischel Pál
könyvkereskedés.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egyes évre 12 korona (6 frt — kr.)

Félévre 6 korona (3 frt — kr.)

Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr.)

Hirdetéseket jutányosabb számítottak

Nyitlár postáéra 10 kr.

Előfizetők, valamint a hirdetőkre
vonatkod Fischel Pál
kereskedésbe intézendők

Haszontalan elmélkedések.

Nagy-Kanizsa, 1896. szept. 15.

(—n.) Mindama «szürke elméletek» dacára, melyeket bölcs és okos emberek a világ boldogítására kieszelnek az emberiség halad a maga útján, s csak kevesen vannak, a kik az élet küzdelmei között elég nyugalommal rendelkeznek, hogy ez elméletekkel behatóban toglalkozzanak. S ha foglalkoznak is velök, a végeredmény rendszeresen az, a mit a vén Akiba mondott: nincs új az ég alatt. Ezt inkább a morális életre kell vonatkoztatnunk. Mert az anyagi életben, meg a szellemi életben vannak bizony dolgok, a melyekről a vén Akiba nem álmodhatott. Tudomány és művészet, de különösen a technikai fejlődés tekintetében oly vívmányokat mutatott fel az emberiség, melyekről még a mult század emberei sem bírtak homályos sejtéssel, hiszen oly óriási lépésekkel halad e tekintetben az emberiség, hogy végre is e téren nem fog akadni elérhetetlenre.

Kétségtelen, hogy e nagymérvű haladás, a mint egyrészt az igényeket nagy mértékben fokozta, ezeknek az igényeknek kielégítését is könnyebbé tette. Egy mult századbeli parasztembernek és egy mainak élete között óriási különbség lehet. A multat azon-

ban könnyen elteledi az ember, ép zért ezt mindig hajlandó szebbnek tartani, mint a jelent, azért emlegeti nagy elszorítással a régmúlt jó időket, pedig ha az ember képes volna azokat a jelennel egybe hasonlítani, a mérleg határozottan az utóbbi javára mutatna. Így vagyunk a gyermekkorral is. Emlékünkben a gyermekkor napjai bizonyos varázsfényvel vannak körülvéve, minden szebbnek, kedvesebbnek tünik fel előttünk, s általában boldogabbnak tartjuk; de ez csak látszat. A legtöbb gyermek élete tele van gonddal, aggodalommal, a felnőttek szemeiben ugyan apró bujok, de a gyermek lelke előtt az élet súlyosabb gondjai. Így van ez mindenben, az illuzió, a látszat uralkodik felettünk, ez tölti be lelkünket, s a legtöbbször ez segít át az élet nagy sanyaruságain, a nélkül, hogy az érznek jutna ebben szerepe. Önátalás, önámítás, hogy össze ne roskadjunk a teher alatt, szépítése a dolgoknak, a cselekvéseknek, hogy a gyarló emberi létnek legyen támasza.

Mert tudomány, művészet nagyot fejlődtek, a technikai haladás nagy vívmányokat létesített, de az emberek nagyobb része nem ér rá a magasabb élvezetekre, nem is juthat hozzá; amarra azért nem, mert napi kenyérének keserves kiküzdésével van elfoglalva, emehhez pedig azért, mert még mindig

nagyon drága, úgy hogy legnagyobb részénél fényűzés-számba menne; úgy van ezekkel szemben, mint Tantalus, a ki égető kinokát szenvedett, mert szomjúságát, éhséget nem bírta csillapítani, habár étel, ital mellette volt, de nem bírta elnézni. Sok-sok ilyen Tantalus van a jelen korban, mellette körülötte a magasabb élvezetek özöne, de nem bírja elérni, s egész élete az égető vágyak és kínos lemondásnak láncolatából áll. Egy másik része meg annyira elmerül az anyagosság tertőjébe, hogy teljesen eltompul érteke a nemesebb élvezetek iránt, nem érzi szükségét lelke épülésének.

Valóban ritkán volt még olyan korszak, melyben a lemondás nehezebb lett volna, melyben ez nagyobb önmegtágadással járt volna, mint manapság. Érezni szükségét a magasabb, szebb és emberhez méltóbb élvezetnek, és ennek vágyát folytonosan eltojítani önmagában: valóban nagy lélek kell hozzá. S vajjon nem ez az oka annak, hogy mai napság annyi minden iránt közönyös, sokszor szkeptikus emberrel találkozunk, kik végre azoktól a nemes élvezetektől is elfordulnak, a melyek mindenkinek önként kínálkoznak, anélkül hogy keresné? De hányan tudják az élet nehéz küzdelmei között sértetlenül megőrizni lelkük idealizmusát, elfogulatlan naivságát? Bizony sokan

A „ZALA” tárcája.

Vallási költők.

— A „Z A L A” eredeti tárcája. —

Irtá: Baboss László.

Aki ismeri a költészet igazi természetét, csakhamar rájön — mily vallásos, mily dicső, mily egyszerű hasznát lehet venni a költészetnek isteni és emberi dolgokban.

Miltonnak igaza van, midőn azt mondja: „Arra való ez a hatalom, hogy éltesse, és felvegye egy nemzetben a költészetessé magát, lecsillapítsa a lelkek nyughatatlanságát és egyensúlyba hozza az érzelmeiket; magasatos himnuszokban dicsőítse a mindenható Isten hatalmát, megénekelve a vértanúk és szentek dicső küzdelmeit, az igaz és kegyes nemzetek diadalait, tetteit, akik hősileg harcoltak a hitért, Krisztus ellenségei ellen.”

A vallás költészete, a csodálat költészete, amely különös formát, irányt, műfajt, nyelvet kíván; az egyik költő végig álmodja — mint Spencer, a másik hallucinációkban ir elragadtatás közt, mint Dante; a harmadik pedig beszél az Isten tetteiről mint egy történetírő, a komoly muzsa hangján: mint Milton.

A vallási költemények a teremtséssel veszik kezdetüket, s a teremtséről, a világ eredetéről szövelnek a hinduk szent költeményei, a biblia jósatai. Az Edda, Homer olympja, Dante víziói, a legnagyobbb vallási költemények, sőt talán szebbek

az Eneke éneke, a zsolnárok, a zsidó költők vallási költeményénél, melyekben a költők a vallásban megtalálták lelki vigasztalásukat, istent és a költészetet.

A legendák, a mondák, az eposzok tartalmazák a vallási költészet remekait. Kik költői: nem tudjuk; egész nemzetek bizonyára, akik a régiez újabb és újabbat adva, a régít egészen átalakították.

Ilyen a Biblia, a Mahabarata, az Eddák, az Iliász.

A könyvek könyvét (a bibliát) az Isten által sugalmazottnak tartja a religio, s úgy tekintik, mint a Jehova és a zsidónép (ő) Isten és az emberiség között létrejött vallásalkotmányt (új szövetség) A példabeszédek, az énekek éneke, a zsolnárok a siralmak, de maga az ő szövetségi viszony átívelte az ujra: a költészet magasztosságát tartalmazza.

Az invédák himnuszokat teologiai fejtegetéseket tartalmaznak; a Rigveda az invallás fejlődését tárgyalja s tele van a természet-isteneket dicsőítő himnuszokkal, amelyek egyszerűen hangzanak s kéri az istent, hogy közeledjék az imádkozóhoz.

Oh közeledj, ég lángja az imádkozóhoz Közeledj a boldoghoz fénysekéren! Madár, mely itt száll, állat és emberek dicséretnek.

A héber-költészet már hatalmasabb; a költői elem előretol az ő-testamentum prózái műveiben még pedig nem csupán itt-ott, de a szövegbe illesztett himnuszokban, parabolákban, mesékben elbeszélő és törvényhozói művek egész seregében.

Mózes öt könyve, ha nem is egységes eposz, kánona a héber hit-, erkölcs- s nemzetiségnek, s az ósmoódk naiv és természetes feldolgozása által azt a költői benyomást teszi. A vallási műköltészet virága: a zsolná, a világi lyráé: az Énekek-éneke, a vallási élet megosztásának buja: Jobb könyve; Ruth idylljei, Eszter könyve költészetet lehet. Megemlítendő még Salamonnak: a predicatorok könyve. Ez októ költészeti mű, melyben a költő a 19-ik század Leopardija gyanánt a társadalmi nyomort s az emberiség haszntalan küzdelmeit (hiúságok hiúsága s minden hiúság) festi. A példabeszédek könyve a héber bölcsmondásoknak gyűjteménye.

A kereszténység költészete azonban, új szellemi világot állított e régi helyére, s új fényvetta be a régít; s az új testamentumot a kereszténység imakönyvévé tette. Amellyel környezi India vedáit, a török koránját, úgy üszte a keresztény az új testamentumot, amelynek tartalmát a legnagyobb ember: Jézus Krisztus életörténete, származása, az egyház megalakulása s ezek viszonyosságai képezik Jézus tanítványai irták ezt; János a megváltó legkedvesebb tanítványa, ki Jézust az embert rajzolja költői teltőgással; Máté a bölcséget, ki példabeszédeit írja meg, Lukács ki Jézust a reformátort ismerteti. Az apostolok levelei, a keresztény gyülekezetek viszállyal foglalkozván, igazi ciceroi tollal irták, mint Pál apostol, ki majd erkölcsi leckekeket ad, hitcikkeket fejtet, alázatoságra inti; Péter, ki Jézust dicsőíti; Jánosé, ki igazi költői lendületet mutat; — hol az erkölcsöket festi. És ha-

belefáradnak az örökös küzdelembe, s nem igen találhatnak vigaszt sehol.

Látva, hogy vannak százan — és százan, kik mint különös kegyeltjei a sorsnak, könnyű módon az élet minden élvezetében részesülhetnek, míg a ki magát szellemi és erkölcsi kiválóságánál fogva ép oly jogosultnak tartaná erre, mindezeket nélkülöznie kell — csak az isteni gondviselés titkoszerű működésében való hit képesítik a béketűrő lemondásra. Mert bizonyos, hogy amaz élvezetek egy része is csak illuzió, mely tápot nyer az emberi gyarlóságtól. Mint ama fiatal hölgynek az illuziója, ki egy átvirrasztott éjszaka után mindenkivel el akarja hitetni, hogy igen jól mulatott, sőt magával is; de a magányban, mikor senkisé látja, majdnem félve bevallja önmagának, hogy bizony nem volt érdemes a fáradtságért.

Hány olyan ember van, a ki elmondhatja magáról, hogy esze, szíve egyaránt ki van mivelve, hogy érzése és értelme mindig egyensúlyban vannak s egyik sem uralodik a másiknak rovására? Az ilyen lehetne az a normális ember, a kiről sok bölcselő emlékedett már. De vajjon az emberiség haladásának szempontjából jó volna-e ez? Ki tudná biztosan állítani? A világtörténelem tanúsága szerint csak nagy szenvedélyek hoztak létre nagy alkotásokat, — mért merészet és nagyot gondolni — a mint a költő mondja — csak nagy szenvedéllyel lehet, — ha mindig ott volna az ész, mint fékező erő, sok nagy és szép alkotás az anyagi és erkölcsi világban egyaránt, nem létesült volna; sok nagy problémameg nem oldatott volna. Bármennyire is bántja az embert az az elégedetlenség, mely szívét a létező állapotok kívánsága miatt megragadja, az idők végtelen folyamataán feltűnő eredmények kétségtelenül bizonyítják, hogy van olyan magasabb hatalom,

melynek intéző akaratába a gyarló ember bele nem szólhat, s a melybe egyeseknek és egész nemzeteknek bele kell nyugodniok, s a melyvel szemben a legbölcsebb ember is csak törpe kontár.

A legújabb változat.

A magyar kvóta kérdése új állapotba lépett s ma bonyolódottabb, mint az eddigi közlések ismerni engedik. Nem mintha a magyar kvótázottság szeptember 19-ére összeült ülése váratlan eseményt képezne a tárgyalások rendes menetében; sőt hivatalos közlések folytán ismeretes, hogy a magyar bizottság ragaszkodik álláspontjához és az említett ülésben csak a Fek. Miksa előadó által szerkesztett rezonanciót fogja approbálni, mely napirend nem jelent egyebet, mint a tárgyalások beavolt eredménytelenségét. A magyar kvótábizottság ülése után mindjárt összeült Budapesten közös tanácskozás végezt mind a két — a magyar és az osztrák bizottság.

Kétségtelen, hogy e zöbölt tárgyalások ép oly eredménytelenek lesznek, mint voltak az írásbeliek és a közös gyűlést pusztán alakításnál egyének sehol sem tartják, hogy t. i. végre hivatalosan megválasszanak állapotítani a kvóta tárgyalások teljes eredménytelenségét. Ez a negatív eredmény főleg az osztrák miniszterelnök magatartásának köszönhető, aki lokális érdekekből az osztrák birodalmi gyűlés chauvinizmusa ellen nem foglalt állást s engedte, hogy az osztrák bizottság terdet lépést tegyen, melyet visszacsúszni lehetetlennek látszik. Most már világos, hogy báró Bánffy miniszterelnök szándéka sokkal jobb volt, midőn a magyar bizottság határozataira való minden befolyást következetesen került éshogy gróf Badeni osztrák miniszterelnök politikai hibát követett el, midőn az osztrák kvótaküldöttség határozatai mellett láthatólag állást foglalt.

Az 1867. törvény szerint a kvótábizottságok tanácskozásainak megállapított eredménytelensége után a Felsége döntőszavai intézne el ideiglenesen a kérdést. De a „Pester Correspondenz” megbízható forrásból erdő értelése szerint legmagasabb körökben azzálfélek vannak oly eljárás ellen, mely ellentétbe hozná a koronát a két érdekelt féllel és legjobb szeretnék, minden aron elkerülni ezt a kétes helyzetet. A felsége minden látszat szerint nem akar dönteni és a monarchia két államának népei örömmel és hódolattal méltányolják a Felségének ezt az álláspontját, mely a király szigorú alkotmányos érzelmei és jóakaratai alapul. A Felsége minden körülmények közt igazságos akar lenni. De a kvótábizottságok tárgyalásainak eredménytelensége után minden királyi döntőszót igazságtalanul tartana vagy az egyik, vagy a másik fel.

Ez a kétes helyzetet el kell kerülni és ez az a

legújabb állapot, melybe a kvótakérdés lépett. A küldöttségek eredménytelenül szétmennek és a Felsége utasítja mind a két miniszterelnököt, hogy egybehangzó előterjesztéseket tegyenek.

Él kell ismerni, hogy a kiegyezési tárgyalások, ez új változás nincs híjával a szenzációknak; de a korona elhatározását mindenki érteni és a legmélyebben méltányolni fogja. A két-állam népei megnyugvással tekinthetnek a jövő fejlemények elé.

A helyzet Szerbiában.

A politikai helyzet Szerbiában roppant feszült. A hírek egész özöne, melyek a pontos tényeket szokták megelőzni, közlő vihart jelez. Valjon ez csak vihar egy pohár vízben lesz-e, avagy állami akció, azt nem lehet előre meghatározni. De azt a kezet, mely eddig Párisból hozott színter minden fontos eseményt, most megbénítani szándékoznak. Ez pedig aligha fog menni nagy megrázkódások nélkül; de ha sikerül, úgy csak üdvére lesz Szerbiának. Annyi bizonyos, hogy az ifjú király iparkodik önállóan tartani a gyepőt. Erre egyedül eszköznek az alkotmányrevíziót tartják. Azzal az indoklással, hogy Szerbiának állandó kormányzatot, rendezett közigazgatást kell biztosítani, mellesleg egy kissé megszorítani szándékoznak az alkotmányos jogos kezes áldásait.

A szerzet alkotmányos revízió tervében két pontot foglal magában, melyek lenyeken en alterának az alkotmányos jogokat. Az egyik a census felemelés, mialta a mostani választóknak fele elvesztendő választó jogát. Egy második kamara létesítése a másik kardinális pontja a revízióknak. E kamarának összeállítása oly tagok többségéből, kiknek kinevezését a korona magának tartja fenn, arra rendelkezés, hogy a mindenkori kormány csak akkor kelte leköszönni, ha mind a két kamarában elvesztése a többséget, — képezne a hidat az abszolút kormányformákhoz, a nélkül, hogy a koronát terhelné a következményekért való felelősséggel. A radikális párt, melynek elvitatlanul túlsúlyos többsége van az országban, nem fogadhatja el a tervezetet, hacsak önmagán harakirit végrehajtani és elveit elárulni nem akarja. A minapartott radikális pártgyűlés, melyen negyvenháromez hatalmas számú radikális volt jelen, kétségtelenül tüntetés volt az egész terv és a kormány ellen. Novakovic miniszterelnök ellen sókielekép nyilvános az elégedetlenség Szemere vetik, hogy majdnem a konokaság meő fanatizmusa, a saját akaratának autokratikus egyeduralma sok zavart okozott az országnak, melyek könnyen katasztrórákhoz vezethettek volna és csak a magyar kormány, nevezetesen báró Bánffy miniszterelnök előkelő nyugodtsága és konciliáns előzékenysége által hártattak el.

Mindenki tudja, hogy a mostani kormány

bár költői tekintetben az új testamentum az ő mögött áll is, János apocalypsisai meglepők. Jézus parabolái, allegóriái pedig felülmúlhatatlanok. Ebben van Jézus tana, szíve, s a kereszténység moralja. Ebben minden mondás bölcs, szellemes mély és igaz; a nőnek, ki szeret — megbocsátása, a gyermekek hozzáeresztése; választás az adózónak, a hegyi predikáció, hol szellemileg megvendégel 40 ezret, Miatyánka őt az egyenlőség, testvériség, emberszeret apostolvá, a választások legnagyobb költőjévé teszik.

A Korán maga is vallási költemény, teli szépséggel, ragyogással, mint az a volás, melylyel hatni akar. Mohamed Koránjában az angyalok a pokoli örökös jellemestései remek, a jó angyalok a tűzbeli osonnak Dsebrail, Mikail, Azrail, Izrail főangyalok. Nagyszerűen tárgyalja az utolsó ítéletet, a hidat, melyen minden elítélnek át kell menni, a paradicsomot, és a poklot. A paradicsom terjedelme eget-földet átkarol. Van benne folyam, a melynek vize fehérebb a tejnél, illata kellemesebb a pézsmánál s a körülötte levő poharak száma vetekszik a csillagokkal, s aki egyszerű iszik belőle, többé meg nem szomjazik. A paradicsom földje finom sátrányból van, mely finom illatot áraszt, a kövek mind drága gyöngyökből vannak, négy folyó futja be a paradicsomot, az egyikben tej, a másodikban méz, a harmadikban bor, a negyedikben kellemes víz van. A gyümölcsök ingerlők s oly izletesekek, minőt képzeli sem lehet. A csodálatos tubata oly nagy, hogy egy jó lónak 100 év kellene, míg köröskörül meglutná. A nap rugara e fána sűrű ágai közt megtörve, gyémán-

tokat képez, s az ag önként lehajlik. A pokolban (Dante fele) fokozatok vannak s a kinok tokról-fokra nőnek, a Hevija a legiszonyabb s a képmutatók számára van fentartva.

Költőiség van a Koránban, úgy mint minden vallási műben, mely a kedélyt lebilincseli.

A középkor, mely a szerelem és vallás epochája, két nagy költőt mutat fel, mint vallási költőt: az egyik Dante Alighieri a ki a *poekolt, tisztító helyet*, s a *menhnyt* írta; s a másik: Tasso, a ki a *Megszabadított Jeruzsalem* lantosa.

A „divina comedia” t. kép egy bűnös megmentése a szerelem hatalma által a pokolból által megtisztul.

Dante alig lép ki az ifjúkorból, elveszti kedvesét: Beatricxot; az emléke e nőnek egy ideig visszatartja vad szenvedélyeit; de kitör lassan-lassan, s Dantet kiesapangóvá teszi. Az ily élet-től azonban fele után megundorodik a költő, s feltámad előtte régi ideálja, a fényes csillag, ki a magasból kíséri, lelkeben olvas és megmentését akarja.

Nagy utat tesz Dante s a pogányoktól, honnét kéri Virgilt, a pokolból, a purgatoriumba jő, hol szüntelenül emelkedő és süllyedő virágjelű előtt találja magát, mely Beatricx közelését jelenti. Bűnei tudatában turdaltat érez, midőn meglátja, és szemeit nem meri hozzá emelni, ki azt kérdi most, hogy jött ide, mikor ottlenn olyan boldogok az emberek? Az angyalok, egy dícs-bymuszt énekelnek, melyben a bűnöért könyörögnek, de Beatricx szavai szerint, annak, aki oly mélyre süllyedt, szükséges, hogy lássa mindazt, ami ellen-

sége, lássa: kit felejtett el; s midőn felemeli rá szemeit, Beatricx szépségében látja, kit felejtett el — kiket utánna szeretett, mily utálatosak, s ajánltan rogy sajdt undorában lábaitoz. Midőn felocsúdik, Beatricx előtte áll, résztvevő tekintettel, szemrehányás nélkül.

A próbának vége van — s vége a bűnhődésnek, Dante bámulja, s boldog nézésében. Ekkor kezdődik utazásuk a paradicsomon keresztül, szemeiket az ég végtelenségére függesztve, szállnak csillagról csillagra, fel a legfőbb magasságba, s mennél feljebb érnek, Beatricx annál szebb lesz, s midőn a Megváltó elé érnek: Dante meg van váltva.

A divina comedia tulajdonképp, egy szabadság-költemény, melyben Dante a pokolba sújtja hazája elnyomott, s hazája képe kíséri pokolban és a mennyrországban, de amelletti igazi vallási költemény is; már maga a tárgya is az, a pogány elyzium és a kereszténység közi üdvösség, a pogány erény hidegsége; s a keresztény hit nagy szerűsége, a bűnös büntetése, azon büntetés örökös voltában még a pokolban is — melyben a bünt elkövető; a rózsza, melyben Isten lénye testté lön; a liliumok: a szentek; a karénekek, amelyekben éneklük: szent-szent-szent! — a három kör: a szf. háromság s benne az ember Krisztus, e találó kép, mit az ész le nem foghat — moadják nekünk: hogy itt a legnagyobb vallási költő élete mellett saját életünk, hitünk, s az emberiség van lefényképezve.

a volt kormányt vádolja, hogy az országot elárta és eladta. Elhatározták, hogy minden szerződést, melyet Karlsbadban kötöttek, felbontanak; Szerbiát pénzügyi tekintetben regenerálják; az országnak az új üdvözítő korszakát megnyitják. Fajdalom, egyelőre nincs Szerbiának új csoportja. A régi szerződések megkötését az új embereknek kell köszönni. Minden további szerződést ratifikáltak, miután a kárhözvitt csoport bekötötte a pénzes zacskóját és a jelenlegi pénzügyminiszternek Párisban kapitulálnia kellett, hogy a katasztrófát el lehessen kerülni. Új adósságot közelekvő okokból nem csináltak. De azért az ország mely elenyedültségben van; kereskedelem, vállalkozási szellem lecsúszta. A kormány szegény gyümölcsöző eszmékben. Az ország partipatrikák békóiban. A kormány betarthatlan ígéretek által halogattja létét, melyet nem annyira a király bizalmának köszön, mint inkább annak, hogy a király nem akar változást cseleltetni és csakapui látogatása előtt. Így állnak a dolgok ma. Mint fognak fejlődni? — azt megmutatja a legközelebbi jövő.

Tollfuttában.

A szélsőségek korát éljük.

A klasszikus korszak sokat emlegetett „arany-középutja” most már csak a kathedrai bölcsesség kopott szentegységeiben van meg.

Nekünk nem kell.

Egyfelől békét, szeretetet prédikálunk olyan ideális igényekkel, hogy azoknak beűfésére mind csupa megváltók kellenének; másfelől meg szitjuk a gyűlölet őrületét; ki akarjuk pusztítani kérelhetetlenül mindazokat, akik egy-egy nagyobb ügy megfejlével nem gondolkodnak, szívvel nem éreznek

Itt: a végletekbe menő, hámulatba ejtő ölekezés. Ott: a késhégyig feszített ellenszenv, ököket kényszerítő agyarkodás.

Érthetlenség, kavargás, fejnélküli üvöltözés, indokolatlan fölújulás, szitkozódás, lelkeket megmetyéző rágalmak, képmutatás szemforgatással kísért lóházkodások, a jó-Isten szemét is bekötőni akaró penitenciaturás: egyik oldalon. Megdőb-benés; habozás; Istenért kiálló kételkedés; a türelem utolsó szálait reszketve szorongató békeszeretet ösztöne szavai; az üdvözítő ártatlanság, a gyanúsított feddhetetlenség kétségbeeseti szorongásai: a másik oldalon.

Elszomorítón, kétségbeesítőn ellentétes helyzetek, a szeretet és gyűlölet egybeszakadó, örületes hangzavarák; töredelmesen lezárt szempillák alá rejtett bozsoláng; az áhitat csendes suttogásába burkolt izgatás képezi azt a csodálatos, szinte borzalmas orkeszszimfoniát; azokat az egymás után futó, egymást kergető, lázasan rohanó jeleneteket, amikre — ha valaki elég örült arra, hogy az emberek szemében bölcs lehessen — azt kell mondania, hogy ez a világrend harmóniája.....

És az emberiség rálíróit Pilátusai ebben az örületes kavargásban, ebben a lélekfontó hangzavarákban, a lékteleenségek hullámszámban, a szélsőségek egymásra verődésében inpertinens nyugalommal állanak és mossák kezeiket éppen úgy, mint 1896 esztendővel ezelőtt.

Sőt többet tesznek.

Ezt a folyton kétségbeesítőbbé váló-helyzetet; ezeket az iszentelel aggyal, pokoli szívvel megteremtett állapotokat; a megvezetgetet, megteremtett, megejtett, kárhözvitt ragadott lelkeknek ezt a boldogtalanságba rohanó vífuszitácót fölírják a jószágos Isten rovására. Azt mondják, hogy mindez az Ő akarása, mert az Ő tudia, mert az Ő beleegyezése nélkül nem történik semmi.

És az a Hatalmas, az a minden fölött álló Tökéletesség, az az egyetlen elérhetetlen „arany-ut”, türelmének szent, főnséges némaságával mennydörgésnél hatalmasabb, megrázóbb erővel kiálta

a kételkedőknek, hogy Ő van, hogy Ő az Isten, hogy Ő a világ fölött álló tökéletesség. — Mert hiszen, ha csak egy porszemnyi volna Benne, a mi nem isteni, ha türelme csak akkora volna, mint a legökéletesebb emberi türelem: lehetetlen volna le nem suttania e közé az örületes hangzavar köré, amit a „nagy”, a „tökéletes”, a „megdönthetetlen” ember-bölcsek úgy hívnak, hogy „világharmonia.”

És te „örült”, aki nem hiszed ez emberi bölcseségben, ha megkérded, a százele futó, a különböző jelszavak után rohanó; itt üvöltöz, amott imádkozó; itt ölelkező, amott vérre szomjazó milliókat, hogy mit akarnak: azt mondják, mind bámulatos egyértelműséggel:

„Lelkünk igazajért barcolunk!”

H I R E K.

— **Személyi hír.** Vármegyénk főispánja: dr. gróf Jankovich László Ő méltósága vasárnap e hó 13-án városunkat megisztelte látogatásával.

— **Előléptetés.** Nagykanizsai születésű és illetőségű Farkas Ignác temesvári főgymnásiumi állami helyettes-tanárt a vall. és közokt. miniszterium f. hó 1-vel ugyanoda rendes tanárrá nevezte ki a IX. fizetési osztály 2. fokozatába való sorozással. E rég megérdemelt előléptetése alkalmával Temesvárot barátjai s tisztelői melegen üdvözölték őt, ki Temesvár ifju előkelő társadalmának közkedvelt egyénisége és már mint ilyen is díszere válik Kanizsa városának.

— **Névmagyarástások.** Obláth Miksa a Hazai biztosító társaság nagykanizsai főgynökségének főnöke Rumi-ra, Lichtenstädten Ignác badacsony-tomaji János Lendvai-ra változtatták nevüket.

— **A nagykanizsai izr. kórház** orvosává mely állás dr. Dirichstein David elhunytával jött üresedésbe, az izr. hitközség dr. Pollák Ernő fiatal szépteliségi orvost választotta meg.

— **Hadgyakorlatok Csáktornyan.** Csáktornyan és vidékén nagyban készülődnek az ősi hadgyakorlatokra. Az eddigi intézkedések szerint Ő Felsége, Ottó főherceg, Beck vezérkari főnök, gróf Paar, Boltrass, Somogyi szárnysegédek Marzó udvari titkár, dr. Kerzl udvari törzssorvos Zala-Ujváron, Rainer, József főhercegek, báró Fejérváry Géza miniszter, az udvari tisztviselők s a külföldi katonai képviselők pedig Csáktornyan fogják lakni. — A déli vasut igazgatósága erre az alkalomra földszintit és 22 villamos- és izzólampavát fogja kivilágítani a pályaudvart. A zágrabi és gráci hadi-estek már közeliednek Csáktornya felé. Az előbbi a Drávan át Varasd felől, az utóbbi pedig a Mura partján fog Muraközbe jönni. — Ő Felsége megengedte, hogy a csáktornyai új lovassági kaszárnya az Ő nevére, Ferencz József laktanyának neveztessek el.

— **Határozás.** Városunk egyik derék iparosát: Fialovits Lajos butorgyárost és kárpitost, váratlanul kiragadta a halál az elők sorából. Az erőteljes férfiú hétfőn délután 5 órakor még biliárdozott a Közponiti kávéházban és 6 órakor már felhoztan szállították haza a bazar épületben levő üzletéből, hol széthűdés érte. Hétfőn éjjel állapota már oly rosszra fordult, hogy az orvosok feladták minden reményt életben maradásához és a halál kedden este tényleg meg is váltotta a földi fájalmaitól. Fialovits 1885-ben telepedett le Nagy-Kanizsán és intelligenciájával, szakértelmével nem különben modern törekvéseivel csakhamar kiváló pozíciót biztosított magának az iparos osztályban, megszerelvén magának egyuttal a közbecsület. — Budapestben is tartott fenn lényes üzletet, melyet fia: Lajos vezette, ki csak nem régebben szerzte meg édes atyjának azon örömet, hogy egy Párisban kiállított munkájával elnyerte a legnagyobb kitüntetést. A család által kibocsátott gyászjelentés a következő:

Öz. Fialovits Lajosné szül. Hegyi Julia a maga és gyermekei Lajos, Kálmán Antónia, Margit, Bela, és Mariska, öz. Hegyi Józsefné szül. Perlick Horváth Julianna, mint anyós, úgy az őszes rokonság nevében fájdalomtól megtört szívvel tudatják a felelhetetlen szerzett jó férj, öntelaidozó apa, háas vő, legjobb rokonnak,

Fialovits Lajos városi képviselő urnak, folyó évi szeptember hó 15-én esti 1/8 órakor rövid szenvedés után, életének 46., boldog házaságának 20. évében történi gyászokimultat. A megboldogult drága halott hált tetemei f. hó. 17-én d. u. 4 ó. fogtak Csengery-utcai saját házában a róm. kath. hitvallás szerinti beszenteltetni és a helybeli róm. kath. sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent mise áldozat f. hó 18-án délelőtt 10 órakor fog a helybeli szent Ferenczrendűk plébánia templomában az egek Urának bemutatni. Nagy-Kanizsa, 1896. évi szeptember hó 16. Legyen neki könnyű a sír, mely földi nehéz gondjaitól megszabadítja! Az Ur adta, az ur vette.

— **Megöltözött huszárfőhadnagy.** Egész meglehetően óriási megdöbbenést keltett az a kínos eset, mely szept. 14-én Zala-Egerszegen Csesznák József perlaki ügyvéd és Svastits Imre huszárfőhadnagy (volt főispánunk fia) között a nyílt utcán történt. Annak az elkeseredésnek, melylyel Svastits Imre Csesznák József iránt viselkedett, indító okát mindenki igen jól tudja. Ehhez járult még az a körülmény, hogy Csesznák József volt főispánunk egyéniségét még lemondása után sem kimélte. E méltatlan eljárás feletti felháborodás tört ki Svastits Imréről, az édes-ajját végtelenül tisztelő és szerető fiúból, midőn az általa már régebben lázasan sürgetett fegyveres elégtételt megtagadó Csesznák Józsefet nyílt utcán meglátta és inzultálta. A kínos esetről leghitelesebb forrásból a következő tudósítást vettük: Szeptember 14-én volt Csesznák Sándor hagyatékának tárgyalása Z. Egerszegen, melyre Csesznák József, perlaki ügyvéd is jelölt. Déli 11 és fél órakor jött ki Csesznák József, öz. Csesznák Sándorné társaságában a közgyezői hivatalból és találkozott Svastits Imrével, aki először arcon ütötte Csesznákot, azután pedig kutyakorbácsával vagdalta arcon. E közben Csesznák botját használni akarván, Svastits kardot rántott és azzal vagdalta Csesznákot, úgy, hogy az összeesett. A földön, fekvő helyzetében azonban revolvért rántott elő és közvetlen közelből 3-szor lött Svastitsra, melyek közül egy talált. Svastits ekkor egy házba menekült, hol összeesett. Innen szállították szülei lakására. Életben maradása kétséges, mert a golyó a hatodik és hetedik borda között hatolt bejé és az orvosok állítása szerint valószínűleg a tüdőben akadt meg. Az orvosok biznak mégis felgyógyulásában, mert azt mondják, hogy igen nemes részt nem érintett a golyó. Allapotát a körülményekhez képest elég jónak tartják. Szeptember 14-én délután folyton önkivületi állapotban volt és 3—4 óra között érverese úgy alászállott, hogy már mindenki katasztrófától tartott. Másnap azonban jobban lett. Sebláza nincs. Csesznák (ugy mondják) Egerszegen van. Ő tizenhatszöt sebet kapott.

— **Bucszó színészeink.** Ma-holnap bezárulnak nálunk a színház kapui, hogy más helyen keressék színészeink a viharos tapsok élteit dőnját és így a végleges elköltözés meg-előző jutalomjátékok még e hét folyamán kezdetüket veszik. Szombaton Hegyi Janka — ki sok kellemes esztét szerzett közönségünknek — jutalom játékára előadják a „Türelmet”, melyre itt is felhívjuk a színházlátogatók figyelmét.

— **Új szakegylet.** Egy törekvő, értelmes fiatal embernek, ki Morandini építőmesternél van alkalmazásban, névleg Mitró József buzgalma-nak köszönhető, — hogy városunk egy újabb szakegyletét szaporodott. Mintegy 160, az építő iparos osztályhoz tartozó egyén jelent meg vasárnap, e hó 13-án délután a Pinter-féle kert-helyiségben és Mitró József előterjesztésére egyhangulag kimondta az „Építő-iparosok szakegylete”,

megalapítása, melynek célja, hogy az építőiparosok a szakmájukba való dolgokat eszmecsere útján megvitassák és szükséges előadások és értekezések útján az önművelődést előmozdítsák, továbbá, hogy a collegialis érzelmek a szakársak közt fejlesztessek. Mindeme célokra éppen fejtette Mitró József és miután még Szabó Fer., Török István, Franciscs Zsigmond és Szeiler Ferenc a tárgyhöz szólottak, kimondottat az egyesület megalapítása és az ideiglenes választmány nyomban megválasztottat a következők: Mitró József elnök, Török István alelnök, Kálmán Péter titkár, Szeiler Ferenc, jegyző, Szalay István könyvtáros, Erdélyi János pénztáros, Horváth József házgodnok, Molnár Menyhért és Németh József ellenőrök. Választmányi tagok: Antalic Ignác, Dattler István, Franciscs Zsigmond, Gáspár Pál, Horváth József, Kenyeres Imre, Metz János, Molnár György, Nyakas Ferenc, Segesdi György, Suher Lajos és Viola István. — A választmány már holnap pénteken ülésezni fog, hogy az alapszabály tervezetét elkészítse, mely a folyó hó 20-án vasárnap d. u. 2 órakor tartandó rendkívüli közgyűlés elé fog terjesztetni. A szakárslet tagági díja heti 10 kr. lesz, beiratási díj 50 kr. A már eddig beiratkozott tagok közül az alakulási költségek, illetve az egyesület alapja javára a következő önkéntes adakozásokat tették: Török István 1 lrt, Beck Samu, Nagy Ignác, Németh József 50—50 kr., Molnár Menyhért 45 kr., Szántó József 40 kr. id. Sáfrán József, Szakács György, Segesdi György, ifj. Viola István, Dömötörffy János, Horváth József 30—30 kr. Sipos Károly, Szalay István, Antalic Ignác, Kovács István, Sümegi József, Horváth Károly, Franciscs Zsigmond, id. Sümegi József, Öreg Viola István, 20—20 kr. Horváth Károly 15 kr., Kenyeres Imre, Pápai György, Németh György, Molnár Ferenc, Geröcs János, Köbbaum Alajos, Horváth Ferenc, N. N. Wolfram Károly, Hell György 10—10 kr. Összesen befolyt 9 lrt 10 kr.

Tánciskola és táncestélyek. Az általános munkásképző egyesület vigalomrendező bizottsága szeptember 20-ikától kezdve minden vasárnapon és ünneppon délután 2 óratól 5 óráig táncórát, este pedig 8 óratól 11 óráig közös táncgyakorlatot tart a Polgári-Egyet emeleti nagyertermében. Október 4-én pedig szintén a Polgári-Egyet dísztermében nagyszabású zartörű szilvéri mulatságot rendez. A táncórákra és táncestélyekre lapunk útján hívják meg a táncdevelő ifjuságot; a szilvéri mulatságra pedig legközelebb fogják kibocsátani a nevre szóló meghívókat.

Nagy tűz pusztított Kis-Réce község határában fekvő, Kherndl Imre apósa: Reiter József budapesti gyáros tulajdonát képező Sándor-dormajori pusztán e hó 12-én. A tűz szombaton délelben a szerűskertben szétszórt szalmahaladékok között támadt és csakhamar árcsapott a közelben álló kazalokba rakott gabona- és takarmány-neműkre és noha a sárszegi és kis-récei községek lakói az elüljárósággal élőkön nagy erőmegtérsítéssel iparkodtak a vést megfékezni, ez még csak teljes 24 óra múlva sikerült annyiban, hogy az épületek legtöbbször megmenthető volt. Eléget azonban mintegy 15.000 forint gabona- és takarmány-nemű, sok gazdasági eszköz, továbbá néhány gazdasági épület, mintegy 2000 forint értékben. A kár biztosítva volt. — A tűz keletkezésének oka eddig megállapítható nem volt.

Ellenőrzési szemle. A cs. és kir. nem tényleges állományú legénységének ellenőrzési szemléje a következő helyeken és időben fog megtartani: Nagy-Kanizsán a járás részére október 8, 9 és 10-én a város részére 12-én és 13-án; Keszthelyen október 5—7-én, Pácsán 9—11-én, Zala-Szent-Gróton 13—14-én, Sümegen 16—18-án, Tapolcán 20—23-án, Balaton-Füreden 25—27-én, Letenyén október 5—6-án, Perlakon 8—10-én, Csáktornyan 12—14-én, Alsó-Lendván 16—18-án, Nován 20-án, Zala-Egerszeg a járás részére 22—23-án, a város részére október 24-én. — A magyar kir. nem tényleges honvéd legénység ellenőrzési szemléje tartatik: Nagy-Kanizsán a város részére október hó 1—3, a járás részére 5—6-án, Pácsán október 2—5-én, Szt-Gróton 7—8-án, Sümegen 10—13-án, Tapolcán 15—19-én, Keszthelyen 21—23-án, Letenyén 8—10-én, Perlakon 12—13-án, Csáktornyan 15—17-én, Alsó-Lendván 19—21-én, Nován 23—24-én, Zala-Egerszeg a város részére 26-án, a járás részére október 27—29-én. — Utószemle

a cs. és kir. nem tényleges állományú legénység részére Nagy-Kanizsán a cs. és kir. 48 ik sz. hadkiegészítő parancsnokságánál tartatik november 22-én: Tapolca, Sümeg, Keszthely, Nagy-Kanizsa város és járás, Pácsa, Zala-Egerszeg, város és járás, Nova és Szt-Grót részére; november 23-án: Perlak, Letenye, Alsó-Lendva, és Csáktornya részére. A magyar kir. nem tényleges állományú honvéd legénység utószemléje Nagy-Kanizsán a honvéd lakotanya udvarán fog megtartani és pedig november hó 19-én a tapolczi, sümegi, keszthelyi, nagykanizsai, zalaegerszegi, novai, zalászentgróti és pácsai járások, Nagy-Kanizsa és Zala-Egerszeg városok részére, november hó 20-án az alsólendvai, csáktornyai, perlaki és letenyei járások részére.

Hirdetmény. Alulirt napon a város belterületén egy karikára fűzve 2 Wertheim és egy közönséges szekrény-kulca találatot. Tulajdonosa jelentkezze a rendőrkapitányi hivatalná, hol azokat kellő igazolás után a hivatalos órák alatt átveheti. Nagy-Kanizsán, 1896. szept. 15. A rendőrkapitányság.

Életbiztosítási üzletszerzők belöldi előkelő biztosítótársaság által fizetés és jutalék mellett fel fogadtatnak. Ajánlatok „Carriere” jelleg alatt a kiadóhivatalhoz czimzendők.

Színészet

A változatos műsor és színészeink szép törekvése mind inkább yonzóbbá teszik az előadásokat. Dobó társulat szép emlékeket hagy maga után Nagy-Kanizsán és híhezőleg ő is dícséri közönségünk.

Szombaton „Rikd”-tadtak először. Bármennyire csavargott is, ez a darab nem tartozik a legsikerültebbek közé, és Markus József csak a színészeknek köszönheti, hogy darabja még mindig műsoron van. Sok benne a természetellenes helyzet és a legjobb akarral sem bíhejünk, hogy az életben ilyen furcsaságok megtörténnek. Hegyi Janka mindazonáltal kedves volt a szép cigányleány szerepében. Mellette csak Hegyessy Gyula (Rops detektiv) érdemel némi figyelmet és Leopold Francziska ki, bravúrosan énekelte egy betéte a „3 Kazmérből”.

Vasárnap délután „Robinson Crusoe” került színre. A legfiatalabb színházi közönség a gyermekmesék legkedvesebb ideálját találta meg a kis Aranyosi Jankában, ki a címszereppel vivta ki a jövő nemzedék viharos tapsait.

Este „Holtomiglan” került bemutatásra sikerült előadásban. Hegyi Janka szereletre méltó volt a postás kisasszony szerepében és ez este bizonyítékát adta annak is, hogy ő nemcsak mint énekeső, hanem mint drámai színésznő is méltóan töltötte be szerepét. Játékában megvan a finomság, modulatáiban az igazi közvetenség. Dobó (Gelbgiesser) már megjelenésével is kacajra indította a közönséget, ez alakítás, egyike a legsikerültebbeknek. Aranyossy Janka (Jósi lodrászinus) kit már egészen megszoktunk fiú ruhácskában a színpadon, édes volt kicsi szerepében. Sok szakálas úr mondogatta, hogy ily kedves lodrászinustól szívesen hagyná magát megfosztani legszebb ékeességétől. Deli Henrik (Holló Endre) mintha csak az eddigi feltevéseket akarta volna megcáfolni, ügyesen játszotta meg a modern gavallér szerepét. Az est sikerében nem kisebb része volt Hegyessy Gyula (Varga nőszabó), Mihályffy Júliiska (Zengő Mari), Markus Ilonának (Vargáné) és Hajnal Dezsőnek (Virag tanár). A szereplőket felvonások után többszörönként lámpás előtapsolták, és erre összesen és egyenkint valóban rá is szolgáltak.

Hétón: Kis Lord ment közkívánatra másodszor. A színház egészen megtelt előkelő közönséggel, hogy újból gyönyörködhessék Aranyossy Janka remek alakításában. Az első felvonás után különben megtörtént az a furcsa szokatlanság, (csupán a színházban szokatlan) hogy a villanylámpák in corpore felmondták a szolgálatot, de az előadás sikerét, azért nem csökkentette a félhomály.

Kedden: Goldstein Számi került színre. Ez alkalommal Kövesi Albert vendéggel a címszerepben, ki saját legújabb darabjában is fel fog lépni. Örömmel üdvözöltük mint régi jó ismerőst a színpadon. Hogy mennyire szereti őt a közönség arról most is meggyőződhetett, mert kilétekor

lelkes tapsokkal fogadták. A „lelkes taps” ez uttal nem fraris, de igazság, erős tanujale annak, hogy az ő művészetében mindig megtaláljuk a kedveset a mulattalót. A nézőtér egész zsufoltságig megtelt és nem csak a közönség kacagott az ő mőkán, de maga színészek sem állhattak meg, hogy itt ott ne mosolyogjanak. Az előadás ke-reken gyorsan gördült le. A többi szereplők a szokott jók voltak, de felette kivált az ensemb-leből Markus Ilona előkelő finom játékával. A közönség ohaját fejezzük ki, őt minél többször és minél nagyobb szerepekben láthatni a színpadon.

Szerdán: „A bünös” került bemutatásra, mely előadásról a jövő számunkban fogunk beszámolni.

Műsor:

Csütlörökön: „Vigécek” Kövesi Albert legújabb bohózata. Pénteken: „Madarász”, szombaton: Citerás” kerül színre, mely darabban Kalmár József tenorista fog újból vendégszerepelni.

IRODALOM.

Munkácsy Mihály. Árpád honfoglalása. Kerttel együtt 132 cm. hosszú és 82 cm. magas. Sainarany keretben, szőlő-levél díszítéssel. Diófa keretben bronz-betéttel. I. sz. aranykeretben. II. sz. aranykeretben. III. sz. fekete vagy barna fényezett keretben (iskolák számára). **Nándor-fehérvár fölmecése** Hunyady János és Kapistrán által 1456-ban. Festette Oulbia J. Kerettel I. m. hozná és 78 cm. magas. Aranyozott antik keretben. **Kriszti Miklós** kirohanása Szigetvárból. Kerettel I. m. hossza és 78 cm. magas. Aranyozott antik keretben. **Festő Árpád.** „Árpád és a zenek” és „Aldonát Hadurnak”. A „Magyarok bejövetele” e körképnek részlete. Kerettel együtt 120 cm. magas. Mindegyik kép: Sainarany-keretben, szőlő-levél díszítéssel. Diófa keretben, bronz-betéttel. I. sz. aranykeretben. II. sz. aranykeretben. III. sz. aranykeretben. **Conceptio immaculata.** Murillo festménye után készült rézmetszet. Kerettel együtt 120 cm. magas és 93 cm. széles. Arany felületű állított feket keretben. **Madonna Sixtina.** Rafael festménye után készült rézmetszet. Kerettel együtt 120 cm. magas és 93 cm. széles. Aranyrelief-állított fekete keretben. **Madonna. Ebert** eredetije után készült színyomat. Kerettel 116 cm. magas és 93 cm. széles. Aranyozott antik keretben. **A menyasszony álma.** Márkus eredetije után készült színyomat aquarellmodoruan: I. sz. díszkeretben, 90 cm. széles és 70 cm. magas. I. sz. antik aranykeretben, 85 cm. széles, 74 cm. magas. **A menyasszony ébredése.** Laffer F. eredetije után készült színyomat aquarellmodorban: I. sz. díszkeretben, 90 cm. széles és 79 cm. magas. II. sz. antik aranykeretben, 85 cm. széles és 74 cm. magas. **6 felseje I. Ferenc József.** Díszes aranykeretben. Egyedül raktár és képviselőség Nagy-Kanizsa és vidékre Fischel Fülöp könyvt kereskedésében; hol a képek megtinkethetők és egészl rixx letfizetésre is megrendelhetők. Vidékre csomagolásért szájt költségeinket számítjuk.

A Milleniumi kiállítást látogató közönségnek különös figyelmébe ajánljuk a következő: Kiállítási Katalozsokat. Gelléri, Kiállítási katalozs 50 kr. Eszerevés Magyarország múltjából és jelenéből számas képekkel 1 lrt. Ugyanaz német nyelven. 1 lrt. **Boros kiállítási képes útmutató 60 kr. minden évője 500 koronát kap, ha a kiállításra utazás vagy ott tartózkodása alkalmával baleset éri. **Palocz Budapest és Eredéves kiállítási** Baedeker szerű útmutatója vássonba kötve tervrajzzal és számas képpel 1 lrt 20 kr. **Budapest és az eredéves kiállítási.** Képes útmutató számas képpel és tervrajzzal 60 kr. — **Budapest tervrajza** madártalvából a főbb épületek rajzaival 1 lrt. — **Budapest tervrajza** a kiállítástérképpel 60 kr.**

Közgazdaság.

Selyemtenyésztésünk. Az óriási haladás, melyet a magyar selyemtenyésztés egy évezred óta tett s amely a magyar kizgazdának igen tekintélyes mellékjvedelmet biztosít, ama veszély előtt áll, hogy lehetetlen lesz a továbbfejletés. Es ezt sajnos körülményt nem az erszény vagy az állami támogatás hiánya idézte elő, hanem más tényezők megfoghatatlan közönye. Az egész országban kezd érezhetővé lenni a selyemtenyésztéshez nélkülözhetetlen szerdéri hiánya. A magyar községek e bajjal szemben eddig oly érthetetlen közönyt tanúsítottak, melyet már a kizgazdák érdekében is a legmélyebben sajnálnunk kell. Hogy e bajon segítve legyen, valamenyi állami és községi tényezőnek közre kell működnie és ba áldozatok arán is, de gondoakodni kell terjedelmes szerdara-telepek ültetéséről. A kormány ingyen ad ültetvényeket és a magyar államvasutak is a legnagyobb erőfeszítéseket teszik ez irányban, amiben az illetékes tényezők, a községek és legelső sorban maguk az érdekelte mezőgazdák nem támogatják elegendés mértékben. Ezt a körülményt abban a tudatban hozzuk köztudomásra és ajánljuk megvizivelésre, hogy hasznos dolgot cselszünk és vele mindazok, kik ez üdvös propagandát tovább terjesztik.

CSARNOK

Örületlen szenvedélyből.

— Amerikai bűnügyi történet. —

Németből fordította: HUGANF EDE.

(Folytatás.)

— Ez lehetséges válaszoltam, de mindazonáltal megtörténhetett, hogy nagybátyja még is kaphatott a ön tudta nélkül valami fontos levelet. Türelmetlen mozdulatot tett.

— Az alig lehetséges, Raymond ur, mi igen csendesen és visszavonultan éltünk és nagybátyjának kevés ismerőse volt. Nem foghatom fel, hogy ily közönséges dolgokra ily nagy súlyt fektessenek.

A gyilkosság minden kétséget kizárólag egy betörő által lett elkövetve. Azon körülmény, hogy nem vittek el semmit, nem bizonyítja még, hogy nem-e idegen gonoszlelvő lopózkodhatott volt be.

Azonfelül csak nem gondolja, hogy egy azolának — mint a mi Tamának — bizonyosága megfoghatóan volna.

Ő ugyan azt állítja, hogy minden ajtót és ablakot zárva talált; azonban ezen kételkedem. — En az állítom, hogy a gyilkos azon emberek közé tartozik, kik tolvajásból és betörésekből élnek, és ha ezen állításom az első pillanatban valószínűtlenné tünik is fel, mégis kérem, ezen nézetemet elfogadni..... Örökké háas lennék, uram.

E szavaknál egy szép gyermeknek észbontó bájjal nézett rám.

Viselkedése zavartá tett, nem tudtam mit felelek neki és így nagyon kellemesen érintett, midőn Gryce ur félbeszakasztott és felszólított hogy kövessem.

Kérelmének azonnal engedve, kérdeztem, mi történt.

— Bizalmunkba akarjuk önt vonni, sugá, hozsám fordulva. Engedje, hogy az urakat egymással megismertessem: Raymond ur, Tobbs ur.

Kötelességszerűleg meghajtottam magamat s nagy lesújtással néztem az ígért közlés ele.

— Fölölegesen arra kérnem, hogy abból, amit hall, ne mondjon ki semmit Tudom: a dolog közünk marad, folytatá Gryce ur.

— Természetesen, válaszoltam készségesen. — Ugy, most Tobbs ur megteheti jelentését. Tobbs ur hivatalának fontoságáról meggyőződve, felegyenesedeti, széles kezét szívére téve, nagy pathosszal kezdé elbeszélését:

— Gryce ur által megbizva, hogy Eleonora kisasszonyt egy percze sem léveszem szem elől, követtem őt ki a teremből.

A két szolgáló felvezette a lépcsőn hálószobájába, s ott...

Gryce ur félbeszakítja:

— Ott? Hol?

— Hálószobájában Gryce ur.

— Hol fekszik az?

— A felső előtérben, a lépcső közvetlen közelében.

— Az nem az ő szobája; folytassa.

— Nem az ő szobája? No akkor talán csak azért ment oda be, mert tudta, hogy a kandallóban tüz ég, monda Tobbs ur, kezével térdére ütve.

— Tüz?

— Türelmet egy pillanatra, tisztelt uram, azonban meg tud mindent. Alig vett észre, habár nyomon követtem s midőn azon szobához ért, amely tehát nem az övé, tette hozzá magyarázólag, és szolgálót elbocsátotta, láthatta csak tisztán hogy tölem nem szabadul. Végig nézett rajtam tetőtől fogva talpig s azután mélységgel látszott sorsában megnyugodni, miáért előment s a szobáját nyitva hagyta, úgy, hogy követhettem.

Folytatása következik.

Felelős szerkesztő:

Dr. LÓKE EMIL.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

9404./1896. szám.

Arverési hirdetés.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezenel közhírré teszi, hogy a budapesti kir. kereskedelmi váltó íszéknek 1896. évi 49835. számú végzésével dr. Beck Sammel budapesti ügyvéd által képviselt Graepel Hugó budapesti bej. gépgyáros felperes részére Baranyay Ödön és neje Háczy Gizella pacsai lakos alperes ellen 220 frt — kr. tőke, ennek 1896. évi február hó 1-én napjától számítandó 8% kamatai és eddig összesen 48 frt. 20 kr. megállapított költség követelés és jár. erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás folytán alperesétől lefoglalt 1150 frt — kr-ra becsült ingóságokra, a nagykanizsai kir. járásbírósi 9404/1896. számú végzéssel az arverés elrendelvével, annak Bendel Gusztav, Egri Kovács Rozi, Grosz S. cég, Goldmann Ignác és Bakó Gyula felülglaltatók követelésére erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, a helyszínén, vagyis Pacsán leendő határidőül

1896-ik évi szeptember hó 27-ik napján d. e. 10 órája

tűzetik ki, mikor a bíróság lefoglalt tehének, lovak kocsik s egyéb ingóságok, a legjobbat ígerőnek készpénz-fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az arverendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, amennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna, és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az arverés megkezdéseig alulírt kiküldöttnél vagy írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetésménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Nagy-Kanizsán 1896 év szeptember hó 12. napján.

VARGA JÁNOS
kir. bír. végrehajtó.

RECHNITZ JÓZSEF

okleveles táncztanár tánciskolája

Nagy-Kanizsán az Arany Szarvas szálloda dísztermében.

Mély tisztelettel értesítem a n. é. közönséget és tánc kedvelő ifjuságot, miszerint előnyösen ismert

tánciskolámban

eddig a lehető legjobbnak bizonyult, könnyen felfogható táncztanmódszerem szerint az összes modern táncokból oktatást adok.

Kívánatra házon kívül is oktatok.

A tanfolyám a legújabb francia tanmódszer szerint f. é. szeptember hó 29-én veszi kezdetét.

Működésemet teljesen a táncművészet oktatására tereltem.

Az oktatásban, melyben a test szabályos és kellemes tartása, a súly helyzetetik, részt vehetnek gyermekek épp mint a felnőttek.

Tanulók felvétetnek naponta lakásomon: Király-utca Boronkay-féle házban, ahol bővebb felvilágosítás nyerhető.

A táncórák pontos betartása különös figyelemmel történik.

Kiváló tisztelettel

Rechnitz József
okleveles táncztanár

Felhívás! A t. c. szülőket figyelmeztetem, hogy az általam feltalált legújabb rendszer szerint a gyermekek egyentartása fejlesztve lesz.

Unger Vilmann Eleknel

Nagy-Kanizsán.

Ezen kerékpárok, úgy tartóságra, szerkezetre mint könnyű járásra az első helyen állanak az összes Európai gyártmányok között. Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

A világhírű STEYRI fegyvergyár

S W I E T

KERÉKPÁRAINAK

kizárólagos főraktára és képviselőisége

Nagy-Kanizsa és Zalamegye részére:

Minden verseny kizárva!

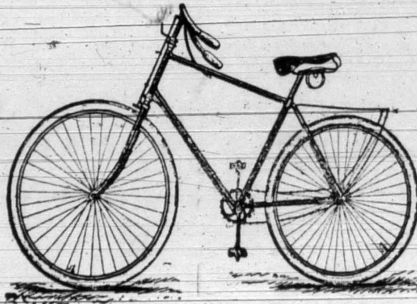

**Nagybani
butorgyári képviselőség,
dus raktárral.**

**Ujonnán berendezett asztalos műhelyemben
mindennemű butort gyártok és külön megren-
delés szerint is készítetek.**

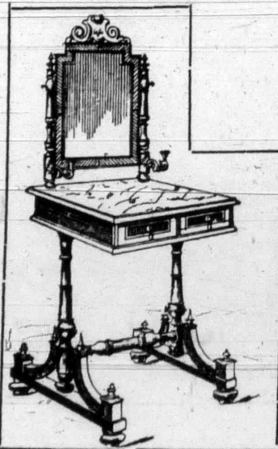
**Hálószoba berendezés 92 trttól kezdve.
Teljes ebédlő berendezés 135 trttól kezdve.**

Eredeti angol
kerékpár
kizárólagos
képviselesége
és

raktára
3 évi
jótállás
mellett.

Diszfaragványok asztalosok részére szintén készítettnek
Kedvező fizetési feltételek.

Friedmann Károlynál

Nagy-Kanizsán

Német-utca, Zerkovitz-féle házban.

Szerkesztőség:

F. S. T. C. K. A. Ollopfőle háza.

Ide intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Bérmontellott levelek csak ismert kerek-

ből fogadtatnak el.

Készítések nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajcár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letenyei takarékpénztár, a „nagy-kanizsai malátagyár és serfőződé r. t.” hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

Kiadóhivatal:

Városház-székhely: Fischei Fülöp
könyvkereskedése.

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Egész évre 12 korona (6 frt — kr.)
Félévre 6 korona (3 frt — kr.)
Negyedévre 3 korona (1 frt. 50 kr.)

Hirdetéseik juttatásos számítottak

Nyilttérre 10 kr.

Előfizetők, valamint a hirdetőkre vonatkozóan Fischei Fülöp könyvkereskedésbe intézendők.

A béke kongresszus.

Nagy-Kanizsa, 1896. szept. 18.

(—n.) Béke! Minő szép szó. Mintha zsolozsma zengene annak ajakán, aki ki-mondja. De vajjon lehet-e emberek között, lehet-e nemzetek között, mikor látjuk, hogy a harc, háború, gyilkolás, öldöklés sohasem szűnik meg közöttük. Csak Kelet felé kell irányoznunk tekintetünket, ahol egymást marcangolják örmények és muzulmánok, s hol annyi emberélet pusztul el évek óta! S ilyeneket látva, nem az a gondolat kél-e bennünk, hogy az a nemközi béke-kongresszus, mely ép most tartja ülését Budapesten, nem utopiákat kerget-e? Vajjon nem ideális rajongók-e ők mindnyájan, akik hisznek abban, hogy a háborúk megszűnhetnek, s fejedelmek, államok békés uton is kiegyenlíthetők esetleg differenciák? S mégis! Van-e ember, a ki nem szeretné hinni, hogy az az ideális cél, melyet a békekongresszus maga elé tűzött, elérhető; hogy csak meg kell nyerni az emberi szíveket, mentül többet, hogy a békéért lelkesüljenek. Óreg, komoly férfiak, kiváló szellemek gyűltek össze a magyar fővárosban, hogy úgy mint már évek óta, tovább is propagandát csináljanak, híveket nyerjenek az isteni szép eszméjének, a nemzetek közti béke eszméjének.

Hiszen béke van most is, óriási seregek nem állanak szemközt egymással, de ez a egyveres béke nagy áldozatokba kerül, a népek nyögnek terhei alatt. Mily szép volna az a béke, melyet nem kellene annyi fegyverrel védeni s az a sok emberi erő fel-szabadulna a béke munkája részére. Lesz-e valamikor ez álomból valóóság? Megértik-e a nemzetek, népek, melyek annyi gonosz indulattal viseltetnek egymás iránt, a lelkes békebarátok szózatát? Ki tudna erre biztos feleletet adni. De vajjon hiábavaló-e munkájuk azért? Ugy hisszük, hogy nem. Minden eszmének érnie kell, míg a való-sítás stadiumába juthat. Millióknak éreznie kell az eszme megvalósításának szükségét, millióknak meg kell érteni, hogy mit jelent az egy nemes eszményért harcolni.

S bármily messze legyen még az elérendő cél, a béke barátai már eddig is vívmányokkal dicsekedhetnek. Kévs volt a számuk, mikor apostolkodásukat a béke érdekében megkezdeték, azóta megszorodtak; mindig tágabb, mindig szélesebb körökben találunk hívőkre, követőkre, kik ép oly buzgalommal állanak az eszme szolgálatába, s kétségtelenül ez is vívmány.

A 17-iki megnyitó ülés elég lelkesen folyt le, s a legjobb benyomást tette, hogy Perczel Dezső belügyminiszter a kormány

nevében üdvözölte a kongresszust. Leikes éljenzésre ragadta az egybegyűlteket, midőn azt mondta: »Mi a legnagyobb mértékben méltányoljuk azokat a fenséges ideákat, melyek az örök törekvéseinek alapját és célját képezik. A főváros nevében Ráth Károly, főpolgármester üdvözölte melegen a kongresszust, különös hatást keltett Passy francia szenátor felszólalása. Ez egy 84 éves fehér haju aggastyán, ki a megindulástól reszkető hangon mondott köszönetet az elhangzott szíves fogadtatási pazarért. »Nem kívánok hosszasan beszélni — mondotta a többek között nem de állhatom meg, hogy ki ne emeljem, mennyire haladtunk hét év óta; akkor igen szerényen kezdtek kis termekben, ahol rajtuk kívül senki sem volt. Most a fővárosok hivatalos palotáiban fogadnak bennünket, kormányok fejezik ki rokonszenvüket törekvéseink iránt és ígérnek meg támogatásukat. Mikor egy mozgalom ennyire jutott, mikor a hatalmasok helyeslik, akkor az azt bizonyítja, hogy a mozgalom jó uton járt s belátható időben várhatjuk, hogy e század vége előtt fogjuk elérni a célunkat.«

Egy nő is az emelvényre lépett, Suttner Berta bárónő, a béke eszméjének szóval és tollal egyik legkiválóbb harsója, ki feltűnést keltett »Le a fegyverekkel« című regényé-

A „ZALA“ tárcája.

Vallási költők.

— A „Z & L A“ eredeti tárcája. —

Irtta: Baboss László.

S mindennek fenségességét, Dante vallásossága s nagy hite képezi. Ő a keresztény religiót, egy nagy törvénykönyvből: Krisztus tanításából meríti, s tudja és felhasználja azt, mint a legköltőibbet minden religio közt; felhasználja rettentő tanait a pokolról, s fel humanus erejét a purgatoriumról, s dicsőségét a paradicsomról, s valóban a szent atyák összes jóslatai, a biblia, szobrászat, és festészet — miket az létrehozott — elő van- nak varázsolva az isteni színjátékban, s fölülmúl-ják mindazokat.

A »Paradicsom« utolsó 'ének-részlete mutassa Dante vallásos költeménye erejét, fenségét és szépségét.

Oh égi kegy, mely által szememet,
A ki nem alvó fényre rávettem,
Hogy benne majánem elmerülhettem!

Mélybe néztem s láttam három-egyben :
Mélynek szeretet teszi kapcsolat,
Mindazt, mi él s mi hal az egyetemben.

A véletlen s a lényeg, s módjaik

Akképen vannak benne összeforva,
Hogy mind csak egyszerűnek látszhatik.

E kapcsolatban, hogy minő forma,
Tán láttam: mert ha rá emlékezem —
Miként ha szívem kéjjel telve volna.

Oh akkor egy perc több volt énnekem
Harmadjel ezred-évnél — ennyi telt le,
Mióta Argo járt a tengeren.²⁾

Mig önfelelten és merőn figyelve
Csodálkoztam azon, mit láthaték:
Több s több tűz áradt mindig lelkembe.

Előttünk hogyha ily fény lángja ég:
Tekintni másfél sohasé vágyunk,
S nem vesszük róla el lelkünk szemét.

A jó, amely magához vonzza vágyunk,
Ebben körpontosul; másutt hibás,
Mit itt dicső tökélyben csodálunk.

Kevés, mit róla mondhat ez irás;
S amit beszé, kis csecsemő beszéli,
Emlőn kívül kinél nincs vágya más.

Nem mintha fényünk, melyet láttam égni,
Már nem lett volna egyszerű talán

²⁾ E helyett köszönetesen így kommentáljuk: A látomás után következő minden percben többet felejtett belőle, mint a menajit felejtett volna, az Aragonaták hadjárataiból, ha át is élte volna az azóta lefolyt harmadfél évezredet.

(Hisz az bizonytal most is még a régi:)

Hanem látásom, mig csodálkoztam,
Erősödött, s így megváltozta én-em
Az egy fényt, ekkép láttam ezután:

Amint a tiszta, mely anyagba nétem,
Láttam, hogy három nagy gyűrű van ott,
Zár három színben, egy kiterjedésben.

Láttam, hogy kettő egymástól ragyog,
— Egymásra Irisekként fényt vetének, —
A másik fényt mindkettőtől kapott.

Let mi dus! A szók szegények!
De hogyha a valóra gondolok,
Mint lesznek semmié a képzemények!

Magadban állsz, oh fény! Más fel se fog,
Csak tennagad; világod tennagadra
Megértve és értve mosolyog.

Midőn soká nézek a körvonalba,
Mely mint a vizfény, nekem úgy tűnik fel;
Saját képünket láttam festve abba.

Igen, megláttam, festve önszínével,
S mihelyt előttem állt a fényalak,
Szemem redő szegszent, telve hével.

Miként ki tudni vágy, mi az alap,
Melyen a kört kimérni jól lehetne,
De mind hiába, rája nem akad:

vel, melyben a legélénkebb színekkel fejté a háború borzalmait, még a győzre nézve is káros hatását. Nem csoda, hogy viharos tetszéssel fogadták. Köszönetet mondott a főpolgármesternek üdvözlő szavaiért, s a jelenvolt hölgyeket kérte fel, hogy legyenek a béke apostolai, lelkesüljenek az eszméért. Vajha a jövő igazolná az ősz francia szenátornak Passynak reményét.

Nemzetközi agrárkongresszus.

Örömmel üdvözljük a sok idegen országból érkezett szakértő urakat a magyar fővárosban, hol az agrárválság megbeszélése végett összejöttek, hogy segítséget találjanak oly vissza- és rossz állapotok ellen, melyek számára a világban még senki sem találta meg az igazi orvosságot. Üdvözljük az urakat és reméljük, hogy saját szemleléteikből meg fognak győződni: a kultúra mily magas fokára emelkedett Magyarország s hogy nincs utalva a külföld jóakaró szellemi támogatására. Hanem inkább szellemi és anyagi tevékenység alapján minden európai nemzet kell, hogy a legkészségesebben fogadjon el egyenjogú munkatársnak Ausztriából, Angliából, Franciaországból, és Németországból stb. érkeznek az urak, üdvözljük őket, és kérjük, értesítsék meg a mi agrár politizálókkal, hogy az agráriusoknak nem szabad politikai pártot képezniük és az agráriusok köpenye alatt pártpolitikát űzniük, ha azt akarják, hogy komolyan vegye őket a bel- és külföld.

Az agrármozgalom Európa minden államában az érdekelt mezőgazdák csoportosította, csak Magyarországon vetette le a szociális jellegét és öltöztött egy-együtt pártpolitika rongyruháiba. Ha létezik agrárválság, úgy szenved alatta minden mezőgazda párt- és valláskülönbség nélkül. Ha baj van, melyen a mezőgazdaság érdekében segíteni kell, akkor az áldásos tevékenységnek nem szabad megállnia ama megkülönböztetés előtt, melyet a politikai vagy vallási meggyőződés szokott tenni. És végül be kell látni, hogy a magyar gazdasági viszonyokat nem lehet egy nemzetközi kápiatára huzni, hogy azok kivételesen nem párhuzamosak semmiféle külföldi viszonyokkal. A magyar agrárválság számára csak magyar gazdasági politika létezik, nem pedig nemzetközi orvosság.

Midőn dr. Darányi Ignác a nemzetközi mezőgazdasági kongresszus élére állt, okos politikai tettet cselekedett elődeivel ellentétben. Festetich és Bethlen kárhözviták az agráriusokat. Darányi felkeresi azt, hogy okokkal meggyőzze, nem pedig a hatalom fejezésével küzdjön ellen. Darányi agrárius a javából, de az erélyes tett és az okos

cselekvési mód agráriusok, nem pedig a frázisok és megvezetési jelszavaké. Mióta a magyar mezőgazdaság terén Darányi kezében van a kormánypalca, sok másképen lett és jobban. Ő a mezőgazdaság protektora, védnöke, elősegítője lett és kivette az agráriusok kezéből az éles pártpolitikai fogvért. A magyar mezőgazdaság érdekeit a pártkörökből az állami ténykedés terére vitte és ezzel legnagyobb bizonyítékát adta államférfiúi képességének.

Es a nemzetközi mezőgazdasági kongresszus protektálásával Darányi Ignác földművelésügyi miniszter újabb bizonyítékát adja annak, hogy a magyar agrárválságát csak nemzeti módon lehet megoldani és hogy a magyar agráriusoknak nem volt igazuk, mikor a nemzetközi agráriusokhoz apelláltak. Ebben a kérdésben „Hungaria farsa da ve!”

Irodalom és művészet.

Durand és Durand.

— Egy bohózat életrajza. —

Megvallom őszintén, soha se viseltem valami nagy bizalommal a Durandok családjára iránt. A legelső Durand, a kivel — egy francia regényben szerencsém volt megismerkedni, egy tengerészkapitány volt. Ez az ur, egy igazi tenperi skörnyeteg, a regénynek mindjárt a 2. ik oldalán elindított hajójával a havre kikötőből Kinába s hat hónapig oda maradt. Ugyanazon a 2. ik oldalán egy fekete szemű fiatal asszonykát hagyott itthon magára, aki a 3. ik oldalán annyira unta magát, hogy a 4. ik-en már egy csinos udvarlója volt, a ki katonatiszt volt s szintén Durandnak hívták. Durand, — a tengerészkapitány, — mint előre sejtini lehetett, az 58. ik oldalán megkapta a szarvait, s a história vége az volt, hogy mikor a nem tudom hányadik oldalán hazaérkezett, olyan kétségtelenül megbizonyosodott a felől, hogy uszonna ürügye alatt meghívta a hajójára a fekete szemű asszonykát, meg katonatiszt névrokonát és a regény utolsó oldalán — a levegőbe röpitette hajóját magamagával, a hűtlen asszonnyal, csabitójával és a Kinából hozott értékes árukkal egyetemben.

Ezota a legnagyobb bizalmatlansággal, mondhatnám elszenszével viseltem a Durandok iránt.

— Ha valaki tengerészkapitány, — mondtam magamban, — aki hat hónapra oda hagyja a fiatal feleségét, annak sok mindent szamitása kell venni: a többek közt azt is, hogy egy huszonkét éves asszonykának, akinek fekete szeme van, (a fekete szemű asszonyok tudvalevőleg nagyon szenvedélyesek) hat havi egyedüllet egy kicsit nagyon is sok. Annnyira sok, hogy sok volna még ha kékszemű lenne is (a kékszemű asszonyok tudvalevőleg kevésbé szenvedélye-

sek), s azért minden körülmények közt tulzati dolog olyan borzalmas tragédiát csinálni a dologból, mint a milyen egy hajónak százazereket érő kínai rakományával együtt, a levegőbe való röpitése! Még ha előbb kirakta volna az értékes kínai árukat, hagyján!... Azt, hogy valakit Durandnak hívják, nem tekinthetem enyhítő körülménynek!

Még számtalan Durand-al találkoztam azután — kölcsönkönyvtárban.

Az egyik okos volt, s másik ostoba, s harmadik pazarul költkező, s negyedik gyalázatosan farkas, az ötödik költői hajlamu, a hatodik prózai, mint egy bezötött haj... sőt egy külsőleg egészen igénytelen könyvben találkoztam egyszer egy egészen kifogástalan, szeretőremélő és kedves Duranddal, de a Durandokkal szemben tapasztalt előlételméni fogva, ezzel se tudtam megbarátkozni.

Ilyen előzmények után ütem be a Vigszínház nézőterére, annak a vidám arnyalata színházak a legutóbbi premiére-jén. A színlapon tehértől feketére ez volt oda nyomtatva:

Durand és Durand.

Bohózat 3 felvonásban. Irta: Ordouneaux és Valabregue. Fordította: Kürthy Emil.

A Durandoknak irodalmi emlékeimben való legelső ósajpa merült fel emlékezetemben: a felszarvazott tengerészkapitány, fekete szemű asszonykájával, csabitójával és értékes kínai rakományával, teli hajójával és valami csöndes borzalom futott végig a hátamon.

Egy nappal bemutatás előadás előtt találkoztam ugyan, a Nép-zínház hátulsó kis színesszínház-jelöltje, Kürthy Emil íróársammal, a ki így szólott hozzám:

— Erősítse meg holnap este redőldbordáit, mert még soha életében nem kacagott annyit, mint a mennyit holnap este kacagni fog.

— Ugyan min? — kerdeztem tőle.

— A Vigszínház új darabján, a Durand és Durand-on!

Ennek a kedvező jóslatnak dacára se tudott elmaradni fennebb említett háboruzongatásom.

— Szegény Kürthy collegám, — monologizált magamban, miáltal a színház megtelt közönséggel, — hogy még kacagni tudjak a Durandokon? S hozzá meg kéltön?... On bizonyosan nem ismeri a fekete szemű asszonykát, a szép katonatisztet, meg az értékes kínai rakományt, a kit s illetve a borzalmas Durand a levegőbe röpitett hajójával együtt! En azonban, ismerem ezt a viperatazajot, a mely így csúszja a legborzalmasabb tragédiákat, mint a hogy a magunktája ember egy cigarettára gyujt ra!... Csalódik! Nem fogok kacagni s a legenyhébb mosoly is ra fog tagyni az ajkaimra!... Aztán felgördült a Vigszínház függönye és legördült, aztán újra felgördült, meg újra legördült s a harmadik felvonásban ismét fel és is-

Én éppen ilyen voltam abb' a percben;
A kép a körül, hogy s hol egyesült,
Lelkem szünetlen ezt, csak ezt kereste.

De leltem eddig már fel nem repült.
Egyszerre villám küldte fényt eszembe,
Mely által minden óhaj teljesült.

A képzelet megállt, s akkor szívemre
S minden vágyára szeretet hatott,
Mely mint kerék egyenlően lebegve

Mozgat napot és millió csillagot.

(Radó Antal.)

A második keresztény vagy helyesebben vallási eposz, Tasso eposza: »A megszabadított Jeruzsálem« mely 1590-ban jelent meg; forrása a mély, buggó vallásosság, amely a kereszties vitézeket a szt-sir felszabadítására ösztökéli, az a rajongás, mely akkor az egész keresztény világot a pogány mohamedánizmus ellen tüzelte. — Bouillon Gottfried, Remete Péter, Tankréd, Rinaldo: hősei a költőmenynek, — maguk is a vallás harcosai, a hit védői — de szerepelnek benne varázslók, kuruzslók, Belzebub, s démonok, Isten, szűz Mária, Gáborangyal, szentek, szóval a középkor egész hitvilága s regényessége.

A mű rövid tartalma az, hogy a kereszties vitézek, bár 6 éve virják, nem tudják elfoglalni a szent földet, s bár Jeruzsálem alatt táboroznak, vezérek viszálya megakasztja győzelmüket, bár Isten jelöli Bouillon vezérül, — Aladin tartja a várost.

A II. ének arról szól, hogy míg a keresztények

által őrzött Mária kép Aladin hatalmában van a mosében Jeruzsálem nem vész el! Eltűnik a kép. Sofronia, egy keresztény szűz valjha, hogy ő vitte el, hírsorsait megmentendő, s midőn magyára viszik, Olindo, ki titokban Sofroniát szereti, hogy megmentse, magát vallja bűnösnek; ekkor jó a pogány amazon: Clorinda s kegyelmet eszközöl mindkettőnek.

Ezalatt a keresztiesek Emausba hatolnak, — Aladin békét kér, de az nem sikerül! Az ostrom kezdődik. Aladin vitézei hőiesen védik a várost, míg ő a bástyáról nézi Ermiával az antiochia sultán leányával, az ostromot, s Erminia magyarráza Aladinnak a kereszties vitézek kiletét ő aki Tankredet szereti; aki meg a pogány Clorinda szűz eped, kibe a harc hevében szeretett.

A keresztény harcosok győzelmét késlelteti a damaskusi sultán leánya: Armida, ki mint bú-bájós üldözött, trónját megfosztott hercegnő — az ürügy alatt mien a keresztiesek vezéréhez, s ott megzavarja, összebonyolítja a keresztieseket, hogy Aladint győzelemre segítse, és tündérkertjében, a legjobb vitéz: Rinaldot fogva tartja bűbájával. Sőt Tankréd is odavetted: midőn Clorinda öltözében Erminiát várta s azt két vitéz üldözöbe vette s Tankréd utána iramodik.

A keresztiesek azonban az ostromhoz, a bűvös erdőből fát nem tudván nyerni, míg Rinaldo Armida halójából ki nem kerül, ismét sokat késleltetnek, de midőn ez megtörténik, az utolsó harcban a keresztiesek győznek s beyeszik a szt. várost, Aladin, Szolimán elesnek, Tankréd megsebesül, s Erminia karjában adja ki lelkét a Megváltó sirjánál.

Ez a megszabadított Jeruzsálem igen rövid tar-

tartalma; Tasso egy keresztény eposza, melyben lovagiasság, regényesség szerelem és vallás a motívumok mint Tasso lelki életének, s az akkori középkori világnak hi képei.

Tasso élete maga is egy regény boldogtalan szerelmével Leonorához, lelki furdalásaival hite tisztasága iránt amelyet költőmenyével szentelt meg. Bemutatunk belőle egy részletet, mely az ihlet magaslatán mutatja.

Hogy mennél több gyuladjon lángra érte
Az álnok csak azon mesterkedék,
Nem egyformán tekint a sok vitézre,
De mindgyikre néz másféleképp;
Majd égő vágyat tükrözött szemébe,
Majd félve lesütött tekintetét —
Fékezgeti a lángra gyult szívet
Es lángra gyújtja azt, ki még hideg,

Ha látja, ez csitítja szenvedélyét
Mert nem bizik benn, hogy sikert arat,
Szemei szinte kitarásra kéri,
Aján meg biztató mosoly fakad.
S miket a kétely már elotta félig,
Igy megkettőzteti a vágyakat.
Csök előli a félelem jegét.
S a szerelmesek tüze már is ég.

De hogyha látott olyat, kit merészség
S bizakodóvá tón ifju heve:
Tartozkodásra s tisztáltra készit,
S édes mosolyga nem beszél vele.
De hát unatga mégis egy kevéssé
Hogy e haragtól nem kell félnie.
Nem éjt kétségbe, csak kételyt fakaszt
S így sokkal inkább tüzeli amazt.

mét le és mikor vége volt Ordonneaux és Valabrége urak darabjának, a színházból kitűzött közönség tömegében egy orvosbarátomat vettem észre, a ki kiváló szakember a svédgimnasztikában és a — lírikus versek költésében.

— Hahaha! — kacagtam én. — Kedves doktor, hahaha... írjon nekem, hahaha...

— Hahaha! — kacagott ő. — Mit? Hahaha! Egy... hahaha!... lírikus... hahaha!... verset!... Hahaha!

— Hahaha! — kacagtam újra én. — Nem, hahaha... Valamit a kacagógörce ellen... Hahaha!

— Hahaha! — kacagott újra ő. — Erre, hahaha... nekem magannak is szüksége volna!... Hahaha!

És így kacagott a kitűzött közönségben minden második ember. A ki nem kacagott, az csak azért nem tette, mert már nem bírták az oldalbordái.

Mikor elhagytam a színházat azt mondtam magamban, hogy Kürthy Emil íróársam kéz prófétája: csakugyan nem kacagtam soha életemben annyit, mint a Vigaszínházban azon az új bohózatán! S minthogy a mai szomorú világban az emberiségnek az a legnagyobb jövője, a ki egyszerűen meg tud kagagtatni bennünket, kikéltünk a Durandok fajzatával, mint az emberiség jövőivel.

A levegőbe röpitett hajó Durand tengerészkapitányával, a feketeszemű asszonykával, a szép katonaiszettel, még az értékes kínai rakományával olybá tűnt fel előttem, mint egy engesztelő áldást, a melynek sötét tragikumára az erkölcsi világrendnek multhatatlan szüksége van, hogy mi fogyatékossággal teli emberek annál jobban meg tudjuk élvezni az élet vidám bohóságait.

Mikor éjféljait az Otthon-klubunkból hazafelé ballagtam, az Oktogontér sarkán két hang ütötte meg a füleimet:

— Hahaha! — szóló az egyik.

— Hahaha! — felelt a másik.

...Ezek a Vigaszínház új darabjáról, a Durand és Durand-ról társalognak, szótlan magamban és az emberiség jövője iránt teljesen megnyugodva mentem baka.

MÁRKUS JOZSEF.

H I R E K.

— Sümegi Kálmán áthelyezve.

Örülünk kellene a mi társadalmi és közéletünk kiváló alakjának, Sümegi Kálmán áthelyezésén, mert az előléptéssel jár; de hiába: eről vesz rajtunk a baráti szeretet szent önzése; öröm helyett fájó érzés szállja meg szívünkkel arra a gondolatra, hogy benne városunk társadalmi egy rendkívül ideálisan gondolkozó és érző vezérszereplőt; közügyeink fáradhatatlan, tehetséges, önzetlen munkást veszítnek; mi pedig, akik az ő nemesen hevülő, tisztá szívéhez oly közel állunk, a velünk érző és gondolkozó, igazán példásan hű barát kedves társaságát veszítjük el távozásával. Azért hatolt ránk és városunk társadalmi köire öröm helyett lehagolólag az a hír, hogy Sümegi Kálmán, az „Első magyar áll. bizt. társaság” titkárát Nagy-Kanizsáról Szegedre helyezték át. Hisz eddig voltaképpen csak a társadalmi élet mozgalmában érvényesült az ő ritka rokonszerve s egyénisége. A közügyek terén csak legujjabbán kezdett szerepelni, mint a legutóbbi városi képviselőválasztás alkalmával megválasztott városi képviselő s már e rövid szereplése arról győztet meg mindenkit, hogy nagy elfoglaltsága dacára is bámulatos tevékenységet fog kifejteni a közügyek fölrendelési munkájában. Most domborodott volna ki a maga nemességével, kiváló erkölcsi tartalmasságával az ő egész egyénisége. És most e helyett, ezzel az áthelyezéssel az ő megszeretett és köztiszteletben álló alakjához fűződött reményeknek szálai egyszerre mind kettészakadtak. Bocsássa hát meg nekünk ő is, mindenki is azt az önzést, hogy mi — ennek az előléptetésnek, amely

(mert egytől távozással is jár) ránk nézve pótolhatatlan veszteséget jelent: igazán, őszintén örülni nem tudunk. Tollunkkal gratulálunk, de szívünk elfogódik — Sümegi áthelyezéséről a „Biztosítási és Közgazdasági Lapok” így emlékezik meg:

„Amint hiteles forrásból értesültünk, Sümegi Kálmán, az „Első magyar” nagykanizsai titkára Szegedre helyeztetett át, hol Lévy István volt eddig vezető titkár. Ósmeretes tény, hogy Szeged az Első magyarának legjelentősebb, legnagyobb főigényköze, és így Sümegi áthelyezése oly elismerés illetve előléptetés számba megy, amelyet a poéta lelkű, ismert író és titkár lényesen ki is érdemelt. Nagy-Kanizsa társadalmára nézve Sümegi távozása pótolhatatlan veszteséget jelent. Nagy-kanizsai titkára Dezso Béla az eddigi tebenséges és ügybuzgó cégvezető nevezeték ki.

— Dr. Pihál Viktor kinevezése. A hivatalos lap szept. 18-iki száma közölte, hogy dr. Pihál Viktor, nagykanizsai kir. közjegyzőhelyettes, Újpestre nevezetett ki kir. közjegyzővé. Őszintén gratulálunk a megérdemelt szép pozícióhoz. De fájdalommal gondolunk arra, hogy benne a nagykanizsai társaság egy derék, minden tekintetben korrekt, tagját veszíti el, mi pedig legkedvesebb barátaink egyikét, (akit tréfásan aszkesztőség afférményének hívtunk) fogjuk majd pótolhatatlanul nélkülözni. Hallgatag, csendes természetű miatt nagyon kevés embernek volt ugyan módjában az ő tisztá, nemes lelkébe mélyebben pillantani és szellemének emelkedettségéről, jelleme szépségéről közvetlenül meggyőződni; de akinek rendkívül érzékeny (s talán éppen azért zárkózott) szíve megnyílt, azok csak elismeréssel, szeretettel fűződhetnek hozzá és azokra nézve bizonyára nagyon fájdalmas lesz a válás. Ez ugyan még csak hónapok múlva fog megtörténni valószínűleg, de a közlünk lévő legbensőbb baráti és munkatársi viszonytól fogva már most elszomorodottan gondolunk a bucsuzás pillanatára.

— Nagy-Kanizsa Budapestben. Örömmel jelenthetjük, hogy a tervezett tömeges felrúdulás országos kiállításunk megtekintésére: a valószínűsítés stadiumába jutott, amennyiben Nagy-Kanizsáról és vidékéről szept. 18-ig 550 résztvevő jelentkezett. Vécsey Zsigmond polgármesterünk a felrúdulást rendező bizottságot szept. 16-án délután 6 órára a városban nagyterembe értekezletre hívta egybe, melyen Viosz Ferencz főszolgabíró is részt vett. Az értekezlet megválasztotta a csoportvezetőket. Kímondták, hogy szept. 20-ig még mindig foganadnak el jelentkezéseket a földművesek, munkások és iparosok részéről is; olyan jelentkezéseket pedig, akik csupán a vasúti utazás jutányosságának kedvezményében részesülhetnek, egész az utolsó pillanatig. Az utazási jegyeket a befizetés éli-mervény felmutatónak az elutazás előtt, a vasúti állomáson fogják kiosztani a rendező csoportvezetők.

— Svastics Imre állapota. A lapunk zártáig vett értesülés szerint az orvosok erősen reménykednek abban, hogy Svastics Imre húszéves korára életét megmenthetik. A beteg állapota látszólag javul is. A golyóra azonban még nem akadnak az orvosok, a kiket nagy aggodalomba ejt a lövés természeté is, mert attól tartanak, hogy a golyóval rubadarabok is hatoltak be a testbe, a mi esetleg vérmegzést idézhet elő s ez esetben az orvosi tudomány aligha akadályozhatja meg a katasztrófa bekövetkezését. Csesznák József perlaki ügyvéd már teljesen felépült, csupán a kardvágás által okozott sebhegyei vannak meg arán és kezén. E helyen megemlíttük, hogy tudósítónk jelentése szerint a zalaegerszegi kir. törvényszék már befejezte a szörnyű eset szereplőinek és szemtanúinak kihallgatását. A vizsgálóbíró azzal az indítvánnyal állt elő a törvényszéknek, hogy az ügyet vegyes bizottság, katonai és polgári hatóság kiküldöttéi tárgyalják, ami ellen a királyi ügyész kifogásokat emelt. Ebben a kérdésben különben még nem döntött a bíróság.

— Kerékpárverseny Nagy-Kanizsán.

A Millennium Kerékpár-egylet által ma vasárnapra kitűzött verseny rendkívül érdekesnek ígérkezik, amennyiben minden egyes versenyzőnkre nemcsak szépségük, hanem a versenyek története, hanem a versenyzők közt ott van az ország több elismert elsőrendű kerékpárosa is. A versenyre a következő nevezések történtek: I. Nyitányverseny, táv 2000 méter. Moná Savary, Lackenbacher István, Lugosi Miklós, Sibirik Adorján, Rottenbiller (Bpest) Lillita (Bpest) Wiegand (Bpest) Dietrich J. (Bécs) Németh János, mons. Millennium Puntigam Lajos (Győr) összesen 11. — II. Vendégek versenye táv 5000 méter. Moná Savary, Moná Hungaria, Lugosi Miklós, Sibirik Adorján, Rottenbiller, Lillita és Wiegand (Budapest) Dietrich J. Bécs, mons. Millennium, Puntigam Lajos, (Győr) összesen 10. — III. Kanizsai díjverseny táv. 3000 méter, ebben az előbb nevezettekön kívül még Rubinstein Emil és Breaner János, összesen 12-en vesznek részt. IV. millenniumi bajnokság táv 1000 méter. Lackenbacher István, Rubinstein Emil Németh János, Sattler Lajos és Breaner János összesen 5. A verseny a nyertesekkel végeződik. A díjak kiosztása este 8 órakor a Polgári Egyletben lesz.

— A tűzoltóság köréből. A nagykanizsai önk. tűzoltó testület pénteken este tartott választmányi ülésében rendkívül fontos ügyekkel foglalkozott. A testület parancsnoksága részletes memorandumot terjesztett a választmány elé, melyben a vízműzérdek foglalkozva, egyúttal világosan megjelöli azon módokat és eszközöket, melyekkel ezen bajon segíteni lehetne. A parancsnokság indítványa, melyet a választmány magáéval letti az, hogy a városi tanács megkeresésére, miszerint egyelőre a löpőcső álló kut mélyebbitések és ez kétkarú szivó-nyomó kutszerkezettel olyképpen látassék el, hogy a vízműzérdek nem emberi, hanem villamos erő által eszközöltessék. A kut mellé 100 bectoliter tartalmú airtartály állítassék és hogy a tűzoltóság mindjárt a tűz kütésekor kellő vízmennyiséggel rendelkezessék, a város hat lapot készíttessen, melyeknek töltött állapotban való gyors helyszínre szállítása a rendőrség kötelességévé tételnek. A tűzoltóság saját két lajtával együtt a szerint 8 lajtával rendelkeznek. Figyelemmel van azonban a választmány a város anyagi helyzetére és ezen kérdést olyképpen oldja meg, hogy mindez a város legkevesebb megterhelése nélkül is fogantatható. A város tulajdonát képező lovakat, melyek most is a tűzoltóság rendelkezésére állnak, a tűzoltó testület készpénzen tulajdonjogilag megváltaná és ezen vételár fedezné a város kiadásait. Az uok tisztítására vonatkozó szerződés viszonyt a tűzoltó testület változatlan fenntartaná. A választmány nemcsak a vízműzérdek megoldásával foglalkozott, hanem azon nem kevésbé fontos körülményekkel is, hogy tűzjelzőkor bírtos felszereléssel gyorsan kivonulhasson a város színe helyére. E végül szükségesnek tartja a választmányi, hogy 10—12 tűzteszes egyen álljon állandó rendelkezésére. Ezt akkép véli elérni, hogy elvállalja a terek és melék utóak tisztítását és ez ezen utóacskéket állandóan alkalmazná és tűzoltólag kiképezné. Ezen intézkedés folytán elérnének egyúttal az is, hogy az utóak tisztítás egy bizonyos rendszabály szerint lenne eszközölhető és megszűnének az ez iránt oly gyakran felhangzó panaszok. Az önk. tűzoltó testület itt felsorolt határozatai olyanok, biztosra vesszük hogy mindazok, kik a város közönségének érdekeit szívükön hordják szivesentognak hozzájárulni, hogy a tűzoltóság javaslati mihamarabb testet öltsenek. — A jövő év végén fogja a tűzoltó testület 25 éves fennállását megünnepelelni. A rendezendő ünnepség programjának megállapítására nagyobb bizottság fog alakitani.

— Munkások tömörítése. Már jelezük lapunkban, hogy Pintér Sándor vendéglőjében az építő iparosok szakszerveletét tömöríték. Az új szakszerveletnek körülbelül száz tagja van. Most újabb — amit megbízható forrásból értesültünk — az új szakszervelet bele akar valódni az „Általános Munkások Egyesületé”-be. Ezzel az elhatározással a vezetőség és a tagok csak azt bizonyítják, hogy valóban tisztában vannak a munkások tömörítésének erkölcsi fontosságával. E szép példa buzdítólag hathatna mindama szakszerveletre, melyek ez ideig izoláltan működnek. Az „Általános Munkások Egyesületé” választmányára tárt karokkal fogadja a bevaladni szándékozó szakszerveletet, mert meg van győződve,

hogy csak nagyobb arányú tömörüléssel lehet a munkások ügyének igazán munkás és számottevő tényezője.

A letenyei kaszinó köréből. A letenyei kaszinó tisztikarában részint lemondás, részint pedig eltávozás folytán üresedésbe jött állások betöltése végett múlt vasárnap rendkívül közgyűlés tartott, a mely alkalommal házelnök Glósz Géza, titkárul Stegmüller János, választmányi tagul Vajda Adolf, póttagoknak Novák Menyhért és Boncz László választották meg. Egyben megemlítjük, hogy a közgyűlést megelőzőleg tartott választmányi ülés állandó vizsgálóbizottságot alakított. A régi mulató Letenyei tehát annyira jutott, hogy ott már mulatni se lehet, ha csak vigalmi bizottság nem talál rá módot és alkalmat, mert a tizenkilencedik század végén csendes ott minden, mit élénken bizonyít azon körülmény is, hogy gazdag vendéglőt és jó kerestetű cigányt keresve sem lehet találni.

Tanítói jubileum. Szerény, kis körben letenyei tanítói jubileumot tartott a nagykanizsai közösi elemi-iskolák tantestülete szept. 17-ikén a VI. és VII. kerületben (Kiskanizsán). A kiskanizsai népiskoláknál működő tanítók csak egy nappal előbb tudtak meg kartársuktól: Horényi Páltól, hogy 5 szept. 17-ikén tölti be nagykanizsai tanítóskodásának harmincadik évét. Ezt az alkalmat nem akarták nyomtalanul elröppenni hagyni s mivel aként gondolkodtak, hogy a jubileumot okvetlenül az évforduló napján kell tartani, rögtönözve, irott körözüvényen értesítették erről belvárosi kartársaikat is, felszólítva őket, hogy szept. 17-ikén este vegyenek részt a Horényi Pál ünneplésére rendezendő társasvacsorán. A belvárosi tantestület néhány gyöngykező kivételével majdnem teljes számban ki is vonult s ott kartársi körben, emelkedett hangulattal folyt le az ünnepség. A megújult tanítót Németh Ignác népiszkolai igazgató köszöntötte fel elsősorban, ki melyen meghatva köszöntötte meg a kartársi szeretetnek ez öszinfe, keresetlen, de minden más ünneplésnél drágább megnyilatkozását. A jubiléumra még üdvözölő felköszöntők is mondtak: Koráts Miklós, Szabó István és Szalay Sándor. A meghatóan ünneplő társaság esti tíz órákor oszlott szét.

Hálás Margit kisasszony, lapunk kedves munkatársa, a „Keresztény Híradó” szerkesztésére által rendezendő és folyó évi október hó 18-án megtartandó vallásos estélyen a rendezőség felkérése folytán felolvasást fog tartani.

Temetés. Fialovits Lajos butorgyáros, városi képviselő temetése csütörtökön délután a város közönségének óriási részvétele mellett ment végbe. A városi képviselőseget, mely a temetésen testületileg részt vett, Vécsey Zsigmond polgármester vezelte. A kopersói, melyben a magyar iparosok egy mintaképe állsza örök álmát, a szeretet és barátság látható jelei: számos díszes virágkoszorú borítá.

A kanizsai viszhang. A tihanyi viszhang — mint annak idején megírtuk — egy villa építése által elhallgatott. Ami Tihanyban a hirnevess viszhang elnémulását okozta, az nálunk Nagy-Kanizsán megszólaltatta a viszhangot. Pollák Józsefnek most épült palotaszzerű bérháza oly pompás viszhangot ad, hogy minden szó, melyet csendes, zajtalan időben a tulajdonról a Clement-féle háztól átkiáltunk, tisztán, teljesen érthetően hangzik vissza.

Halálhíradás. Hoffmann Gusztáv készthelyi fiatal kereskedő és kiterjedt családját mely házat érte. Nővére: a 16 éves Frida hiába keresett tüdőbaja enyhítésére Gleichenberghen üdülő és reménytelen állapotban tért haza és e hó 14-én kilehelte fiatal lelkét. Temetése általános részvét mellett e hó 15-én ment végbe. Barátnői gyönyörű koszorút tettek ravatalára.

Jutalomjátékok. Hétfőn: Mezey Andor baritonista javára előadják „Don Cezari”. Szerdán a „Színházi képtelenségek” kerül színe Hegyessy Gyula jutalomjátékául. Mindkét előadás érdekesnek ígérkezik, és e két tehetséges színész érdemeiket is szerzett arra, hogy a műértő közönség figyelmébe ajánljuk az előadásokat.

Megszűnt járványok. Nagy-Kanizsa város területén a szarvasmarhák közt kiütött száj- és köröm-fájás, nemkülönben a sertészsurgamagszűntnek tekinthető, miért is a hatóság intézkedett, hogy piacunk lehetőleg már a szerdai betávasásra a zár alól feloldassék.

A nagykanizsai gazdasági takarékpénztár részvénytársaság alapítása érdekében folyó hó 27-én, jövő vasárnap tartanak értekezletet az alapítók az „Első Magyar Általános Biztosító Társaság” itteni főügynökségénél. Az alapításban a közel vidék majd minden tekintélyes birtokosa részt vesz s a hitelintézet szervezése iránt az egész megyében nagy az érdeklődés. Ugy értesülünk, hogy a részvények elhelyezésére nem a nyilvános jegyzés újat foglaj igénybe venni, hanem azokat az alapítók és a velük érintkezésben állók jegyzik.

Magyar kir. operaház játékrendje 1896 szeptember 21-től szeptember 27-ig. Hétfő 21: Jó éjt Pantalon ur! Corvin Mátyás. Tous les trois. Főszereplők: Abrányiné, Kaczer, Valent, Pewny, Müller, Beck, Várady, Hegedüs, Dálnoki Carbone, Pini. Kedd 22: Don Juan. Főszereplők: Abrányiné, Rotter, Szedimair, Arányi, Hegedüs, Ney D., Beck. Szerda 23: Aida. Főszereplők: Hilgermann, Vasquez, Gábos, Kornay, Perotti, Ney D., Beck. Csütörtök 24: Bank bán. Disz-előadás az interparlamentaris-kongresszus színterére. Főszereplők: Bianchi, Diósyné, Müller, Ney E., Takáts, Hajós, Szendrői, Várady. Péntek 25. Troubadour. Főszereplők: Hilgermann, Rotter, Perotti, Várady. Szombat 26: A bibliás ember. Főszereplők: Abrányiné, Berta, Hilgermann, Ladanyi, Arányi, Dálnoki, Hegedüs, Kiss, Kornay, Szendrői, Takáts, Ney B. Vasárnap 27: A hűgönötták. Főszereplők: Bártfeki, Sedlmair, Gábos, Perotti, Beck, Dálnoki, Hegedüs, Kornay, Mihályi, Ney D. Ezen előadások bármelyikére előre lejegyet rendelni Rózsa Gyula, a M. K. Operaház pénztárnokánál, a hely árának levelben, utalványval, vagy sürgőnyitvel való beküldése mellett a következő, rendes előveteli helyiárakon: Palhoj. Földsz. és I. em. 13 frt. II. em. 2-5. sz. 9 frt. II. emeleti 11-14 sz. 11 frt. Tánclászcik. I-III. sorban 4 frt. 30 IV-X. sorban 3 frt. 30 XI-XVI. sorb. 2 frt. 30. XVII-XIX. sorb. 1 frt. 80. II. em. körzék. Az I. sorban 2 frt. 30 A II. sorban 1 frt. 80 A III. sorban 1 frt. 30 III. emeleti erkély- és zártcsék. Erkélysz. I. sorb. 1 frt. 70. Erkélysz. II-V. sorb. I frt. 20 Erkélysz. VI-IX. sorb. 1 frt. Zártcs. I. sorban 90 kr. Zártcs. II. sorb. 70 kr. Zártcs. III-IV. 50 kr. A jegyek átvételük a hajós utcán pappai pénztárnál az előadás napján 10 órától 1-ig és 3-tól 6-ig, az előző napon pedig 10 órától 1-ig. Darabváltozás eseti en a jegy érvényessége megmarad, de kívánatra a pénztár a beküldött összeget visszafizeti.

Legujabb. Mint lapunk zártakor értesülünk, Ó Felsége a király Sopronból jövet ma déli 12 óra 5 perckor érinti Nagy-Kanizsa állomást. Az udvari vonat 10 perenyi tartózkodás után folytatja útját Csáktornyára.

Életbiztosítási üzletszerzők belföldi előkelő biztosítótársaság által fizetés és jutalék mellett fel fogadtatnak. Ajánlatok „Carriere” jelige alatt a kiadóhivatalhoz czimzendők.

Színészet.

Szerdán a „Bűnök” került először színe, és ez egyike volt a legjobb drámai előadásnak. Maga a darab nem régt magában semmi újat, semmi rendkívülit, de Voss Richárd megkapó realizmussal viszi alakjait a színpadra. A darab meseje egész mindefféle, minőket számtalanszor olvashatunk az újságok hirrovatóiban. Lehr Tamást ártatlanul husz évig tartják elzárva a börtönben. Egy napon végre kiderül ártatlansága és haza bocsájtják. Felsegéd időközben az inség és nyomor az iszások Kramer Adolf karjába viszi, és midőn Lehr Tamás haza térve megtud mindent, egy fejszével leüti Kramerét. De a főcselekmény mellett szépen sorakoznak az érdekes epizódok. Lomnicz (Lehr Tamás) sikerült alakítást mutatott be a megtört fejtényében Farkas Béla (Kramer Adolf) találaton jellemzte a durva iszákos gyári munkásból lett polgárt. Stettner Arankának (Lehr Tamásné) volt egy két erősebb jelenése, mely megrázta a nézőt, de különösen figyelmet érdemel sikerült maszkja, Aranyossy Janka (Julia) szintén egy drámai szerepelt küzdött meg derekasan. Deli Henrik egy epizód alakjakkal kellett hatást.

Csütörtökön a „Vígécek”-et mutatták be nálunk először, melyben maga a szerző Kövessi-Albert jászolta az egyik főszerepet. Kövessi Albert nevével nem fogja megörökíteni az irodalomtörténet, és úgy hisszük, ő maga sem igen áhítozik ez után, ő nem kíván egyebet mint műfátlanul a közönséget. Az esaközök megválasztásában itt ott leter az igaz humor újardó és előszeretettel használja a trivilitást. De nem akarjuk mi darabját bírálni; elég az, hogy a közönség egész este kacagott a furesabbnál furesabb helyzeteken. Kövessi Albert (Abelesz Samu) folytonos derűségben tartotta a közönséget, megfelelőbb paripert, mint Mikályffy Julia (Abelesz Melania) maga a szerző sem kívánhat. Lomniczy (Konyai Manó) Deli (Bérsényi Győző) kitűnő vígéczek voltak; de legsikerültebb volt Szarvasi Jenő (Czakó Viktor) a gólya-vígécz alakítása. Aranyosi Janka (Szidi) kedvesen játszott a kisiskolai leányt és nyílt színen megtapsolták ezért. Jók voltak Mezei-Andor (Pásztoi könyvelő) Hegyessy-Gyula (Griffli fűszeres-gépd.).

Pénteken „Madarasz” került színe. A szereplőket külön-külön felemlíteni egészen felesleges dolog, mert mind a szokott jók voltak. Szombatot Hegyi Janka jutalomjátékának előadják a „Citerást.”

Vegyések.

Budapesti Napló, az újságírók lapja. Élenken emlékezünk meg a magyar közönségnek a tizenötök magyar újságíróknak az osztrák, akik az idén július végével testületileg odahagyták a Pesti Napló szerkesztőségét és megalapították a maguk erejéből, minden vállalat mellőzésevel, a szerkesztőség saját tulajdona gyaránat a Budapesti Napló-t. A lelkes kis csapat most alig négy hét leforgása után a szabadlevél magyar közönségnek legkedveltebb újság-szolgáltatója lett. Magaváltozóv a régi szerkesztőségből fényes és jóhírú írói neveket, bámulatos szorgalommal és kitartással gyűjtött mindennap össze mind azt, ami a szerkesztőség, a lap szabadlevél és független politikájának, nemzetiségének és magas ízlésének minden huszonegy órában ismétlődő bizonyítékát adja: — a Budapesti Napló ma már nem csak keletkezésének történetében új eszredeti, de a közönség szempontjainak gyors felkeltésében is eddig nem látott példát mutat. És minden számban arra vall, hogy a Budapesti Napló alapítói megérdemlik ezt a támogatást. A Budapesti Naplónak friss és megbízható értesülései, komoly, tartalmas politikai cikkei, a melyek nyomatékossá teszik a keletkezésére, de a politikai sulyra máris jelentékeny újsg véleményét, tárcarovatának magas irodalmi színvonalát, kitűnően szerkesztett közgazdasági rovata, gazdag hír-és művészi rovata s egyéb közleményeinek változatossága és folyton gyarapodó bőrsége: napról-napra önkészülőlan tanuokodnak arról, hogy a Budapesti Napló — fényesen megfelelt a legvéresebb várakozásnak és amely megjelenését megelőzte.

A Budapesti Napló szerkesztőség, amely csak addig munkásságára, hirlapírói sikereire hivatkozva és a közönség szimpatijáira appellálva fogott hozzá bátor vállalkozásához nem csalódott önbizalmában és nem csalódott a közönségben, amely nagy szeretettel karolta fel ügyét az első perctől fogva. És hogy a közönség se csalódjék benne arra válltette szakadatlan buzgósággal és lelkesedéssel törekszik. A szerkesztőség, amelynek belső tagjai: Vexai József, főszerkesztő, Braun Sándor, felelős szerkesztő, Abrányi Emil, Clair Vilmos, Carri Gyula, Erős Gyula, Fát Béla, Gergely István, Holló Márton, Horváth Elemér, Janovics Pál, dr. Kovács Jenő, Lyka Károly, Márkus József, dr. Merkl Adolf, dr. Márton Miksa, Papp Dániel, Pekár Gyula, dr. Solbész Adolf, Sváb Tivadar, Turay Zoltán napról-napra egész lelkesedéssel, összes hirlapírói kvalifikációját a harcha, Huszesség szövetségese ebben, a külső munkatársak díszes serege, amelyből csak Agal Adolf, Bossenyey Ferenc, Békely Antal, Eötvös Károly, Fosal Géza, dr. Hagara Viktor, dr. Hála Ignác, Kupa Árpád, Malonyay Dezső, Munkácsy Kálmán, Szabóné-Nogál Janka, Szana Tamás, Szántó Kálmán, Tömörkény István neveit említhük most.

Ez a rugója a Budapesti Napló eddigi példátlan nagy sikerének és biztosítéka jövőnd szilárd existenciájának és még egy. Annak az újságnak, amely tenőnk másé, csak a szerkesztőség és a közönség, amely semmiféle idegen-tólka szolgáltatásban nem áll és csak a maga munkálkodó embereinek, meg a magyar közönségnek, a magyar hazának, a magyar nemzeti ügyek és a magyar szabadságügyekért érdekelődnek és valóságos lelki épülethez azoknak, akiknek a magyar hirlapirodalom magas színvonalában és magyar írók és újságírók hangyasorgalmában kedvük telik.

A hölgyközönségnek ajánljuk Spitzer S. ismert legyező- és ernyő-gyári raktárát (Budapest, Bécsi-utca 2.) hol legduzsabb a választék és az árak a legutányosabbak.

A hölgyközönségnek kivált ázókat, akik a finom ízlést és előkelőséget össze tudják egyeztetni a takarékos-sággal, — bizonyára érdekelni fogja az a hír, hogy a Gartner, Holvay és társa cég főnökei (Budapest, Servita-tér, 5. sz.) külföldi bívásárai utjából visszatértek, a letelegésőbb és legduzsabb választéki újdonságokkal a így abban a helyzetben vannak, hogy már most elfogadhatnak megrendeléseket az őzi és teii szezonra.

C S A R N O K

Örületes szenvedélyből.

Amerikai bűnügyi történet.
Nemethi fordította: **Huganyf Eds.**

(Folytatás.)

Követtem is és a szobának egyik szögletében meghurcolva, ledittem. Szemrehányó tekintetet vetett rám a nyugtalanul kezdett fel a járálni. Ismerem a módot. Gyanus egyének teszik ezt. Nehány pillanat múlva megállott a terem közepén és mondta:

Megint elajulok. Hozzon nekem egy pohár vizet. Ott találja az asztalon a tükör mögött.

— Hogy kívánságát teljesíthessem, egy nagy tolettükör-mögé kellett mennem, a mely a padlótól majdnem a mennyezetig ért. Természetesen, habostam egy pillanatra a megfordultam, ha szabad-e ezt tennem; ő azonban újra hozzám fordult s oly esdőtől nézett rám, hogy nem állhattam ellen kérélmének.

Gryce ur homlokát ráncolá.

— Igen szeretném, ha lehetőleg rövidre szabná elbeszélését, mondta türelmetlenül. Minden kerülgetés bosszant.

— Ahogy önnök tetázik, mondta Tobba alázatosan a szótán az előbbi midőn folytatta jelentését. A tükör mögé mentem tehát, a midőn újra előjöttem, pohárral a kezemben, nagy csudatkorásonra láttam a kandalló előtt terdelni a ruhájában valamit keresni. Mindjárt gondoltam, hogy ott valamit elrejtve tart, a mitől szabadulni szeretne, és élesen megfigyeltem, midőn a poharat ányújtám.

— Ő azonban mintegy magán kívül a szentártóra bémult, egészen elvevő a poharat s úgy tett, mintha szájához emelné és szótán visszadná. Erre kinyújtá mindkét kezét a tűz fölé és panaszkodott: "Észem, oh, nagyon fázom!" Magam is azt hittem, hogy erősen meghűthette magát, mert úgy remegett, mint a nyárialevel. A rostélyon már csak kevés szén feküdt s ez is kialvó felben volt. Rögtön erre észrevettem, hogy egyik kezét megint keblére rejtette. Gyánakvo lettem, de úgy tettem, mintha semmit sem látnék és színelig visszaleptem. Valósággal pedig a háta mögé állva, válián at néztem. Egészen jól láttam hogy egy bizonyos tárgy a parázara esett, egyszersmid csengő hangot is hallottam. Mielőtt utánna nézhettem volna, mi okozhatta a zajt, felugrott, megfogá a kandalló előtt álló szentártó s egész aralmát a már majdnem kialudt parázara önté. "Itt melegnek kell lenni! és meleg is fog lenni!" kiáltá hangosan.

— E midőn aligha fog teljesülni szándéka, mondtam neki, és gondosan ki vetém a szentet a kandallóból. Erre egészen leunt egy...

— Kérem tejezze be gyorsabban mondatát! kiáltottam türelmetlenül és a legnagyobb feszültséggel.

Felelet helyet azonban kitartá nagy kezét és ime! kérges tenyerében feküdt — egy kulcs törött markolatával.

10. fejezet.

E váratlan telfedezés nagy fokban nyugtalanított.

Tehát mégis igaz volt? Laura, a szép, az igéző leányka, egy...

Lehetetlen volt e gondolatot végig gondolni; egy hang szólott meg bennem: „nem és szerszer nem.”

— Ön úgy látszik bámul, mondta Gryce ur, a kulcsot jól megvizsgálva.

— En pedig nem. Egy nő, mint Leavenworth Eleonora, nem remeg és nem pirul el semmiért. Bizonyosan okai voltak rá, midőn elajult.

— Egy leány, ki gyilkosságot képes elkövetni, válaszoltam én, már régen elfelejté a remegést, a pirulást, és az elájulást. Kérem, mutassa csak egyszer az a kulcsot.

— Ez az, amit kerestünk; az kétséget sem szenved, monda Gryce ur, átadva nekem a szerencsétlen leleményt.

Megvizsgáltam és visszadátam...

— És dacára ennek, binni fogok ártatlanságában, ha megesküszik erre, mondtam határozottmággal.

Cudálkozva nézett rám.

— Mondhatom, kiáltá, ön nagy bizalmat helyez e hölgyben.

Erre nem volt mit válaszolnom, így tehát szűnet állott be, a mely Gryce ur által lelt végre megtörve.

— Nem marad más hátra, mint Leavenworth kisasznonyal beazélni, monda:

— Tobba, hívja le a hölgyet. Lehetőleg előzékenyen a nélkül, hogy megdélámlenés, tegye meg közlését. A fogadóteremben várni fogjuk.

Midőn Tobba elhagyott bennünket, Mari kisasznonyhoz készülttem visszatérni.

— Vedence azonnal le fog jönni, biztosított a titkosrendőr. En az ön helyzetében nem mennék el most.

Egy pillanatra haboztam, ha nem udvariátlanság e tőlem. Marit egyedüli hagyni; de a vágy Laurát viszonlálni, legyőzte aggodalmamat.

Kértem, miszerint várjon rám itt s a terembe siessék, Maritól búcsút venni.

— Mi történt? kiáltá lelem, pihegve.

— Kérem nyugodjék meg, kisasznony. Valóban nincsen oka az aggódásra, mondtam, de arcom elárulta belső nyugtalanságomat.

Folytatása következik.

NYILTÉR.

Hamisított fekete selyem. Egészünk el egy kis mintát a venni szándékot selyemből, és a hamisítás rögtön kiderült. Mert míg a valódi s jól festett selyem az elégetésnél nyomban összepodórik és csak hamar kiáltszik, maga után csakoly barna hamut hagyván; addig a hamisított selyem (mely szíros színt szallónás lenn és könnyen torik) lassan tovább ég (minthogy rostszálai a festanyagtól telítetten tovább isszanak) és sötét barna hamut hagy maga után, mely valódi selyem módjára soha össze nem podórodik, csak megpörbül. Ha valódi selyem hamuját összenyomjuk elporzik, a hamisítvány nem. — **Hennsberg G.** (cs. kir. udvari szállító) **selyemgyára Zürichben,** hához szállítva, postabár és vámmentesen szívesen küld bárkinek is mintákat akár egyes öltönylész való egész végeket valódi selyem szövetséből. Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelezőlámpokra 5 kros bilyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek. (5)

Köszönetnyilvánítás.

Fogadják mindazon jóbarátok, ismerősök s mindazok, kik boldogult férjem, illetve jó atyánk temetésére megjelenni szíveskedtek, vagy koszorukat küldötték s részvétüket nyilvánították és ezáltal fájdalomunkat enyhítették, ez uton is halás köszönetünket.

Özv. Fialovits Lajosné és gyermekei.

Felelős szerkesztő:
Dr. LÓKE EMIL.
Laptulajdonos és kiadó:
FISCHEL FÜLÖP.

Első budapesti szűcs- és szőrme-áru gyári raktára nagyban és kicsinyben

Schlinger Ferencz

Budapest, VII. Dohány-utca 2. a Szegedi kávéház mellett

Ajánlja dusan felszerelt raktárát saját készítményű szűcs- és szőrme-árukból, utazó és városi bundák, lábzárkok, női gallérok, karmantyuk, Capeo stbból.

Prémiezetek és javítások gyorsan eszközöltetnek.

Jutányos árak. — Solid kiszolgálás.

Videki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítetnek

Egy doboz ára: 1 forint 20 krajczár.

Utánvétellel vagy az összeg előleges beküldése után küldeték.

KLYTHIA a bőr ápolására, szépítésére és finomítására **Puder**

Legelőkelőbb öltözéki, bál és társalgó PUDER. Fehér, rózsaszín, és sárga vegyileg analizált és ajánlja Dr. Pohl J. J. Cs. Kir. tanár Által Bécsben. Elismert levelek a legjobb körökből minden dobozhoz mellékelve vannak.

TAUSSIG-GOTTLIEB

cs. és kir. udvari toletté-szappan és illatszert-gyár Bécsben. Főraktár: BÉCS, I., Wollzeile 3. Kapható a legtöbb illatszert- gyógszerkereskedésben és gyógszeriárban. — Nagy-Kanizsán: Kreiner Gyula és Keleti M. Mór cégeknél.

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy daczára a nagy csapásnak, mely engemet és gyermekeimet boldogult férjem elhalálozásával ért, úgy a nagykanizsai bazar épületben, mint Budapesten a Koronaherczeg- utcában lévő bútorüzleteket továbbra is fenntartom a magam és fiam szakszerű vezetése alatt; főtrekvésem oda fog irányulni, hogy pontos és lelkiismeretes kiszolgálás által a nagyérdemű közönség bizalmát ezután is kiérdemeljem.

Magamat a nagyérdemű tisztelt vevő közönségnek pártfogásába ajánlom tisztelettel

Özv. Fialovits Lajosné.

A világhírű STEYRI fegyvergyár
S W I F T
KERÉKPÁRAINAK
kizárólagos főraktára és képviselőisége

Nagy-Kanizsa és Zalamegye részére:

Unger Ullmann Eleknél

Nagy-Kanizsán.

Ezen kerékpárok, úgy tartósságra, szerkezetre mint könnyű járásra az első helyen állanak az összes Európai gyártmányok között.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Hordó eladás.

A nagy-kanizsai uradalmi hordók eladatnak.

Bővebb felvilágosítás az uradalmi irodában.

Nagy Kanizsa, 19. 9. 1896.

N.-kanizsai uradalom.

RECHNITZ JÓZSEF

okleveles táncztanár tánciskolája
Nagy-Kanizsán az Arany Szarvas szálloda dísztermében.

Mély tisztelettel értesítem a n. é. közönséget és tánc kedvelő ifjuságot, miszerint **előnyösen ismert**

tánciskolámban

eddig a lehető legjobbnak bizonyult, könnyen felfogható táncztan módszerem szerint az összes modern táncokból oktatást adok.

Kívánatra házon kívül is oktatok.

A tanfolyam a legújabb francia tanmódszer szerint f. é. szeptember hó 29-én veszi kezdetét.

Működésemet teljesen a táncművészet oktatására tereltem.

Az oktatásban, melyben a test szabályos és kellemes tartására súly helyeztetik, részt vehetnek gyermekek épügy mint a felnőttek.

Tanulók felvételnek naponta lakásomon: Király-utca Boronkay-féle házban, ahol bővebb felvilágosítás nyerhető.

A táncórák pontos betartása különös figyelemmel történik.

Kiváló tisztelettel

Rechnitz József
okleveles táncztanár

Felhívás! A t. e. szülőket figyelmeztetem, hogy az általam feltalált legújabb rendszer szerint a gyermekek egyentartása fejlesztve lesz.

Ujságírók lapja!

Ujságírók lapja!

„BUDAPESTI NAPLÓ“

A magyar sajtóban páratlan az a siker, amelyet a

BUDAPESTI NAPLÓ

mindjárt első megjelenésekor aratott és az egész világsajtóban példa nélkül való, hogy egy szerkesztőség maga alapított volna és adna ki politikai napilappt.

A BUDAPESTI NAPLÓ

a szerkesztőség tulajdona, nem adta magát semmiféle vállalkozás rendelkező hatalma alá. Független tehát feltétel, letétel is minden irányban.

A BUDAPESTI NAPLÓ

a magyar intelligencia lapja. Politikája a legtisztább szadadelvűségnek és a magyar nemzet igazainak, útjáh halad.

A „BUDAPESTI NAPLO“

a melyet a Pesti Napló július 30-án testületileg kilépett szerkesztősege alapított, hasábjain egyesíti a magyar politikai, irodalmi és zsurnalisztikai élet legelőkelőbb neveit.

A Budapesti Napló főszerkesztője: Vészi József.
Budapesti Napló lelelés szerkesztője: Braun Sándor

A Budapesti Napló belső ügyvezetői:

Ábrányi Emil, Clair Vilmos, Cseri Gyula, Erős Gyula, Fái Béla, Gergely István, Holló Márton, Horváth Elemér, Janovics Pál, Dr. Kovács Jenő, Lyka Károly, Márkus József, Thury Zoltán, Merkl Adolf, Dr. Márton Miksa, Papp Dániel, Pekár Gyula, dr. Soltész Agófi, Sváb Tivadar.

A szerkesztőséghez csatlakozik a külső munkatársak, cikkrók és tárcairók díszes sora:

Ágai Adolf, Besseney Ferenc, Békely Antal, Eötvös Károly, dr. Hegara Viktor, Feszli Géza, dr. Halász Ignác, Kupa Árpád, Malonyay Dezső, Munkácsy Kálmán, Szabóné-Nogáli Janka, Szana Tamás, Szántó Kálmán, Tömörkényi István.

a „BUDAPESTI NAPLÓT“

A „BUDAPESTI NAPLÓ“

rovatai gazdagok, értesülései kitűnőek. Az egész újság friss, eleven, temperamentumos és minden rovatában az izlést, az előkelőséget és a megbízhatóságot ismeri legfőbb törvényének.

A Budapesti Napló

egyedül jogosított magyar kiadásban közli Georgés Ohnet világhírű francia írónak „Hidba való gazdagok“ című remek regényét, amelynek összes eddigi folytatásait megküldjük ujjonnan betépo előfizetőink.

Előfizetés: Egész évre 14, félévre 7, negyed-évre 3 frt 50, 1 óra 1 frt 20.

Mutatványszámokat 8 napig ingyen küld a kiadóhivatal.

Szerkesztőség: Ferenc-körut 28. Kiadóhivatal: Teréz-körut 41. szám.

Olvassa mindenki
az újságírók lapját!!

Szerkesztőség:

F. S. I. C. S. A. Ollopp-féle háza.

de intéendő a lap szellemi részére
vonatkozó minden közlemény.

személyes levelek csak ismert kezektől fogadhatók el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajcár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letenyei takarékpénztár. a „nagy-kanizsai malatagyár és serfőzde r. t.” hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

Kiadóhivatal:

Városház-épület: Fischel Fülöp
könyvkereskedés.

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Egyes évre 12 korona (6 frt — kr.)

Félévre 6 korona (3 frt — kr.)

Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr.)

Hirdetéseik jutányosan számíttatnak

Nyitlőr postára 10 kr.

Előzetesek, valamint a hirdetésekre vonatkozó Fischel Fülöp könyvkereskedésbe intézendők.

A király Zalában.

Szeptember 20-án nagy ünnepe volt egész Zalavármegyének, különösen ama helyeknek, amerre a Déli Vasut bécsi vonalán uralkodónk haladt, de kiválóan Csáktornyanak, hova a nagygyakorlatra megérkezett.

Az udvari külön-vonat Csáktornyára menet tíz percig időzött aznap délben a nagy-kanizsai vasuti állomáson. Déli tizenkét óra körül robogott be a különvonat az állomásra, amely pompásan fel volt díszítve s ahol a lakosságának nagy része megjelent az uralkodó üdvözlésére.

Mikor a vonat megállott a pályaudvaron, hatalmas éljen hangzott fel. A király kiszállt és ruganyos léptekkel ment Vecsey Zsigmond polgármester felé, ki a városi képviselők élén a királyhoz sietett s a város nevében legmélyebb hódolatát fejezte ki ő felsége előtt. Ez alatt a néptömeg egész bizalmas közelségben állta körül a királyt, ki megköszönte az üdvözlést s kezét szorította a polgármesterrel, így szólította meg:

— Ön a város polgármestere?
— Igen, felség.
— Ilyen fiatalon?
— Nem saját érdemem, felség; a képviselőtestület bizalma emelt ez állásra.
— Nagyon szép. És mióta?

— Öt hónapja.
— Sok lakosa van a városnak?
— Huszonegyezer.
— Sok az iparos és kereskedő, ugy-e?
— Azok képezik a lakosság zömét.
— Elég élénk az ipar és kereskedelem?
— Egy ideig pangott, felséges uram, de ujabban megint kissé fellendült.
— Katonáság is van, ugy-e?
— Igen, felséges uram.
— És külön kaszárnya-épület?
— Külön a közös hadseregnek és külön a honvédségnek.
— Szép. Egyébként is épül a város? Van építkezési kedv?

A körülményekhez képest elég szépen halad az építkezés is.

Ekkor a király a polgármester mellett állt Lenevel Lajos városi főjegyző felé fordult és kérdezte:

— Talán szintén városi tisztviselő?
— Igen, felséges uram, a város főjegyzője vagyok.
— Mióta?
— Tizenhét év óta, felség.
— Nagyon szép! — szólt a király és vele is kezét fogott. A polgármester felé fordulva, még egyszer megköszönte a tisztviselést, — visszament kocsijába s az ablakba állva, katonás üdvözléssel köszönt-

gette a szakadatlanul éljenző közönség üdvözlését.

A vonat tíz percnyi időzés után a közönség zugó éljenzésétől kísérvé robogott ki a pályaudvarból Csáktornya felé, ahová a lakosság óriási örömriváltsága között érkezett meg.

Valamennyi magyar állomást, amelyet a Brám Miksa lovag, a Déli Vasut magyarországi igazgatója által vezetett udvari vonat érintett, sűrű, ünnepi öltözött embertömeg lepte el, amely a királyt Magyarországon lelkes éljenekkel üdvözölte. Az összes állomási épületek is ünnepiesen fel voltak díszítve.

„Muraköz” lap társunk, melyet magyar és horvát nyelven adnak ki, ez alkalomra igen szép kiállításban, kiváló tartalmassággal nemzetiszínű keretben jelent meg.

Csáktornyan a pályaházban megjelentek: gróf Jankovics László Zalavármegye főispánja, Csertán Károly alispán, Kolbenschlag főszolgabíró, Opris posta- és táviró-igazgató, — továbbá Zichy Ágost, Festetics Tasziló és Jenő grófok, a papság, a földbir- tokosok és a megye hatóságainak képviselői. Pontban 1 óra 15 perckor az udvari vonat berobogott a pályaházba. Amint megjelent a király, aki magyar tábornoki egyenruhát viselt, viharos éljenzés hangzott

A „ZALA” tarcája.

Vallási költők.

— A „Z A L A” eredeti tarcája. —

Irtá: Babos László.

II.

Az olasz vallási költők mellé sorakozik e nemben méltó kartársuk Luis Ponce de Leon, a ki Manchóban született 1528-ban s Augustianus barát lett, miután Salamankában elvégezte egyetemi tanulmányait.

Mint tanára az isteneszetnek, különösen a bibliai irodalomra vonatkozólag — az inquisitio által sok üldözést szenvedett ártatlanul, s mert Salamon énekeit spangyolra fordította, 3 évi börtönre ítéltetett, a mely az ő gyöngéd lelkét, szel- lemét ha nem is, de testét teljesen összetörte.

Amit irt, az teljesen vallásos, de ezek között is a legszebbek lyrai vallási költeményei, ócsatili versformában irt odái klasszikus szépségökkel, tisztaságukkal a mely bölcseséget s jámborságot öltök lelkeinkbe; ilyen pl. a „Menybenetelre” a „Csillagos ég” „A nyugalmas rév”, „Visszavonultság”, ilyen a „Mennyei élet”, mit ezenel közlünk:

Virágtakaró pázsitja fölére
Kivánczik legelni mind a nyáj,
Vakon kövevet pásztorát, kinek nincs
Szüksége botra, oly vonzó a táj.
Nyomon kísérik őt boldog birkái,
Halhatlan rózsza az ő étlék;
Mindtöbbet szakítanak le, annál
Több rózsabimbó nyílik e helyütt.
Majd elviszi a gyönyörök hegyére,
S az úd vizébe fürdelti meg mind;
Őrül a pásztor és minden birkója,
Ha meglelte őket egyenkint.
S ha magasan jár már a nap koronája
S börtölte nyájja lágyan szendereg;
Szébbnél-szebb dalra nyíl a pásztor ajka,
Miké örömmel hallgat a sereg.
Megyíti lantja hurjait, s a lelket
Kimondhatatlan kéj ringatja el;
A világot kincseért oda nem adná,
Mit érez itt az anyagi kebel.
Ha e magasztos dalból és zenéből
Egy árva hangot hallanék csupán,
A boldogságtól elolvadna lelkem
S nyílna szünetek-ily gyönyör után.
Megtudná akkor hol van a hű pásztor,
S átörve börtöne zordon falát,
Az ő nyájához szállna egyenesen fel
S nem bolygáná e vad pusztákat át.

Magasabban emelkedett azonban Ponce de Leonnál: Milton, a nagy angol vallási költő, aki 1608. dec. 9-én született Londonban s Cambridgenben nyerte a tudori fokot s az akadémiai mel-

tóságokat. Hogy látkörét tagítsa, Itáliába ment, hol Galilei barátságát szerezte meg. Visszatérve a politikai élet küzdelmeibe vetette magát, s a köztársasági párt híve lón s amelyet hűségesen szolgált tollal, észszel. Neje, a ki royalista volt s leányai sok fájdalomt okoztak neki, mit ő nemes lelkűen tűrt. S bár szerény anyagi körülmények között élt, s a kísértéseknek, mikkel az többek részéről találkozott, hősiesen állt ellen, s igazi nagy jellemnek mutatta magát minden körülmények között, s megvakulva a politikai s vallási küzdelmek között, irta meg halhatatlan vallási eposzát: „Az elveszett paradicsom”-ot. (1667.)

A mű megírásán Retael kezdi meg, aki elbeszéli a bibliai eseményeket Adámnak. E szerint Isten, fia létrejötte okából, összehitta az égiet, s azt jobbjára ültette s a seregeket hódolásra rendelte, mit égi lakoma zár be. Az égiek legifjabbja: Sátán, azonban nem akarja meghajítani tétét, s az égiek egy harmadával éjjel elhagyja ez-eget. Ez a gonosz szellem lázadása, mely ellen az égiek védelmére készülnek; Mihály és Gábor angyalok állnak a csata-sorok élére, s a harc megkezdődik tenni és lenni változó szerencsével. Az ördögök serege a másik reggel új fegyverekkel lép fel, s már-már az égiek ingadoznak, bár új erőre kapnak, mire az éj beáll. A harmadik nap a fiúé. Ez fellép a a teremő kocsijára, s a fekete sereg lemond a küzdelemről; az ég sáncai megnyílnak s a bukkotak kilenc napig esnek a pokolba. Az Isten azonban, hogy kárpótolja a veszteséget, mit az Eg szenvedett a bukkotak által, elhatározza, hogy

Boldog vidék, mely fényzőnbe fürdöl,
Mező, melyet nem járnak bős szelek,
S ki nem sül a nap égő hevéből,
Őrök úd földje te, köszöntelek!

fel. (Minden magyar hazafit kellemesen érintett az a tapasztalat, hogy míg ez előtt hét évvel a király érkezésekor tömérdek *»szivó«* hallatszott, most kizárólag csak *»éljen«* zúgott mindentelől. Fényes tanúságtétel ez muraközi testvéreink magyarosodásáról.) A király Ottó főherceggel és kíséretével kiszállt az udvari vonatból és első sorban a főispán elé lépett.

Jankovics László főispán a következő beszéddel üdvözölte a királyt:

Császári és apostoli királyi felség! Legkegyelmesebb urunk! Zalavármegye közönsége és törvényhatósága örömmel ragadta meg azt az alkalmat, midőn Magyarország állami fennállásának ezredévi ünnepétől, főhadura jogait gyakorlandó, legmagasabb megjelenésével kitüntetni méltóztatik, legmélyebb és hagyományos hódolatát felséged előtt kifejezhesse, örömmünnepe emelvén e napot, amely vármegyének lakói és felséged hűséges alattvalói előtt feledhetlen fog maradni; engedje a Mindenható, hogy felséged szeretett hazánk népének legforróbb óhaja és imája szerint a legmagasabb korig boldogan éljen. Éljen! Éljen!

A király erre a következőleg válaszolt:

Örömmel jöttem ismét Zala-vármegyébe s fokozni fogja örömeimet, ha a hadgyakorlatok alkalmából összpontosított csapatok ezen vármegye derék lakosságánál, mint nem kellem, ezáltal is szíves fogadtatásra találunk.

Az egyes szavak után, amelyekkel a király a főispán üdvözlő-beszédére válaszolt és amelyeket viharos éljenekkel fogadtak, a király először Jankovics főispánt, azután Csertán alispánt, Kolbenschlag főszolgabíró, majd Festetics Tasziló és Zichy Ágost grófokat, Opris posta- és táviróigazgatót, Tóth

László nagy-kanizsai törvényszéki elnököt, Fabianics Károlyt, Hajós Kálmánt és még többeket kegyes megszólítással tüntette ki. Hajós Kálmántól azt kérdezte.

— Ön is birtokos?

— Nem, felség én ügyvéd vagyok Alsó-Lendván.

— Van-e sok per?

— Per, az van sok, felséges uram; de pénz kevés.

A cercle a Perronon majdnem egy negyed óráig tartott. A király ezután Ottó főherceggel nyitott hintóban az ünnepi díszöltött városon keresztül hajtott, a sűrű néptömeg örömrivalgásától kísérve. A király az új Ferencz József lovassági kaszárnya előtt megállott. Erre a főispán tette őt figyelmessé és bemutatta a királynak Hirschel Edét, a kaszárnyaépítő vállalkozót, kinek kalauzolása mellett megtekintette az építkezéseket, amelyek tetszését nagyon megnyerték. Kitüntető érdeklődéssel kérdezősködött Hirschel Edétől az építés körülményeiről.

Csertán Károly alispán megköszönte, hogy ő felsége kegyes volt a kaszárnyát megtekinteni. Mire a király így szólt:

— Én köszönöm, hogy figyelemztettek, mert a szép épület valóban érdemes a megtekintésre.

Ezután Hirschel Edével kezét szorítva, ismét felült kocsijára és folytatta útját Zala-Ujvár felé, ahová kevéssel 2 óra előtt érkezett meg.

A gróf Festetics Jenő kastélya előtti parkban sorban állott a tábornoki kar és a hadgyakorlatok fővezetősége, a balszárnyon József főherceggel Ott volt báró Fejérváry honvédelmi miniszter is, Tallian őrnagy segédtszettel. A király elléptetett a sor előtt, üdvözölte József főherceget és a többi tábornokokat, legtöbbször kezét fogva és végül a kastélyba ment, ahol ennek tulajdonosa, gróf Festetics Jenő hódolatteljesen

üdvözölte. A király erre megtekinthette lakosztályát.

Szept. 21. és 22-én volt a nagygyakorlat. A király 23-án utazott el Csáktornyárol Bácsbe.

A vármegye házából.

A megyei közigazgatási bizottság szeptember havi üléset dr. prof. Jankovich László főispán elnöke a szept. 12-én tartotta.

Az alispáni havi jelentés a vármegye területén a közigazgatás egyes ágaiban augusztus hónapban előfordult eseményekről előterjesztve, helyesítőleg tudomásul vétetett.

A vármegyei törvényhatósági közutak fentartásához szükséges fedanyag szállításának az 1897, 1898, 1899. és 1900. évekre való biztosítása tárgyában megírt öt versenytárgyalás eredménye előterjesztve, a közigazgatási bizottság, mint legelőnyösebb ajánlattevőnek Graner L. fia cégnek adta ki a jelzett évekre a szállítást.

Zala-Egerszegben a fehérvégi utcában levő kerekvetőknek, melyek egyébként célszerű voltak mellett a forgalom biztonságát akadályozzák, eltávolítása tárgyában indítvány tétve, a közigazgatási bizottság azok eltávolítását határozottan kimondta és az államépítészeti hivatal felhívja, hogy a bazalt makadammal fenntartott uti pályatestet és a sorlak közti utat illetően városi gondorkavicssal tartassa fenn.

Olvasmányt a m. kir. államvasutak szómbathelyi üzletvezetőségének airtára, melyben tudatja, hogy mivel csak legközelebb szeptember hóban tettek vonatát a h. é. vasút menetrendjén, emellett az a kérelem, hogy az 5819/6112. sz. összekötő vonat a Zala-Szent-Ivánról Kanizsára fele reggel 6 ó. 4 percekor induló személyszállító tehervonattal hozassék kapcsolatba, nem teljesíthető; mivel az esetben a 311. sz. vonattal Szombathely felé azaz közönségnek 1 ó. 28 percig kellene Szent-Ivánon várakoznia, midőn ugyanaz eset állana be, mint a 302 számú gyóra és 327. számú személyszállító tehervonat csatlakozására néve lemondott s a mely Zala-Egerszeg város közönségének kerécsé alapján megállítottat.

Kir. tanács-ügyelő havi jelentésében előadja, hogy az idősokban leterjesztette a miniszterhez a csáktornyai áll. polgári fiú- és leányiskola épülete részére pályázati utján készített műszaki terveket.

— A balaton-üredi Erzsébet-szeretetház meléképületek meghiusult pályázata folytán új ajánlat terjesztett fel a miniszterhez. — A kecskényi áll. polgári leányiskola III. ik osztályában eddig jelentkezett ösztöndíjak számához képest a III. ik osztály megnyitására a miniszterrel engedélyt kért. Podbreszten a perlaki járás

uj lényeket teremt. Jó a teremtés meséje a Genesis szerint. Amit az angyal elmondván Ádámnak, ez is elbeszéli viszont neki elményeit, érzéseit, mit teremtése óta átélt.

Most kezdődik a Sátán harca az emberek ellen, felcsodván eséséből. A harc színhelye a föld, ezt kinyomozandó, ér a pokol kapuihoz, melyei a Halál és leánya; a Bűn öríznek. Ez fel-felkelti anyját, hogy nyissa fel a kaput, és felnyitja s a Sátán kilép az ürbe, vezetve a demónoktól, követve a Bűntől és a Haláltól.

Az isteni fényét, mely a mennyből sugárzik, látja meg az új földet, belép. Mentében Urielre akad, az arkangyagra, ki, hogy fel ne ismerje, ő is angyali képet ölt, kérve azt, — hogy mütassa meg neki, az új világot; az éden, mire beugrik a paradicsomba. Itt hallja Ádám és Éva beszédjét a tilalomról s terve kész; de felismeretik, az angyalok felriadnak, bár béka-alakban suttog Évának, az angyal érintésével visszanyeri alakját, mielőtt azonban a harc kitörne, az Egen arany mérleg támad, mire a Sátán elmenekül.

A suttogás Évát azonban már nyugtalanítja, észli a tudás fájának gyümölcséből. Isten erre küldi megváltani az embert bűnéből: fiát s megjövendeli az utolsó ítéletet s ha a pokol megteklik, befog zártnál örökre; ugyancsak a világ akkor tűz által fel fog emésztetni, s hamvaiból új világ, ég támad. Hogy azonban az emberek óvakodhassanak, leküldi Isten Rafael a földre, hogy közölje ezt az első emberpárral.

Ádám és Éva azonban hallgatnak a Sátán szavaira, esznek a tiltott gyümölcsből. Csudálatos

hatás vesz erőt rajtuk, de majd szegény és bánat. Az angyalok eltávoznak, megjelenik Isten fia: kimondani látottuk az ítéletet. Bűn s Halál a földre teszik székhelyüket. Éva, Ádám megbékül, de az angyal kiűzi őket az édenből, s megmutatja nekik egy óriási jelenésben a vízözönt s következményeit — s a megváltást. S ezzel megvizsgálódva, hogy az az embertől származik: távoznak.

A költemény tárgya a legmagasztosabb, ami tollra érdemes. Isteni és emberi, emberi és ördögi, ég, föld, pokol tárgya a költeménynek; a Biblia szerint Isten s ember, ördög érintkeznek — a vallás hitzegővé tesz, s az Isten az ember s az ördög tettei, igyekezete, az Isten egész üdvözítő jóakarata és cselekménye, az ördög erős lelke, kevelysége, az ember ártatlansága, büszkesége, a bűn, halál szövődnek össze a költeményben ragyogó egészszé.

Hiába kárhoztatják az Isten értekezését, Éva, Ádám angol családi nyárspolgárságát, az hogy Milton az embert Istenhez emeli, társává teszi, eszményíti: gyermekét lelke, ártatlan tiszta vallási meggyőződésének kifolyásai; — Istent, embert, ördögöt, eget, földet, poklot csak ez hozhatott nemes összhangba. Jellemei nagyszerűek, fenségesek, méltóságosak, az események pedig kiválóak. Vízitől tán nem oly megfoghatatlanok, megmérhetetlenek, amilyen Dante-e, hol a lelkek mint csillagok ragyognak az egymásba folyó fény sugaraktól, s a misztikus rózsáktól mint felragyognak, ahol tehát a földi élet minden törvénye megsemmisül a mélységtől, melyen a víziók ro-

hannak át; de másrészt a költemény elvitathatlan érdeme az a késztettség, természetesség, mely a hitet úgy tünteti fel, mint valót, s úgy kezeli a maga erős hitével, hogy az igaznak látszik. Költői és mégis igaz maradni s ez igaznak minél hathatósabb kifejezésére törekedni, földolgozni dalát a kifejezendő eszme és célnak megfelelőleg; ez a költő feladata. Igaz lelkésülés, az isteni nagyság és fenség méltó festése, az ember hű rajza; az ideál s a valót itt oly egészbe foglalta, mely őt minden kritikán felül emelte. A vallás, a filozofia, a szeretet kapcsolai fűzik egybe a költeményt; látjuk, hogy nem egyes a teremtés központja; megértjük, hogy Isten egészben munkál, s az emberiségre lódit gondot; felfogjuk, hogy az ember kötelessége, hogy legyen férfi: igaz ember; érje öröm, csapás, ne csüggedjen, de ne is bizakodjék el; elégedjék meg sorsával; ha lehet, válasszon jobbat, ha nem: nyugodjék meg sorsában; tanulja meg vágyait mérsékelni, mert fájdalom éri, mely azonban ne ejtse kétségbe, mert az is csak egy része a boldogságnak. Ki nem olvashatja ki e hatalmas költeményből, hogy a szerelem és szeretet marad örök vigasza a szívnek? Hogy a hit többet ér minden bölcseségnél?

Mondják, hogy Milton hőse: az ördög, s a paradicsomban legszebb a pokol, oly szép, mint tájképei, mint hymuszai. Milton Shakespeare után a világ első költője: s vallási költő.

(Folytatás következik.)

A Gutmann-cég tanninja.

A „Pester Lloyd” mult vasárnapi száma „Magyarország erdőgazdasága a millenniumi kiállítás” cím alatt, Gutmann S. H. nagy-kanizsai cégről megemlékezve, annak kiállítását hosszabb cikkben méltatja, amely közlemény megérdemli, hogy egész terjedelmében közöljük:

A kereskedelem és hitelügyi pavillonban van elhelyezve azon férfiak arcképe-oportija, akik a hazai kereskedelem és ipar alapítása és meghonosítása körül érdemeket szereztek, ezen csoportot Geisei Gutmann S. Henrik arcképe is díszíti, akinek neve a hazai erdőgazdaság fejlődésével és fellendülésével szoros kapcsolatban áll.

A cég alapítása ezen évszázad elejére esik, a folytatódatosan vezetett üzleti könyvek 1821. évtől kezdődőleg, a cég nagy-kanizsai levéltárában őrzöttek, nehány példány ezekből, ugyancsak régi irodaberendezési tárgyakból, a kereskedelem és hitelügyi pavillonban (a régi irodában) van kiállítva.

A cég kezdete tehát azon időre esik, amidőn hazánkban az erdőgazdaságnak még nyoma sem volt és ha sikerült célravezető és okosra munka által a pénzeli vagyonnak milliókat juttatni, ugy ezen eredményhez a Gutmann cég nagy mérvben hozzájárult.

A Gutmann S. H. cég jelenlegi főnökei: Gutmann Ödön, Vilmos, László és Aladar azon művet, melyet a cég alapítója megkezdett, egyesült erővel folytatták, és a Gutmann cég nemcsak bel és külföldön, hanem a tengerentúli országokban is ismeretes, minthogy sikerült neki gyártmányai számára az egész világon kelendőséget biztosítani.

Röviddel a beliscai ipartelep létesítése után 1884. évben az erdő-iparon kívül még hordók és tölgyfakivonat (tannin) gyártását is megkezdte a cég, miáltal eléretett az, hogy a tölgyfahulladékok, melyeknek nem veték eddig különös hasznát, értékes anyaggá váltak.

Már az ókorban ismeretes volt a cseresav antiseptikus hatása, és legelterjedtebb mérvben lett a bőrök cserészése, illetve bőrgyógyászati felhasználva. Az egyiptusiak cserzetek a bőrt, amit a régi sirokban találtak lábbelik és sarkak bizonyítanak. A babiloniak és perzsák haladnak a bőrgyógyászati művészetben, epp úgy később az arabok és morok, akik Spanyolországban a bőrgyógyást nagy tökélyre emelték.

Afrikában a marokkóiak, Ázsiában az oroszok és törökök és Európában a magyarok igen jól ismerték a bőrgyógyászati művészetet, sőt ezen népek mindegyike egy külön módszer szerint cserizte a bőrt, ami hosszabb időtartamra nem maradhatott tiokhán, és így tanulta egyik nemzet a másiktól, míg a bőr kikészítése általánossá vált. — Mindig a cseranyag, illetve a cseresav volt azon antiseptikus anyag, mely az állati bőrökkel vegyűleg egyesült, vízben nem oldódik és a rothadásnak teljesen ellentétl. Az állati bőrök nedves vagy friss állapotban hamar rothadással indulnak, ha megszáradtának, kemények és törékenyek és csak a cserés által lesznek ruganyosak, puhák, hajlékonyak és rothadásnak ellenállóak. Ezen általánosan ismert tény az oka, hogy a cseresav már régóta az antiseptikus hatása anyagok közé számítatik. A Gutmann cégnek gazdag és valóban imponáló fa- és tölgyfakivonat kiállításánál éppen egy egészen igénytelen tárgy bír óriási jelentőséggel, és rendkívül nagy fontossággal, még pedig úgy az állam, mint legnagyobb vasuttolajdóncs, valamint a sok bükkerdő birtokosra nézve. Ez pedig áll bükkerfakból lemezszer darabokból tölgyfakivonattal (tanninnal) telítve, a Gutmann-cég szabadalma szerint.

Teljesítő előkra tudunkkal Bourdon által 1841 évben lett a cserhéj leforrázásából nyert cseresav ajánlva. 1873. évben a francia távirtda kezeléség tett egy nagyobb kísérletet. A Hatzfeld által ajánlott módszer szerint végezte ugyanis a telítést, mely facseresav vasélegoldással telítetett, mely kísérlet eredménye azonban, sajnos, nem jutott eddig köztudomásra. Előbb, amidőn a lassúkéreg korlátolt volt, a rendelkezésre álló gyakran érintetlen erdősegekből, azon tanemből mely a célnak teljesen megfelelt, az igények mellett könnyen kielégíthetőek voltak. Az ipar fejlődése, főképe azonban a fa, különösen a tölgyfa-szükséglet oly módon emelkedett, hogy oly erdők, melyek 30—40 évvel ezelőt még az erdőseghöz számítottak, ma már vagy egészen eltün-

tek, vagy ismét befasítás alatt állanak, mely utóbbi azonban nem tartván lépést a kiállításal, ezáltal a tölgyfa ára Európában nagyban emelkedett, és vasuti talpfaok alkalmas tölgyfa csak drága pénzen kapható. Ez indította arra a vasutak igazgatóságát, hogy tölgyfa helyett egy másik alkalmas fanevet keressenek, és hogy a vasuti talpfaik telítés által lehetőleg tartóssá tenni igyekezzenek.

A vasuti talpfaik telítése többnyire szerves anyagokkal történik, melyek ha bármily okból szétbomlanak, a lát többnyire a szerves helyén megilámadnak és ott elpusztulnak, úgy, hogy a talpfaok nagy részét ezen okból ki kell cserélni. Általánosan ismert dolog az, hogy olyan talpfaik, melyek antiseptikus szerves anyagokkal telítettek, mint p. o. kreosot tartalmú bükker-kátrányolajjal, a rothadásnak annyira ellenállnak, hogy nem rothadnak miatt kell kicseréltetniök, hanem azon okból, mert erőművi kopás által annyira megsérültek, hogy dacára egészéges voltuknak, a pályaból ki kell őket venni, mert a szerveses már nem tart rajtuk. I telítés kátrányolajjal 4—5-ször annyira kerül, mint cinkchloriddal, mely utóbbinak az a hátránya van, hogy idővel kiugyodik, és a szegész helyén, tehát ott, ahol a vasal érintkezésbe jön, elpusztul; mert a vas a cinkchloridot szétbontja, ahol a sósav szabad lesz, mely a farostokat megtámadja és elpusztítja. Ma, amidőn a vasutintézősegek igyekezete odairányult, hogy tölgy helyett más fanevet használnak tel telített állapotban vasuti talpfaokhoz, azon kérdés merül fel, mely fa-nem felel meg legjobban, továbbá hogyan és mivel telítessenek a talpfaik, hogy tartóssak és amellet drágák ne legyenek.

Azon országokban, ahol túnyomban tülevő fak vannak, ezen fanevet használják fel a talpfaokhoz, ott, ahol lombfák vannak, azokhoz nyulnak, még pedig a bükkerfához. — Mután a cserizett bőr, amit már említettünk a rothadásnak konokul ellentétl, és ismert dolog, hogy több vasuti talpfaik párolást albanagytak, mert az határozottan alkalmasnak tartják, mivel a párolás által a talpfaik kilugyodnak, minek következtében a tölgyfával a cserzőanyag-tartalom kisebbedik, vagy pedig egészen kiszivódik, ami a talpfaik tartósságára befolyással van, ezáltal a Gutmann cég azon gondolatára jött, hogy a fat, főképe pedig a vasuti talpfa, tölgyfából nyert tanninnal telítse. A cég éveken át tett kísérleteket, és a talpfaok a pályatestbe rakottak. A kísérletek bükkerfakból telítettek, melyek tudvalevőleg telítetlen állapotban a pályatestbe rakva, csak 2—3 évig használhatók. Egy első-rangu talpfa, egy tölgytalpfa tömörségével 30.5—38.5 kgrm. telítőfolyadékot vett fel, egy ugyanolyan talpfa kevésse tömört fából 42—53 kgrm-t, a Burnett-féle eljárás szerint, még pedig egy óri párolás 1 1/2 atmosph. gőznyomással, egy órai légtisztaással a telítő kazánból, ahol a rikkított levegőnek 140 millimeter sűrűsége volt, azután a telítő anyag 8 atmosph. (nyomással egy órai át a talpfaiba nyomottak. Az ily módon tanninnal telített talpfaik vegyileg megvizsgáltatnak, még pedig: a) egy metszet a talpfa végéből; b) egy metszet a sinek alól; és c) egy metszet a talpfa közepéből. A tannin tartalom ezen talpfaik metszeténél következő volt: a) metszetnél négy talpfaánál 3.58%, 3.26%, 4.03% és 3.99%; b) metszetnél 1.51%, 1.36%, 2.41%, 2.38%; c) metszetnél 1.64%, 1.00%, 1.95%, 1.93%; az egyidőben egészen a fenti eljárás szerint 2.1° Beaume sűrűségű cinkchlorid-lugval telített bükkerfaknál a vegyelemzés következő eredményt mutatott: a-nál) 1.055%, b-nél) 0.820%, c-nél) 0.323% cinkchlorid-tartalom. Ezen összehasonlító táblázatból kitűnik, hogy bükkerfa tanninnal igen jól telítető és miután a cinkchloriddal telített talpfa 34 kgrm-t, a tanninnal telített talpfa pedig ugyanannyit, sőt még többet telvesz, a talpfa pedig az átfűrészesnél a közepén a telítő folyadékkal egészen megtelül, ezen tapasztalat alapján a tanninnal való telítés teljesen megfelelőnek tekinthető. Hogy a tannin antiseptikus hatása teljesen megtelele-e, azt tenyekkel kellett bizonyítani, és amit már említve lett, több talpfa, még pedig 1892. év őszén a pályatestbe rakottak. Folyó évi április hóban ezen talpfaik kiseredtek, és a kiállításban a horvát erdőseleti szakosztályban, valamint a Gutmann-féle kiállításban kiállítottak, ahol meggyőződés szereszhető, hogy úgy az a) és c) metszetek, valamint az átfűrészeit talpfaik még teljesen egészegesek.

főszolgabírójával, a grófi érdekltséggel és az összes előjárásággal megratnyalta Podbreszt, Orehovica, Vularija községek és Szent-Kereszt puszta iskolai csatlakozását. Perlakon a D. K. E. ovodája több ügyében értekezett a felügyelő-bizottság elnökével és a járás iskoláinak állapotáról a járási főszolgabíróval. Az áll. polgári fiú- és leányiskola több ügyében volt Csaktornyán. — A miniszter megállapítván a szent gróti összes felekezeti iskolák államosításának végső feltételeit, a szervezés előkészítése végett volt Szent-Gróton. A. Lendván ülést tartott az áll. polgári fiú-iskola gondnokságával az új iskola épület felavatása ügyében. Ugyanezen iskola bebetorozása és felszerelése a miniszter 1.050 frtot engedélyezett.

Radakovich István pölöskei községi, Molnar Vince alsórajki községi elemi iskolai tanítónak, továbbá Schiller-Mária szepetneki gyermekmenedékházi óvodónak megválasztását a közigazgatási bizottság megerősítette. Sray Ferenc dráva-szentiváni r. k. tanító megválasztását pedig megerősítés végett a bizottság a miniszterhez felterjesztte.

A bellatinzi községi előjáráságnak jelentése az ottani kiseredvelem ügyében, a dobronoki községi előjáráságnak jelentése nyári menedékház megnyitására, a turnischai községi előjáráságnak jelentése kiseredvelem ügyében, a novai járási főszolgabírójának jelentése járási tanítóteleseinek azazalékos elbiralásáról, a kir. tanfelügyelőnek jelentése Orehovicza, Podbreszt és Vularija községek iskolázásának ügyében — tudomásul vétetett.

Kiss Marton salomvári r. k. tanító kérényei illetményeinek hátraleka ügyében a vonatkozó előzetes intézkedések okmányainak beszerzése végett a kir. tanfelügyelőnek kiadott.

A vespémi megyés püspök átirata az iskolai építkezések nyilvánosságáról, tudomásul vétetett. Kerka-Kálóczfa, Kozmadombja községek által egyesülten fenntartott, államszegélyezett községi iskolai tanító választásának ellátásával az iskolaszéki-elnök oly felhívással bizatott meg, hogy a választási napot sürgősen tűzze ki s a választásról a további intézkedések megtétele céljából a közigazgatási bizottsághoz tegyen jelentést.

A gelénházi tanító választás ügyében a kir. tanfelügyelő felhívatik, hogy a díjleveleket az államsegély ügyének befizetése után terjeszse be.

Kir. tanfelügyelő jelentése a 30% os iskola segély ügyében hozott végzésnek Mura-Szerdahely község halogatasá miatt végrehajthatatlanságáról. Ezzel kapcsolatban jelenté, hogy felelősség terhe mellett záros határidőt tűzven ki, a beérkezendő nyilatvány után az egész ügy felterjesztessék a miniszterhez; a javaslatot a bizottság ellogadja.

Nagy-Kanizsa város polgármesterének a kiseredvelem szervezése ügyében jelentése előterjesztvén, az októberi üléshez mulhatatlanul beaküendő jelentés adott halaszásról a miniszterhez jelentés tételük.

A tanító fizetésének 400 frtra való kiseredvelemhez a miniszter a nemes és nagy pécséli ev. ref. iskolának 107 frt, az akalli ág. ev. iskolának 162 frt, a balaton-kiszőlősi ev. ref. iskolának 135 frt, a szent-antalfai ág. ev. iskolának 100 frt, a szent-liszlői községi iskolának 85 frt, a kustánszeki ev. ref. iskolának 85 frt államsegélyt, míg a kacsoraki községi iskolának a tanító fizetésének 300 frtra való kiseredvelemhez 75 frt államsegélyt engedélyezett, miről az érdekelt községek értesítettek.

A bosziói és szegvári r. k. iskolák kérényei államsegélyért pótlás céljából visszaküldettek.

A kir. pénzügyigazgató jelentése szerint augusztus hóban 294.668 frt 30 1/2 kr. adó folyt be. Az év elejétől augusztus végéig befolyt 1,356.056 frt 39 kr., mely a mult év hasonló szakában befolyt 1,442.748 frt 61 1/2 krral szemben 75.691 frt 32 1/2 kr. apadás tüntet fel Augusztus vezén a hátralek a vermezgyében: 1,614.911 frt 37 1/2 kr. egyenes adóban 91.646 frt 51 1/2 kr. hadmenetességi díjban 2,033.482 frt 95 kr. szótölészmavaltsághban, 353.588 frt 21 kr. bélyeg-és jogilletékekben, 6,039 frt 99 1/2 kr. illeték egyenrétékben, 136.083 frt 13 1/2 kr. logyassztási és italadókban, 11,763 frt 98 kr. italmérésai illetékben, vagyis összesen 4,247.616 frt, 90 kr. Leírásba hozott augusztusban egyenes adóban 5,387 frt 30 1/2 kr. fizetési halaszás nem engedélyezett, házdómentesség 3 esetben.

Ezen szabadalmazott eljárás szerint a fa egy a „Burnett-éle rendszer, valamint a javított Boucherie rendszer szerint is tehető.

A Guttmann cég oly gazdagon felszerelt kiállítása legjelentősebb tárgyanak, sőt talán az egész millenniumi kiállítás legjelentősebb tárgyanak, az ócska, több évi használat után a pályatestből kiszedett, tanninnal telített talpfának igen nagy jelentőség tulajdonítandó, mert ezen eljárás jövőben nagy fontosságot nyerhet, mivel egyrészt a több száz ezer hódat tevő, ma még kis értéket képviselő bükk-erdőségek jól felhasználhatók lennének, másrészt pedig a vasutak budget-je a talpfának tölggya-kivonattal való feltöltése által igen jelentékeny megtakarítást mutathatna fel.

Az ócska vasuti talpfát, mely a látogatók tulajdonképp részé által bizonyára figyelemre sem méltatott, mi érdekesebb, és fontosabb kiállítási tárgynak tekintjük, mint a sok fáradsággal a kiállításba szállított óriási rönköket, vagy a művészi módon kidolgozott más fákat. A beisicei telep (Slavoniában) mely mintegy 3000 munkást foglalkoztat, és 1600 lóerővel bíró gőzgépekkel és gőzszivattyúkkal, mintegy 180 különféle fa-munkáló géppel, 20 gőzkazánal, 1700 centiméter futófelülettel, továbbá 9 gőzmozdonyval, 800 vasuti kocsi-val van felszerelve és 200 kilométer kiterjedésű vicinális és iparvasúti vasutonnal bír, és egészségi, valamint társadalmi tekintetben sok most égető kérdést megfélelő módon oldott meg: szaklapokban oly kimerítően és oly gyakran lett méltatva, hogy itt nem akarunk ismétlésekbe bocsátkozni, csak egy igenytelen és nekünk mégis rendkívül fontosnak tekinthető kiállítási tárgyat kívánunk a nem szakértők figyelmébe is ajánlani.

Csesznák-Svastits-ügy.

Zalavármegye alispánjától az alábbi levelet kaptuk:

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Zalavármegyét érdeklő hírlapi hajsza olvasásánál eszembe jut egy periratban foglalt válsz, mely így kezdődött: „a szenvedely elvaktítja az ész, annak szüleményei —“

Attérve a dolog lényegére, kijelentem, hogy azokból a pénzekből, melyeket Csesznák József perlaki ügyvéd az akkori alispán által el nem számoltak állit, egy krajcár sem hibázik; hivatalos kezelésnek megfelelőleg letétből a pénz-tárba szabályszerűen beutalványoztatott; mit igazol a nagym. m. kir. Belügyminiszter ur által 1893. évi március hónapban kiküldött központi bizottság elnöke által felvett lelet, mely a vármegye közönségének a nagym. m. kir. Belügyminiszter ur által megküldött.

De a ki a pénztári kezelést ismeri, annak tudnia kell, hogy az állam által fizetett összegek vagy alispáni rendelettel a tisztviselő fizetéséből visszatartott pénzek, az alispán kezébe nem jöhettek, tehát saját céljaira fel sem használhatja.

A feljelentést és az követő minden lépést személyes hozzonak és háttértségnek kell tekintenem; mit igazol a „/“ alatt csatolt 1893. évi november 16-án kelt — melyet szó szerint közölni kérek — a nagym. m. kir. Belügym. urnak sajátkezűleg aláírt másodfoku feyelemi határozata, melyből kitűnik, hogy ha Meltóságos Svastits Benó urnak, az akkori alispánnak, van hibája, egyedül az, hogy nem törekedett oda-hatni, miszerint a vármegye feyelemi választmánya, önmagáról megtelejkező tisztviselője ellen, a megérdemelt szigor alkalmazza.

Zala-Egerszeg, 1896. évi szeptember hó 18.

CSERTÁN KÁROLY,
Zalavármegye alispánja.

A levélben érintett belügyminiszteri feyelemi határozat ez:

Hivatalos másolat.

Magyar Királyi Belügyminiszter

63431 szám.
III/a.

Zalavármegye közigazgatási bizottságának
Zala-Egerszeg.

Ezen közigazgatási bizottság feyelemi választmányának folyó évi június hó 10-én tartott

ülésében 751—752 szám alatt hozott azon elsőfoku határozatát, — mely szerint Csesznák József perlaki járási szolgabíró az 1876. évi VII. t. cikk 1. §-a pontjában foglalt feyelemi vétségben vétkesnek mondatván ki, ugyanazon törvény 11. §-a b. pontja alapján, közigazgatási végrehajtás terhe mellett 15. nap alatt a megyei szolgák nyugdíj alapja javára fizetendő 300 azaz Háromszáz forint bírságban marasztaltatott el, és egyszersmind kötelezte a vétségügyi szolgálatot teljesített polgári örök részére kiutalványozott pénzbeli illetéktelenül visszatartott összegeket és pedig:

Szent-Mária község elüljáróságának	160 frtot
Alsó-Mihályovecz	160
Alsó-Domboru	160
Alsó-Vidovecz	160
Orehovicza	160
Vullária	160
Légrád	320
Apporovecz	115
Cárkolyván	80

szintén 15 nap alatt a végrehajtás terhe mellett kiszolgáltatni, egy részről Podbreszt község elüljárósága, más részről Csesznák József által az ellen közbetveit felfolyamodványok következtében felülvizsgálván, azt a vétég minősítésére nézve a határozat ide vonatkozó indokainál fogva megértesítendőnek, a büntetés-mérvére nézve azonban módosítandónak, illetőleg Csesznák József szolgabíró hivatalszegéssel büntetendőnek, és az illetéktelenül visszatartott összegek megtérítési kötelezettsége tekintetében a felelősséget ellene megállapítandónak írtattam; mert a vizsgálat során beigazolt, részben vádolt Altal is beismeri, s a feyelemi választmányi határozat indokalaiban részletesen felsorolt és köteleesség sértésnek minősített hivatali visszaélések és vétségeknek felül, Csesznák József az által, hogy a gondozására bízott községekkel szemben, melyek érdekeire és károsításától való megóvására felügyelni köteleességében állott — nemcsak, hogy ezen felügyeleti jogát s köteleességét nem gyakorolta, hanem hivatali tekintélyt és belolyását angyi célok eérésére, és az adózó polgárok anyagi károsításával járó üzérkedésnél való közreműködésére használta fel: a legszigorubb beszámítás alá eső oly hivatali vétséget követett el, mely a legulyosabb feyelemi büntetés-el, hivatalvesztéssel sutandó volt.

A határozatnak azon részét pedig, mely szerini az illetéktelenül visszatartott összegeknek Csesznák által 15 nap alatt leendő megtérítése mondatott ki, azért volt módosítandó, mert a feyelemi hatóságok ily esetben csak a felelősség megállapítására vannak hivatala, a kárkeresetek az 1870. XLII. t. c. 73 § értelmében, a törvénykezési rendtartás szerint illetékes bíróság hatásköréhez tartozván.

Miről a közigazgatási bizottság a folyó évi október hó 27-én 132. szám alatt tett főispáni jelentéssel bemutatott iratok visszaküldése mellett, tudomás és további megfelelő eljárás végett oly megjegyzéssel értesitem, hogy jelen rendelettemmel Csesznák Józsefnek, az ellene a „Függetlenség“ c. hírlap 1882. évi 242 számában megjelent közlemény miatt annak szerzője Loncaarics Lipót ellen a bünvádi eljárásnak hivatalból leendő megindítása irant közvetlenül itt benyújtott „/“ alá idezart folyamodványa is elintéztet nyert.

Budapest, 1883. évi november hó 16-án.
TISZA, sk.

Ezen másolat hitelesül:

ZABORSZKY JÓZSEF,
Zalavármegye kiadója.

Egyeztette: ZABORSZKY Olivász HALASZ.

H I R E K.

— **Kitüntetés.** A király Karabélyos Elek, alsó-erdvái járáshírónak az írelőtáblabírói címét és jellegét díjmentesen adományozta.

— **Esküvő.** Zerkovitz Lajos a Zerkovitz Albert bornagykereskedő cég tagja vasárnap, e hó 20-án esküdtett örök hűséget Rapoch Lujza kisasszonynak, Rapoch Gyula ügyvéd ur leányának Nagy Kanizsán.

— **Társas-vacsora.** Boronkay Károly nyugalmazott tanító tiszteletére — ki 40 évig kitartó ernyedetlen szorgalommal és hűséggel buzgón szolgálta a népoktatás ügyét — karlsruai, a

helybeli ízr. elemi iskola tanítói, szombaton este társas vacsorát rendeznek, melyen a tanügynek számos munkásai, így az ízr. hűködség által fenntartott „Polgári és Felső kereskedelmi“ iskolák tanárai testületileg is részt vesznek. Kivánatos volna, hogy különösen volt tanítványai minél számosabban jelennének meg.

— **Első kerékpár-verseny Nagy Kanizsán.** A „Millennium“ kerékpár-egylet, vasárnap délután rendezte első versenyét a sardi országuton, melyet a közbetjött zápor eső sem birt megakadályozni. Az érdeklődések díjazs serege töltötte meg a sörgyár elött felállított tribünöket, mert a küzdelmek leletle izgalmasnak ígértek. Sajnos, hogy a nevezettek közül *Rottenbiller, Lillits és Wiegand* (Budapestről) visszaléptek, mert őket látta volna mindenki legzavisebben a gépen. Különbön feltűnést keltett az is! hogy Dietrich bécsi sport férfi szinten részt akart a venni a versenyen, holott ez nem volt nemzeti közí, de a bizottság öt versenyen kívül helyezte. A legtöbb díjat Sibirik Adorján (Háshágy) nyerte el és mindenkörön meglehetősen nagy előnyvel. A versenyről a részletes tudósítás a következők:

I. Nyitányverseny: Táv. 2000 m. ind. 3 óra 15 p. 30 mp. Érk. 3 óra 18 p.

Első: Sibirik Adorján könnyen 20 méter előnyvel. Díj, ezüst diszkittünetés.

Második: Puntigam Lajos (Győr) Díj: nagy bronzérem.

Harmadik: Herc Bernát (Szt. Gotthard) Díj: kis bronzjelvény.

Összesen futottak heten kik közül versenyen kívül másodiknak érkezett Dietrich J. (Bécs).

II. Vendégek versenye. Táv. 5000 m. Ind. 5 óra 36 p. 30 mp. Érk. 5 óra 45 p.

Első: egy géphosszár Puntigam Lajos (ezüst diszjelvény és egy 60 koronás diszajándék)

Második: Sibirik Adorján (ezüst érem és egy 30 koronás diszajándék)

Harmadik: Herc Bernát (bronz érem) Részt vettek benne négyen.

III. Kanizsai díj-verseny. Táv. 3000 m. Ind: 4 óra 20 p. Érk. 4 óra 25 p.

Első: Sibirik Adorján (ezüst diszjelvény és a nagykanizsai polgárok diszajándéka)

Második Puntigam Lajos (ezüst érem)

Harmadik Herc Bernát (bronz érem) Futottak négyen.

IV. Millenniumi bajnokverseny. Táv 1000 m. Indulás. 4 ó. 50 p. Érk. 4 ó. 51. 10 mp.

Első: Németh János. Győztes „Kerékpár sport bajnoka“ címet és ezüst bajnokjelvényt nyert.

Második Lackenbacher Iszó (ezüst érem.)

Harmadik Rubinstein Emil (bronz-érem).

Részvettek négyen. Versenyen kívül másodiknak érkezett Mons. Millennium (Strém Otto)

V. Nyeretlenek versenye. Táv 1000 m. Ebben a futamban csak olyanok vehettek részt, kik eddig gépen ültek, de első díjat nem nyertek.

Elsőnek érkezett Herc Bernát (ezüst érem)

Másodiknak Mons. Millennium (Strém Otto) ezüst érem.

Harmadik: Brenner János (bronz érem.)

Rész vettek benne hárman. A verseny mind végig szép rendben folyt le és a győzteseket mindenkor lelkesen megálljenétek. Dietrich J. a „Nyitány verseny“ után elélt a versenyzők sorából, mert egy kisé megropant a sebes hajtásban a dereka. Eate a „Millennium“ kerékpár-egylet tiszteletére a színházban előadták a „Vigéceket“. Előadás után társas vacsora volt a „Polgári Egylet“-ben, melyen hatvanan vettek részt.

— **Szüreti mulatság.** A nagykanizsai ált. munkasképző egyesület kebeléből alakult vigalomrendező bizottság a Polgári Egylet e órára fel-diszített dísztermében folyó évi október hó 4-én saját könyvtári alapja javára, Torma Antal jeles zenekara, valamint 6 pástor, 6 pástor, 1 bíró, 1 bírónő, 1 jegyző, 1 dobos és 1 éjjeli ór (bakter) közreműködése mellett táncosal egybekötött jótékony célú zárkórú szüreti mulatságot rendez. Kezdeté este 8 órakor. Belepti-díj személyenkint 1 korona. Családjegy (3 személyre) 2 kor. 40 fillér. Pahaló 6 korona. Karzati jegy 60 fillér. Felülfizetések — tekintve a jótékony célt — közönségtel fogaditának és hírlapilag nyugtáztatnak. A meghívó másra át nem ruházható és kívánatra a pénztárnál előmutatandó. Karzati jegyek a táncra érvénytelenek.

— **Építő iparosok szakegylete.** Vasárnap délután Mitró József elnökléte által tartott közgyűlésen véglegesen megalakult városunkban

az építő iparosok szakszervelete, mert a többség azon körülményt tartja szem előtt, hogy az egyesület csak úgy felelhet meg kitűzött céljának, ha kiküszöbölgesen szakmabelieket vesz fel köteleikébe, kikre nézve a szakmabeliek érdekeivel birnak, miért is — legalább egyelőre — nem szövetkezik az „Általános munkás-képző egyesülettel.” Az előterjesztett alapszabályokat a közgyűlés — többek hozzászólása után — elfogadta és ennek alapján további 8 választmányi tagot. névleg: Persovits József, id. Horváth Sándor Mező István, Győri János, Gerdeits István, Vándor Béla, Mosnyák Gábor, Stancsics Ignác, Választott. Az új egyesületbe tömegesen iratkoznak be a szakmunkások és így már legközelebb megkezdheti működését.

Rossz villamos lámpák roszul járdák. Pénzszelvények szerkesztőségünkkel, hogy egyes utcákban a villamos lámpák roszul vannak elhelyezve, amennyiben itt ott annyira be vannak zárva az ucai fák lombjai közé, hogy csupán csak közvetlen közelre sugározhatnak fényt. Ennek folytán ezek az utcák (mint p. a Csengery- és Batthyány-utca) holdvilágtalan éjszakákon nagyon sötétek. Most oldalról megpanaszolnánk, hogy a rendőrkapitányság által már régebben kijáratott járdakészítési és javítási rendelet nincs még mindenütt fogantatva. Mindkét panaszú rendőrkapitányságnak szives figyelmébe ajánljuk.

Női iparskola. Budapestén a székesfővárosi hatósága a leányok gyakorlati irányú kiképzésére a III. ker. községi polgári leányiskolával (Bécsi-ut 33-35. sz.) kapcsolásban, polgári vagy felsőbb leányiskolái végzettségű női iparskolát létesített. Ez intézet szerveszeténél fogva ez időedint legmagasabb fokú iparskolaként használnak. A növendékek teljes képzést nyernek a női ipar ágáiban s egyzersmind a női kereskedelmi tanulmányok terén szerint kereskedelmi eler pályákra is elméleti és gyakorlatilag kiképezetnek. A végzett tanítványok vagy önálló iparüzletet nyithatnak, vagy üzletekben levelezői, pénzügykezelői stb. állásokra léphetnek vagy polgári iskolai kézimunka, illetve ipartanítónői szakvizsgát tehetnek a fennálló szabályzatok értelmében. Az intézeti növendékek már tanulmányaik közben keresetet is biztosíthatnak maguknak, amennyiben üzletek vagy magánosok részére megrendelt munkáik árának kétharmadát ki kapják. Ez iskola női iparképzésére a székesfővárosi pályaközösség tekinthető meg. A III. kerületi női iparskolát mint a nők gyakorlati irányú nevelésének egyik határozott tényezőjét, melegen ajánljuk az érdeklődő szülők figyelmébe. A nevezett iskola közelében havi 12-18 forint kaphatnak a tanulók teljes ellátást. A beiratások ez évben október hó 1-én kezdődnek. Rendkívüli esetekben vidéki szülők gyermekei is részvelelhetnek a tandíjmentességben Tanítás díj félétől kint 10 frt.

A kiállítási vásárjáték nyereségtárgyai. A kereskedelemügyi miniszter már kivezette a kiállítási tárgysorsjáték nyereségtárgyainak megvásárlására a vásárló bizottságot, amely már meg is kezdte a vásárlásokat. A bizottság összesen 19,848 nyereségtárgyat vásárolt össze. Ezek közül lesz egy 20,000 korona értékű, egy 10,000 korona értékű, egy 6000 korona értékű, és tíz 2000—2000 korona értékű. Az eddig vásárolt tárgyak közül kiemeljük azt, amely a második fonyeremény lesz, s amely pompás brilliánt diademból, brilliánt brosból és egy pár függőből áll. Vasárolt ezenkívül még a bizottság egy teljes őr szobaberendezést is, mely mahagóni lából bronz felszere ésekkel készült és amely gyönyörű kivitelénél fogva a kiállítás ideje alatt méltó feltűnést keltett. A többi vásárolt tárgyak a következők: egy gyönyörű ezüst tálcá, egy nagy fedele pokál, egy gyémántbrosz három gyönggyel és egy rubinból, 2 karperec, 1 női és egy férfi óralánc, három brilliáns gyűrű, 6t díszes ezüstserleg, különféle asztaldíszek, 3 díszeszkény 100—100 korona értékben, egy díszmű lakatosoaleti-tűkör 2000 korona értékben, 3 szalon-székény 1000—1000 korona értékben, porcellán dísztányérok, függő lámpák 400 korona értékben, tizenkét személyre való asztalkészlet stb. A vásárolt tárgyak egész részletes jegyzékét az érték megnevezésével és az eladó nevével együtt legközelebb közzé fogjuk tenni. A vásárló-bizottság természetesen napról napra folytatja vásárlásait és minden csoportra kiterjeszti figyelmét, a hol csak a célnak megfelelő vásárolható tárgy van. Megjegyezzük még, hogy sorsjegyek, darabokint 20 krajcárjával, kaphatók a kiállítás

igazgatóságánál, az összes dohánytözsdekben, továbbá a tóelaruító helyen: Károly-körút 24. szám, a honnan a pénz előleges beküldése mellett bérmentve küldik meg a megrendelőnek a sorsjegyeket.

Öngyilkosságt kiáltás. Kedden reggel 10 órakor Stern Albert egy 76 éves személy házába, kit már évek óta gyógyíthatatlan betegséggel kínoz, — hogy nyomorító családját megmentse e teheről egy tompa konyhai kessel nyakán három sebet ejtet. A gyors orvosi segély megmentette életét és most az izr. kórházban gyógykezelik az ekeseredeti szegény embert.

Olcsó kézfecskendő. Lakatos Lajos szabadkai lakos igen olcsó és nagyon celszerű kézfecskendőt talált 10l. 13—15 méter ma usra vagy távolra hord, erőteljes vízszugárral. A cső végére vízszóró rósa is illeszthető és így kerti öntözésre rendkívül alkalmas. Találománya szerkesztőségünkben gyakorlatilag is bemutatva. Egyszerű, kicsiny szerkesztési a gépesek; rozsdamentes anyagból van. Keletkező kisebb tűzcsővel is sikerrel használható. Ár: 2 frt 50 kr. A feltalálóval a Korona szállóban lehet találkozni, hol a megrendelés is eszközölhető. Kert és háztulajdonosoknak elégsé nem ajánlható ez olcsó találmány.

Tanító, mint gyümölcsész. Hogy a la-ú-i tanító privat szorgalmát a keze ügyében álló eszközök útján mily szép eredményt érhet el; fényesen mutatja Söringer Károly magyarszerdahelyi tanító példája, aki a gyümölcsenyertes terén is jeles szakemberré küzdött fel magát. Gyümölcsös kertjének terméséből messze vidékről rendelnek meg és szállítatnak almát, körtét. Minden évben szép mennyiségű faigyümölcsöt szállít rendszeres vevőinek, különösen Nagy-Kanizsára is. Ez évben is néhány száz darab „canadai ranét”, — „ranét de praede” — „arany ranét”, — „sujtasos ranét”, — „kalvil blank” — és fehérr pogácsa almát, továbbá „dilatvone” és „brusz venusa” teli kirtét fog produkálni. Most már csak a megrendeléseket várja régi vevői részéről. — Szép példaadás ez arra: hogyan lehet talán a szabad időt a gyümölcsös kertben eltölteni gyümölcsözöléggel.

Tűz-murakeresztúr. Szept. 19-én este Tócs József, murakeresztúri lakos hazánál tűz ütött ki. Elégelt 3 ház, 6 melléképület, sok kutorica és szén. A kárt 1542 forintra becsülték, melyből 700 forint biztosítás útján megtérül. Leljeleznék értékesítése szerint az olás vezetés körül különösen Piller Pál murakeresztúri apatplébános tüntette ki magát. Fekete József pályafelvirgató, a murakeresztúri tűzoltók, továbbá Varga Ferenc, tanító, tűzoltó főparancsnok és Pokecz István közsegi biro vezetése mellett a tüzoházai tűzoltók nagy önfeláldozást tanúsítottak a tűzoltásban. — A károsultak majdnem mind szegény emberek.

Vásárlások az ezredéves kiállításán. Az országos iparegyesület nevében a következő felhívást bocsátottak ki: Az ezredéves országos kiállítás általánosan elismert erkölcsi sikerét nagy mértékben előmozdítaná, ha a hazai közönség a kiállított iparosok által hozott áldozatokat keifőképén méltánolná. Ez természetesen első sorban a kiállított tárgyak megvásárlása által történhetik. Előkelő körünk és általában nagy fogyasztó közönségünk a kiállítás meggyőződhettek a magyar ipar versenyképességéről és számosan oly kiünő tárgyat találnak az ipari csoportokban, amelyeknek megvásárlása által jelentékeny szolgálatot tehetnek a kiállításban részt veit iparosoknak. Az ezredéves kiállítás messzeható jelentőségénél fogva is bizonyárokban kívánunk egy-egy emléket beszerezni, hogy a későbbi nemzedékek méltánylását is biztosítsák a nagy nemzeti ünnepe-méltó kerete számára. Felhívjuk tehát a mélyen tisztelt közönséget, hogy a kiállítás hátralevő rövid idejét egyrészt szükségleteik fedezésére, másrészt emléktárgyaik bevásárlására a legjobban felhasználni veskedjék; hogy a hazai ipar iránt való elismerést az ezredéves ünnepe alkalmából méltóképpen kifejezésre juttassa. Budapest 1896. szept. 15-én. Az országos iparegyesület nevében: Gróf Zichy Jenő, s. k. elnök. Gelléri Mór, s. k. aligazgató. A szept. 26-iki tömeges lelrándulás alkalmával módjában lesz városunk és vidéke felutazó közönségének is a felhívás szellemében cselekedni, amivel kétségtelenül a hazai iparnak pártolásához járul jelentékenyen.

A lótenyésztés emelésére alakult részv. társaság. Budapest Tattersall (külső

keresési ut 17—19. a keleti pályaudvar leszálló udvarával szemben) t. évi október hó 4. 5. és 6-án luxus lóvásári rendez. Bejelentések szeptember 15-ig a „Tattersall” titkársághoz intézendők honnét kívánatla bejelentési lapok a hatlapjaikon foglalt vásárszabályzatokkal egyetemben hárkinek megküldetnek. Katalógusok szeptember 20-ól kaphatók. Az igazgatóság.

Szinészet.

Szombaton Hegyi Janka jutalomjátékául adták a „Citerás”-t. Igen laza előadás volt ez, melyből teljesen hiányzott az összhang. Eltekintve az általános szerep nem tudásról az énekszámok sem sikerültek. Legtöbb élvezetet nyújtott mind ezek dacára Kalmár József (Rikardo) szép és tisztá éneke, valamint ügyes játéka is.

Vasárnap délután „Aki baba és a 40 rabló” került színre.

Este „A vígcsé” ment második-zor. Hétfőn: Mezei Andor javára „Don Cezar”-t mutatták bel sikerült kerek előadásban. Ez az előadás mint egy arra volt rendelve, hogy a szombat esti sikerlenségét felejtse-se velünk. És ez valóban sikerült is színészeinknek. Mezei Andor (Don Cezar) ez alkalommal igazán remekelt. Leopold Franciska (Melitana) gyönyörűen énekelte és mindvégig hatást játszott a szép utcai énekesnő szerepé. Hegyi Janka (Puebló solymár) kedves jelenség volt a szinpadon. Delli Henrik (a király) nem csak szépen játszott, de ezáltal énekszámait is letele sikerültek.

Kedden: „A dolozai nádor lányá” került előadásra. Herczeg Ferenc remekdarabját tan még egy szinpadon sem verték annyira agyon, mint most nálunk. Színészeink valóságos torz alakokat mutattak be. Lomniczi (Tarján Gida) csapni valóan rosz volt. Az alakításából hiányzott az előkelőség, a könnyedség és egy cseppet sem láttunk a gavalier főhadnagy igazi karakteréből. Ugy járt, kelt, mintha csak gumai létszárja lettek volna. Különbem nem hágathatjuk el azt sem, hogy a szerző elég szépen írta meg az ő szerepét és így neki nem lehetett szüksége arra, hogy közbeszart túlelenségekkel traktálja a közönséget az iró rovására. Seitner Aranka (Jób Vilma) kezében teljesen elmo-ódott a büszke, majd szentimentális leány szép szerepe. Az Arzelem hullámzótt gyors változásai sosem voltak elég közvelenek, sosem kifejezők. Az ő alakításából a szív, a lélek hiányzott. Kár volt neki e szerepe vállalkozni. Sárközi (Szentfary-százados) inkább hasznított egy kutyamóvó tiszti-szolgához, mint egy dzs-zntímen amatőröz. Ami szepet és kedveset láttunk, azt egy-dől Aranyossy Jankának (Szentfaryné) köszönhetjük. Ő mint readesen, bravuron oldotta meg nehéz feladatát, és a közönség elismeréssel adózott: többszörönként még nyitl színen is zajosan meztapsolt. Csókné (Domaházyne) finom előkelő járákat még a rosz partnerek sem tehettek főnkre.

IRODALOM.

A Millenniumi kiállítást látogató közönségnek különös figyelmébe ajánljuk a következő kiállítási Kanizsákat. Gelléri. Kiállítási katalus 50 kr. Ezredéves Magyarországi múltjából és jelenéből számos képpel 1 frt. Ugyazn német nyelven. 1 frt. Boros: kiállítási képes útmutató 50 kr. minden vevője 500 koronát kap, ha a kiállításra utazás vagy oit tartózkodása alkalmával baleset éri. Palóczy Budapest és Ezredéves kiállítás Baedekerszerű útmutatója vászonba kötve tervrajzzal és számos képpel 1 frt 20 kr. Budapest és az ezredéves kiállítás. Képes útmutató számos képpel és tervrajzzal 50 kr. — Budapest tervrajza madártávlatból a főbb épületek rajzával 1 frt. — Budapest tervrajza kiállítási térképpel 50 kr.

Szerkesztői üzenet.

Languiz. Köszönjük. A levélben érintett közleménynek szinét se láttuk. Postán vagy alkalmitag jött?

Felelős szerkesztő:

Dr. LÓKE EMIL.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

Hirdetések:

Vadászati bérlet.

A Méltóságos esztergomi főkáptalan somogy megyei uradalmából a Tapsony és Zenyéri köz-égek határában fekvő 4213 katastralis hold mező és erdő birtokán a vadászati jogot folyó évi október hó-1-től egymásután következő három évre zárt ajánlatok útján bérbe adni szándékozik.

A zárt ajánlatok egyenesen a méltóságos főkáptalanhoz Esztergomba adandók be szeptember hó végeig.

A szerződési feltételek a tapsonyi tisztartásági iró-dában megtekinthetők.

Az uradalmi tisztség.

A nagy-kanizsai takarékpénztárnak, a Takarékpénztár-utca és Deák Ferencz-tér sarkán levő házában, az ezidő szerint ifj. Rosenberg Miksa által bérben birt

bolthelyiség

1896. évi november hó 1-től bérbe vehető.

Bővebb felvilágosítás a nagy-kanizsai takarékpénztárnál nyerhető

Hirdetések

felvétetnek Fischel Fülöp könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy daczára a nagy csapásnak, mely engemet és gyermekeimet boldogult férjem elhalálózásával ért, úgy a

nagykanizsai bazar épületben, mint Budapesten a Koronaherczeg-utczában lévő bútorüzleteket

továbbra is fenntartom a magam és fiam szakszerű vezetése alatt; főtürevésem oda fog irányulni, hogy pontos és lelkiismeretes kiszolgálás által a nagyérdemű közönség bizalmát ezután is kiérdemeljem.

Magamat a nagyérdemű tisztelt vevő közönségnek pártfogásába ajánlom tisztelettel

özy. Flalovits Lajosné.

RECHNITZ JÓZSEF

okleveles táncztanár tánciskolaja

Nagy-Kanizsán az Arany Szarvas szálloda dísztermében.

Mély tisztelettel értesitem a n. é. közönséget és tánc- kedvelő ifjúságot, miszerint előnyösen ismert

tánciskolámban

eddig a lehető legjobbnak bizonyult, könnyen felfogható táncztanmódszerem szerint az összes modern táncokból oktatást adok.

Kívánatra házon kívül is oktatok.

A tanfolyam a legújabb francia tanmódszer szerint f. é. szeptember hó 29-én veszi kezdetét.

Működésemet teljesen a táncművészet oktatására terel m.

Az oktatásban, melyben a test szabályos és kellő könnyed tartására suly helyeztetik, részt vehetnek gyermekek épügy mint a felnőttek.

Tanulók felvétetnek naponta lakáson: Király-utca Boronkay-féle házában, ahol bővebb felvilágosítás nyerhető.

A táncórák pontos betartása különös figyelemmel történik

Kiváló tisztelettel

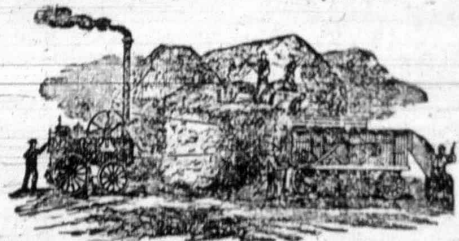
Rechnitz József

okleveles táncztanár

Felhívás! A t. c. szülőket figyelmeztetem, hogy az általam feltalált legújabb rendszer szerint a gyermekek egyentartása fejlesztve lesz.

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárak Budapest Váci-körút 63. sz. által a legutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gözcsaplógép-készletek 20, egész 12 lóerőig, továbbá Járgány- csaplógépek, lisztitő-rostlák, kun- kulnyozók, kaszáló- és aratógépek, boronák, szénnyújtók.

„COLUMBIA” a legjobb sorvetőgépek, szecskavágók, répvágók, kukorica- morzsolók, darálók, őrlő-malmok.

Egyetemes aczell-ekék és minden egyéb

2 és 3 vasú ekék gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kiodantra ingyen és bérmentve küldetnek.

Beszerezés:

F. a. c. s. a. Olloplé hás.

Ide intéendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Rendeltetve levelek csak ismert korszakból fogadtatnak el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajcár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-Kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letényi takarékpénztár, a „nagy-kanizsai malátagyár és serfözde r. t.” hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint két szer: vasárnap és csütörtökön.

Kiadóhivatal:

Városház-épület: Fischei Fülöp könyvkereskedés.

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Egész évre 12 korona (6 frt — kr.)
Félévre 6 korona (3 frt — kr.)
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr.)

Hirdetések jutányosan mármintatnak

Nyilttér postiszora 10 kr.

Előfizetésnek, valamint a hirdetéseknek vonatkozó Fischei Fülöp könyvkereskedésbe intéendő.

Háboru és béke.

Nagy-Kanizsa, 1896. szept. 24.

(—n.) A békekongresszus, melyről már előbbi számunkban cikkeztünk, befejezte ülését. Az ott megjelentek sok szép reménnyel, sok üdős feltétellel távoztak, kiki a maga hazájába. Vajjon lesz-e sikere működésüknek? Vajjon elképzelhető-e, hogy belátható időben, a mikép az egyik felszólaló kifejezte magát, a háboru a mult emlékei közé fog tartozni, s legfeljebb a hadiszerek, fegyverek, felszerelések fogják megőrizni azt, s a nemzetközi békebiróság minden eshetőséggel szemben meg fogja tartani a békét? Nem mond-e ennek ellene maga az emberi természet is, és elgondolható-e, hogy a nemzetközi békebiróság minden esetben oly objektív ítéletet hozhat, hogy mindakét fél belenyugszik határozatába? Nagyon szkeptikusok vagyunk evvel szemben.

A történelem egész tolymában látjuk, mint gyül fel időről időre a népek között az az ellenszenv és gyűlölet, mely végre is véres háborura vezet. Hiszen megtörténik és megtörtént ez sokszor fajrokon népek között is, hát még olyanok között, a hol közös jellemző vonás alig van. Hiába hivatkozik ilyenkor az ember a humanizmus

követelményeire; hiába festi élénk színekkel a háboru borzalmait, és iszonyu következményeit; hiába mutat rá az emlékezetben élő borzalmas példákra, a békés falvak és városok teldult lakóhelyeire, az ipar, a kereskedelem, a művészet vívmányainak rombadótt emlékeire. Az emberi vad természetüket az ilyenekre, csak a véres boszu tölti el szívét, s egész lelkét megsemmisítve.

Igaz, hogy a jelenkor háborui nem tarthatnak oly sokáig, igaz hogy a jelenkor háborui által ütött sebek is talán hamarabb begyógyulnak, de kétségtelen, hogy a jelenkor rövidebb ideig tartó háboruinak is iszonyu a hatásuk, s végtelenül fájdalmasak a következményei; — és mégis, minő teljes megváltozása az emberi természetnek szükséges, hogy a háboru egészen megszűnhessék; minő előfeltételek szükségesek ahhoz, hogy általánossá váljék az óhaj, hogy a háboru — ezt a szükséges rosszat — egy nemzetközi békebiróság ítélete váltsa fel?

Meglehet, hogy a halaadás a civilizációnak ezen érett gyümölcsét is meg fogja hozni, de ki merné megővendőlni, hogy ez az idő mikor fog bekövetkezni? Ugy hisszük, hogy ilyen ember nincs. A jövőbe tekinteni, mikor az államok politikai életének

egész rendszere egy pillanat alatt a radikális változás tüneteit mutathatja, teljes lehetetlen; és hiába való dolog volna előre meghatározni valamit, a mi minden körülmények között meghatározhatatlan,

Nem szabad azonban elfelednünk, hogy az interparlamentaris konferencia, az az illusztris testület, mely az alkotmányos országok legkiválóbb parlamenti képviselőit foglalja magában, ugyanannak az eszmének szolgálatában áll, a melynek a nemzetközi békekongresszus. Alig fejezte be emez ülését, amaz kezdette meg nagyfontosságú gyűlésését Szilágyi Dezsőnek, a magyar képviselőház elnökének, elnökle mellett. A legkiválóbb politikai férfiak vesznek részt e tárgyalásokban, oly férfiak, kiknek szava hazájukban döntő súlylyal bír. Azért bármily szkeptikus érzülettel viseltessünk is a békekongresszus működésének sikere iránt. látva ezt, hogy az interparlamentaris konferencia minő mély tudással és alapos ismerettel tárgyalja az a nemzetközi békebiróság lehetőségének kérdését és mindazt, ami ezzel összefügg; lehetetlen egészen feladnunk a reményt, hogy módját éjti talán a békés elintézésnek két viszálykodó fél között s így mellőzhetik talán a háboru kitörését. Csak a románok — Urechia és társai — tartották magukat,

A „ZALA“ tárcája.

Vallási költők.

— A „ZALA“ eredeti tárcája. —

Iris: Baboss László.

Jósló igéd, áldott jóvendő, mily Hamar megmérte e muló világot,
S az idő utját, meg majd ez idő
Megáll, leszezegetten! Tul a mélység
És végtelenség van már, melynek szem nem
Láthatja végét. Nagy, mély oktatással
Meggék tovább s elmémbe nagy békével.
Szívig van, mennyt elbir, a tudásból
Édnyem, többre vágyni: örület von.
Most már tudom, hogy legjobb szót fogadni,
Szeretni, félni, őt egyetlen Istent,
Szeme előtt járkálni szüntelen,
Gondoskodását megismerni mindig.
S csak benne bízni; minden művei
Föltött irtalmak, megyőző a rosszat
Jó által és nagyokat művelő
Kis dolgok által, gyengének itél
Tárggyal világ hatalmát leverő
S világ bölcsét az ügyügy szeliddel;
A szenvedés, az igazság miatt
Erősség a legfényesebb győzelemre;
Hogy a hívőnek életkapuja
Hálál; tudom már megtanítva
Annak példája által, ki örökre
Áldott Megoldómnak immár megismerék.

Bár nem emelkedik Dante, Tassó, Milton mellé,

a serafi költészet alapítója: Klopstock, mégis megérdemli, hogy mint a vallás a hazaság s barátság megénekelőjéről megemlékezzünk. Milton Elvesztett paradicsoma buzdította Messiás megírására, legkifűnőbb költeményei azonban himnuszai s odái, melyek emelkedett hangulatuknál fogva a zsoltárokra emlékeztetnek; míg egyházi dalai kevésbé sikerültek. Főműve azonban a Messiás maradt, amelyet 20 években, 25 év alatt tudott befejezni a Messiás a megváltó életét tartalmazza „Jeruzsálemba menetelétől, mennybe menetelig”. Tárnya a bűnös ember megváltása; a mennyben az Isten és fia tanakodnak az ember üdvé föltött s megkötik az új szövetséget s a fiu késznek nyilatkozik megváltani az embert saját vérével, mire az atya kijelenti, hogy a véraldozatot elfogadja s az embernek bűnét megbocsátja. A II. énekben, a pokolban, ennek fejdelmei összeesküsznek a Messias ellen, a III. énekben az Olajfák-hegyén találjuk Krisztust, tanítványai között, azután a cselekmény megszűnik: a tanács elvégzi Krisztus halálát, a másikban Krisztus a halálra készül, az 5-ik ének Krisztus szenvedését, 6—7. Judás árulását, a 8—10. ének halálának leírását tartalmazza.

Eddig a költő teljes lelkesedéssel van tárgya iránt, a későbbiekben a cselekmény s az anyagból kifogy a költő s alig marad más, mint Krisztus feltámadása, átváltozása, s mennybenmenetele.

A keresztény fellegős s a bibliai történet adta a költemény szálaait Klopstock kezébe, s míg Miltonnál az ember eleste a fő momentum, melyen

a mese épül addig Klopstocknál, az embernek Isten általi megváltása a fő, s azért teszi az a színhelyet a pokolba, ez az égbe. Ha Klopstock ezután költeményében helyet hagy a elest embernek is, költeménye bizonyára az emberiség talaján biztosabban gördülne célja felé, míg így a cselekmény elhanyagol; a megfoghatatlan dolgokat nem-képes kifejezni, s a testeiket lélekke változtatva, a képzeletbe temeti.

Klopstocknak azért sokat köszön a német irodalom, mert ő a német irodalom megteremtője, az ész s szellem költészetét a szív érzés és kedélyre fektette. A gondolatok nagyszerűsége, és lényegessége, az erőteljes nyelvezet, s a classikai forma ügyes kezelése urálja költészetét.

III.

A francia classicismus ridegségével conventionalis uzusával a kedélyeket nem levén képes kielégíteni, valamint hogy Racine s Corneille antik-szerű tragediái sem, a szellem a megrázkodtatások után vigaszt, atheizmus s voltairizmus helyett romanticoizmust, bensőséget, hitet és vallást keresett; s erre az utat Chateaubriand: „A kereszténység szelleme” című művével adta meg követőinek, kik között legjelesebbek: Lamartine, Alfonz De Vigny, s Hugo Victor.

Lamartine 1790-ben született Maconban régi nemesi családból. Bellej-ben tanult, s azután utazást tett Itáliába. A Bourbonok visszatérével a tisztóságra lépett. 1120-ban jelent meg első költemény-kötete: „A költői gondolatok” nagy tettség között, mely őt a benne költőileg lefestett

távol e konferenciáról. Ismerjük az okokat hiszen a múlt évben a brüsszeli konferencia alkalmával kudarcot vallottak megkísérelt nemzetiségi agitációjukkal, melylyel a magyar nemzetet beteketíteni igyekeztek, ott is elakarván hitetni, hogy a magyarországi oláhok minő rettenetes elnyomatást szenvednek. Csakhogy a Brüsszelben megjelent tagok nem ültek fel nekik. Az interparlamentáris konferencia Budapesten nélkülök is fog végezni, valami nagy tisztesség nem érte volna, ha meg is jelennek. Így sajnálatuk kifejezését egyszerűen tudomásul vették —

Hogy minő eszközökkel képesek a mi román szomszédjaink dolgozni, mutatja az a lapokat bejáró hír, hogy a román liga emberei az interparlamentáris konferenciának jelenleg Budapesten időző idegen tagjai közül különösen az olaszokat meghívták, hogy jöjjenek Bukarestbe, mert Urechia és társai király Ő Felségének Bukarestben való tartózkodása alkalmával mintegy ellentüntetéskép konferenciát akarnak tartani. Ez a hír eddig valón nem bizonyult, mert az interparl. konferencia olasz tagjai megkérdezettvén, kijelentették, hogy ilyen meghívót nem kaptak, a mit különben felháborással visszautasítatnának.

A külföld végre tán mégis tisztán fog látni, és helyes értékük szerint fogja megítélni a románok rugdalózásait.

A vármegye házából.

Zala vármegye törvényhatósági bizottsága Zala-Egerszeg 1896. évi október hó 1-én s folytatva törvényhatósági bizottsági közgyűlést tart, következő tárgysorozattal:

- 1 Alispáni jelentés a törvényhatóság állapotáról.
- 2 Az elhatározás által megüresedett arvaszéki elnöki állásnak, s az ezen állásnak betöltése következtében esetleg megüresedő más tiszti állásoknak választás utján való betöltése.
- 3 A n. m. kir. belügyminiszteriumnak f. évi 60366/LL sz. a. kelt körrendelete az 1897 évi megyei költségvetés elkészítése és feltérjesztése tárgyában; — ezzel kapcsolatban a vármegye 1897 évi költségvetés tervezete.

4 A vármegye alispánja az 1897/8-ik évre szerkesztett utlen/ártási költségeloirányzatokat jóváhagyás végett bemutatja.

5 A megyei számvétség előterjesztése az 1897 évi bevételek költségke ledezésére szükséges pótlódó megállapítása tárgyában.

6 Az 1897 évre szükségilendő katonaszállásosai pótlódó tárgyában.

7 Küldöttiségi jelentés egy önmálló vármegyei mérnöki hivatal felállítására tárgyában.

8 Küldöttiségi jelentés az utadók egyrészen természetben való kiszolgálása tárgyában szabályrendelet alkotása iránt.

9 A n. m. kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur rendelete a kéményseprési ipar gyakorlata névze az 1895. évi december hó 2-án tartott közgyűlésen alkotott m. szabályrendelet tárgyában.

10 Ditrich János és Gallits József kéményseprők kérvénye a csakornyai járásból álló kéményseprői munkakerület kettészása iránt.

11 Tapolca nagyközség szervezési és egyéb szabályrendeletei.

12 Ugyanannak a tanítói javadalmazás tárgyában hozott határozata.

13 Nagy-Kanizsa r. t. város képviselőtestületének a Kazinczy-utcai iskolához telepitése tárgyában hozott határozata.

14 A t.-s.-s.-m. közigazgatási kérvénye fizetésének felemelése iránt.

15 Draskovecz. és Hamusóvecz községek határozata a közigazgatási fizetés leszállítása tárgyában.

16 A Belicza és Órség községekből álló örségi közigazgatás elnevezése tárgyában jelentés.

17 Légrád községnek a községi legelő kezelése tárgyában hozott határozata.

18 Tót-Szent-Márton és Molnari községek határozata a nyári menedékház és a községi tanító segélyezése tárgyában.

19 Mayer László zalabéri lakosnak községi kisbíróvá történt választására vonatkozó iratok bemutatásának.

20 Tihány község határozata a kisbírói állás megszüntetése tárgyában.

21 A boldogfai községi elöljárók választására vonatkozó iratok lelebbezés folytán bemutatásának.

22 A fogadók, vendéglő, kávéház és kávéház iparokról szóló szabályrendelet módosítása.

23 A regalejog alapján gyakorolt italmérséki fizetésekről szóló szabályrendelet módosítása.

24 Csesztreg község határozata, melylyel a csesztregi róm. kath. templom kibővítése költségeire az urbések erdejéről három évi vágást teljani.

25 Tormaöföld község határozata a boritaladók kivétele tárgyában.

26 A felsőszemenyei közgyám kérvénye fizetése megállapítása iránt.

27 A letenyi közgyám kérvénye fizetése megállapítása iránt.

28 Unger Kálmán vármegyei III-ad sijege és Záborszky Géza vármegyei körpóti számláinak egy évi önkéntesi szolgálatuk teljesítésére szabadságidő engedélyezése iránt.

29 A vármegyei hivataliszolgák kérvénye az iránt miszerint a 11833/9 jk. számú azon közgyűlési határozat, hogy a lojós év a nyugdíjazásnál 3 évnek számítassék, reauk is kiterjesztessék.

30 A n. m. kir. belügyminiszteriumnak 41558/VI-h. sz. a. kelt leirata a köveskálai gyógyszertárnak Kövágó-Eörsre-leendő áthelyezése iránt.

31 Nagy- és Kis-Rada községek folyamodványa a pacsai községességi körből a kis komáromi körrovozi kerületbe leendő beosztása iránt.

32 Csicsó, Szent-Jakab és U-Budavár községek folyamodványa, a monostor-apáti körrovozi körből a köveskálai körrovozi kerületbe leendő beosztása iránt.

33 A vármegye alispánjának előterjesztése a magyar nyelvben jelekadó muraközi és vendvidéki tanítók és tanulók évenkénti megjutalmazására megszavazott 300 frtnak minő alaptól ledezése iránt.

34 Lesencze-Tomaj község képviselőtestületének községi utirány megváltoztatása tárgyában hozott határozata törvényhatósági jóváhagyás végett bemutatásának.

35 Zala-Egerszeg r. t. város képviselőtestületének a zalaegerszegi elemi iskolák államosítása tárgyában hozott határozata és a szerződés törvényhatósági jóváhagyás végett bemutatásának.

36 Csukovecz község képviselőtestületének telekkönyvi kiigazítás tárgyában hozott határozata törvényhatósági jóváhagyás végett bemutatásának.

37 Szigliget község képviselőtestületének telekkönyvi kiigazítás tárgyában kiállított nyilatkozata törvényhatósági jóváhagyás végett bemutatásának.

38 Tapolca község folyamodványa községi pótlódó leirata tárgyában 9562/86 jk. sz. a. hozott tvh. bizottsági közgyűlés határozat helyesbítése iránt.

39 Zalaber község képviselőtestületének a község 1400 lros regale költségének eladása tárgyában hozott határozata törvényhatósági jóváhagyás végett bemutatásának.

40 Sarmalek község birájanak folyamodványa a zalavölgyi h. é. vasutra megszavazott 2000 lrt hozzájárulási öszeg erejéig a keszthelyi takarókpénztárral kötött kölcsönüggyben kiállított közigazgatási okirat jóváhagyása iránt.

41 Felső-Eörs község képviselőtestületének községi pótlódó törleas tárgyában hozott határozata, az ezen határozat ellen az ottani tanító által beadott felebbezéssel együti bemutatásának.

42 József-leherceg Ötensége kuszónato leánya: Mária Dorothea kir. főhercegnő Ötensége eljegyzése alkalmából intézett átvözlő leirata.

szalon-élet s europai hangulat folytán egyben jeles költővé avatta; amely meg emelkedett „A vallási és költői hangzatok”-kat és „Josephyn” c. ydilli eposza által. 1830-ban a francia akademia tagja, 1848-ban miniszter lett. Historiai műveit nem említve, bátran állíthatjuk, hogy Lamartine a vallás költője: Isten, természet, ember vannak beleolvva költeményeibe a legszebb változatossággal s a lélek küzdelme, harca a kétséggel az isteni felé törve, — a hit szárnyain a magasba. Elegiái a kibárandult szív sohajai, s töprengések a világ rendje fölött, mélabus merengések, miket a mulandóság érzete szül, s mely a nagy természetben kívánja elérni enyészét. Tan Byron világfájdalma, tán Ossian, vagy Chataubriand tették illyenné Lamartinet, de az tény, hogy a francia lyra megteremtője s igazi vallási költője: Lamartine.

Lamartine nyelve dallamos, de a költemények ünnepélyes hangja farsztós s a páthosz folytán vezienek természetességükből; a hit igazi balzsama azonban nem mindenik költeményét hatja át; sőt a küzdelem, a vergődés, a bizonytalanság áccordja tör át rajtuk. Költeményeinek egyik legzebbike a következő:

A haldokló keresztény.

Mit hallok? Kondul a szt. harang fölöttem.....
Mily csoport tolong itt sirtva körülöttem?
Kinek szól a gyászdal s halovány Jáklya fény?
Haldí, te hangod ez, melytől megreszkettek?
Hogyan? Utoljára? Ebredek, ebredek
A haldínak réon!

Oh! szt. tűz szikrója, égi lángból evve:
Halhatatlan lakó e mulandó testbe!
Oszlaid rettegted, a haldí vár redd!
Bonszd kí szárnyaidat, törd szét bilincsedet,
— Lerázní a terhet, mely rád nehezkedett:
Ez a haldí tehát?!

Igen! örömat nem számítja többé
Az idő! Mennyei ádalakba vezet bé
Egy fényes kalauz s mellettem is marad.
Lelkem már felült a fényparipára,
Szélesedik az úr; a föld nehéz sara
Alótam kiszalad!

Mit hallok? Alnomból mily bus felébredés?
Gyászhangok hatnak meg: zokogás és nyögés.....
Száműzelésennek társai! Ti sirtatok?
Sirtok, pedig én már ki is ürítettem
A jeledés kelyhét, és elbűvölt leltem
Szárnya égbé csatolt!

Lamartine után tünt fel Hugóval egy időben De Vigny Alfred (1792—1863) ő is testőr lett s a kapitányság vitte, mivel azonban katonai pályáján a költőnek a prózai gondolkodásu tisztársaival — kiket ő lenézett — sok baja volt, csakhamar nyugalomba vonult — s az irodalomnak élt egyedül. Halála, mely 66 éves korában érte el, jötevény volt a költészet terén leszorított, a vallás terén hitet vesztett költőre. Első költeményeit, melyet Tibul Propero-féle idyllal, a bibliai tárgyu költemények követték, Moise, Eloa, e szép elbeszélő költemény, mely De Vigny leg-

hirebb költeménye, (melyből egy szép részlet is közlünk alább —) a szellemek az égiek világát festi szép s elragadó belejezéssel. A költemény hősnője: Eloa. A költemény mysterium 3 énekben: az első a születést, 2-ik a kisértest, a 3-ik a bukást tárgyalja. Eloa akkor születik, mikor a Megváltó az égi vigasszal a földre szállt s Lázár meghalt. Jezus, Lázár barátja, ennek két nővérével belép a lakba.

Mindnydja sir, Jézus hídiba mondja: alszik,
Maga is a mint a ravatalra hajlik.
Könyet ejt, szent könyet, mit csak barát ejthet.
Szellő föl nem itta e drága könyecseppet
De szárafok rojték, láthatlan leszállva.
Puha, lány kezekkel, gyémántos urnába,
S csodamód felvittek az égbé
Az Ur zsámolyára, szent szine elébe.
Az örök éber szem aminet rája pillant,
A csodás ajándék reszketőn megcsillant.
Szent lélek kiönté erejét öröja,
Az isteni könybe örök élet szállta;
Mintha nap tűzében tömjén hamvad, ég el
Vakítóan sugárzik bíborlángu fénynyel:
A tündöklő urna melyből ékepen
Dicső égy lény kel ki ragyogó fehérben.
Meggzólat egy szótat: Eloa! s azonnal,
„Itt vagyok” felel rá s megjelen az angyal.

Eloa: a szeretet és szánalom angyala, a meny örömei közt is folyton Luciferre, a szép gögőra angyalra gondol, a ki kevelysége-miatt pokolra taszítottat.

(Folytatása következik.)

43. Zala-Egerszeg r. t. város képviselőtestületének, a város nemely utcái gyalogjárdáinak aszfalt burkolattal leendő ellátása tárgyában hozott határozata törvényhatósági jóváhagyás végett bemutatattik.

44. A vármegye mezőgazdasági bizottság megalakulásáról szóló jegyzőkönyv bemutatattik.

45. A vármegyei számvétség által megvizsgált községi költségtervek és bírói számadások törvényhatósági jóváhagyás végett bemutatattak.

46. Udvarnok község képviselőtestületének a község tulajdonát képező 1050 forintos regale váltási kötvény és községi ingatlan-eladása tárgyában hozott határozata.

47. Szentgróth polgárváros község képviselőtestületének a község tulajdonát képező 1150 forintos regale váltási kötvény eladása tárgyában hozott határozata.

48. Nagy-Lengyel község képviselőtestületének telekkönyvi kiigazítást tárgyazó határozata.

49. Csatár község képviselőtestületének telekkönyvi kiigazítást tárgyazó határozata.

50. Szilvagy község képviselőtestületének községi ingatlan szerzése tárgyában hozott határozata.

51. Bakónak község képviselőtestületének ingatlan eladása tárgyában hozott határozata.

52. Bazi község képviselőtestületének ingatlan szerzése s ezen cétből költsön felvétele tárgyában hozott határozata.

53. Felső-Szemenye község képviselőtestületének ingatlan szerzése tárgyában hozott határozata.

54. Légrad község képviselőtestületének a község tulajdonát képező regale váltási kötvényre felvenni szándékoló 16000 forintos kölcsön tárgyában hozott határozata.

55. Csabrendek község vadászati jogának szabad kézből való bérbeadására vonatkozó községi határozat jóváhagyás végett bemutatattik.

56. Pozsonyvármegye törvényhatósága az 1877. évi XX-ik t.-cz. 201. §-ának módosítása tárgyában az országgyűlés képviselőházához intézett feliratát megküldi.

57. A soproni kereskedelmi és iparkamara, az állati járvány betegségek miatt a törvényhatósági ellen alkalmazott beviteli tilalom korlátozása tárgyában a nm. pénzügyminiszter urhoz intézett feliratát közli.

58. Torda-Aranyosvármegye közönsége a földadó leszállítása tárgyában a nm. pénzügyminiszter urhoz feliratát megküldi.

59. Zolymvármegye közönsége az állami anyakönyvek vezetésénél életbeléptetett eljárás egyszerűsítése iránt a nm. belügyminiszter urhoz intézett feliratát közli.

60. Maros-Tordavármegye közönségének átirata az eszteréves ünnepély alkalmából t. évi június hó 8-án Ő. Csász. és Apost. Királyi Felsőge előtt végbement hódoló felvonulásában részvett törvényhatósági banderiumok, országzászlók, fópapság és a törvényhozás mindkét haza tisztelegő küldöttségeinek körképes festményben leendő megörökítése iránt.

61. Sopronmegye közönsége, a törvényhatósági tisztviselők özvegyei részére járó halotti négyed mikénti kiszolgáltatása tárgyában a nm. belügyminiszter urhoz intézett feliratát megküldi.

62. Abauj-Tornavármegye közönsége a törvényhatósági tisztviselők javadalmazásának felemelésére tárgyában az országgyűlés képviselőházához intézett feliratát közli.

63. Dr. Mangin Károly megyei tiszti főorvos Dr. Feldmann Fülöp orvostudori oklevelét kihirdetés végett bemutatja.

64. Dr. Mangin Károly megyei tiszti főorvos Dr. Oesterreicher Sándor orvostudori oklevelét kihirdetés végett bemutatja.

65. Dr. Mangin Károly megyei tiszti főorvos Dr. Nagy Lajos orvostudori oklevelét kihirdetés végett bemutatja.

H I R E K.

— **Házasság.** Kartschmaroff Leo, nagykanizsai izr. kántor fia: dr. Kanizsa Sándor, a Varasdán állomású zágabai m. kir. 26 honvédegyalozozred ezredorvosa, okt. 4-én köt házast. Hertfeld Hermin kisasszonynyal, a pozsonyi zsinagógában.

— **A miniszter közönete.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter nyilvános közönetet és elismerést mondott a nagykanizsai takarékpénztár részvénytársaságnak az alkalmából, hogy jubileumát a közgyűlésen fogynasum és felső kereskedelmi

iskola szegénysorsu és szorgalmas tanuló jutalmazására külön-külön 1000 forint, összesen 2000 forint alapítványt tett.

— **Petrás Miklós** főhadnagy, a m. kir. 20-ik honvédegyalozozredben, a Ludovika akademiához magyar nyelvispánárra nevezetett k. Kö-rükből pénteken távozott. Családjá a napokban fogja őt új otthonába követni.

— **Nagy-Kanizsa — Budapest.** A nagy-kanizsai vasuti állomás szombat délelőtt egész világvárosi színezetet öltött. A fedett peronon divatos hölgyek, ropogós szoknyájú, kacskia pőrnök, megelégedett, piros arcú földmívelők és fekete szalon ruhás férfiak egész sora zajosan hullámozott fel és alá, kiknek mellükön ott díszelgett a kis nemzeti-zöld szalag és felirattal „Nagy-Kanizsa.” A második vágányon utra kézen állt 29 személy kocsiából álló külön vonat 2 díszesen fellohagozott gyorsvonati géppel. A polgármestert és rendőrséget vívó kocsi szintén sürdű tele volt aggatva lobogókkal és virágkoszorúkkal. E nap, melyen a kanizsaiak Budapestre utaztak a kiállítást megtekinteni, valóságos ünnepszámba ment a városban. Már kora reggel a jó vidéki atyfiak egész serege ünneplő öltözetben, kiket bajuszalal büszkén jártak be a város utcáit. Tíz órakor már kint voltak az állomásnál, és elhelyezkedtek a kucékban. Még az utolsó pillanatban is jelentkeztek számosan, hogy ők is felutaznak Pestre. Vicsny Zsigmond polgármesterünk, mint vezető mindenütt riika pontossággal teljesítette nehéz feladatát, mert a 800 résztvevő kényelmes elhelyezkedésének terhes gondja, az ő vállaira nehezedett; Farkas Ferenc kedélyes alkaptányunk, meg e nagy zürzavarban is mosolygva segítkezett neki mindenben. A vidéki felrándulókat Vicsny Ferenc a kanizsai járás főszolgabírája vezeti. 11 óra 20 perckor megszólalt az indulást jelző harang, felhangzott a gép éles füttylése és a vonat zajos éjzenések és kendő lobogtatások között kirohagott az állomásról. Az első állomás, hol a vonatot színeltel Komáromra, itt a kis-komáromi, galamboki, komáromi, b. magyaródi, merenyei felrándulók szállnak be, aztán megállapodás nélkül folytatja útját Boglárig, hol vizet szivattyuznak. Ezen kívül csak Fehérváron vesztegelnek néhány perozig, míg a gépeket kicsereleik és innen egyes a budai déli-vasuti állomásig megakítás nélkül megy, hova d. u. 5 órakor érkezik meg. A vonatot a vasut részéről Krausz Fülöp főtiszt kíséri; Gelsei Gáspár Vilmos kir. tanácsos 800 drb. utalványt bocsátott saját aláírásával a felrándulók megbizottságának rendelkezésére, melynek felmutatására minden résztvevő a kiállítás területén felállított nagykanizsai sör-kóstolóban egy pohár sört kap. A felrándulók között van 400 földmives, 100 iparos, a többi a társadalomnak minden osztályából, köztük számos városi képviselő és a nagykanizsai járás összes körjegyzői, kik saját közigazgatási területeik felrándulóinak rendezői.

— **Nagy riadalom** volt e napokban Zakányban. A postát kezelő 17—18 éves csinos kisasszony késő esti órákban azon rémhírrel lepte meg a község lakosságát, hogy betörték a postahivatalt. Nyomban értesítettek erről ugy Zakány, állomás, valamint a gyékényesi állomás tisztikarát is, mely utóbbi segélymondonnyal sietett a szép postakisasszony segítségére. A község fiatal káplánja is csakhamar ott termelt és vigasztalni iparkodott a rendkívül izgatott állapotban levő kisasszonykát, ki csak nagy nehezen tudta elmondani: hogy álmát mezzavarta a szomszédos helyiségből jövő zaj, mely nem eredhet másból, mint hogy rossz emberek behatoltak a posta-hivatalba. A segítségre jövő tanácskozottak, hogy miképen fogják el a betörtöket. Végre elhatározták, hogy a bátrabbak közül kettő fegyveresen hatoljon be a szobába, a többiek pediglen körülfigyálják az épületet. — Alig, hogy az ajtó felnyit, két lövés hallatszik, a postás-kisasszony elajul, a künnlevők legelőbbje meglutamodik és csak akkor csillapodik le némileg az izgatottság, midőn a két fegyveres férfi alakja sárgietlen állapotban feltűnik. „Agyonlőtük a gazember!” monda az egyik „és milyen hideg vért tanusított a gazember” mondogatta a másik.

„Útve fogadott bennünket villámszörő szemeit erősen ránk szegezve; mi céloztunk, löttünk és a gazember éleletlenül zuhant a földre. — Lámpást hoztak és borzasztó látvány tárult a belépők elé. A földön éleletlenül hevert a szomszéd — fekete macskája, mely feldöntötte a hivatalos asztalon levő állványt és ennek zörvéje okozta a nagy riadalmat.

— **Szerencsétlen esde.** Börzönce községben (Zala m.) Nagy János birtokos kocsiá e hó 23-án gyümölcszedés végett felmászott egy fára. Midőn néhány méter magasságban volt, lábá megcsuszott, a földre zuhant és rögtön szörnyet halt.

— **Halál munka közben.** Kis-Réce községben Rajkó József 36 éves földmives e hó 23-án délután vetés közben kirtelen összerogyott. A mezőn dolgozó munkások segítségére siettek, de hiába volt minden fáradozásuk. Rajkó nem tért többé magához. szívszélhűdes rögtön hatálat okozta.

— A budapesti Plasticom újabb látványossággal ragyogott. A budhisták tanát a lélek-vándorlásról mutatja be megérőskítve, nagy feltűnést kelte.

— **A millenniumis kiállítás alkalmából** nagy kitüntetésben részesült a „Diamant testvérek” (Budapest, Dorottya-utca 11.) szűcs és szőrmearú nagy kereskedő cég; hol a legújabb divatu prémiallórok, női konfektói bungsaruk a legjutányosabban kaphatók.

* **Kiadó lakás.** Elköltözés miatt a Kistaludy utcában egy 4 szobás lakás, kocsiszin, istálló, paja, pince és padlással október hó 1-től kezdve bérbe adatik. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Színészet.

Szerdán este Hegyessy Gyula jutalomjátékul előadták a „Szinbázi képtelenségek”-et. A darabnak nincs semmi tartalma, ezen csak kevesni lehet e Hegyessy Gyula mindent elkövetelt, hogy a közönség jól mulasson. Leopold Franciska mint mindig, az alkalmossal is szépen énekel és ugy látszik most már több gondot fordít a játékokra is. Dobó Sándor egész természetesen játszotta Ripacs színészt. Jó volt még Deli Henrik és Csókáné Julia.

Csütörtökön „Honthy háza” Hercege Ferenc legújabb darabja került színre. Bármennyire is kelnek pártára Dobó társulatának, de azt a legjobb akarattal sem mondhatjuk, hogy a színon darabokban valami nagy sikert arathat. Sárközi Árpád (Nemere Sándor püspöki ügyész) kezében volt a főszerep, de ő a legnagyobb igyekvettel sem bírta e rokonszenves alakot elfogadhatóvá tenni. Az ő alakításából hiányzott a léhas önértet és büszkeség és egyik örökös hibája, hogy ha hevesebb érzelmelet kell kifejezni, ugy rögtön hamis páthosszal szavalni kezd Farkas B. (Nemere Palgrad. ügy.) jó humorral játszotta meg szerepét. Aranyossy Janka (Margit) mint rendezes sok bensőséggel, kedvesen adta a naiv leánykát. Csókáné Julia (Sass Etelne) szintén kitűnően felelt meg feladatának. Stettner Arának (Honthy Ida) az alkalmossal volt egy két sikerült jelenése, melyekben magával tudta ragadni a közönséget. Deli Henrik (Honthy püspök) sok gondal és jó akarattal szépen játszotta meg szerepét.

Pénteken zóna-előadásban a „Vigécek” ismételték. Abeszlet az alkalmossal Dobó igazgató játszotta.

Szombat: Leopold Franciska jutalomjátékul a „Boszorkányvár” nagy operette adatott. Erről bővebben jövő számunkban. (—d.)

Műsor:

Vasárnap délután: a Peleskei nótárius.

este: Goldstein Szali a Számi leánya, Pétfőn: bucsu előadás: Nebáncs virág operette.

Vegyések.

— **Budapesti Napló, az újságírók lapja.** Kézen emlekszünk még a magyar közönség annak a tiszonylo magyar újságíróknak az esztére, akik az idén július végével tekintetleg odahagyták a Pesti Napló szerkesztőségét és megalapították a maguk erejéből, minden vállalat mellőzésevel, a szerkesztőség saját tulajdona gyanánt a Budapesti Naplót. A lelkes kis csapat most alig négy hét leforgása után a szabadelvű magyar közönségnek legkedveltebb újság-szolgáltatója lett. Magával hozván a régi szerkesztőségből fényes és jóírtú írói neveket, bámulatos szorgalommal és kitartással járítván mindennap össze mind azt, ami e szerkesztőség, e lap szabadelvű és független politikájának, nemzeti érteletének és magas iszlésének minden husszonny órában ismétlődő bizonyosságát adja: — a Budapesti Napló ma már nem csak keletkezésének történetében is az erodeti, de a közönség szimpátiájának gyors felkeltésében is eddig nem látott példát mutat. És minden szán arra vall, hogy a Budapesti Napló alapítói megérdemlik ezt a támoga-

HIRDET MÉNY.

Van szerencsénk ezennel a n. é. közön-
ség szives tudomására hozni, hogy a város-
ház-utcában levő irodánkban mindennemű
villamos világítási és erőátviteli munkálatok
elvégeztetnek. Ugyanitt az ezekhez szüksé-
ges mindennemű felszerelési és berendezési
tárgyak, lámpák, világító testek stb. a leg-
olcsóbb árakon kaphatók.

Nagy-Kanizsan, 1896. szept. hó. Tisztelettel

Franz Lajos és fiai.

Vadászati bérlet.

A Méltóságos esztergomi főkapitány somogy megyei
uradalmából a Tapsony és Zenyéri községek határában
fekvő 4213 katastralis hold mező és erdő birtokán a va-
dászati jogot folyó évi október hó 1-től egymásután kö-
vetkező három évre zárt ajánlatok utján bérb. adni szán-
dekozik.

A zárt ajánlatok egyenesen a méltóságos főkapitány-
hoz Esztergomba adandók be szeptember hó végeig.

A szerződési feltételek a tapsonyi tisztartásági iro-
dában megtekinthetők.

Az uradalmi tisztség.

RECHNITZ JÓZSEF

okleveles táncztanár tánciskolája

Nagy-Kanizsán az Arany Szarvas szálloda
disztermében.

Mély tisztelettel értesítem a n. é. közönseget és tánc-
kedvelő ifjúságot, miszerint **előnyösen ismert**

tánciskolámban

eddig a lehető legjobbnak bizonyult, könnyen felfogható
táncztanmódszerem szerint az összes modern táncokból ok-
tatást adok.

Kívánatra házon kívül is oktatok.

A tanfolyam a legújabb francia tanmódszer szerint f. é.
szeptember hó 29-én veszi kezdetét.

Működésemet teljesen a táncművészet oktatására tereltem.

Az oktatásban, melyben a test szabályos és kellő könnyed
tartására suly helyeztetik, részt vehetnek gyermekek épügy
mint a felnőttek.

Tanulók felvételnek naponta lakásomon: *Király-utca*
Boronykaj-féle házban, ahol bővebb felvilágosítás nyerhető.

A táncórák pontos betartása különös figyelemmel történik

Kíváló tisztelettel

Rechnitz József

okleveles táncztanár

Felhívás! A t. c. szülőket figyelemztetem, hogy az
általam feltalált legújabb rendszer szerint a gyermekek
egyentartása fejlesztve lesz.

Ujságírók lapja!

„BUDAPESTI NAPLÓ“

A magyar sajtóban páratlan az a siker, amelyet a

BUDAPESTI NAPLÓ

mindjárt első megjelenésekor aratot és az egész világ sajtójában példa nélkül való, hogy egy szerkesztőség maga alapított volna és adna ki po-
litikai napilapot.

A BUDAPESTI NAPLÓ

a szerkesztőség tulajdona, nem adta magát semmiféle vállalkozás rendelkező hatalma alá. Független tehát felfelé, lefelé is minden irányban.

A BUDAPESTI NAPLÓ

a magyar intelligenciájának lapja. Politikája a legtisztább szabadelmű-
ségnek és a magyar nemzet igazainak, utján halad.

A „BUDAPESTI NAPLÓ“

a melyet a Pesti Napló július 30-án testületileg kilépett szerkesz-
tősége alapított, hasábjain egyesíti a magyar politikai, irodalmi és
szarnalasztikai élel legelőkelőbb neveit.

A Budapesti Napló főszerkesztője; **Vérsi József.**
Budapesti Napló felelős szerkesztője; **Braun Sándor**

A Budapesti Napló belső dolgozótársai:

Abrányi Emil, Clair Vilmos, Cerri Gyula, Erős Gyula, Fái Béla
Gergely István, Holló Márton, Horváth Elemér, Janovics Pál,
Dr. Kovács Jenő, Lyka Károly, Márkus József, Thury Zoltán,
Merki Adolf, Dr. Márton Miksa, Papp Dániel, Pekár Gyula, dr.
Soltész Agófi, Sváb Tivadár.

A szerkesztőséghez csatlakozik a külső munkatársak,
cikkírók és tárcaírók díszes sora:

Agai Adolf, Bessenyey Ferenc, Békffy Antal, Eötvös Károly, dr.
Hagara Viktor, Feszl Géza, dr. Halász Ignác, Kupa Árpád, Ma-
lonyay Dezső, Munkácsy Kálmán, Szabóné-Nogáll Jenka, Szana
Tamás, Szántó Kálmán, Tömörkényi István

a „BUDAPESTI NAPLÓT“

Ujságírók lapja!

A „BUDAPESTI NAPLÓ“

rovatai gazdagok, értelemzői kifűnők. Az egész ujság friss, eleven
temperamentumos és minden rovataban az igazt, az előkelőséget és
a megbízhatóságot ismeri legfőbb törvényének.

A Budapesti Napló

egyedül jogsítozott magyar kiadásban közli Georges Ohnet világghírd
francia írónak „*Hídva való gazdagság*“ című remek regényét, amely-
nek összes eddigi folytatásait megküldjük ujjonnan betépo előfizetőnek.

Előfizetés: Egész évre 14, félévre 7, negyed-
évre 3 frt 50, 1 óra 1 frt 20.

Mutatványszámokat 8 napig ingyen küld
a kiadóhivatal.

Szerkesztőség: Ferenc-körut 28. Kiadóhiva-
tal: Teréz-körut 41. szám.

Olvassa mindenki

az ujságírók lapját!!

lást. A Budapesti Naplónak friss és megbízható értékesí, komoly, tartalmas politikai cikkei, a melyek nyomatékossá teszik a keletkezésére új, de politikai súlyra máris jelentékeny újsg véleményt, tárcarovatának magas irodalmi színvonala, kitünően szerkesztett közgazdasági rovat, gazdasági hírek és művészeti rovata s egyéb közleményeinek változatosága és folyton gyarapodó bővsége: napról-napra fokozatosan tanuskodnak arról, hogy a Budapesti Napló ékényesen megfelelt a legvémesebb várakozásnak is amely megjelölését megelőzte.

A Budapesti Napló szerkesztője, amely csakis addig munkásságára, hírlapiról félelemre hivatkozva és a közönség szimpitádjára appellálva fogott hozzá bátor vállalkozásához nem csatlódott önbizalmában és nem csatlódott a közönségben, amely nagy szeretettel karolta fel ügyét az első perc től fogva: és hogy a közönség se csatlódék benne arra vállaltvetve szakadatlan buzgósággal és lelkesedéssel törökzik. A szerkesztőség, amelynek belső tagjai: Vámi József, főszerkesztő, Braun Sándor, felelős szerkesztő, Abrányi Emil Clair Vilmos, Cerri Gyula, Erős Gyula, Fái Béla, Gergely István, Holló Márton, Horváth Elemér, Janovics Pál, dr. Kovács Jenő, Lyka Károly, Márkus József, dr. Merkl Adolf, dr. Márton Miksa, Papp Dániel, Pekár Gyula, dr. Soltész Adolf, Szabó Tivadár, Thury Zoltán napról-napra egész lelkesedését, összes hírlapiról kválitását viszi a harcra. Hüszéges szövettségese ebben akállo munkatársak díszes serege, amelyből csak Agai Adolf, Besseney Ferenc, Békefy Antal, Eötvös Károly, Fuxai Géza, dr. Hagara Viktor, dr. Halász Ignác, Kupa Árpád, Malonyay Dezső, Munkácsy Kálmán, Szabó-Nogáll Janka, Szana Tamás, Szántó Kálmán, Tömörkény István neveit említtjük most.

És a rugója a Budapesti Napló eddigi példólátlan nagy sikerének és biztosítéka jövődni sikáliró existenciájának És még egy. Annak az újsgnak, amely senki mássé, csak a szerkesztőségé és a közönségé, amely semmiféle idegen töks szolgálatában nem áll és csak a maga munkálkódó embereinek, meg a magyar közönségnek, a magyar hazának, a magyar nemzeti ügyek és a magyar szabóelvűségnek az érdekeit szolgálja: ebben a függetlenségbe semmiféle nem hasonlítató hatalmas erőforrása van. Öltardink ügyelmét újbt le felhívjuk a Budapesti Naplóra és ismételve a legmelegebben ajánljuk az újsgot olvasásra az újsgnak iránt érdeklődőknek és válogásos lelki épülésükre azoknak, akiknek a magyar hírlapirodalom magas színvonalában és a magyar írók és újsgírók hangzavargalmában kedvük telik.

CSARNOK

Öröletes szenvedélyből.

Amerikai büntény történet.

Neméből fordította: Haganff Edő.

(Folytatás.)

— Ön el akar valamit titkolni előttam, — válaszoló.

— Unokanövéré le lesz hiva!

— Ide a terembe jó? kérdé, féltéken visszalepve.

— Mit jelentsen ez? Oh, ezen titokszerű homály, mely lépten-nyomon körülvesz.

Leavenworth kisasszony, vigasztaltam, reméltem az istentől, hogy mindez szerencsésen meg lesz oldva. Hiszen ön erősen hisz unokanövérének ártatlanságában. Nincs tehát oka bátorságát elvesztetni. Ezután megígértem, hogy azonnal felkeresem, ha olyasmi aduá elő magát, amelyet önnek tudnia kell.

Mintán minderről biztosítottam, elhagytam őt, csak azt láttam még, midőn fátadnan hanyatlott vissza a nyugági piros selymes vánkosaíra. Alig léptünk Gryce urrai az elfogadó terembe, megjelent Laura.

Még szenvedőbbnek látszott, mint egy órával ezelőt, de hűzske magatartása nem hagyá el. Lassan közeledett felénk s midőn tekintetem az övével találkozott, előzékenyen üdvözölt.

Egy ember, ki nyilván az ön megbízásából ese lekszik, vezetett ide, mondá kizárólag Gryce ur, miáltal atyai jóssággal szemlélt az ajtó kilincset. Lenne szives, egy kérdésemre megfelelni?

— Az ön küldötte elmondta önnek, hogy egy kulcsot dobtam a kandalló hamujába. Ha kérdése e kulcsra vonatkoznék, előre megmondhatom, hogy erről semmiféle felvilágosítást nem fogok adni. Ezen ember tudja, mikép történt a dolog. Kerdezzé meg őt, Adieu!

— De kedves kisasszony!

Laura már a küszöbön állott.

— Takarítsa meg szavait, mondá büszken. Semmiféle batak'om nem képes arra indítani, hogy megmondjam, mikép került e kulcs fiókomba.

Még egy bucsu pillantást vetett rám, a mely ezen talánszerű ténynek kiméletes bírálata látszott kéri, és elhagyta a szobát.

Gryce ur egy másodpercig mintegy meggyökerezve állott helyén, azután köveite.

Alig tértem magamhoz azon ámulatból, a mely ezen nem várt jelenet ben nem ébresztett, midőn ujra megnyilt az ajtó és Mari sietett be azón.

— Mit mondott? Mit tudott meg Laurától? kérdé felugorva.

Semmit sem tudunk meg kisasszony, válaszoltam neki, és ez nagyon sajnós. Unokanövéré nemely pontok iránt oly tartózkodást tanusít, a mely nagy veszedelmet hozhat rá. Csak megfoghatóvá lehetne neki tenni, hogy...

— Hogy mit? — esék türelmetlenül zavamba. Kétségkívül a legnagyobb félelem készitette e kérdést feltenni.

— Hogy vakon rohan veszedelmébe.

Tagra nyitott és félelemmel telt szemmel nézett rám, mintha nem hibetne szavaimnak. Azután egy székre dobta magát és kezével eltakará arcát.

— Oh, miérnt is születtünk! — zokoga. Jobb lett volna azonnal meghalói születésünknel.

Lehetetlen volt e fájdalom-kitörést nyugodtan elnéztem.

— Kedves kisasszonyom, mondám, önnek nincs oka magát a kétségbeesésnek ennyire átengedni. A jövő ugyan sötétnék tűnhetik fel. De biztosan hiszem, hogy nővéd engedni fog az ész szavának és talánszerű hallgatásán megfogja törtíni.

E vigasztaló szavakat azonban nem látszott hallani, mert rögtön felugrott üléséről s oly fájdalomleit hangon kiálta, amely engem mélyen megrendített:

Folytatása következik.

NYILTTER.

Fouliárd-selymet 60 krtól 8 ft 35 krig méterenként — japáni, kínai, s. a. t. — a legújabb minitázzal és színében, u. m. fekete, fehér és szines **Heeneberg-selymet** 25 krtól 14 forint 65 krig méterenként sima, csikos, kocázott minitázzal damaszt stb. (mintegy 240 különböző miniségben 2000 szín és minitázzal stb. a megrendelt áru postabér- és vámentesen száhhoz szállitva és minitákat postafordulítával küld: **Heeneberg G.** (cs. kir. udv. szállító) **selymgyára Zürichben** — Svájcba címzett levelekre 10. kros és levelező lapokra 5 kros helyszé ragasztando. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan silintáztetnek 2

Krondorff savanyuviz.
Stefánia trónörökösne forrás, kitünő gyógyviz, kedvelt asztali viz. Nagy-Kanizsán mindenütt kapható.

Felelős szerkesztő:
Dr. LÓKE EMIL.
Laptulajdonos és kiadó:
FISCHEL FULOP.

Első budapesti szücs- és szörme-áru gyári raktára nagyban és kicsinyben

Schlinger Ferencz
Budapest, VII. Dohány-utca 2. a Szegedi kávéház mellett.
Ajánlja dusan felszerelt raktárát saját késkítményű szücs- és szörme-árukbl, utazó és város, bundák, lábzsákok, női gallérok, karmantyuk Capeo stbból.
Prémézetek és javítások gyorsan eszközlöttenek.
Jutányos árak. — Solid kiszolgálat.
Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítetnek

A nagy-kanizsai takarékpénztárnak, a Takarékpénztár-utca és Deák Ferencz-tér sarkán levő házában, az ezidő szerint íj. Rosenberg Miksa által bérben birt

bolthelyiség

1896. évi november hó 1-től bérbe vehető.

Bővebb felvilágosítás a nagy-kanizsai takarékpénztárnál nyerhető.

A világhírű STEYRI fegyvergyár
SWIFT
KERÉKPÁRAINAK
kizárólagos főraktára és képviselősége
Nagy-Kanizsa és Zalamegye részére:

Unger Ullmann Eleknél

Nagy-Kanizsán.
Ezen kerékpárok, ugy tartósságra, szerkezetre mint könnyű járásra az első helyen állanak az összes Európai gyártmányok között.
Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.
A legutóbb tartott kerékpárversenynek Nagy-Kanizsán 5 versenyben három első és egy második díjat nyért, köztük a nagy-kanizsai bajnok-díjat mely egy közönséges D. utigéppel érte el; tehát bebizonyult, hogy a **SWIFT** gépek a legkönnyebb járatuak.

Szerkesztőség:

F. S. A. T. C. S. A. Ollopfőle ház.

Ide intéendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Bé mentetlen levelek csak ismert kezek.

ből fogadtatnak el.

Késiratok nem küldetnek vissza.

A Nagy-Kar
delmi ban

Egyes szám ára: 10 krajcár.

Megj

Tanulságok.

(A szini évad után.)

Nagy-Kunizsu, 1896. szept.

(—n.) Az utolsó szini évad, mely Dobó társulata 38 estén át játszott társulával a Szarvas szálloda nagytermében, s nem először bizonyította: először azt, a vidéki színügy fejlődése s ezzel kar a közönség izlésének fejlesztése teljese hetetlen ott, a hol önálló színház nem a szini társulat rendelkezésére, s a h valamelyes subventióban nem részesül; sodszor azt, hogy oly műsorról, mely az utolsó szini évad 38 színlapja felmutat sem a magyarságot, sem a közönség fejleszteni nem lehet. Végtelenül elszorító dolog, hogy az előadott darabok csak kettőt-hármat lehetne kiválasztani melyek a nemesebb izlést, a kényesebb nyelveket is kielégítik, a többi oly alacsony termék, hogy komédiának ugyan elégszámédia, de a színművészethez, mint a közönsébb izlés fejlesztésére szolgáló tényező semmi közük sincsen. Mert azt hiszik, hogy a színigazgató maga sem hiszi, hogy Goldstein Számi, a Vigécek, a Goldstein Száli, még a hasonászörű darabokkal a közönség izlését fejleszti. Egy városban, ahol a mindkét nembeli ifjúság rendelkez-

A „ZALA“ tárcája.

Vallási költők.

— A „ZALA“ eredeti tárcája. —

Irtá: Baboss László.

Ejjeli álmában mindig csak azt látja,
Hogy egy bukott angyal eseng ő után.

A mennybeli boldogság nem ad neki élvezet, nem néz sem egy szeráf, sem egy kerub szívesen, édes indulattal. Eloa elreptül hozzá, hogy megtérítse, visszaadja Istennek, de legyőzi és Lucifer ragadja el.

A mennybeli lánynak így szólott az ifjú Merre ragad szárnyad a légbe kibontva?
Hovann jössz szép angyal?
Hová mész, oh mondásza
Egy napnak a keblén magad kipihentén,
Sugárával szállsz el, mely gyulad tüzhöz,
Vagy a szeretőket eltöltve álflaszszal,
Ejszaki fényt mutatsz a sötét tized?
Vagy virágok kelyhén mézharmatot inni,
Vagy a bércek ormán szívűrdényt szakítani,
Nem-e a te gondod vigyázni szivekre,
Nők szívének mélyén megazótalni este?
Karjuk közt szunyadni lány szerelmi álmán,
Tenni, hogy az anya méhe legyen áldott,
Ez lehet a tisztod,

Erre Eloa felelé:

Az vagyok, kit minden szeret, ismeretlen.

A

tartalmu lap.

a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi társulat és a letényei lakareképzőintézet. de r. t. hivatalos közlönye.

hetenkint kétszer:
törtéskön.

Kiadóhivatal:

Városi-nyelvtan: Fischel Fülöp könyvkereskedése.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egyes évre 12 korona (6 frt — kr.)

Félévre 6 korona (3 frt — kr.)

Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr.)

Hirdetéseket jutányosabb áron

Nyelvtan peritásra 10 kr.

Előfizetők, valamint a hirdetőkhöz vonatkozóan Fischel Fülöp könyvkereskedésbe intézkednek.

süljön, látókörre belterjes satnyulása, korcsosodása. Egy on is gyarapodó operetténekes, kinek a legtöbb esetben ritó dolog, hogy káznia kell, nem állja meg helyét a finomabb vigjátékban, a hol a jellemfestés is a it nem adhat oly játékok egyaránt magasabb igényekkel lépnek ágót jó lélekkel fel; a vidéki színigazgató azonban nem nem láttunk ez nagy arányú magasabb igényekkel lépnek nem magas népszin- táni, s a vidéki színész, éppen mivel oly másaival, jellem- az ifjúságot. És sokoldalulag van elfoglalva, egyetlen szak- yltt, akik csak mában sem lehet tökéletessé. Bohózatban, t elkorcsosodása színműben, vigjátékban, operetteben egya- kor a szini elő- ránt jeleskedni nem lehet. Innen van az- tetelen legyen a- után, hogy a különben jobb összjáték mel- it, durva vicceit lett zavartalan élvezete a magasabb igénye- ket formáló színházlátogató közönségnek Se az is, s nem nincs. Hogy is lehetne; maga a szinpad hogy a szin- kicsi volta, a dekorációknak sokszor kirívó r jobb darabot fogatékossága minden illuziót megsemmisít, t kénytelen ját- minden hatást kétségessé tesz. Bizony-bizony tondságok nagy a vidéki színház bejárata fölé bátran oda y ömszor-négyszer lehetne írni Dante Poklának jellegét: — y a kor irányá- nyelvnek izlés- Lasciate ogni speranza! Így nem lehet cso- nyelnek izlés- dálni, hogy bizonyos elégikus hang vonul jobban tetszik s keresztül a színigazgató rövid bucsujában, negfelel, mint a az utolsó előadásról kiadott színlap végén az anyagi veszteség fölött. Neki anyagi ktyak poétikus vesztesége van, s a közönségnek erkölcsi y a magyar szin- nyeresége nincs. Ime, ebben van az a kö- mellett (hiszen csonős hatás, mely vidéki színművészetünk és a közönség izléstelensége, vagyis inkább öll Budapesten)

almam van,
lulában,
en

rd hevében
gazdát
l hazug szóval
adok
vagyok
lt széltépem.

et, aki a szeretetet
emberi szivekbe,
Lucifer áldozata
szavezetné Isten-
eme, aki a földnek
nek a mézét: el-
negszabadija gyöt-

ly titokra hallgat
sz elhalad;
idit hoz,
yepágyhoz.
des titkát
allgatják,
dván.
ja sűrű gallyán,
snuszától,
larak dalától:
tálmely zug,
en bug.

harca, ki a köny-
sz ártatlanságot,

aki másnak üdveért áldozatul eseti, magható és nagyszerű.

E triászban azonban mégis a leghatalmasabb költői szellem Hugo Viktor volt. Ő 1802-ben született, Besançonban, s minthogy atyja katona volt, sokat utazott. Katolikus nevelését azonban edes anyja adta. 17 éves korában a francia akadémia megjutalmazta verseit, s ez idő óta mint lyrikus, epikus, s mint színműíró magasán áll a francia költészet egén, de tehetségénél tova mégis mint lyrikus.

Hugó a Chenier, Chateaubriand, Staël, No-dier által megtett uton lépett fel s a romantizmus roszakat vára ellen és pedig két oldalról: a verselés technikájával egy felől, a realitással, a természettel más felől. Ezt jelez előszavában, midőn felelülíti a művészet szabályait: „1-ször hirdeti a természetet s igazságot, szabály s minta nélkül; 2-szor, hogy minden kornak más költői faj leléf meg; 3-szor, hogy a keresztény vallás, az antik művészet helyébe lépett s a modern művelődés s költészet alapja; 4-szer, hogy a kereszténység vezet a költészetet az igazsághoz; 5-ször, hogy a modern művészetnek kell teremtetni, hogy a rut a széppel, az idom-talan a bájossgal, a jó a rosszal, leny az arány-nyal, a groteszk a ténységessel párosuljon, az az a testet a lélekkel kösse össze, ez a tan vet ör-vényt mégis test és lélek közé, s alapítja meg a melankóliát, melynek kiloyása a keresztény szem-lélődés; 6-szor a tökéletes költészet az ellentétek öszhangjában van, azért a modern költőnek nem a szép, de a jellemző vonásokat kell keresni. E

Minden verseny kizárva!

Nagybani
butorgyári képviselőség,
dus raktárral.

**Ujonnán berendezett asztalos műhelyemben
mindennemű butort gyártok és külön megren-
delés szerint is készítek.**

Hálószoba berendezés 92 trttól kezdve.

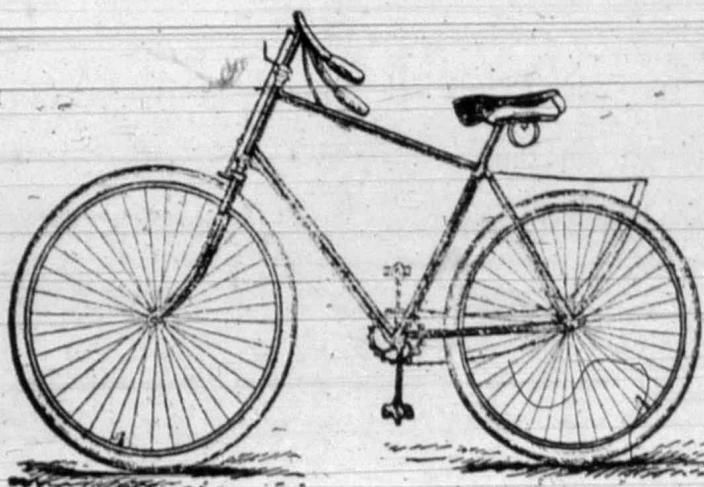
Teljes ebédlő berendezés 135 trttól kezdve.

Eredeti angol

kerékpár

kizárólagos
képviselesége

és

raktára

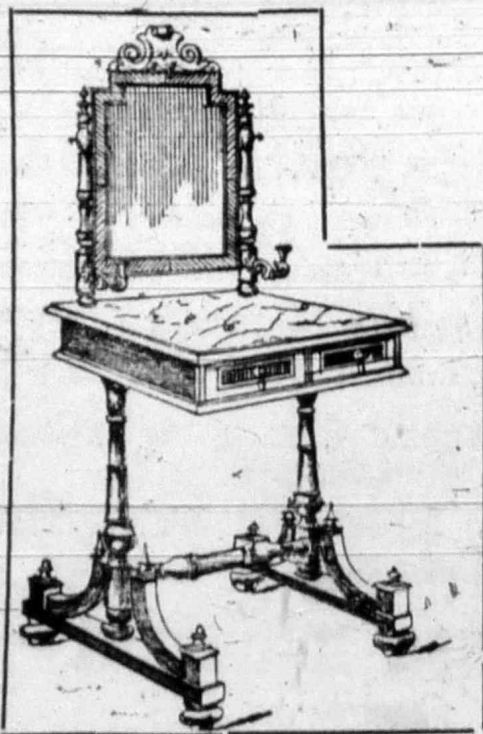
3 évi

jótállás

mellett.

Diszfaragványok asztalosok részére szintén készíttetnek

Kedvező fizetési feltételek.

Friedmann Károlynál

Nagy-Kanizsán

Német-utca, Zerkovitz-féle házban.

